

Notes du mont Royal

WWW.NOTESDUMONTROYAL.COM

Cette œuvre est hébergée sur «*Notes du mont Royal*» dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

Η Σ Ι Ο Δ Ο Υ
Α Σ Κ Ρ Α Ι Ο Υ 402744
ΤΑ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΑ.

Η Ε Σ Ι Ο Δ Ι
Α Σ Κ Ρ Α Ι
QUÆ EXTANT.

Ex recensione

JOHANNIS GEORGII GRÆVII,

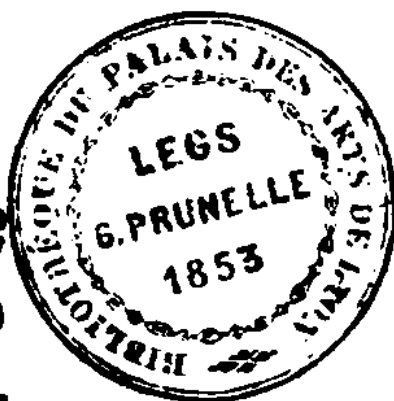
Cum ejusdem animadversionibus & notis.

Accedunt notæ ineditæ

JOSEPHI SCALIGERI,

ET

FRANCISCI GUIETI.

G. Prunelle d. m. m.

AMSTELODAMI,
Apud DANIELEM ELZEVIRIUM.

MDCCXCVII.
Sumptibus Societatis.

ILLUSTRISSIMO ET EXCELLENTISSIMO
VIRO

CAROLO SANCTA-MAURÆO
DUCI MONTOSERIO,

REGI CHRISTIANISSIMO A CONSILIIS,
UTRIUSQUE ORDINIS REGII
TORQUATO EQUITI,

NORMANIÆ, ENGOLISMÆ, SANTONIÆ
PROVINCIIIS PRÆFECTO,

JOHANNES GEORGIUS GRÆVIUS
D. D.

Magna & infinita quædam, Illustrissime Montoseri, studiorum, quibus varie ducuntur homines, est discrepantia: nec quicquam facile reperias, quod alii non mirerentur, alii contemnant. Si quid tamen est, quod sine exceptione mortalium omne genus expetit, id est amari. Nemo sibi unquam tam iratus fuit, ut si alterutrius optionem haberet, maluerit odio esse quam amori. Ii ipsi, quos intemperantia libidinum, aut im-

* 2

poten-

potentia dominationis humanitate quasi exuit, ut, si suis modo possint obsequi cupiditatibus & animo, nihili videantur æstimare graves ne & invisi, an cari sint & diligantur: quin ii ipsi, quibus dirus ille & execrabilis versus semper in ore est, oderint dum metuant, habent tamen a quibus amari volunt & quorum consuetudine delectantur & studiis. Si enim notis æque ignotisque essent exosi, ac eorum colloctiones & congressionem fugerent & averfarentur omnes, qui vivere possent, aut quem vitæ suæ caperent fructum? Atheniensis ille Timon, qui tam vasto & immani erat ingenio, ut nec se nec alios pati posset, & omnibus hominibus amicitiam & cunctarum rerum commercium renuntiaret, non vixisse existimandus est, sed se ipse vivum videntemque extulisse. Nam ejurare patriam, parentes, necessitudines; consenescere in æternis tenebris & solitudinibus, ad conspectum hominis fugere, non secus ac ad noxii animalis occursum, quid est nisi viva sepultura? Nati sumus homines ad societatem colendam, non ad silentium & latebras pecudum. Quo quis vero altiore animo est, & præstantiore indole, hoc pluribus abundat copiis & ornamentis ad societatem

DEDICATORIA.

tatem hanc juvandam, pluriumque voluntates alliciendas, ut natura consequatur, eum, qui maxime sit amabilis & carus plurimis, necessario multis magnisque ingenii & animi opibus excellere. Fons enim omnis amoris est decus & pulchritudo. Multorum sane conspiratio & consensus in ardentem amandam eadem re nullus esse potest, nisi ea pulchritudine & dignitate præstet. Nam sic comparatum est ut venustatis species muta quasi sui commendatione omnium animis insinuet, sui que eos amore inflammet, ut verissime censuerit ingeniorum Princeps, ei, qui tanta esset oris dignitate & præstantia, qualis tribuitur Deorum signis, omnes cives excellenti illa forma perculosos summam imperii decreturos esse. Et sicut pulchritudo in se rapit animos; sic turpitudine & deformitas avertit & a se alienat. Quis est, etsi ab omni foeda cupiditate sit remotissimus, quem non elegans forma capiat? Insignes autem ad deformitatem homines & ad spectum tetros, quis non tanquam obscœnum ostentum abominatur? Hinc olim sapientissimorum hominum legibus cautum fuit, ut tales simul ac nati essent necarentur, aut in ultimas terras ac solas insulas deportarentur. Si vero facies

E P I S T O L A

honestâ, quæ deflorescit ætate, & febricula
levique alia causa sæpe conficitur, tantum
potest excitare amorem, quid existimandum
est de pulchritudine animi divinis virtutum
ornamentis collucente, quam nec ætas, nec
morbus, nec ipsa Fortuna potest corrumpere? Hujus demum incredibilis & mirifica
quædam vis est, quæ omnium mentes in se
convertit & quasi defigit, nec splendore suo
illorum tantum, qui prope sunt, coramque
fruuntur, ut eorum qui liberalis formæ ve-
nustate pascunt oculos, sed & eorum qui in
longinquis & disjunctissimis regionibus a-
gunt aciem præstringit. Virtus enim excel-
lens in tenebris & angustiis latere non po-
test: sed lucem suam longe lateque diffundit,
cujus claritas & elegantia cunctos ad sui a-
morem invitat, non hostes solum, sed illos
ipsos qui omnibus sceleribus & flagitiis co-
operti bellum ipsi virtuti videntur indixisse.
Quid enim fuit quod compulit legatos Ma-
cedonum, ut Pauli Æmilii, qui orbis eos im-
perio, omnique pristina dignitate & ampli-
tudine nudaverat, ut, qui antea fuerant o-
mnium gentium decus & terror, tum ludus
essent & fabula, lectum feralem manubiis
Macedonicis ornatum sponte sua, cum tum
forte

D E D I C A T O R I A.

forte essent Romæ, subirent, ac fercula suarum cladum, titulumque suæ servitutis ipsi circumferrent, mœstioresque funebrem pompam ducerent, quam ante triumphalem secuti erant? Quid fuit quod incitavit prædones, diis hominibusque infestum genus, ut a se ipsi degenerarent, depositaque immani illa rabie, qua efferati fortunis & capitibus omnium insidiantur, omnique scelere & parricidio se adstringunt, ut P. Scipionem in Linternensi exilio sibi suæque dignitati, quæ senio ac invidia civium ingratorum obsoleverat, superstitem adoratum venirent, & tanquam cœleste munus ejus expeterent conspectum, admissique reverentius ejus villam quam Deorum immortalium templum adirent? Quid fuit nisi virtutum excellentia, quam, etsi cupiditatibus eorum adversaretur, suspicere cogeantur & venerari? Sed pecco qui obsoletis antiquitate temporum exemplis utar, cum tu unus, Vir Illustrissime, sis instar omnium, istudque honoris & existimationis fastigium, in quod es evectus, abunde testetur, quantum virtus valeat ad commovendam admirationem, ingentemque omnium amorem colligendum. Nam apud Regem unum omnium

E P I S T O L A

maximum & sapientissimum in tanta es gratia, tantaque dignatione, ut nemo sit cui invidere possis. Magni exercitus, ac florentissimæ provinciæ tuæ curæ ac potestati sunt creditæ, illique adscriptus es consilio, quod de summa republica cum Augusto Principe deliberat. Civibus vero tuis omnium ordinum nemo gratior existit, nemo carior. Exteri nullum magis admirantur, nullius laudes libentius audiunt, & effusius prædicant, quamvis nullam earum partem prædicando possint assequi. Hoc tantum decus, quod omnium animos in se convertit, incredibilique tui amore accendit, non tibi pepererunt tui natales, licet illi sint illustrissimi, sed in re militari summa virtus, summumque consilium, in administranda provincia justitia continentiaque, in omni genere prudentia singularis, divinæque aliæ animi ingeniique dotes, quæ in te effulgent innumeræ. Imperatorias artes tuas, a quibus nemo est paratior, commemorabunt annales vestri: in quibus posterum mirabuntur tantum in te fuisse consilii & rationis, ut fortunam in illo suo regno in tua manu & potestate videaris habuisse: tantam vero magnitudinem animi, ut nec ejus minis, nec injuria, cum aliena culpa non-

DEDICATORIA.

non nihil offensum esset aliquando, potuerit inflecti. Sed ut in hoc laudum militarium spatio qui tecum decurrant socios forsitan habes : virorum enim fortium uberiore proventu vix unquam floruit tua patria, quam hoc tempore, quo tot imperatores egregios apud vos esse, quot ordinum fere sunt ductores, constante fama & omnium sermonibus celebratur : ita qui bellicam gloriam illustraverit tanta pacis artium accessione ; & qui inter assiduum armorum strepitum largius te sapientiæ & omnium præclararum disciplinarum studiis impleverit pectus, frustra quæras. Fuerunt enim pauci ab omni memoria tam felices nati, quos togæ juxta & sagi decus posteris commendarit. Ad utriusque cupiditatem cum te divinum incitasset ingenium, non modo spem, quam de te conceperant omnes, qui te norant, ingentem, superasti ; sed tuis etiam ipsius votis majora consecutus es, & ambiguum reddidisti, præclarius ne partes geras imperatorias, an majoribus sapientiæ & eruditionis opibus affluas, eximio documento literas quoque telum esse acerrimum ad rem militarem, nec temere olim Minervæ clypeum & hastam assignatam, Herculi quæ & Musis

E P I S T O L A

candem ædem fuisse dedicatam. Alii, quos in tantam dignitatem, qua tu es, fortuna collocavit, omnes laudis & officii in hoc genere numeros impleſſe ſibi videntur, ſi literas, quas olim in pueritia delibarunt, ubi exceſſerunt ex magiſterio, non contemnant, illarumque ſtudioſos non negligent plane, quæ ſane, ut nunc eſt, in tanto artium optimarum faſtidio, non exigua laus eſt ducenda: Tu vero, Illuſtriſſime Montoſeri, quam longe ſupra illam es evectus! Tu non modo mirifica beneficentia & liberalitate, quam excellior indoles tibi inferit, & uſus ac doctrina confirmavit, omnes, qui virtutis & eruditionis aliquam habent opinionem, complecteris & ornas: ſed & ipſe, non contentus minusculis illis, ut ita dicam, Muſarum ſacris, in earum ἐνορέϊαν quaſi penetraſti, omneſque literarum interiorum abſtruſos ſinus & recessus exploratos habes. Magnum hercle hoc eſt, & admirandum, in tanta fortunæ amplitudine tantos eruditionis reconditæ collegiſſe theſauros; ſed majus eſt, & ſupra ſæculi hujus captum, Virum Illuſtrem, qui in caſtris adolevit, omnes exquiſitæ doctrinæ delicias ſic imbibiſſe ut in ſuccum & ſanguinem verterit, & ipſe ſcribat tam eleganter &

tam

D E D I C A T O R I A.

tam polite, versusque pangat cum Latinos
 tum in vernacula lingua, tam terfos & lima-
 tos, ut cum antiquiorum felicitis ætatis scri-
 ptorum carminibus possint contendere, ru-
 boremque incutiant iis, qui huic uni stu-
 dio in omni vita incubuerunt, cum tam
 longe se ab hac emendatæ scriptionis laude
 abesse intelligant. Si quam tamen alii non
 inconcinne scribendi facultatem sibi com-
 pararunt, eam longo & assiduo usu, multif-
 que laboribus & vigiliis ægre sunt adepti: tu
 vero eam beata ingenii ubertate ludens qua-
 si jocansque inter perpetuam armorum tra-
 ctationem es consecutus. Hoc enim tuum
 a publicis curis diverticulum; hoc illius
 temporis, quo sub pellibus, & deinde in præ-
 torio remisisti animum, liberalis fuit oble-
 ctatio. Nullas Musis alias impendisti horas,
 nisi quas reipublicæ administratio tibi reli-
 querat vacuas. Hujus pulcherrimæ laudis
 tibi propria esset possessio, nisi in ejus socie-
 tatem & consortium venisset Heroïna sine
 exemplo, uxor tua, non solum sanctitate
 morum & aliis matronalibus virtutibus ad
 invidiam instructa; sed & præceptis sapien-
 tiæ ac egregiis istis artibus tam insigniter
 exculta, ut sexus sui ornamenta longe post
 se

EPISTOLA DEDICATORIA

se reliquerit, unaque inter tot Illustrissimas matronas sit merita, cui ex sequiore hoc sexu spes illa non tam Galliæ, quam Europæ, Magni Regis filius natus maximus committeretur. Hos omnes fructus tibi tulit sapientia tam religiose a te culta, quæ nunquam amatores sui destituit; sed omnibus & suis & fortunæ bonis, illa vel maxime refragante, cumulat. Hinc vetus iste sapientiæ antistes Hesiodus, cum propter antiquum usum & consuetudinem, qua ut cæteri omnes sapientiæ magistri tibi jam olim fuit devinctus, tum quod dulcedine & suavitate versusum, quos scribis, ei non concedas, maxime sub Illustris tui nominis patrocinio in publicum gestiit prodire: & ego qui id operam dedi, ut cultior paulo, deterfis non paucis maculis, quæ ei barbaries superiorum temporum inusserat, prodiret, commotus fama præstantis tuæ virtutis, doctrinæ & bonitatis, sub illius umbra ausus sum ad illustrem tuam gratiam adspirare, & hoc meæ in te observantiæ monumentum publicare. Quod studium meum si tibi probabitur, invidiosi voti me compotem esse factum existimabo. Vale, Dux Illustrissime. Trajecti ad Rhenum Eid. Januar. c l o l o c l x v i i.

CANDIDO LECTORI.

IN Hesiodi hac nova editione quid praestitum sit, & quibus subsidiis instructus ei adornanda me accinxerim, paucis accipe. Græca verba non nisi ex antiquis codicibus & interpretibus, iisque scriptoribus, qui huius poëtae sententias olim laudarunt, emendavi locis non paucis, quorum rationem in lectionibus meis reddidi. Ex Latina quoque versione magnam vim errorum sustuli. De multis in iisdem egi notis, de æque multis non putavi verba esse perdenda, cum essent tam manifesti, ut in iis notandis paulo humaniores operam me luisse iudicaturi fuissent. Et vereor jam ne fastidiosus & delicatis lectoribus nimius hic videri videar. Vsum duorum manuscriptorum librorum mihi praestitit Vir summi ingenii, plurimæque & multifaria eruditionis, Isaacus Vossius, recentium eorum quidem & chartaceorum, sed qui tamen summopere mihi profuerunt. Ex bonis enim & antiquis libris eos fuisse descriptos apparet. In utroque vero solum illud carmen reperiēbatur quod rei rusticae & familiaris præcepta complectitur. Theogonia & *Æonis* desiderabatur. Alteri subiectus erat Tzeza commentarius & interstita fere versibus singulis explicatio verborum singulorum, tanquam quadam metaphrasis, quam sub glossarum veterum Vossiani codicis nomine nonnunquam laudo. Librum vero hunc primum appello. Alter qui secundus est, subnectitur aliquot Euripidis Tragediis. Expositionem Procli, insignis illius Philosophi Platonici manu exaratam mecum communicavit Clarissimus & elegantissimus Vir, Marquardus Gudius, cui & hoc plurimisque nominibus aliis sum devinctus. Ineditas quasdam annotationes Illustris Scaligeri, & perpetuas fere notas eruditissimi Francisci Guetii, ex duobus exemplaribus, quorum marginibus eas adscripserat, excerptas ad me cura-

L E C T O R I.

vit Emericus Bigotius, decus illud sua Gallia, qui natus est ornandis literis, illorumque conatibus, qui in arte aliqua egregia illustranda elaborant, promovendis. Has Guieti curas (quas novissimas ei fuisse, & postremum librorum, quem evolvit, antequam in fatalem morbum incideret, is, cui eas debemus, nobis confirmavit Bigotius) si maturius vidissem, correctior hac editio non uno in loco prodisset. Sed cum mihi traderentur jam maxima pars Hesiodi operis, mearumque in id lucubrationum erat profligata, & descripta typis: certe quae in E^gra scripseram & in Aspidem omnia. Hinc non licuit annotare in quibus postea virum illum egregium mecum in easdem cogitationes & emendationes incidisse deprehendi, ne quis suspicetur ejus me compilasse scrinia. Norunt multi apud nos viri docti, dudum meis observationibus ultimam fuisse impositam manum, ut nihil post hac iis accesserit, cum Guieti liber ad me perferretur, quamvis postea per horum temporum, quibus vexamur, diritatem intervernerint, quae pene confectam editionem diu retardarint. sed in secunda editione, quam cum Graecis interpretibus, & omnium qui huic praestantissimo poeta lucis aliquid attulerunt sua cura & industria, notis, publicare, si vivo, constitui, nihil eorum desiderabis. Interea his frui, & si quos codices antiquos, aut observationes ad secundam illam, quam sperare te jubemus, editionem ornandam conferre potes, noli quaso ea bono publico invidere. Faxo tibi constet officii ratio. Vale.

HESIODI VITA.

*Ex Lili Gyraldi, de Poëtarum
Historia, Dialogo II.*

DE Homero jam satis. A quo non longe
abfuit senex, rusticana agrestique facie.
Jamdudum, inquit Piso, Hesiodum no-
bis affers. Ipsum, inquam, profecto He-
siodum, quem & aliquo tempore cum Homero
floruisse accurati quidam prodidere scriptores, ali-
cubi licet Cicero noster Homerum longe faciat an-
tiquiorem. Vetus certe disceptatio inter Gramma-
ticos, Gellio & Seneca & Pausania testibus, uter æ-
tate præcesserit: qua de re & dialogos duos Ponti-
cus Heraclides scripsit, & Cyrillus libro primo
contra Julianum Cæsarem, centesimo, inquit, LX
& quinto anno post captam Troiam, Homerum &
Hesiodum fuisse dicunt. & reliqua. Tum paulo
post subdit idem Cyrillus: Tradunt autem qui-
dam, quod Homerus non fuit coætaneus Hesiodi,
sed in illis fuerit temporibus, regnantibus apud He-
bræos Azaria & Ozia, apud Medos Arbace, apud
Latinos autem Proca Sylvio, ante scilicet consti-
tutionem Olympiadum. Quæ cum dixissem, Nos,
inquit Piso, summopere avemus de te audire, quæ
tu assidua lectione super hac re annotaveris. Qui-
bus ego, Libenter sic agam, inquam, remque ideo
altius aliquanto repetam. Porphyrius enim & ple-
rique alii, Hesiodum Homero juniorem annis cen-
tum

tum faciunt, atque ante primam Olympiadem. Quam opinionem sequi videtur Solinus, qui ita scribit: Inter Homerum & Hesiodum Poëtam, qui in auspiciis Olympiadis primæ obiit, centum xxx anni interfuerunt. Alii eadem Homeri ætate floruisse scriptum reliquere: quam opinionem & Philostratus habuisse videtur. Et Velleius non damnandus historicus, (tametsi quidam insulse nullum fuisse Velleium suspicantur) & M. Varro in primo de imaginibus, ut est apud Gellium, Non est, inquit, dubium, quin aliquo tempore eodem vixerint Homerus & Hesiodus: idque ex epigrammate comprobatur, quod in tripode inscriptum fuerat, qui in Helicone Musis positus erat. Epigramma quod apud Dionem legi, & inter Græca epigrammata, tale est:

Hesiodus posuit Musis Heliconibus istum,

Cum cantu vicit divinum in Chalcide Homerum.

Græcum vero si mavultis, hoc est:

Ἡσίοδ' ὃ Μῆσσαις Ἑλικωνίσι τόνδ' ἀνέθηκε,

Ἵμνω νικήσας ἐν Χαλκίδι θεῖον Ὀμηρον.

Verum ubi in hunc sermonem incidimus, hanc vobis, utcunque meis verbis potero, historiam ex Plutarcho recitabo, qui eam tum in quinto Symposiacōn attigit, tum in eo, quod Septem Sapientum convivium inscribitur, copiose explicavit. Homerus, inquit, & Hesiodus in Oelyci Thessali exequiis & Amphidamantis Chalcidensis, carminibus certarunt, qua in re dubia atque anceps iudicium fuit sententia. Conversi, inquit, sunt ad huiusmodi inter-

terrogationes, & proposuerunt inanes, ut aiunt, quasdam nugas. (si modo recte interpretamur, ὡς φασι λέγας, non ὡς φησι Λέγης, ut passim legitur: non tamen decerno, conscius & Lesches nomen esse proprium Poëtæ Lesbii) Homerus quidem sic:

*Musa mihi referas, quæ non unquam ante fuere,
Neve futura retro.*

Tum vero ex tempore respondit Hesiodus:

*Verum cornipedes quando Iovis ante sepulcrum
Festinantes propter palmam plaustra terebant?*

Ob hoc ferunt Hesiodum maximæ omnibus fuisse admirationi, atque tripodis præmium assecutum. Sed Græca, inquit Piso, ipsa carmina audire cupio: dure enim admodum & incondite ea vertisse videris. Audite ergo ea Græce, inquam. non enim eo inficias quod ais. Homerus quidem ita:

*Μῦθ' αἰεὶ μοι ἔννεπ' ἐκείνα τὰ μὴτ' ἐχέοντο πάροιθεν,
Μὴτ' ἔσται μετόπισθεν.*

Sic vero Hesiodus:

*Ἀλλ' ὅταν ἀμφὶ Διὸς τύμβῳ καναχήποδες ἵπποι
Ἄρματ' αὖτε στείλῃσιν ἐπειρόμενοι δεινίης.*

Porro ne & hoc vos lateat, iudicem inter Homerum & Hesiodum Panidem Chalcidis regem fuisse, res usque in proverbium deducta ostendit, Πανίδος ψήφου, Panidæ suffragium: quod in eos ferri solet, qui inerudite minusque sapienter judicant. Pulchre, inquit Piso, & sane simul monstrasti, eadem Homerum & Hesiodum ætate fuisse: sed nihil vetat quo minus eadem diligentia reliquam ejus Poëtæ vitam, ab Atticis usque literis (quod aiunt) nobis

repetas. Faciam id libenter, inquam; quando parum hoc à nostris hætenus hominibus est, quod sciam, factum. Hesiodi igitur nomen, ut ab hoc incipiam, a caste & pudice loquendo deductum videtur, ἡσίοτος τὸ ἦσιν ἄδω. Patria vero illi Cuma: quæ urbs inter Æolicas numeratur, ante Lesbum sita. Num tu, inquit Piso, Hesiodum Ascræum fuisse negas? eo enim nomine a Græcis & Latinis vocatur. Recte tu quidem, inquam; sed si me vos audire volueritis, qua id ratione factum intelligetis. Hesiodi quidem patria Cuma fuit Æolica, ut ab Herodoto, Strabone & Stephano traditum est. Valerius quoque Probus, non alium, quam Hesiodum, intelligere Virgilium autumat, illo carmine:

Ultima Cumæi venit jam carminis ætas.

Quod scilicet Hesiodus Cumæus primus ætates ex metallis commentus est; ut liquido videtur in eo, quod Εἰργα inscribitur, poëmate. Natus ergo Hesiodus Cumæ, patre Dio Ampelidis filio, qui ex Menalopo Ithagænæo Critonis filio natus erat, matre vero Pycimede: qui utique parentes ære alieno oppressi, cum unde dissolverent nomina, non haberent, in Ascræ Bœotiæ vicum demigrarunt, ubi est puer Hesiodus educatus, atque inde Ascræus cognominatus. Plutarchus ex Ephori Cumæi sententia refert, Attelen, Mæona, & Dion, Cumæos, fratres fuisse, quorum Dius, quem nauticam exercuisse comperi, ob eam quam attulimus causam, in Ascræ migravit, ubi (ait) Pycimeden uxorem duxit, ex qua natum ferunt Hesiodum: qui dum paterna

terna armenta puer custodiret, à Musis amatus fuisse perhibetur: quæ illi gustandam laurum dedere: eam enim lauri naturam esse scribit ipsius Poëtæ interpreter Proclus, & Isaacius Zezes, ut qui eam mandunt, vates fiant: unde & Lycophron Poëta ea causa *δαφνηφάγον* vatem nominat. Idem & in Cassandra Sophocles. Et noster Tibullus agens de Sibylla:

Vera cano, sic usque sacras innoxia laurus

Vescat, & aeternum sit mihi virginitas.

Aphthonius quoque rhetor, laurum vaticinii symbolum esse prodidit: quare & laurum ipsam veteres *μανηρόν φυτόν* appellavere, hoc est, Vaticinam plantam. Et Claudianus ait:

— *Venturi præscia laurus.*

Eadem ratione Apollini sacra dicitur, qui vaticinii Deus a gentibus est creditus. Quin & hujus arboris foliorum crepitu, dum cremantur, antiqui futura (utinam non & hoc nostro tempore!) prædicebant: quod & Philosophus Porphyrius credidit. Si enim magno strepitu in igne crepuissent, felicitatem significabant: si siluissent, unde & Tacita laurus est dicta, infelicitatem. Et perinde de illa idem Tibullus:

Laurus ubi bona signa dedit, gaudete coloni.

Et Propertius:

Et tacet extincto laurus adusta foco.

Lauri insuper folia si noctu pulvino subjecta fuerint somniorum veritatem conciliare produntur. Dictam autem Daphnen, prodit Eustathius, a *δα* particula intensiva, & *φωνέω* verbo: quod *voco* &

cano significat, quod laurus in igne posita crepet & sonet: unde fortasse & ipsi nos Latini laurum deduximus, à λα, ut δα, particula intensiva, & *uro*, ut si non voce, at significatu conveniat. Si plura vero de lauro discere cupitis, præter ea quæ à nostris traduntur, legite Parthenii librum Εἰσαλήτων, & Constantini librum xi de re rustica, quo loco plura leguntur parum Latinis nota. Sed jam a lauro ad Hesiodum revertar, qui lauro gustata, hausta-que Hippocrenes unda, repente Poëta prodiit. Id cum alii, tum ipse de se in Theogonia cecinit. Quam rem ita Maximus Tyrius interpretatur, ut Hesiodum putet voluisse, quæ sui ingenii & artis esset foetura, in Deas referre, ut se Musis gratum testaretur: ut si quis æra jam calleat, Vulcano tamen sua assignet opera. Sed hac de re plura apud ipsum Maximum legetis. Delectatum quidem peregrinationibus Hesiodum legimus, sicuti & Homerum: quam rem tamen in somnium quidam retulere. Alii, quod qui peregre proficiscuntur, facilius prudentiam cæterasque virtutes comparare existimantur, quod mores scilicet hominum multorum videant. Uxorem quoque duxisse proditum est Ctemenen Phrygiæ filiam, & ex ea Stesichorum Poëtam natum. Alii non uxorem fuisse, & ob hanc ipsum Hesiodum occisum. Nam cum de se scitatum oraculum Delphos ivisset, eique responsum foret, ut Nemeæ Jovis templum vitaret, quod ibi esset vitæ finem habiturus, cumque ea causa Nemeam Peloponnesi fugeret, forte in Oe-
neonem

neonem Locridis pervenit, ubi Nemeæi Jovis templum fuerat, ut scribit Thucydides, quo in loco incautus ab Amphiphane, & Ganetore Phylgei libris interemptus est, quod ab eo vitiatam sororem Ctemenen crederent. Cadaver ab iis in pelagum projectum est: id quod cum occulte fecissent, ab Hesiodi cane facinus est proditum, ut scribit Plutarchus. Alicubi tamen non Phylgei filii, sed Ganyctoris Naucletii dicti sunt, ut in illo est, cui titulus, Quænam animalia prudentiora, terrestriane, an aquatilia. Pausanias quoque in Bœoticis, Hesiodi interitum ita recitat: Filii, inquit, Ganyctoris, Ctimenus & Antiphus, in Molycrian ex Naupacto fugerunt ob Hesiodi necem, ubi in Neptunum impii existimati sunt, de illisque est facta quæstio. & cætera quæ ille prosequitur. Mortis Hesiodi causam Plutarchus sic in Dioclis convivio explicat. Cum Milesio, inquit, comite & Troilo puero Hesiodus apud quendam hospitatus est: noctu Milesius hospitis filiam vitiauit: rei conscium Hesiodum rati puellæ fratres, illum inter pascua cum puero occiderunt, & cadaver in mare projecerunt: pueri vero corpus in littore reliquerunt, a quo & loco nomen inditum. Ferunt, inquit, Deorum voluntate a delphinis cadaver ad littus delatum, ubi tum forte Neptunalia celebrabantur. Id scelus ubi incolæ intellexerunt, interfectorum domos diruerunt; vivos ipsos, qui facinus admiserant, aquis suffocarunt. Alii post diem tertium a delphine in littus cadaver devectum tradunt.

H E S I O D I

dunt. Re cognita, occifores navigatione ſibi conſulere volentes, vi coortæ tempeſtatis ad unum omnes deprehenſi, naufragio periſſe dicuntur. Poſt hæc Heſiodi corpus in Nemea Locridis ſepultum perhibetur, qua de re extat Alcæi Poëtæ carmen. Dein vero oraculo monente, ejus oſſa exportata ab Orchomeniis, & in medio foro, hoc addito elogio, tumultata:

Αἴσκη μὲν παῖς πολυλήϊος, αἰὲν Ἰανόνι
 Ὅσέα πλεξίππων γῆ Μινυῶν κατέχῃ
 Ἡσιόδῃ, ἧ πλεῖστον ἐν ἀνθρώποις κλέος ἐστίν
 Ἀνδρῶν κενομήδων ἐν βασιάνῳ σοφίης.

Tum Picus puer: Cur non & hos Latine, ut alios verſus nobis exprimis? Ut, inquam, noſter Piſo hos ipſe convertat, & ego interea ad memoriam cætera revocem. Et Piſo: Faciam equidem, inquit, utcunque potero: & non diu cunctatus, ſic cœpit:

*Fertilis Aſcra quidem patria eſt: verum morientis
 Pugnaces Minya condita membra tenent
 Heſiodi, cujus ſupra omnes plurima laus eſt,
 Spectatoſque viros iudicio ſophiæ.*

Quos cum Piſo recitaſſet, mirum eſt. quanto ſit rubore ſuffuſus. quod animadvertens ego, cauſamque intelligens, ſtatim ſubdidi. Legimus & Græcum alterum Pindari, quod ita noſter Cælius Latine vertit:

*Salve cui pubes, tumultuſque bis obtigit unus,
 Tu ſapis Heſiode, quantum homini ſapere eſt.*
 Sed & Aldus ita prius:

Heſiode

*Hesiodē ante alios sophia praestantior omnes,
Salve, bis quondam qui puer atque senex.*

Græcum Pindari, si vultis, sic habet :

*Χαῖρε δὲς ἡβήσας, καὶ δὲς τάφῳ ἀνελθούσας
Ἡσίοδ', ἀνθρώποις μέτρον ἔχων σοφίης.*

Verum jam tempus est, inquam, ut quæ ab Hesiodo scripta sint, commemoremus, si tamen prius illud unum, quod in Græcis commentariis reperi, attulero, super ea in Ἔργοις verba, μήτ' ἐμὸς υἱός. Filius, aiunt, Hesiodi Mnaseas est. Philochorus vero Stesichorum dixit ex Climene : ego tamen legendum puto, Ctemene, ut jam ostendi. Alii tamen ex Archiepe : quo fit ut eos mirer, qui scribunt, Hesiodum præter Stesichorum & filiam habuisse Mnaseam nomine, quam Archiepen vocant alii. Porro sexdecim Hesiodi legitima feruntur volumina : in primisque Theogonia, a Philosopho Zenone inter alios interpretata. Deinde Ἔργα καὶ ἡμέραι, id est, Opera & Dies. In quo opere de re rustica præcepta tradit ad Persen fratrem, quem & ipsum Poëtam aliqui scribunt. Sunt & qui putent, Ἡοίᾱς μεγάλας, sic vocata carmina, Hesiodi esse, ut Eunapius Græcus historicus, & in Bœoticis Pausanias. quo loco & alia Hesiodi opera commemorat, de quibus jam antè plane meminimus. Posthæc Astronomica scripsit, tum Hypothecas, quas tamen Fabius Quintilianus, ex Aristophanis Grammatici sententia, Hesiodi esse negavit. At vero Aristoteles & Grammatici nonnulli, ut Hesiodi legitimum opus in medium afferunt. Scripsit

H E S I O D I

item Heroüm & Heroïdum Genealogias : ad hæc & de mulieribus : quo in opere Heroïdas multas induxit virorum fortium nuptias , ut ait Servius , optasse. Dion vero Chrysostomus ex Alexandri Macedonis sententia , Hesiodum ea causa de mulieribus scripsisse dixit , quod Homero concederet , qui de heroïbus ante scripsisset. Et quidem Lucianus ait , Hesiodum mulierum virtutes concinuisse. Tradit Pausanias , Hesiodum vaticinandi artem ab Acarnanibus edoctum , de ea carmina scripsisse. Scribit Nicocles , quod & in Pindarum Grammatici notant , Hesiodum primum ῥαψωδῆσαι , hoc est , per rhapsodias carmina cecinisse. At vero Hesiodus ipse , se cum Homero in Delo in Apollinem hujusmodi versus primum concinuisse prodidit , dum sic cecinit , ut pridie diximus :

*In Delo tum primum ego Meonidesque Poëta
Lusimus, inque novis carmen cantavimus hymnis
Auricomum Phœbum , quem Latona edidit alma.*

Sed videte , rogo , quam ille dulcius suaviusque sua lingua :

Ἐν Δήλῳ τότε πρῶτον, ἐγὼ καὶ Ὅμηρος, αἰοῖδοι
Μέλπομεν, ἐν νεαροῖς ὕμνοις ῥάψαντες αἰοῖδ' ἡμεῖς,
Φοῖβον Ἀπόλλωνα χρυσόορον, ὃν τέκε Λητώ.

Scripsit item Hesiodus Pelei & Thetidis Epithalamium , sicuti priore sermone retulimus. Scripsit & de Dactylis Idæis. Item Epicedium in Batrachum amicum , & quod adhuc legitur poëma inscriptum Herculis Scutum : quod tamen Aristophanes Grammaticus non Hesiodi esse suspicatus est , sed cujus-

pian

piam alterius, qui Homericum sit imitatus. Megacles autem Atheniensis, & Apollonius Rhodius, Stesichorusque, ipsius Hesiodi legitimum carmen esse censuere. Scripsit idem de Medicina. qua de re Plutarchus in Symposio Dioclis. Hesiodus, inquit, in Medicina plurimum valuit. quod manifeste apparet, cum de victus ratione, de vini temperamento, de aquarum vi, de balneis, de fœminis, de temporum connexione, deque infantium statu differit. Et hæc quidem Cleodemus medicus apud Plutarchum. Sunt & qui Hesiodum de herbis scripsisse tradant. quod ex Plinio colligitur. Nec desunt qui Hesiodum scribant autorem eorum apologorum qui Æsopi dicuntur. Quæ ego cum dixissem, Vide, inquit Piso, quam paucis carminibus M. Manilius in secundo Astronomicōn ista fere omnia Hesiodi opera complectatur. Nam cum Homerum laudasset, mox ita de Hesiodo subjunxit:

— Sed proximus illi

*Hesiodus memorat divos, divumque parentes,
Et chaos enixum terras, orbemque sub illo
Infantem, & primum titubantia sidera corpus,
Titanas juvisse senis cunabula magni,
Et sub fratre viri nomen sine fratre parentis,
Atque iterum patris nascentem corpora Bacchum,
Omniaque immenso volitantia corpora mundo.
Quin etiam ruris leges cultusque rogavit,
Militiamque soli, quod colles Bacchus amaret,
Quod fecunda Ceres campos, quod Pallas utrunque,
Atque arbuta vagis essent quod adultera pomis,*

H E S I O D I

Sylvarumque Deos sacrataque numina nymphas,

Pacis opus, magnos natura condit in usus.

Cum recitasset hos versus Piso. Si velim, inquam ego, quæcunque omnia de Hesiodo legi, vobis in præsentia recensere, in longum nimis noster sermo procederet: quædam tamen haud indigna relatu nequaquam præteribo: Scribit inprimis Dialogum Lucianus, qui Hesiodus inscribitur, in quo Hesiodum ipsum de se multa narrantem inducit, eumque ipse, ut solet, irridet. Sunt & inter Græca epigrammata in Hesiodum multa. Extat & apud Græcos proverbium, de iis qui supersenescunt, Hesiodia senectus: de quo & Pindari distichon legitur, quod ante ab Aldo & Cælio nostro interpretatum attulimus. Pythagoram scribit Philosophus Hieronymus, cum ad inferos descendisset, Hesiodi animam vidisse ad columnam æream suspensam astrictamque adeo, ut stridere videretur, & cum ea Homeri quoque animam serpentibus undique incinctam, ea videlicet solummodo causa, quod de Diis falsa suis carminibus confinxissent. Qua re factum puto, ut Ponticus Heraclides contra Homeri calumniatores librum illum ediderit, qui est inscriptus, Allegoriæ in iis quæ de Diis ab Homero dicuntur, & responsiones in ejus calumniatores. Videri enim, inquit, posset Homerus, Salmoneus, vel Tantalus, immoderatam atque intemperatam linguam habens, si quæ de Diis cecinit sub alia significatione, non intelligerentur. Et quidem de Homero Heraclides, quod & de aliis

aliis Poëtis bonis, ut hesternâ die diximus, intelligi potest. Sed tametsi excellentis ac prope divini ingenii fuerit Hesiodus, non tamen ideo obtrahentibus illum caruisse accepimus: siquidem iniquas adversum eum controversias exercuisse Cercopem legimus: in tantum excellentissimus quisque aliquo detractore est vexatus. Homerus quidem, ut Zoilum mittam, a Siagro Poëta laceffitus, Pindarus ab Amphimane Coo, Simonides a Timocreonte. Nec Virgilio Horatioque nostris, defuere Parones, Mævii, Bavii atque Suffeni, aliique, de quibus in nostris his sermonibus sparsim, ut feret locus, plura dicemus. Sed & hoc Homeromastigon genus nostro hoc tempore non minus, quam pridem, viget. Plures quidem nunc Critici & Zoili, quam versificatores & Poëtæ. At de Hesiodo jam fatis.

HESIODI VITA

E Fulvii Ursini Elogiis descripta.

Hesiodum Dio patre, & Pycimede matre natum Olympiade prima, 1 x ante Romam conditam annis floruisse, ex scriptoribus cum Græcis tum Latinis, colligimus. Patria illi Cuma, Æolicarum urbium una, ut Herodotus & Strabo annotarunt. Inde autem ære alieno oppressum patrem Diu migrasse ferunt, Ascræque Bœotix vicum petisse; a quo Ascræum deinde Hesiodum dictum. Ejus mortem, cum senex admodum esset, recitat Plutarchus in Dioclis convivio. Proverbium inde factum, Hesiodia senectus. Hesiodo statuam in publico Constantinopolitano gymnasio, quod Zeuxippi dicebatur, ex ære positam fuisse, intelligimus ex his Christodori versibus in lib. 5 Epigrammatum Græcorum,

Ἡ σιόδ' ὃ δ' Ἀσκραῖ' ὀρειάσιν εἶδ' ἐν μέσσοις
Φηγεγμένον, χαλκὸν δ' ἐβιάζετο θυάδι λύσσει
Εἴθεον ἰμεῖρον ἀνάγειν μέλ'.

Quos Laurentius Gambara Brixianus ita in Latinum transtulit:

*Hesiodusque choros Ascræus stabat agrestes
Inter, Hamadryadam media sublimis in aula:
Ærea & effigies fundebat ad athera carmen.*

Pausanias quoque in Bœoticis Hesiodo statuam æream à Thespiensibus in urbis foro positam fuisse scribit. qui & aliam Hesiodo statuam in templo Jovis Olympici collocatam narrat in rerum Eliacarum libro 1. De Hesiodo Velleius lib. 1. Hujus temporis æqualis Hesiodus fuit circa centum viginti annos distinctus ab Homeri ætate, vir perelegantis ingenii, & mollissima dulcedine carminum memorabilis; otii quietisque cupidissimus, ut tempore tanto viro, ita operis auctoritate proximus, qui vitavit ne in id, quod Homerus, incideret; patriamque & parentes testatus est; sed patriam, quia multatus ab ea erat, contumeliosissime.

D E
H E S I O D I Æ T A T E.

*Ex Johannis Gerhardi Vossii libro de
poëtis Græcis cap. II.*

Sic statuimus nihil nunc antiquius habere Græcos poë-
matis Homeri & Hesiodi, sed quando hi vixerint, ve-
teres ipsi certant incerti. Hesiodum multo juniorem
Homero (*quem vixisse Olympiadum initio, vel paulo
post, Romuli nempe temporibus, paucis ante ostenderit*) Cicero
putavit. Uti & Porphyrius ac Solinus, quorum ille annis c, hic
c x x x post Homerum vixisse existimat. Alii eo quod simpli-
cior sit antiquiorem fuisse coniectant. Plurimum vero opinio est
fuisse æqualem. Ut Varro in primo de Imaginibus, teste Agel-
lio, Plutarchus V Symposiakon & V I I Sapientum convivio,
item Philostratus. In eo dissensu ob plurimum consensum, & quæ
de certamine Homeri ac Hesiodi prodita sunt, maluimus nos
aggregare iis, qui aliquo tempore simul vixisse existimant. Non
multum abit quod apud Cyrillum legas floruisse Hesiodum pau-
lo ante primam Olympiadem, regnante in Latio Proca Sylvio,
vel quo alii floruisse dicunt Olymp. I V, ut est apud Fabium in
Chronicis. Apud quem etiam legas ad præcedentem Olym-
piadem floruisse tum Eumelum Poëtam, qui Bugoniam &
Europam scripsit. Fuerint igitur & Hesiodus & Eumelus æqua-
les. Nec multum abit Tzezès, qui Hesiodum refert ad O-
lymp. X I. Operæ vero est attendere ad id, quod Hesiodus
ipse scribat, sub ætate Arcturum ἀρκτοῦρον in Bœotia exor-
tum fuisse V I I I die Martii. unde Poëtæ hujus ætas in tantum
saltem possit colligi, ut error si quis sit saltem intra 70 annos sit
constitutus, sicuti observat Jos. Scaliger in Eusebianis animad-
versionibus, num. M C C L V.

ΗἩσιόδου Κυμαῖος. νίϑη πατρὸς εἰς ὑπὸ τῆς πατρὸς Δίος, καὶ μητρὸς Πυκτιμένης, ἐν Ἀσπερῇ τῆς Βοιωτίας. Γενεαλογεῖται ὅτι εἶναι τῆς Δίος τῆς Ἀμπελίδος τῆς Μελανώπιδος. ὅν φασὶ πινεῖς τῆς Ὀμήρου πατρὸς εἶναι πατρίαν, ὡς ἀντιψιλάδῳ εἶναι Ἡσιόδου τῆς Ὀμήρου. ἐκότερον ὅτι ἀπὸ τῆς Ἀτλαντὶδος καὶ Ἰδαίου. ποιήματα ὅτι αὐτῶν ταῦτα, Θεογονία, Ἔργα καὶ Ἡμέραι, Ἀσπίς, Γυναικῶν καὶ Ἰατρῶν ἐν βιβλίοις εἰς ἑπτακτίοντες εἰς Βάττας πινεῖς ἰσώμενον αὐτῶν. Περὶ τῆς Ἰδαίων Δακτύλων. Ἐπὶ ἄλλα πολλὰ. Ἐπελούθησε ὅτι ἐπιξενωθείς παρ' Ἀντίφω καὶ Κλέμνῳ· οἱ νύκτωρ δόξαντες ἀναιρεῖν φθορέα ἀδελφῆς ἐκείνων, ἀνείλοντ' Ἡσιόδου ἀκόντες. ὡς ὅτι Ὀμήρου κατὰ πινεῖς περισφύτερος. καὶ ὅτι ἄλλος, σύλχρονος. Πορφύριος καὶ ἄλλοι πλεῖστοι νεώτερον ἐκείνων ἐν αὐτῶν ὁρίζονται.

Ἐκ τῆς Διονυσίας τῆς Ἀλικαρνασσίας.

ΗἩσιόδου μὲν γὰρ ἐφροσύνην ἔδωκεν, καὶ ὀνομάτων λειότητα, καὶ συνηθείας ἐμιμνήσκων.

Hesiodus Cumæus. Cæterum à patre Dio & Pycimede ejus matre, in Aspera, translatus eo, vixit. Genus ac familiam illius ab Ampelide Dio, Melanopi filio deducunt. Quem nonnulli Homeri abavum fuisse volunt. Ut Hesiodi consobrini filius fuerit Homerus. Utrumque autem ab Atlante volunt oriundum esse. Ejus autem hæc sunt poemata: Opera & Dies, Scutum, Mulierum Catalogus, libris quinque. Epicedium Battachi, quem in deliciis habuit. De Dactylis Idæis. Alia item multa. Obiit autem, cum ad Antiphum & Ctimenum hospes divertisset. Qui cum noctu sororis suæ stupratorem tollere se existimarent, Hesiodum ignari sustulere. Fuit autem Homero, ut quibusdam videtur, antiquior. Alii eadem tempestate vixisse autumant. Porphyrius, & alii, centum omnino post annis floruisse tradunt.

Ex Halicarnassensi Dionysio.

Hesiodo autem magna voluptatis fuit cura, cum æquabilem dictionem accuratamque amat compositionem.

Velleius

H Ujus temporis æqualis Hesiodus fuit , circa c x x annos distinctus ab Homeri ætate , vir perelegantis ingenii , & mollissima dulcedine carminum memorabilis , otii quietisque cupidissimus. ut tempore tanto viro , ita operis auctoritate proximus. qui vitavit , ne in id , quod Homerus incideret : patriamque & parentes testatus est. Sed patriam , quia multatus ab ea erat , contumeliosissime.

Fabius lib. x.

Raro assurgit Hesiodus , magnaue pars ejus in nominibus est occupata. tamen utiles circa præcepta sententiæ , lenitasque verborum & expositionis probabilis: daturque ei palma in illo mediocri genere dicendi.

Ἀλκαίῃς εἰς τὸ αὐτόν.

ΛΟκρεῖδ' ἐν νέμει σκιερῷ νέκυν Ἡσιόδωιο
Νύμφαι κρηναῶν λῦσαν δ' ἀπὸ σφετέρων ,
Καὶ πέφον ὑψώσανθ'. γάλακτι δὲ ποιμένες αἰνῶν
Ἑρράναν , ξασθῶ μιξαίμενοι μέλιτι.
Τοίλω γὰρ καὶ γῆρυν ἀπίπτειν , ἐννέα Μυσῶν
Ὁ σείσθους καρτερῶν γούσάμεν' λιδαῶν.

DANIELIS HEINSII

in Hesiodum

EPIGRAMMATA.

ΔΗμητερε τράλῃσι , σὲ μὲν πολυγηθία καρπὸν
Ἀλδαίνειν σοφίης εἰς , ἅτε ταχύων.
Τὸν μὲν παῖς Δίοιο καὶ ἀσχρόν Πυκιμήδης ,
Ἀσκληρὸς ἐνναίτης , οἶδεν ἀμνησαίμεν.
Ζῶ γὰρ ὑπὸ τριφθεῖς μεγαλῶνυμι , χεῖρ' οἷ' ἐχέτλην
Τῇ μὲν αἰετῶζον , τῇ δὲ μέγα δρίπανον ,

Ἀ' ἔβον

Ἀΐζον τ' ὀκταΐδλωμον, αἰκία λιμὸν ἀμύνειν,
 Πανθίης κορυφῇ δρέψατ' ἀπ' ἰδμοσυῆς.
 Τῶν ἧ σοὶ ἀγλαόκαρπα θαλύσια δῶκε κομίζειν,
 Μελπόμεν γλυκερῆς ἔργα γηπευίης·
 Σωφροσυλῇ δ' ἐδίδαξε, καὶ ὥς πλέον ἡμῖσι πάντες,
 Ἐκ Μυσέων σοφίης μέτρα διδασκομένη.
 Ἀλλὰ γέρον μάλα χαῖρε πανόλβιε· σοὶ γὰρ ἔνεγκε
 Πολλὴ καὶ πινυτὴ γαῖα φύσασθ' ἰλν.

In eundem.

Δαφνοφάγ', γλυκύμυθ', ἀνὴρ φίλ', ἔραυίδησι,
 Γῆς δρότους θεῖ' δέκνυσιν Ἡσιόδ',
 Πιερίδων γείτων πολυώνυμ'. ὦ πόποι, ὦ Ζεῦ,
 Ἡ γλαφυρῶς ταύτης ὠνάτο γειτονίης.

In eundem.

Πῆμα κακὸς γείτων· ὅσοι τ' ἀγαθὸς, μέγ' ὄνειρε,
 Αἰσιλίδες θεῖα φάντο πέδ' Ἡσιόδε.
 Ταῦτ' ἄρα φρασάμεν, γλυκερῆς φίλ', ἔλιθα Μύσης,
 Γειτονίης αὐτῶν ἔμμορε Πιερίδων.

In eundem.

ὦ μάκαρ, ὦ ξανθῆς Δημήτερ' ἔργα κομίζων,
 Βέλπς· Εἰρλήης ποῦ, γέρον Ἡσιόδε,
 Δαίμοσιν οἷ' ἔηθα νέμων ἐνὶ βένθεσιν ὕλης,
 Ποίμενιν ἠδ' ἀγάλῃ τ' Ἐλικωνιάδ'.
 Ἐνθα σε βροχλῆοντα θεῶν καλὰ τέκνα θεῶντο,
 Πηκτίδι σῇ φίλῃ τρεπόμενον κραδίῳ·
 Ἡ τάχα πεμπάζοντα βόας, καὶ μηκίδας αἴγας,
 Ἡ τάχα καὶ λεπίες πηγαῖοι δόνακας,
 Ἐν τε πῆς λαλαγαῖοντα, καὶ ἄνθεσιν εἰαρινοῖσιν,
 Οἷα φιλεῖ λιγυρῶν ἔθνεα μελονόμων.
 Καὶ τοι σκηπτρον ἔδδον Μυσέων βασιλῆα γηυιάδ',
 Αὐτοφύες θεῖον σῆμα δαημοσυῆς.
 Χαῖρε, πάτερ, τοῖδεσσι, καὶ ἴλα' ἄμμι γήυοιο,
 Αἰπέλι μὲν πρῶτον, νῦν δ' ἄρ' αἰοιδὸ πόλε.

In

In eundem.

ΥΨΑΓΘΕΡΑΝ ΠΟΤ' ΑΟΙΔὸν ἀναζητήντ' ἈΨῆ,
 Η' ΦΥΣΙΣ Δ' ἄρχαϊον δείξατο Μαιονίδην.
 Δεινὸς ἈΨῆς μέγ' ἔχαιρε, καὶ οἱ π' ὀλέμευς τε, μάχας τε
 Κέκλειτο, καὶ δὸν μελπέων Αἰακίδην.
 Τῷ δ' ἄρα γιομύροιο πάλαι κλύε πότνια Διώνη,
 Βῆ δ' ἴμεν ὑψηλῆς ἄγχεα Πιερίης.
 Ἐνθ' ἄρα οἱ κλυτότοξ' ἐναντί' ἦλθεν Ἀπόλλων.
 ὦγα μάλ' Ἀσκραῖον δείξατο δ' Ἡσίοδον,
 Ἡσίοδον φιλόμυθον, οἷζυρῇ ἐνὶ κόμῃ
 Γεινόμενον, Μουσῶν ἄλχ' Ἐλικωνιάδων.
 ὦς ὁ μὲν ἦδε μάλιστα Πηληϊάδεω Ἀχιλλῷ,
 Καὶ πατρὶος ὀρεγμὸς καὶ μῦθος ἡμιθέων.
 Αὐτὰρ ὁ γῆς δρότους, καὶ δρόνεται τοῖσι μάλιστα
 Ἐκ Διὸς ἔρανος σήματα, τίς τ' ἔριδας.
 ὦς εἰδὼν μεγάλων διασῶν ἀνὰ γαῖαν ἔκστων,
 ὦς γ' ἐπιμνηστὴν ἦεν, ὅς δ' ἀγαθὸν.

In eundem.

Χαῖρε θεῶν Ἀσκραῖε τοὶ ἔρανον δῶρ' ἔχουσι
 Μήδεα καὶ πλῆθη καὶ γῆ' ἐξανύσας.
 Μουσῶν ὑποφῆται παλαιγενέες. ἦτοι ἔκδυσες
 Πολλὰ πάτερ θυμῷ δάμνα καὶ παρὰ πίδαας,
 Τείρεα πάντα μαθόν, τίς περ ἔρανος ἐσφάνωται,
 Καὶ Κρονίδα βελάς, καὶ φάος ἡελίος,
 Τὼ τε Σειλῳαίης λιπαρὴν φλόγα, μαῖαν δρόνους,
 Ἀγλαὸν δ' ἄρχαϊας σῆμα φύσας οὐραίας.
 Ἀρχαῖες, ἰλήχθιτε· μόν' ὅσον σέλλω' εἰσας
 Πάντα Σειλῳαίης γένε' ἔσθον Ἡσίοδ'.

ΗΣΙΟΔΟΥ ΤΟΥ ΑΣΚΡΑΙΟΥ

Ἔργα ἢ Ἡμέραι.

Μοῦσῳ Πιερίηθεν αἰοιδῆσι κλείεσσι
Δώτε δὴ, ἐννέπετε σφέτερον πατέρ' ὑμνεῖσσι.
Ὅν τε Διὰ βροτοὶ ἄνδρες ὁμῶς ἀφατοὶ τε
Φατοὶ τε.

Ρήτοί τ' ἀρρήτοί τε Διὸς μεγάλοιο ἔκηλ.

Ρεῖα μὲν γὰρ βεραῖφ, ρεῖα δὲ βεραόντα χαλέπφ.

5

Ρεῖα δὲ αἰρίζηλον μινύθφ, καὶ ἀδηλον αἰέξφ.

Ρεῖα δέ τ' ἰδυῖφ σκολιόν, καὶ ἀγνώσφ κάρφφ

Ζῶς ὑψιβρεμέτης, ὃς ἐπέρχεται δώματα ναίφ.

Κλυθεῖ δὲ αἰῶν τε· δίκη δὲ ἰδυε θέμιστας

Τυώη· ἐγὼ δέ κε Πέρσῃ ἐτήτυμα μυθησαίμην.

10

Οὐκ ἄρα μῆνον ἔλω ἐρίδων γύφ, ἀλλ' ὅππῃ γαῖαν
Εἰσὶ δυω· πῶ μὲν κεν ἐπαινῆσειε νοήσας,

Ἡ δὲ ὅππῃ μωμητή. Διὰ δὲ ἀνδιχα θυμὸν ἔχουσιν.

Ἡ μὲν γὰρ πόλεμόν τε κακὸν καὶ δῆριν ὀφέλλφ,

Σχετλίη· ἔπῃς πῶ γε φιλεῖ βροτὸς, ἀλλ' ἐπ' ἀνάγκης

15

Ἀθανάτων βελησιν ἔρειν πμῶσι βαρεῖαν.

Τῶ δὲ ἐτέρῳ, περτέρῳ μὲν ἐγείναίφ νύξ ἐρεβεννή,

Θῆκε δέ μιν Κρονίδης ὑψίζυγφ, αἰθέρι ναίων,

Γαίης ἐν ῥίζῃσι καὶ ἀνδράσι, πολλὸν αἰμείνω.

Ἡ τε καὶ ἀπάλαμνόν περ ὁμῶς ὅππῃ ἔργον ἐγείρφ.

20

Εἰς ἕτερον γάρ τις ἰδὼν ἔργοιο χατίζων

Πλῆστον, ὃς σπύδφ μὲν δρόμμεναι ἠδὲ φυλάειν,

Οἶκόν τ' ὅφθι· ζηλοῖ δέ τε γείτονα γείτων,

Εἰς ἀφενον σπύδοντ'· ἀγαθὴ δὲ ἔρις ἠδὲ βροτοῖσι.

Καὶ κεραμίδς κεραμεῖη τέφ, καὶ τέκλονι τέκλων,

25

Καὶ

3

H E S I O D I A S C R Æ I

O P E R A E T D I E S.

M *Vsa ex Pieria carminibus gloriam conciliare solita
Adeste quaeso, dicite vestro patri hymnum.
Per quem mortales homines pariter obscurique
sunt clarique.*

*Nobiles ignobilesque Iovis magni voluntate sunt.
Facile enim extollit, facile etiam elatum deprimit:
Facile praeclarum minuit, & obscurum auget:
Facileque corrigit pravum, & superbum attenuat
Iupiter altitonans, qui supremas ades incolit.
Audi intuens & auscultans, & iuste rege iudicia
Tu: Ego vero Persa vera tradam.*

*Non sane unum est contentionum genus, sed in terra
Sunt duo: alterum quidem probaverit sapiens,
Altera vituperio est digna. diversa autem sentientem animum
Nam hac bellum exitiosum, & discordiam concitat, (habent.
Noxia: nullus hanc amat mortalis, sed necessario
Immortalium consiliis litem colunt molestem.
Alteram vero priorem genuit nox obscura,
Posuit vero ipsam Saturnius sublimis in aethere habitans
Terra in radicibus & inter homines, longe meliorem.
Hac quantumvis inertem, tamen ad opus excitat.
Alium enim quispiam intuens opere vacans
Divitem, & ipse festinat arare atque plantare,
Domuinque recte gubernare. emulatur enim vicinum vicinus,
Ad divitias contendente: bona ergo hac contentio hominibus.
Et figulus figulo succenset, & fabro faber,*

Καὶ πτωχὸς πτωχῷ φθονέει, καὶ αἰοιδὸς αἰοιδῷ.

ὦ Πέρση, σὺ ᾗ ταῦτα πεῶ ἐνικαίτῃσθε θυμῷ·
Μηδέ σ' ἔρις κακὸς χαλεπὸς ἀπ' ἔργου θυμὸν ἐρύκει
Νεῖκε' ὁπιπλόοντ', ἀγορῆς ἐπακκὸν ἐόντα.

ὦ ῥη γάρ τ' ὀλίγη πέλεται νεϊκέων τ' ἀγορέων τε,

30

ὦ πνι μὴ βίῃ ἐνδον ἐπιεζανὸς κατὰκείται
ὦραϊῖ, τ' γαῖα φέρει, Δημήτερος ἀκτῖν.

Τοῦ κεκορεσάμενος νεϊκεα καὶ δῆλον ὀφέλλοις
Κτήμασ' ἐπ' ἀλλοτρίοις. σὺ δὲ σὺκέτι δώτερον ἔσται

ὦδ' ἔρδειν· αἰὲν αὖθις λακκυνώμεθα νεϊκῷ

35

Γθείησι δίκαις, αἵ τ' ἐκ Διὸς εἰσιν ἄραιται.

Ἦδη μὲν γὰρ κλῆρον ἐδασασάμεθ'· ἀλλὰ τε πολλὰ

Ἀρπάζων ἐφόρεις, μέγα κυδαίνων βασιλῆας.

Δωροφάγους, οἳ τῷδε δίκῃ ἐθέλῃσι δικάσαι.

Νῆπιοι· εἴδ' ἴσασιν ὅσω πλεόν ἤμισυ παντός,

40

Οὐδ' ὅσον ἐν μαλαάχῃ τε κατὰ σφοδρόν μὲν ὄνειρε.

Κρύψαντες γὰρ ἔχουσιν θεοὶ βίον ἀνθρώποισι.

Ῥηϊδίως γάρ κεν καὶ ἐπ' ἡμῶν ἐργάσαιο,

ὥς τέ σέ κ' εἰς ἐνιαυτὸν ἔχειν, καὶ ἀεργὸν ἐόντα.

Αἰψὰ κε πηδάλιον μὲν ὑπὲρ καπνῶ κατὰθεῖο,

45

Ἔργα βοῶν δὲ ἄπολοιτο καὶ ἡμιόνων ταλαεργῶν.

Ἀλλὰ Ζεὺς ἐκρύψε χολωσάμενος φρεσὶν ἡσιν,

Ὅττι μιν ἐξαπάτησε Προμηθεὺς ἀγκυλομήτης.

Τῶνεκ' ἄρ' ἀνθρώποισιν ἐμήσατο κήδεα λυγρὰ.

Κρύψε ᾗ πῦρ· τὸ μὲν αὖθις εὖς παῖς Ἰαπετοῖο,

50

Ἐκλεψ' ἀνθρώποισι Διὸς πάρος μὴλοένι

Ἐν κοίλῳ νάρθηκι, λαθὼν Δία περπικέραυνον.

Τὸν ᾗ χολωσάμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·

Ἰαπελιονίδη, πάντων πέρι μῆδεα εἰδώς,

Χαίρεις πῦρ κλέψας, καὶ ἐμὰς φρένας ἡπεροπλόους;

55

Σοί

Et mendicus mendico invidet, & pœta pœta.

O Persa, tu vero hac tuo repone in animo:

Neg, malis gaudens contentio animum tuum ab opere abducatur,
Lites spectantem, concionum auditorem existentem.

Cura enim parva esse debet litiumque & fori.

Cui non est victus domi in annum repositus,

Æstate collectus, quem terra fert, Cereris munus.

Quo satiatus lites ac rixam moveas

De facultatibus alienis. Tibi vero non amplius licebit

Sic facere: sed in posterum dirimamus controversiam

Rectis judiciis, qua ex Iove sunt optima.

Olim quidem hereditatem divisimus: alia autem multa
Rapiebas, valde demulcens reges

Donorum appetentes, qui hanc litem volunt iudicasse,

Stulti: neque sciunt quanto plus dimidium sit toto,

Neque quam magnum in malva & asphodelo bonum.

Occultarunt enim Dii victum hominibus.

Facile enim alioqui vel uno die tantum acquisivisses,

Vt in annum quoque satis haberēs, etiam ociosus.

Statimque clavum quidem in summo ponerēs,

Opera vero boum cessarent mulorumque laboriosorum.

Sed Iupiter abscondit iratus animo suo,

Quia ipsum decepit Prometheus versutus.

Quocirca hominibus machinatus est tristia mala.

Abscondit vero ignem: quem rursus egregius Iapeti filius

Surripuit ad hominum usum Iove a consulto

In cava serula, fallens Iovem fulminibus gaudentem.

Huncque indignatus affatus est nubes cogens Iupiter:

Iapetionide omnium maxime versute,

Gaudes ignem furatus, quodque animum meum deceperis?

Σοί τ' αὐτὰ μέγα πῆμα καὶ ἀνδράσιν ἐσομένοισι.
 Τοῖς δ' ἐγὼ ἀντὶ πυρὸς δώσω κακὸν, ὥ κεν ἅπαντες
 Τέρπωνται καὶ θυμὸν, ἐὼν κακὸν ἀμφαγαπῶντες.

Ὡς ἔφατ'· ἐκ δ' ἐγέλασε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.

Ἡ Φαισὼν δ' ἐκέλευσε περικλυτὸν ὅτι τάχιστα 60

Γαῖαν ὕδ' ἔφύρειν, ἐν δ' ἀνθρώπων θέμεν αὐδῶν

Καὶ θένει, αἰθανάταις ἧ θεῶς εἰς ὧπα εἴσκειν

Παρθενικῆς καλὸν εἶδ' ἐπήρατον· αὐτὰρ Ἀθήνῃ,

Ἔργα διδασκῆσαι, πολυδαίδαλον ἰσὺν ὑφαίνειν·

Καὶ χάριν ἀμφιχέαι κεφαλῇ χρυσῷ Ἀφροδίτῃ, 65

Καὶ πῖθον ὄργαλέον, καὶ γιοιόρας μελεδῶνας·

Ἐν ᾧ θέμεν κωέον τε νόον καὶ ὀπίκλοπον ἦθ'·

Ἑρμείῳ ἥνωγε Διόκτορον Ἀργειφόντῃ.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ὀπίθοντο Διὶ Κρονίῳ ἀνακτὶ.

Αὐτίκα δ' ἐκ γαίης πλάσσε κλυτὰς ἀμφιγυῖαις 70

Παρθένω αἰδοίῃ ἵκελον Κρονίδεω Διὰ βελείας.

Ζῶτε ἧ καὶ κῆσμησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.

Ἀμφὶ δέ οἱ Χάριτες τε θεαὶ καὶ πότνια Πειθὼ

Ὅρμας χρυσείας ἔθεσαν χροῖ' ἀμφὶ ᾧ πῶγε

ὧραι καλλίχομοι σέφον ἀνθεσιν εἰαρινοῖσι. 75

Πάντα ᾧ οἱ χροὶ κῆσμον ἐφῆρμοσε Παλλὰς Ἀθήνη.

Ἐν δ' ἄρα οἱ στήθεσι Διόκτορ' Ἀργειφόντης

Ψάδεά θ' αἰμυλίας τε λόγους καὶ ὀπίκλοπον ἦθ'·

Τόσσ' εἰ, Διὸς βελήσι βαρυκλύπε. ἐν δ' ἄρα φωνῶν

Θῆκε θεῶν κήρυξ· ὀνόμηνε ᾧ πῶδε γυναικα 80

Πανδώραν· ὅτι πάντες ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες

Δῶρον ἐδώρησαν, πῆμ' ἀνδράσιν ἀλφειῇσιν.

Αὐτὰρ ἐπεὶ δόλον αἰπιὴν ἀμήχανον ἐξετέλεασεν,

Εἰς Ἐπιμηθεά πέμπε πατὴρ κλυτὸν Ἀργειφόντῃ

Δῶρον ἄγοντα θεῶν ταχὺν ἄγγελον. Οὐδ' Ἐπιμηθεὺς 85
 ἔφρα-

*Tam tibi ipsi magnum erit malum, quam posteris.
Ipsis namque pro igni dabo malum, quo omnes
Oblectent animum, suum malum amplectentes.*

*Sic ait: risitque pater hominumque Deūmque.
Vulcanum vero inclytum iussit quam celerrime
Terram aqua miscere, hominisque indere vocem,
Et robur, immortalibus vero Deabus facie similem reddere
Virginis pulchram formam peramabilem: at Minervam,
Opera docere, ingeniose telam texere:
Et venustatem circumfundere capiti, auream Venerem,
Et desiderium vehemens, & ornando corpori deditas curas:
Indere vero impudentem mentem, & fallaces mores
Mercurium iussit nuncium Argicidam.*

Sic dixit. illi autem obtemperarunt Iovi Saturnio regi.

Moxque ex terra finxit inclytus Vulcanus

Virgini verecunda similem Iovis consiliis.

Cinxit vero & ornavit Dea casta Minerva.

Circum vero Charitesque Dea, & veneranda Suada,

Monilia aurea imposuerunt corpori. ipsam porro

Hora pulchricoma coronarunt floribus vernis.

Omnem vero illius corpori ornatum adaptavit Pallas Minerva.

At in pectore illi nuncius Argicida

Mendacia blandosque sermones, & dolosos mores

Condidit, Iovis consilio tonantis. sed nomen illi

Imposuit Deorum praco. appellavit autem mulierem hancce

Pandoram: quia omnes cœlestium domorum incolæ

Donum contulerunt, detrimentum hominibus industriis.

At postquam dolum perniciosum & inevitabilem absolvit,

Ad Epimethea misit pater inclytum Argicidam

Munus ferentem Deorum celerem nuncium. Neque Epimetheus

Ἐφραδίσαθ' ὥς οἱ ἔειπε Προμηθεύς, μήποτε δῶρον
Δέξαοθ' παρ Ζηνὸς ὀλυμπία, ἀλλ' ἀπόπεμπειν
Ἐξοπίσω, μήπῃ τι κακὸν θνητοῖσι γήητι.

Αὐτὰρ ὁ δεξάμενός, ὅτε δὴ κακὸν εἶχ', ἐνόησε.

Πεῖν μὲν γὰρ ζώεσκον ὅππῃ χθονὶ Φῦλ' ἀνθρώπων

90

Νόσφιν ἄτερ κακῶν, καὶ ἄτερ χαλεποῖο πόνοιο,

Νέσων τ' ὄρκαλέων, αἷτ' ἀνδράσι γῆρας ἔδωκαν.

Αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ κατὰ γῆρας ἐκασσι.

Ἀλλὰ γυνὴ χεῖρεσσιν πίθη μέγας πῶμ' ἀφελᾷσε

Ἐσκέδασ'· ἀνθρώποισι δ' ἐμήσατο κήδεα λυγρά.

95

Μένη δ' αὐτόθι Ἑλπίς ἐν ἀρρήκτοισι δόμοισι

Ἔνδον ἔμιμνε πίθη ὑπὸ χεῖλεσιν, ἐδὲ θύραζε

Ἐξέπη. παρόθεν γὰρ ἐπέμβαλε πῶμα πίθηιο,

[Λιγύχῃ βαλῆσι Διὸς νεφεληγερέτῃο.]

Ἀλλὰ ἣ μυρία λυγρὰ κατ' ἀνθρώπους ἀλάληται.

100

Πλείη μὲν γὰρ γαῖα κακῶν, πλείη δὲ θάλασσα.

Νέστοι δ' ἀνθρώποισιν ἐφ' ἡμέρη ἢ δ' ὅππῃ νυκτὶ

Αὐτόματοι φοιτῶσι, κακὰ θνητοῖσι φέρουσι

Σιγῇ· ἐπεὶ φωνὴν ἐξείλετο μηλιέτα Ζεύς.

Οὕτως ἔτι πῃ ἐστὶ Διὸς νόον ἐξαλέαοθ'.

105

Εἰ δ' ἐθέλεις, ἕτερόν τοι ἐγὼ λόγον ἐκκρυφώσω

Εὖ καὶ ὅππῃσι μύωσ'· σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν.

Ὡς ὁμόθεν γεγάασιν θεοὶ θνητοὶ τ' ἀνθρώποι,

Χρύσεον μὲν πρῶπῃσι γῆνός μερόπων ἀνθρώπων

Ἀθάνατοι ποίησαν ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες.

110

Οἱ μὲν ὅππῃ Κρόνος ἦσαν, ὅτ' ἔρξαντο ἐμβασιλεύειν·

Ὡς τε θεοὶ δ' ἔζων, ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες,

Νόσφιν ἄτερ πόνων καὶ οἰζύνος· ἐδὲ πειλὸν

Γῆρας ἐπὶ λῶ· αἰεὶ δὲ πόδας καὶ χεῖρας ὁμοῖοι

Τέροντ' ἐν θαλίῃσι κακῶν ἐκπαόθεν ἀπάντων,

115

Ἀφνειοὶ

*Cogitavit quod illi praecepisset Prometheus, ne quando munus
Susciperet a Iove Olympio, sed remitteret*

Retro, necubi mali quippiam mortalibus eveniret.

Verum ille recepto eo, cum jam malum haberet, sensit.

Prius namque in terra vivebant homines

Sine malis, & sine difficili labore,

Morbisque molestis, qui hominibus senectam afferunt.

Statim enim in afflictione mortales consenescent.

Sed mulier manibus, vasis magnum operculum cum dimovisset,

Dispersit, hominibus autem immisit curas graves.

Sola vero illic spes infracta in domo

Intus mansit, dolii sub labris, neque foras

Evolavit. prius enim iniecit operculum dolii,

[Ægiochi consilio Iovis nubes cogentis.]

Alia vero innumera mala inter homines errant.

Plena enim terra est malis, plenumque mare.

Morbi autem hominibus tam interdum quam noctu

Ultro oberrant, mala mortalibus ferentes

Tacite: nam vocem exemit prudens Iupiter.

Sic nequaquam licet Iovis decretum evitare.

Ceterum si voles, alium tibi sermonem paucis expediam

Belle ac scienter: tu vero prae cordis insige tuis.

Vt simul nati sunt Dii, mortalesque homines,

Aureum primo genus variis linguis loquentium hominum

Dii fecerunt caelestium domorum incole.

Et ii quidem sub Saturno erant, cum in caelo regnaret:

Et ut Dii vivebant, securo animo prae diti,

Plane absque laboribus & arumna: neque molesta

Senecta aderat: semper vero pedibus ac manibus sibi similes

Suaviter vivebant in convivio extra mala omnia,

Ἀφνειοὶ μῆλοισι φίλοι μακάρεσσι θεοῖσι.
 Θνησκον δ' ὡς ὕπνῳ δεδμημένοι· ἐσθ' λαὸν ᾧ πάντες
 Τοῖσιν ἔλω· καρπὸν δ' ἔφερε ζείδωρον ἄρβρα
 Αὐτομάτῃ πολλὸν τε καὶ ἄφθονον· οἱ δ' ἐθελήμοι
 Ἦσυχοι ἔργα νέμοντο σὺν ἐσθλοῖσιν πολέεσσιν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κεν τῷτο γῆν καὶ γαῖα κάλυψεν,
 Τοὶ μὲν δαίμονές εἰσι Διὸς μεγάλας ἀγαθὰς
 Ἐσθλοὶ, Ὀπχιδόνιοι, φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων·
 Οἳ ῥα φυλάσσουσιν τε δίκας καὶ χέτλια ἔργα,
 Ἡέρε' ἐσάμενοι, πάντα φοιτῶντες ἐπ' αἶαν,
 Πλαττόμεναι καὶ τῷτο γέρας βασιλῆϊον ἔχον.

120

125

Δώτερον αὖτε γῆν πολὺ χειρότερον μετόπισθεν
 Ἀργύρεον ποίησαν ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
 Χρυσέῳ ἔτε φυλὴν ἐναλίγκιον ἔτε νόημα.
 Ἀλλ' ἐκατὸν μὲν παῖς ἔτεα πατρὶ καὶ μητέρῃ
 Ἐτξέφετ' αἰτάων μέγα νήπιον ὥ ἐνὶ οἴκῳ·
 Ἀλλ' ὅταν ἡβήσῃ, καὶ ἡβῆς μέτρον ἴκηται
 Παιδείδιον ζώεσκον ὀπὶ χρόνον, ἄλγε' ἔχοντες
 Ἀφραδίαις. ὕβριν γὰρ αἰτάσθαι οὐκ ἐδιδύαντο
 Ἀλλήλων ἀπέχειν, ἔδ' αἰθανάτας θεραπείην
 Ἡέλεον, ἔδ' ἔρδειν μακάρων ἱεροῖς ὀπὶ βωμοῖς,
 Ἡέ θέμις ἀνθρώποισι κατ' ἡθεα. Τὸν μὲν ἔπειτα
 Ζεὺς Κρονίδης ἐκρυψε, χολῶμεν ἔνεκα πατρὸς
 Οὐκ ἐδίδαν μακάρεσσι θεοῖς οἱ ὀλύμπου ἔχουσιν.

130

135

Αὐτὰρ ἐπεὶ καὶ τῷτο γῆν καὶ γαῖα κάλυψε,
 Τοὶ μὲν Ὀπχιδόνιοι μάκαρες θνητοὶ καλέονται
 Δώτεροι, ἀλλ' ἔμπης τιμὴ καὶ τοῖσιν ὀπιθεῖ.
 Ζεὺς ᾧ πατὴρ τρίτον ἄλλο γῆν μερόπων ἀνθρώπων
 Χάλκειον ποίησ', οὐκ ἀργυρῷ ἔδ' ἐν ὁμοῖον,
 Ἐκ μελιᾶν, δεινὸν τε καὶ ὄμβριμον· οἷσιν Ἀρην

140

145

Ἐργ.

Abundantes pomis cari beatis diis.

Moriebantur autem ceu somno obruti : bona vero omnia

Illis erant : fructum autem ferebat fertile arvum

Sponte sua multumque & copiosum : ipsique ultro

Quieti partis fruebantur. cum bonis multis

Verum postquam hoc genus terra abscondit,

Ii quidem demones facti sunt Iovis magni consilio

Boni, in terris versantes, custodes mortalium hominum :

Qui quidem observant & iusta & prava opera,

Ære induti, passim oberrantes per terram,

Opum datores. atque hanc regiam dignitatem consecuti sunt.

Secundum inde genus multo deterius postea

Argenteum fecerunt cœlestium domorum incolæ,

Aureo neque corporis habitu simile, neque ingenio.

Sed centum annis puer apud matrem sedulam

Nutriebatur crescens valde rudis domi suæ :

Cum vero adolevisset, & ad pubertatem venisset,

Pauxillum vivebant ad tempus, dolores habentes

Ob stultiitias. injuriam enim pravam non poterant

A se mutuo abstinere, neque Deos colere

Volebant, neque sacrificare beatorum sacris in aris,

Vt fas hominibus ex more. Hos quidem deinde

Iupiter Saturnius abscondit iratus : quia honores

Non dabant beatis Diis, qui olympum habitant.

At postquam & hoc genus terra occultavit,

Hi quidem terrestres beati mortales vocantur

Secundi : sed tamen honor etiam hos sequitur.

Iupiter vero pater tertium aliud genus varie loquentium hominum

Æneum fecit, omnino argenteo dissimile,

E fraxinis, vehemens & robustum : quibus Martis

Ἔργ' ἔμελε σπνόμεναι καὶ ὕβριες· ἔδ' ἐπὶ σῖτον
 Ἡΐον, αἰὲν ἀδάμαντι· ἔχον κρατερόφρονα θυμὸν
 Ἀπλάσιοι· μεγάλη ἦ βίη καὶ χεῖρες αἰάπτοι
 Ἐξ ὤμων ἐπέφυκον ὅππῃ σβαροῖς μελέεσσιν.
 Τοῖς δ' ἰὼ χάλκεα μὲν τόλχεα, χάλκεοι δέ τε οἴκησι, 150
 Χαλκῷ δ' ἐργάζοντο· μέλας δ' οὐκ ἔσκε σίδηρος.
 Καὶ τοὶ μὲν χεῖρεσσιν ὑπὸ σφετέρῃσι δαμνύτες
 Βῆσαν ἐς οὐρῶεντα δόμον κλειρῶν Αἴδαο,
 Νώνυμοι· θάνατι· ἦ καὶ ἐκπαύλως περ ἐόντας
 Εἴλε μέλας, λαμπρὸν δ' ἔλιπον φάος ἡελίοιο. 155
 Αὐτὰρ ἐπεὶ καὶ τῷτο γῆ· καὶ γαῖα κάλυψεν,
 Αὖθις ἐτ' ἄλλο τέταρτον ὅππῃ χθονὶ πελυβοίειρη
 Ζεὺς Κρονίδης ποίησε δικαιότερον καὶ αἶρεον,
 Ἀνδρῶν ἡρώων θεῶν γῆ· οἳ καλέονται
 Ἡμίθεοι προτέρῃ γῆ· κατ' αἰεὶ ὄντα γαῖαν. 160
 Καὶ οὐτ' μὲν πόλεμος τε κακὸς καὶ φύλοπις αἰνή,
 Τὸς μὲν ἐφ' ἐπὶ ἀπύλῳ Θήβῃ, Καδμηΐδι γαίῃ,
 ὦλεσε μαρναμένους μῆλων ἕνεκ' Οἰδιπόδαο·
 Τὸς ἦ καὶ ἐν νήεσσιν ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης
 Ἐς Τροίην ἀγαγὼν Ἑλένης ἕνεκ' ἠνιόμοιο. 165
 Ἐνθ' ἦτοι οὐτ' μὲν θανάτου τέλ' ἀμφεκάλυψε.
 Τοῖς ἦ δὴ χ' ἀνθρώπων βίον καὶ ἦθε' ὁπάσας
 Ζεὺς Κρονίδης κατένασσε πατὴρ ἐς πείρατα γαίης.
 Τῆλ' ἀπ' ἀθανάτων τοῖσι Κρόν' ἐμβασιλεύει.
 Καὶ τοὶ μὲν ναίεσσιν ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες 170
 Ἐν μακάρων νήσοισι παρ' ὠκεανὸν βαθυδίνην
 Οὐβιοὶ ἥρωες· τοῖσιν μελιηδέα καρπὸν
 Τεῖς ἔτε· θάλλοντα φέρει ζείδωρος ἄρουρα.
 Μηκέτ' ἐπεὶ ὥφειλον ἐγὼ πέμπτοισι μελῖναι
 Ἀνδράσι, αἰὲν ἢ πρότερον θανεῖν ἢ ἐπειτα γῆ·

175

Νῦν

*Opera cura erant luctuosa, ac injuria: neque ullum cibum
Edebant, sed ex adamante habebant durum animum
Inconditi: magna vero vis & manus invicta
Ex humeris nascebantur in validis membris.*

His erant aenea arma, aeneaque domus:

Ære vero operabantur: nigrum enim nondum erat ferrum.

Et hi quidem manibus suis interfecti,

Descenderunt tenebricosam in domum horribilis Plutonis

Ignobiles: mors vero, tametsi terribiles essent,

Invasit atra, splendidumque liquerunt lumen solis.

Sed postquam & hoc genus terra operuit,

Rursum aliud quartum in terra multorum alumna

Iupiter Saturnius fecit justius & melius,

Virorum heroium divinum genus, qui vocantur

Semidei, priore atate, per immensam terram.

Hos quoque bellumque malum & pugna gravis,

Alios quidem ad septem portas habentes Thebas, Cadmaam

Perdidit pugnantes propter opes Oedipi; (terram,

Alios vero in navibus per ingentem maris vastitatem

Ad Trojam ducens, Helena gratia pulchricoma:

Vbi mors quoque oppressit ipsos.

Iis autem seorsum ab hominibus vitam & sedem tribuens

Iupiter Saturnius pater constituit eos ad terra fines.

Procul ab immortalibus Saturnus horum Rex est.

Et ii quidem habitant securum animum habentes

In beatorum insulis, juxta Oceanum profundum,

Felices heroës: his dulcem fructum

Ter quotannis florentem profert sæcunda tellus.

O utinam ego quinto non interesssem

Hominum generi, sed aut mortuus essem prius, aut postea natus.

Nunc

Νῦν γὰρ δὴ γνῶθ' ἐπὶ σιδήρεον· ἔδ' ἐ ποτ' ἦμαρ
 Παύσονται καμάτε καὶ οἰζυῖ, ἔδ' ἐ πινύκλωρ
 Φθειρόμενοι· χαλεπαὶς δ' ἔθεοι δώσουσι μερίμνας.
 Ἀλλ' ἐμπης καὶ τοῖσι μεμίζετ' ἐοῦ λαὸ κακῶσιν.
 Ζῶς δ' ὀλέσθ' καὶ τὸ γνῶθ' μερόπων ἀνθρώπων, 180
 Εὖτ' ἂν γεινόμενοι πολιοκρόταφοι τελέθωσιν.
 Οὐδὲ πατήρ παίδεασιν ὁμοῖον, ἔδ' ἐ π παῖδες,
 Οὐδὲ ξεῖν' ξεινοδόκῳ, καὶ ἑταῖρ' ἑταίρῳ,
 Οὐδὲ κασίγνητον φίλον ἔσσετ', ὥς τὸ παρ' περ.
 Αἶψα δ' ἡμερόσκοπον ἄπ' ἡμῶσι τοκῆας. 185
 Μέμψονται δ' ἄρα οὖν χαλεποῖς βάζοντ' ἐπέεσσιν
 Σχέτλιοι, ἔδ' ἐ θεῶν ὅπιν εἰδότες. ἔδ' ἐ μὲν οἷγε
 Γηράντεσσι τοκῶσιν ἀπὸ θρεπτήρια δοῖεν,
 Χειροδίκαι. ἕτερον δ' ἕτερον πόλιν ἐξαλαπάξῃ·
 Οὐδέ τις δόρυ καὶ χεῖρας ἔσσετ', ἔτε δίκαις, 190
 Οὐτ' ἀγαθῶ. μᾶλλον δ' κακῶν ῥεκλήσῃ καὶ ὕβρει
 Ἀνέροις πμῆσσι. δίκη δ' ἐν χερσὶ καὶ αἰδῶς
 Οὐκ ἔσται. βλάβη δ' ὀκαυθὸς τ' ἀρεῖονα φῶτα,
 Μύθοισι σκολιοῖς ἐνέπων, ὅππῃ δ' ὄρεσθ' ὁμείτῃ.
 Ζῆλον δ' ἀνθρώποιζιν οἰζυροῖσιν ἅπασιν 195
 Δυσκέλαδ' κακὸν χαρὶ ὁμαρτήσιν συγνώμης.
 Καὶ τότε δὴ πρὸς Ὀλύμπῳ ἀπὸ χθονὸς Ὀρυοδείης,
 Λόκοισιν φάρεεσσι καλυψαμένῳ χρῶα καλόν,
 Ἀθανάτων μὲν φῦλ' ἵττω, περιλιπόντ' ἀνθρώπων,
 Αἰδῶς καὶ Νέμεσις. τὰ δ' ἡλείφετ' ἀλγέα λυγρὰ 200
 Θνητοῖς ἀνθρώποισι. κακῶ δ' οὐκ ἔσσετ' αἰκλή.

Νῦν δ' αἶνον βασιλεύσ' ἐρέω φρονέουσι καὶ αὐτοῖς.
 Ὡδ' ἱρήξ' ὠροσέειπεν αἰηδόνα ποικιλόδειρον,
 Ὡς μάλ' ἐν νεφέεσσιν φέρων ὀνύχεσσιν μεμαρπώς.
 Ἡδ' ἐλεῖν, γναμπτοῖσι πεπαρμηγῇ ἀμφ' ὀνύχεσσιν, 205

Μύρετο.

Nunc enim genus est ferreum : neque unquam aut die
Quiescent a labore & miseria , aut nocte
Corrupti : graves vero Dii dabunt curas.
Sed tamen & hisce admiscebuntur bona malis.
Iupiter autem perdet etiam hoc genus varie loquentiū hominū,
Quum vix nati canescant.
Neque pater cum liberis concordat , neque liberi patri,
Neque hospes cum hospite , neque amicus cum amico,
Neque frater amicus erit , ut antehac :
Celeriter vero senescentes contumelia afficient parentes.
Incusabunt autem illos molestis alloquentes verbis
Impii , neque Deorum vindictam veriti. neque hi sane
Senibus parentibus educationis pramia reddent,
Violenti. alter vero alterius civitatem diripiet.
Neque ulla pii gratia erit , neque iusti,
Neque boni. magis vero maleficum & injurium
Virum colent. Iustitia vero in manibus & pudor
Non erit. Ladetque malus meliorem virum,
Verbis injustis alloquens , pejerabit vero.
Livor autem homines miseros omnes
Malos rumores spargens malis gaudens comitabitur inviso
Tum demum ad cælum a terra spatiosa, (vultu.
Candidis vestibus tecta corpus pulchrum ,
Ad deos ibant , relictis hominibus,
Pudor & Nemesis. relinquentur autem dolores graves
Mortalibus hominibus. mali vero non erit remedium.

Sed nunc fabulam regibus narrabo quamvis ipsi sapiant.
Sic accipiter affatus est lusciniā canoram,
Alte in nubibus ferens unguibus correptam.
Illa vero misere , curvis confixa unguibus,

Μύρετο. πῶ δ' ὅγ' Ὀπικρατέως πρὸς μῦθον ἔειπε·

Δαιμονίη, τί λέλακας; ἔχθ' νύ σε πολλὸν δρεΐων.
Τῇδ' εἷς, ἥ σ' ἂν ἐγὼ περ ἄγω, καὶ αἰοιδὸν ἔεσαν.
Δείπνον δ' αἶκ' ἐθέλω ποιήσομαι, ἢ ἐμεθήσω.

Ἀφρων δ' ὅς κ' ἐθέλοι πρὸς κρείσσονας ἀνὴρ φερίζειν· 210

Νίκης τε σέρεται, πρὸς τ' αἰχρῶσιν ἄλγεα πάχθ'.
Ὡς ἔφατ' ὠκυπέτης ἱρήξ, τανυσίπτερος ὄρνις.

ὦ Πέρση σὺ δ' ἄκχε δίκης, μὴδ' ὕβριν ὄφελλε.
Υβρις γάρ τε κακὴ δειλῶ βροτῶ. εἰδὲ μὲν ἐσθλὸς
Ῥηϊδίως φερέμεν διώαται, βαρύνθῃ δέ θ' ὑπὸ αὐτῆς, 215

Ἐγκύρως αἴτησιν· ὁδὸς δ' ἐτέρηφι παρελθεῖν
Κρείσσων ἐς τὰ δίκαια· δίκη δ' ὑπὲρ ὕβριος ἴαχθ',
Ἐς τέλθ' ἐξελθεῖσα· παθὼν δέ τε νήπιος ἔγνω.

Αὐτίκα γὰρ τέχεθ' ὄρεθ' αἶμα σκολιῇσι δίκησιν.

Τῆς ᾗ Δίκης ῥόθ' ἐλκομένης ἥ κ' ἄνδρες ἄγασσι 220

Δωροφάγοι, σκολιαῖς ᾗ δίκαις κείνῳσι θέμιστας.

Ἡ δ' ἔπεται κλαίεσθαι πόλιν τε καὶ ἦθεα λαῶν,

Ἡέρεε ἑσθλὴν, κακὸν ἀνθρώποισι φέρεσθαι,

Οἳ τέ μιν ἐξελάσῃσι, καὶ σὺκιδεῖαν ἐνείμαν.

Οἳ ᾗ δίκας ξείνοισι καὶ ἐνδήμοισι διδῶσιν 225

Ἰθείας, καὶ μὴ τι παρεκβαίνεσι δικάει,

Τοῖσι τέθηλε πόλιν, λαοὶ δ' ἀνθούσιν ἐν αὐτῇ·

Εἰρηνὴ δ' ἀνὰ γλῶττι κροτέσθ' ἔσθ' αὐτοῖς

Ἀργαλέον πόλεμον τεκμαίρεται δούρα Ζεὺς,

Οὐδέ ποτ' ἰθυοδίκαισι μετ' ἀνδράσι λιμὸς ὀπηδεῖ, 230

Οὐδ' αἴτη θάλής ᾗ μεμηλότα ἔργα νέμονται.

Τοῖσι φέρθ' μὲν γαῖα πολὺν βίον ἔρπει ᾗ δρυς

Ἀκρὴ μὲν τε φέρθ' βαλάνης, μέσση ᾗ μελίστας·

Εἰροπύχοι δ' οἷες μαλκοῖς κατὰ βεβρίθαισι·

Τίκτεσιν ᾗ γυναικες εὐοικῆτα τέκνα γονέσιν· 235

Lugebat : eam autem ille imperiose compellavit.

Infelix , quid strepis ? habet te multo fortior.

Hac vadis , qua te duco , licet sis cantatrix.

Vtram vero libet , velepulabor te , vel dimittam.

Imprudens autē, quicumq; voluerit cū potentioribus contendere:

Quippe victoria privatur , & prater convitia dolores patitur.

Sic ait velox accipiter , latis alis prædita avis.

O Persa , tu vero cole iustitiam , neque injuriam fove.

Injuria enim perniciosa est tenui homini. nam nec dives

Facile ferre eam potest , gravaturque ab ipsa ,

Quoties in damna incidit. Via vero altera perveniendi

Melior ad justa : Iustitia enim injuriam vincit

Ad finem progressa : stultus vero malo suo discit.

Continuo enim sequitur perjurium injusta judicia.

Iustitia vero fremitus tracta quocunque viri duxerint

Donis corrupti pravis postquam sententiis deciderunt res.

Hac vero sequitur deflens urbemque & sedes populorum ,

Aëre induta , malum hominibus adferens ,

Quique ipsam expellere solent , neq; rectam ferunt sententiam.

At qui jura tam peregrinis quam civibus reddunt

Recta , neque à justo quicquam exorbitant ,

Iis floret urbs , populiue florent in ipsa :

Pax vero per terram alma , neque unquam ipsis

Molestum bellum immittit late cernens Iupiter ,

Nec umquam justos infestat homines fames ,

Neque noxa : convivium autem celebrant.

Fert quippe iis terra multū victum : in montibus vero quercus

Summa quidem fert glandes , media vero apes :

Lanigera autem oves velleribus onusta sunt :

Pariant vero mulieres similes parentibus liberos :

Θάλλουσιν δ' ἀγαθοῖσι Δαρμπερές· ἔδ' ὅππ' ἡνῶν
Νείασονται· καρπὸν ἧ Φέρφ' ζείδωρ· αἶρεται.

Οἷς δ' ὕβρις τε μέμηλε κακὴ, ἢ χέτλια ἔργα,
Τοῖσδε δίκῳ Κρονίδης τεκμαίρεται ὀρύσσει Ζεὺς.

Πολλὰκι καὶ ξύμπασα πόλιν κακῶ ἀνδρὸς ἀπύρεται 240

Ὅς τις ἀλιτρεῖναι, καὶ ἀτασθαλα μηχανάσεται.

Τοῖσιν δ' ἔρξανόθεν μέγ' ἐπήγαγε πῆμα Κρονίων,
Λιμὸν ὁμῶ καὶ λοιμὸν· ἀποφθινύθουσι ἧ λαοί·

Οὐδὲ γυναιῖκες τίκουσιν· μινύθουσι ἧ οἶκοι,

Ζηνὸς φρεσμοσυώσιν Ὀλυμπίῃς· ἄλλοτε δ' αὐτὴ 245

Ἡ τῶν γε στρατὸν ὀρύω ἀπώλεσεν, ἢ τότε τείχεα,

Ἡ νέας ἐν πόντῳ Κρονίδης ἀποτίννυται αὐτῶν.

Ὡ βασιλεῖς, ὑμεῖς ἧ κατὰφραζέσθε καὶ αὐτοὶ

Τλώδε δίκῳ· ἔγνωσ' ὃ ἐν ἀνθρώποισιν ἐόντες

Ἀθάνατοι λείσασθαι, ὅσοι σκολιῇσι δίκῃσι

250

Ἀλλήλους τρέβουσι, θεῶν ὅπιν ὅκ' αἰλέγοντες.

Τεῖς ὃ μύριοι εἰσὶν ὅππ' ἡ χθονὶ πελυβοείρη

Ἀθάνατοι Ζηνὸς, φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων·

Οἳ ῥα φυλάσσουσιν τε δίκας καὶ χέτλια ἔργα,

Ἡ ἔρχει ἐσάμφοι, πάντῃ φοιτῶντες ἐπ' αἶαν.

255

Ἡ δέ τε παρθένα ἐστὶ Δίκη, Διὸς ἐκγεγαῖα,

Κυδρὴ τ' αἰδοίη τε θεοῖς οἳ Ὀλυμπον ἔχουσιν.

Καὶ ῥ' ὁπότ' ἂν τις μιν βλάβῃ σκολιῶς ἐνοταΐζων,

Λύπικα παρὲς Διὸς παλεῖ καθεζομένη Κρονίωνι,

Γηρύετ' ἀνθρώπων ἀδίκον νόον· ὅφρ' ἀποτίσῃ

260

Δῆμα αἰτασθαλίας βασιλῆων, οἳ λυγροὶ νοεῖντες

Ἄλλῃ παρκλίνουσι δίκας, σκολιῶς ἐνέποντες.

Ταῦτα φυλασσάμενοι, βασιλῆες, ἰδυέετε μύθους,

Δωροφάγοι, σκολιῶν ἧ δικῶν ὅππ' ἀπείχου λάθεσθε.

Οἳ αὐτὰ κακὰ τείχεα ἀνὴρ αἰλῶ κακὰ τείχεων·

265

Ἡ ἧ

Florentque bonis perpetuo : neque navibus
Iter faciunt : fructum vero profert fecundus ager.
Quibus vero injuria pernicioſa cura eſt , pravaque opera ,
Iis pœnam Saturnius parat late cernens Iupiter.
Sapeque univerſa civitas malum ob virum punitur ,
Qui peccat , & iniqua machinatur.
Illis autem calitus magnum importare ſolet malum Saturnius ,
Famem ſimul & peſtem ; intereunt vero populi ;
Neque mulieres pariunt ; intereunt familia ,
Iovis Olympii conſilio. interdum vero rursus
Aut horum exercitum ingentem perdidit, aut murum,
Aut naves in ponto Saturnius punit ipſorum.

O reges , vos autem conſiderate etiam ipſi
Pœnam hanc. prope enim inter homines verſantes
Dii vident , quotquot pravis judiciis
Se mutuo atterunt , Deorum vindictam non curantes.
Ter enim decies mille ſunt in terra multorum altrice ,
Dii Iovis, cuſtodes mortalium hominum :
Qui judicia obſervant , & prava opera ,
Aëre induti , paſſim oberrantes per terram.
Virgo autem eſt Iuſtitia , Iove prognata ,
Auſta & veneranda Diis qui cœlum habent.
Et certe , cum quis ipſam impie contumelia afficiens ,
Statim apud Iovem patrem confidens Saturnium ,
Queritur hominum iniquitatem : ut luat
Populus peccata regum , qui prava cogitantes
Alio inſeclunt ius , injuſte ſententiam pronuntiantes.
Hæc caventes , ô reges , corrigite ea quæ dicitis ,
Donivori , injuſtorumque iudiciorum prorsus oblivifcamini.
Sibi ipſi mala fabricatur vir aliis mala fabricans :

Ἡ δὲ κακὴ βελλή τῳ βελλόσωνι κακίστη.

Πάντα ἰδὼν Διὸς ὀφθαλμός, καὶ πάντα νοήσας,
Καὶ νῦν ταῦδ', αἶκ' ἐθέλῃς, ὅππιδ' ἔρκεται· ἔδ' ἐλήθη
Οἴλω δὴ καὶ τλώδε δίκλιν πόλις ἐντὸς ἑέρχεται.

Νῦν δὲ ἐγὼ μὴτ' αὐτὸς ἐν ἀνθρώποισι δίκαιον
Εἴλω, μὴτ' ἐμὸς υἱός· ἐπεὶ κακὸν, ἄνδρα δίκαιον
Εἴμεναι, εἰ μείζω γε δίκλιν ἀδίκωτερον ἔξοι.

270

Ἀλλὰ τάγ' ἔγωγε ὅλπα τελεῖν Δία τερπικέρανον.

Ὡ Πέρση, σὺ δὲ ταῦτα μὲν φρεσὶ βάλλεο σῆσιν,
Καὶ νῦν δίκης ἐπάκχε, βίης δὲ ὀπιλήθεο πάμπαν.
Τόνδε γὰρ ἀνθρώποισι νόμον διέταξε Κρονίων.

275

Ἰχθύσι μὲν καὶ θηρσὶ καὶ οἰωνοῖς πετεινοῖς,
Ἔσθειν ἀλλήλους, ἐπεὶ ἔδίκη ἐστὶν ἐπ' αὐτοῖς.

Ἀνθρώποισι δὲ ἔδωκε δίκλιν, ἣ πολλὸν αἰεῖται
Γίνεται· εἰ γάρ τις κ' ἐθέλῃ τὰ δίκαια ἀγαθῶν
Γινώσκων, τῳ μὲν τ' ὄλβον διδοῖ Ὀρύσπασα Ζεὺς·

280

Ὅς δέ κε μαρτυρήσιν ἐκὼν ὀπίσκειν ὁμόστας
Ψεύσεται, ἐν δὲ δίκλιν βλάψας, νήκεσιν αἰάσθῃ,
Τῷ δὲ τ' αἰμαυροτέρῃ γῆρῃ μετόπισθε λείλειπαι·

Ἄνδρός δὲ δόρυκς γῆρῃ μετόπισθεν ἀμείνων.

285

Σοὶ δὲ ἐγὼ ἐσθ' λαὸν νοέων ἑρέω, μέγα νήπιε Πέρση.

Τλώ μὲν τοι κακότητα καὶ ἰλαδὸν ἐστὶν ἐλέσθαι
Ῥηϊδίως· ὀλίγη μὲν ὁδός, μάλα δὲ ἐγγύθι ναίει.

Τῆς δὲ ἀρετῆς ἰδρώται θεοὶ παρπαροῖθεν ἔθηκαν

Ἀθάνατοι· μακρὸς δὲ καὶ ὄρεθ' οἴμ' ἐπ' αὐτῷ, 290

Καὶ τευχὺς τὸ πρῶτον ἐπλώδ' εἰς ἄκρον ἵκηαι,

Ῥηϊδίῃ δὲ ἤπειτα πέλει, χαλεπὴ περ ἔσται.

Οὗτ' μὲν πανάρετος ὅς αὐτὸς πάντα νοήσει,

[Φρεσάμηνται τὰ κ' ἔπειτα καὶ ἐς τέλος ἥσιν ἀμείνω.]

Ἐσθ' λὸς δὲ αὐτὸς κακῆν, ὅς ὅτε εἰπὼν ἡγήσεται.

295

Ὅς

Malumque consilium consultori pessimum.

*Omnia videns Iovis oculus , omniaque intelligens ,
Et hac (siquidem vult) inspicit : neque ipsum latet
Qualenam hoc quoque iudicium civitas intus exerceat.*

*Ego porro nec ipse nunc inter homines justus
Sim , nec meus filius : quando malum est , justum
Esse , siquidem plus juris injustior habebit.*

Sed hac nondum arbitror facturum Iovem fulmine gaudentē.

*O Persa , ceterum tu hac in animo tuo repone,
Et iustitia quidē obtempera, violentia vero obliviscere prorsus.
Namque hanc hominibus legem posuit Saturnius.*

*Piscibus quidem & feris & avibus volucribus,
Se mutuo ut devorent , quandoquidem iustitia carent.*

*Hominiibus autem dedit iustitiam , quae multo optima
Est. Si quis enim velit vera in publico dicere*

Qua novit , ei opes largitur late videns Iupiter :

Qui vero testimoniis volens pejerans

Mentietur, iustitiam impediens , sine spe remedii laditur ,

Atque ejus magis decolor posteritas postea relinquitur :

Viri autem iusti posterior apud posteros illustrior.

Ceterum tibi ego bene cupiens dicam , stultissime Persa.

Malitiam quidem cumulatim etiā capere

Facile est : brevis quippe via est , & in proximo habitat.

Ante virtutem vero sudorem Dii posuerunt

Immortales. longa vero atque ardua via est ad ipsam,

Primumque aspera : ubi vero ad summum veneris,

Facilis deinceps est , quantumvis difficilis fuerit.

Ille quidem optimus est , qui ipse in omnibus sapit ,

[Cogitans quaecunque dein & ad finem usque sint meliora.]

Sed & ille bonus est , qui bene monenti paruerit.

Ὅς δέ κε μήτ' αὐτὸς νόεη, μήτ' ἄλλα ἀκέων
 Ἐν θυμῷ βάλληται, ὃδ' αὖτ' ἀχρηΐται ἀνὴρ.
 Ἀλλὰ σὺ γ' ἡμετέρης μεμνημένος αἰὲν ἐφείμῃς
 Ἐργάζεσθαι, Πέρση, δῖον γῆν' ὅφρα σε λιμὸς
 Ἐχθαίρῃ, Φιλήῃ ἢ εὐσέφαν' Δημήτηρ
 Αἰδοίῃ, βιότῃ ἢ τελῶ πύμπλησι καλιῶ. 300
 Λιμὸς γάρ τοι πάμπαν ἀεργῶ σύμφορον ἀνδρῶ.
 Τῷ ἢ θεοὶ νεμεσῶσι, καὶ ἀνέρες, ὅς κεν ἀεργὸς
 Ζῷη, κηφήνεαςι κοθύροισι ἵκελ' ὀρμῶ,
 Οἵ τε μελίσσων κάμαλλον τεύχεσιν ἀεργοὶ 305
 Ἐσθονίης· σοὶ δὲ ἔργα φίλ' ἔσω μέτρα κρυσμεῖν,
 Ὡς κέ τοι ὠραίς βιότῃ πλήθωσι καλιαί.
 Ἐξ ἔργων δὲ ἄνδρες πολύμηλοί τ' ἀφνειοί τε.
 Καὶ τ' ἐργαζόμενοι, πολὺ φίλτερον αἰθανάτοισιν
 Ἐσσεαι ἢ δὲ βροτοῖς. μάλα γὰρ συγέσιν ἀεργῆς. 310
 Ἔργον δὲ ἔδεν ὄνειδ' ὅφρα, ἀεργίῃ δέ τ' ὄνειδ' ὅφρα.
 Εἰ δέ κεν ἐργάζῃ, τάχα σε ζηλώσῃ ἀεργὸς
 Πλάτυντα· πλάτῃ δὲ ἄρετῃ καὶ κῦδ' ὀπηδεῖ.
 Δαίμονι δὲ οἶ' ἔηοθα. τὸ ἐργάζεσθαι αἰμεινον,
 Εἴ κεν ἀπ' αἰπλοτέρων κλεάνων ἀεσίφρονα θυμὸν 315
 Εἰς ἔργον τρέψας, μελεῖας βίῃ ὥς σε κελεύω.
 Αἰδώς δὲ σὺν ἀγαθῇ κεχρημένον ἄνδρα κομίζει.
 Αἰδώς ἦτ' ἄνδρας μέγα σίνεται ἢ δ' ὀνίνησι.
 Αἰδώς τοι πρὸς ἀνολβίῳ, θάρσ' ἢ πρὸς ὄλβον.
 Χρήματα δὲ ἔχ' ἀεπακτά· θεόςδοτα πολλὸν αἰμείνω. 320
 Εἰ γάρ τις καὶ χηρὸς βίῃ μέγαν ὄλβον ἔληται,
 Ἡ' ἄγ' ἀπὸ γλώσσης λήϊσσεται, (οἷά τε πολλὰ
 Γίνεται, ὅτ' ἂν δὴ κέρδ' ὅον ἐξαπατήσῃ
 Ἀνθρώπων, αἰδῶ δέ τ' ἀνακδείῃ καλοπαΐζῃ)
 Ῥεῖά τέ μιν μαυρῶσι θεοὶ, μινύθουσι ἢ οἴκοι 325
 Ἀνέρας

Qui vero nec sibi sapit, neque alii parere
In animum inducit, ille contra homo inutilis est.
Verum tu nostri semper praecepti memor,
Operare, ô Persa, divinum genus, ut te fames
Oderit, amet autem pulchre coronata Ceres
Veneranda, victuque tuum impleat horreum.
Fames namque semper ignavo comes est viro.
Hunc vero & Dii oderunt, & homines, quicumque otiosus
Vivit, sucis aculeo carentibus similis cupiditate.
Qui apum laborem absument otiosi,
Vorantes: tibi vero opera decentia obire gratum sit,
Ut tibi aestate collecto victu impleantur horrea.
Ex laboribus autem viri evadunt divites & opulenti.
Et laborans, multo etiam carior jam immortalibus
Eris ac hominibus. valde enim oderunt otiosos.
Operari autem non est dedecus, sed ignavia dedecus est.
Quodsi laboraveris, mox te emulabitur & otiosus
Ditescentem: divitias vero virtus & gloria comitatur.
Deo autem similis fueris. Laborare inquam melius,
Si quidem ab alienis facultatibus stolidum animum
Ad opus convertens, de victu sis sollicitus sicut te jubeo.
Pudor autem non bonus egenum hominem tenet:
Pudor qui hominibus valde & obest & prodest.
Pudor quidē ad paupertatē, audacia vero (ducit) ad divitias.
Opes vero non rapienda: divinitus data multo meliores.
Si quis namque & manu per vim magnas opes paraverit,
Aut lingua pradatus fuerit, (qualia multa
Fiunt, quam primum lucri amor mentem deceperit
Hominum: pudorem vero impudentia vicerit)
Facile & illum pessum dant Dii, extinguuntur vero familia

Ἀνέρι τῷ, παῦρον δέ τ' ὅππῃ χρόνον ὀλβῶν ὀπιθεῖ.
 Ἴσον δ' ὅς θ' ἰκέτω ὅς τε ξείνον κακὸν ἔρξῃ.
 Ὅς τε κασιγνήτοιο ἐξ ἀνὰ δέμνια βαίνοι
 Κρυπταδῆς δ' ἰνῆς αἰλόχευ, ὡς καί εἰα ῥέζων·
 Ὅς τέ τ' αἰφραδῆς αἰλίσαινε τμ ὀρφανὰ τέκνα· 330
 Ὅς τε γονῆα γέροντα κακῶ ὅππῃ γήραθ' ἔδω
 Νεικείη χαλεποῖσι καταπτόμενθ' ἐπέεσσιν.
 Τῷ δ' ἡ τοι Ζεὺς αὐτὸς ἀγαίετμ, ἐς ἣν τελευτῶ
 Ἔργων ἀντ' αἰδίκων χαλεπὴν ἐπέθηκεν ἀμοιβήν.
 Ἀλλὰ σὺ τ' μὲν πᾶμπαν ἔεργ' ἀεσίφρονα θυμόν, 335
 Καδδωῖα μιν δ' ἔρδειν ἱερ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν
 Ἀγῶς ἢ καθαρῶς, ὅππῃ δ' ἀγλαὰ μηρία καίειν·
 Ἀλλοτε δ' ἡ σπονδῆς θυέεσσι τε ἰλάσκεοθ',
 Ἡ' μὲν ὅτ' ἀνάζη, ἢ ὅταν φάθ' ἱερὸν ἔλθῃ·
 Ὡς κέ τοι ἴλαον κροδίλω ἢ θυμόν ἔχωσιν· 340
 Ὅφρ' ἄλλων ὦνῃ κληῖρον, μὴ τ' τεὸν ἄλλθ·
 Τὸν φιλέοντ' ὅππῃ δαῖτα καλεῖν, τ' δ' ἐχθρὸν ἐᾶσαι,
 Τὸν ἢ μάλιστα καλεῖν, ὅς τις σέθεν ἐγλύθῃ ναίῃ.
 Εἰ γάρ τοι καὶ χρεῖμ' ἐλχόμενον ἄλλο γνῆται,
 Γείτονες ἄζωσι ἐκίον, ζώσαντο ἢ πηοί. 345
 Πῆμα κακὸς γείτων, ὅσον τ' ἀγαθὸς μέγ' ὄνειαρ.
 Ἐμμορέ τοι πμῆς ὅστ' ἔμμορε γείτονθ' ἐοδλᾷ.
 Οὐδ' ἂν βῆς ἀπόλοιτ', εἰ μὴ γείτων κακὸς εἴη.
 Εὖ μὲν μετεῖοθ' ὡς γείτονθ', οἷ δ' ἀποδῶναι,
 Αὐτῷ τῷ μέτεω, καὶ λώϊον, αἴκε δωύκαι· 350
 Ὡς ἂν χρεΐζων, καὶ ἐς ὕπερον ἄρκιον εὖρης.
 Μὴ κακὰ κερδαίνειν· κακὰ κέρδεα ἴσ' ἄτησιν.
 Τὸν φιλέοντα φιλεῖν, καὶ τῷ προσιόντι προσεῖναι.
 Καὶ δόμῳ ὅσκειν δῶ, καὶ μὴ δόμῳ ὅσκειν μὴ δῶ.
 Δώτῃ μὲν τις ἔδωκεν, ἀδώτῃ δ' ἔτις ἔδωκεν. 355

*Viri talis: exiguum ad tempus divitia adsunt.
Par committit delictum, & qui supplicem & qui hospitem ma-
Quique fratris sui cubilia ascenderit, (lo afficiet:
Furtivi causa concubitus uxoris, scelerata patrans:
Quique mala cuiuspiam fraude deceperit orphanos liberos:
Quique parentem senem misera in senectute
Probris affecerit, gravibus incessens verbis:
Huic certe Iupiter irascitur. ad extremum vero
Pro operibus iniquis gravem exhibet talionem.
Verum tu quidem ab his omnino cohibe stultam animum.
Pro facultate autem sacra facito immortalibus Diis
Caste & pure nudaque femora adole.
Interdum certe libaminibus atque hostiis placa,
Et quando cubitum ieris, & quando matutinū tempus venerit:
Ut benevolum erga te cor atque animum habeant;
Ut aliorum emas agrum. non tuum alius.
Amicum ad convivium vocato, inimicum vero relinque.
Eum vero potissimum vocato, quicumque te prope habitat.
Si enim tibi aliquod negotium rusticum inexpectatū eveniat,
Vicini discincti accurrunt, cinguntur autem cognati.
Noxa tam magna est malus vicinus, quantū bonus commodā.
Nactus est rem bonam, quicumque nactus est vicinum bonum.
Neque bos interierit, nisi vicinus malus sit.
Recte quidem à vicino mutuum accipe, recteque redde,
Eadem mensura, & amplius, si quidem possis:
Ut indigens etiam in posterum promptum invenias.
Ne mala lacra captes: mala lucra equalia damnis.
Amantem te ama, & invisentem invise.
Et da ei qui dederit, neque da qui non dederit.
Datori namque est qui dat, non danti vero nemo dare solet.*

Δὼς ἀγαθὴν, ἄρπαξ ἣ κακὴν, θανάτιο δόττεσθαι.
 Ὅς μὲν γάρ κεν ἀνὴρ ἐθέλων, ὅγε καὶ μέγα δόϊη,
 Χαίρει τῷ δώρῳ, καὶ τέρπεται ὃν κτ' θυμὸν.
 Ὅς δέ κεν αὐτὸς ἔληται, ἀναιδείῃφι πιθήσας,
 Καί τε σμικρὸν ἔον, τότε ἐπάχυνωσεν φίλον κῆρ. 360
 Εἰ γάρ κεν καὶ σμικρὸν ἔπ' σμικρῷ κατὰ θεῖοι,
 Καὶ θαμὰ τῷ ἔρδοις, τὰχα κεν μέγα κτ' ἡ γούνοιο.
 Ὅς δ' ἐπ' ἐόντι φέρει, ὃδ' αἰλύξεται αἰθοπα λιμέν.
 Οὐδὲ τόγ' εἰν οἴκῳ κατὰ κείμενον ἀνέρεα κήδε.
 Οἴκοι βέλτερον εἶναι, ἐπεὶ βλαβερὸν τὸ θυρήφι. 365
 Ἐὐχλὸν μὲν, παρεόντι ἔλεσθαι· πῆμα ἣ θυμῷ,
 Χρητίζειν ἀπεόντι, ἃ σε φράζεσθαι ἄνωγα.
 Ἀρχομύς ἣ πίθῃ καὶ λήγοντι καρέσασθαι,
 Μεσούθι φείδεσθαι· δειλὴ δ' ἐνὶ πυθμύϊ φειδώ.
 Μισθὸς δ' ἀνδρὶ φίλῳ εἰρημύτι ἄρκει ἔσω. 370
 Καί τε κασιγνήτῳ γελάσας ἔπ' μαρτυρεῖ θεός.
 Πίσεις δ' ἄρα ὁμῶς καὶ ἀπίσαι ὤλεσαν ἄνδρες.
 Μηδὲ γυνή σε νόον πυροσῶλτι ἐξαπατάτω,
 Αἰμύλα κωτίλασσα, τελευτῶσα διφῶσα καλὴ.
 Ὅς ἣ γυναικὶ πέποιθε, πέποιθ' ὅγε φιλήτησι. 375
 Μυνογλήης ἣ παῖς σώζοι πατρῴϊον οἶκον
 Φερβέμην· ὥς γὰρ πλάτῃ ἀέξεται ἐν μεγάροις.
 Γηραιὸς ἣ θάνοις ἕτερον παῖδ' ἐκκαταλείπων.
 Ῥεῖα δέ κεν πλεόνεοσι πύροι Ζεὺς ἄσπελον ὄλβον.
 Πλείων μὲν πλεόνων μελέτη μείζων δ' ἔπ' ἐπ' ἐπ' ἔπ' 380
 Σοὶ δ' εἰ πλάτῃ θυμὸς ἐέλδεται ἐν φρεσὶ σῇσι,
 ὧδ' ἔρδειν. ἔργον δέ τ' ἐπ' ἔργῳ ἐργάζεσθαι.
 Πληϊάδων Ἀτλαγχεύων ἔπ' τελομυαίων,
 Ἀρχεὸν ἀμνητοῦ δρόπιο ἣ, δυασομυαίων.
 Αἰδὴ τοι νύκτας τε καὶ ἡμέρας τεσσάρων 385

Donatio bona, rapina vero mala atque lethifera.
Quicumque etenim vir libens dat, etsi multum dederit,
Gaudet donando, & delectatur suo in animo.
Qui vero libens rapuerit, impudentia fretus,
Quamvis id sit exiguum, tamen cruciat suum animum.
Siquidem enim parvum parvo addideris,
Et frequenter istud feceris, mox magnum & hoc evaserit.
Qui vero partis adjicit, is vitabit atram famem.
Neque vero quod domi repositum est, hominē sollicitum habet.
Domi melius esse: quoniam damno obnoxium quod foris est.
Bonum quidem, de presenti capere: noxa vero, animo
Egere absente: id quod te cogitare jubeo.
Quum relinitur dolium, & fere est epotum, saturare.
Medio parce: sera vero in fundo parcimonia.
Merces autem viro amico constituta sufficiens esto.
Etiam cum fratre ludens, testem adhibeto.
Credulitas pariter ac diffidentia perdunt homines.
Ne vero mulier te animo nates exornans decipiat,
Blande garriens, tuum inquirens sinum.
Qui namque mulieri confidit, confidit is furibus.
Unicus vero filius servarit paternam domum
Pascendo: ita enim opulentia crescet in adibus.
Senex autem moriari, alium filium relinquens.
Facile vero & pluribus prabuerit Iupiter ingentes opes.
Major autem plurium cura, major quoque accessio.
Tua vero si opes mens appetit in animo suo,
Sic facito. operamque opera subinde addito.
Pleiadibus Atlante natis exorientibus,
Incipe metere; arare vero, occidentibus.
Hæ quidem noctesque & dies quadraginta

Latent:

Κεκρύφαται· αὐτίς ᾗ παπλομήδ' ἐν αὐτοῖς
 Φαίνονται, τὰ πρῶτα χαρτασομήοιο σιδήρε.
 Οὗτος τοι πεδίων πέλεται νόμος, οἳ τε θαλάσσης
 Εἰγυθι ναιετάωσ', οἳ τ' ἄγχεα βηοσθέντα
 Πόντι κυμαίνοντι· ἀπὸ προθι πύονα χῶρον 390
 Ναίωσιν. γυμνὸν ἀπείρειν, γυμνὸν ᾗ βοῶλειν,
 Γυμνὸν δὲ ἀμάειν, εἴ χ' ὦρα πάντ' ἐθέληθαι
 Ἔργα κομίζεσθαι Δημήτερι· ὥς τοι ἕκαστα
 Ωρεῖ ἀέξεται, μή πως τὰ μετὰ ξὺ χαλίζων
 Πτώσσης ἀλλοτρίης οἴκῃς, καὶ μηδὲν ἀνύσσης. 395
 Ὡς κ' νῦν ἐπ' ἐμὴ ἦλθες· ἐγὼ δέ τοι σὺν ὀπιδῶσω,
 Οὐδ' ὀπιμετρήσω. ἐργάζεο, νήπιε Πέρση,
 Ἔργα, τὰ τ' ἀνθρώποισι θεοὶ διέλεκμήραντο·
 Μὴ ποτε σὺν παίδεσσι γυναικί τε θυμὸν ἀχόων,
 Ζηλώης βίοντον καὶ γείτονας, οἳ δὲ ἀμελῶσιν. 400
 Δὲς μὲν γὰρ κ' τρεῖς τάχα τείξεαι· τὴν δὲ ἐπὶ λυπῆς,
 Χρῆμα μὲν ἔπελξεις, σὺ δὲ ἐτώσια πόλλ' ἀγορεύσεις.
 Ἀχρεΐα δὲ ἔσται ἐπέων νομός· ἀλλὰ σ' ἄνωγα
 Φράζεσθαι χρεῶν τε λύσιν, λιμὲν τ' ἀλεωρίην.
 Οἶκον μὲν πρῶτα, γυναικὰ τε, βῆν τ' ἀροτῆρα, 405
 Κτητὴν ἔταμετὴν, ἥ τις καὶ βροτὴν ἐπιλο.
 Χρῆμα δὲ εἰν οἴκῳ πάντ' ἄριστα ποιήσας·
 Μὴ σὺ μὲν αἰτῆς ἄλλον, ὃ δὲ ἀρνῆται, σὺ ᾗ τηλαί.
 Ἡ δ' ὥρη παρὰ μείβεται, μινύθει δέ τοι ἔργον.
 Μὴ δ' ἀναβάλλεσθαι ἐς τ' αὖριον, ἐς τ' ἔννεφιν. 410
 Οὐ γὰρ ἐτῴσιοι ἐργὸς ἀνὴρ πύμπλησι καλίων,
 Οὐδ' ἀναβαλλόμενος· μελέτη δέ τοι ἔργον ὀφέλλει.
 Αἰεὶ δὲ ἀμβολιεργὸς ἀνὴρ ἄτῃσι παλαίει.
 Ἡμεῖς δὲ λήγῃ μὲν ὀξέει· ἡελίοιο
 Καίμαϊ ἰδαλίμῃ, μελοπωρὸν ὀμβρήσαντι 415

Latent: rursum vero vertente anno
Apparent, primum ut acuitur ferrum.
Hac utique arborum est lex, quique mare
Prope habitant, quique valles flexuosas
Mari fluctuante procul pinguem regionem.
Habitant. Nudus serito, nudusque arato,
Nudus quoque merito, si quidem matura omnia voles
Opera ferre Cereris: ut tibi singula
Matura crescant, ne quando interim egens
Mendices ad alienas domos, nihilque efficias.
Sicut & nunc ad me venisti: ego vero tibi non amplius donabo,
Neque amplius mutuum dabo. Labora, stolide Persa,
Labores quos hominibus Dii imposuerunt:
Ne quando cum liberis uxoreque animo dolens
Queras victum per vicinos, hi vero negligent. (sueris,
Bis enim & ter forsitan consequeris: si vero amplius molestus
Rem quidem non facies, tu vero inania multa dices.
Inutilis autem erit verborum copia. Sed te jubeo
Cogitare debitique solutionem, famisque evitationem.
Domum quidem primum, sceminamque bovemque aratorem,
Famulam non nuptam, qua & boves sequatur,
Instrumenta vero domi omnia apta para:
Ne tu quidem petas ab alio, illeque recuset, tu vero careas,
Tempus autem pratereat, minuaturque tibi opus.
Ne vero differas inque crastinum, inque perendinum.
Non enim laboris fugitans vir implet horreum,
Neque procrastinator. Studium vero tibi opus auget.
Semper autem dilator operum vir cum damnis luctatur.
Quum itaque jam desinit vis servidi Solis
Calorem sudoriferum, per autumnum pluyente

Ζῆνός ἐροσθένεσσι, μῆ δ' ἵ τρέπεται βρότεσσι χερσὶ
 Πολλὸν ἐλαφρότερος. (δὴ γὰρ τότε σείρεται αἴψῃ
 Βαῖον ὑπὲρ κεφαλῆς κηριτρεφῶν ἀνθρώπων
 ἔρχεται ἡμάπιος, πλεῖον δέ τε νυκτὸς ἐπαυρεῖ.)
 Ἡμῶς ἀδηκιοτάτη πέλεται τμηθεῖσα σιδήρῳ 420
 ὧς, φύλλα δὲ ἔραζε χεῖρ, πόρροιο τε λήγῃ.
 Τῆμῶς ἄρ' ὑλοιομεῖν μεμνημένῳ ὦρον ἔργον.
 Ὀλμον μὲν τριπόδῳ τάμνειν, ὕπερον δ' ἐτείπηχυν,
 Ἀξονὰ θ' ἐπὶ τριπόδῳ· μάλα γάρ νύ τοι ἄρμενον ἔτω.
 Εἰ δέ κεν ὀκταπόδῳ λυτὸν ἢ σφύραν κε τάμοιο, 425
 Τεταπύθαμον δὲ αἶψιν τάμνειν δεκαδῶρον αἰμάξῃ,
 Πολλ' ὅππῃ καμπύλα καῖλα· φέρειν δ' ὅ γ' ἴω, ὅτ' ἂν ἄρῃς,
 Ἔς οἶκον, κατ' ὄρεσσι διζήμενος, ἢ κατ' ἄρσεν,
 Πρίνινον. ὅς γὰρ βυσσὶν δρῶν ὀχυρώτατός ἐστιν
 Εὐτ' ἂν Ἀθῶναίης θμωὸς ἐν ἐλύματι πῆξας 430
 Γόμφοισιν πελάσας περσάρηρεται ἰσοβοῇ.
 Δοιὰ δ' ἐθέλῃς ἄροισι, πονησάμενος καὶ οἶκον,
 Αὐτόγυον καὶ πηκλόν· ἐπεὶ πολὺ λῶϊον ἔτω.
 Εἴ χ' ἕτερον γ' ἄξαις, ἕτερόν γ' ὅππῃ βυσσὶ βάλοιο.
 Δάφνης δὲ ἢ πελέης αἰκιώτατοι ἰσοβοῆες. 435
 Δρυὸς ἔλυμα, πρίνι γ' ἴω. βόε δὲ ἐνναετήρῳ
 Ἀρσενε κεκλήσθαι (τὸ γὰρ ὀθέντι ὀκταῖα παδνόν)
 Ἡβῆς μέτρον ἔχοντε. τῷ ἐργάζεσθαι δρῖσω.
 Οὐκ ἂν τῷ γ' ἐρίσαντες ἐν αὐλακι καμμελὸν ἄροισιν
 Ἀξίαν, τὸ δ' ἔργον ἐτώσιον αὐτῇ λίποιεν. 440
 Τοῖς δὲ ἅμα περσάρηρεται αἰζηνὸς ἐποίοι,
 Ἀρσενε δειπνήσας τεύχεσσι φον, ὀκταῖα λωμον·
 Ὅς κ' ἔργα μελείων ἰθείαν αὐλακ' ἐλαύνει,
 Μηκέτι παπταίνων μεθ' ὁμήλικας, ἀλλ' ὅππῃ ἔργῳ
 Θυμὸν ἔχων. τῶ δ' ἔτι νεώτερος ἄλλῳ ἀμείνων 445
 Σπέρ-

Iove prepotente, movetur humanum corpus
Multo levius. (nam tunc Sol
Paulisper supra caput mortalium hominum
Venit interdiu, magis autem noctu laborat.)
Quando minime cariei est obnoxia est casa ferro
Materia, folia autem humi sundit, finemq₃ facit germinandi:
Tunc sane ligna secare tempestivum esse opus memento.
Mortarium quidem tripedale seca, pistillum vero tricubitale,
Axemque septempedalem: valde enim certe conveniens sic.
Si vero octopedalem & malleum inde secueris, (curru,
Trium palmorum curvaturam rota secato decem palmorum
Multa praterea curva ligna: ferto autem burim, cum inveneris,
Domum, sive in monte quarens, sive in agro,
Iligneam. hac enim bobus ad arandum firmissima est:
Si Palladii famulus dentali infigens
Clavis conjungens temoni adaptaverit.
Bina vero facito aratra, laborans domi,
Non compositum & compactile: quoniam multo optimum sic.
Si quidem alterum fregeris, alterum bobus injicias.
E lauro autem vel ulmo firmissima stiva sunt.
E quercu dentale, ex ilice burim. boves vero duos novennes
Masculos comparato (horum enim robur non imbecillum est)
Cum ad robustam atate pervenerunt. hi ad laborandū optimi
Non utique hi dimicantes in sulco aratrum
Fregerint, opus vero imperfectum reliquerint.
Hos autem simul quadragenarius juvenis sequatur,
Panem cœnatus quadrisfidum, octo morsuum;
Qui quidem opus curans rectum sulcum ducat,
Non amplius respectans aequales, sed in opere
Animum habens. Hoc vero neque junior alius melior

Σπέρματ' ἀδάσκαδ' ἔχει, καὶ ὄψιασιν αἰλέαδ'·
 Κερότερον γὰρ ἀνὴρ μετ' ὀμήλικας ἐπλοίηται·
 Φράζεσθαι δ' ὅτ' ἂν φωνῶν γεραίης ἐπακχέσῃς
 Ὑψόθεν ἐκ νεφέων ἐναιύσια κικληγύης·
 Ἢ τ' ἄροιοιο τε σῆμα φέρει, καὶ χεῖμαί· ὦρ' ἰω 450
 Δεικνύει ὀμβρηρ'· κροθίλω δ' ἔδακ' ἀνδρὸς αἰδέεω.
 Δὴ τότε χορτάζειν ἔλικας βόας ἐνδον ἐόντας·
 Ρῆϊδιον γὰρ ἐπ' εἰπεῖν, βόε δὸς καὶ ἄμαξαν·
 Ρῆϊδιον δ' ἀπανήνασθαι πρὶν δ' ἔργα βόεσσιν.
 Φησὶ δ' ἀνὴρ φρένας ἀφνειὸς πῆξαδ' ἄμαξαν, 455
 Νήπιον· ἔδ' ἐπὶ γ' οἶδ', ἑκατὸν δέ τε δέρεσθαι αἰμάξης.
 Τῶν πρὸθεν μελέτῳ ἐχέμεν, οἰκῆϊα θεῶν.
 Εὐ τ' ἂν δὴ πρῶτις ἀρόσῃ θνητοῖσι φανείη,
 Δὴ τότε ἐφορμηθῶναι, ὁμῶς δμῶές τε καὶ αὐτὸς,
 Αὐτὸν καὶ διερῶν δρόων, δρόοιο κατ' ὦρ' ἰω 460
 Πρῶτ' μάλα σπύδων ἵνα τοι πλήθωσιν ἄερα.
 Εἶαρε πολεῖν· θέρε· ἢ νεωμύη ἔσ' ἀπατήσῃ.
 Νεῖον ἢ στείρειν ἐπὶ κροθίζουσιν ἄερα.
 Νεὶος ἀλεξιάρη, παίδων δὴ κηλήτειρα.
 Εὐχεσθαι ἢ Διὶ χυονίῳ, Δημήτερι δ' ἀγνῇ, 465
 Ἐκλελέα βεῖθαι Δημήτερι· ἱερὸν ἀκίλῳ.
 Ἀρχόμεναι τὰ πρῶτ' ἄροτα, ὅταν ἄκρον ἐχέτῃς
 Χεῖρ' ἔχων ὄρηκα βοῶν ὅππιν ὧτον ἵκηαι
 Ἐνδρυν ἐλκόντων μεσάων. ὃ ἢ τυτθὸς ὅππθεν,
 Δμῶδες, ἔχων μακέλλῳ, πόνον ὀρνίθεσσιν πιθεῖν, 470
 Σπέρματ' ἀκακρύπλων. δῖθ' ἡμοσυνή γὰρ ἀρίστη
 Θνητοῖς ἀνθρώποις· κακοθημοσυνή ἢ κακίστη.
 Ὡδ' ἐκεν ἀδροσυνή σάχυνες νόοιεν ἔραζε,
 Εἰ τέλ' αὐτὸς ὅππθεν Ὀλύμπῳ· ἐὸν δὲ ὅππζοι.
 Ἐκ δ' αἰγῶν ἐλάσειας δράχνας· καὶ σε ἰολπαι 475
 Γηθή-

Ad spargendum semina, & iteratam sationem evitandum.
 Iunior enim vir ad coactaneos evolat animo.
 Observa vero, cum vocem grui audieris
 Alte in nubibus quotannis clangentis;
 Qua & arationis signum assert, & hyemis tempus
 Indicat imbriferi: cor autem rodit viri bobus carentis.
 Tunc sane pasce camuros boves, domi manentes.
 Facile enim dictum est, par boum da & plaustrum:
 Facile autem recusare, & dicere, boves occupati sunt.
 Constituit autem homo, qui opinione sua dives est, fabricare cur-
 Stultus: & hoc nescit centum esse signa plaustri. (rum,
 Horum ante curam habere oportet ut sibi acquirat.
 Cum primum igitur arationis tempus mortalibus apparuerit,
 Tunc aggredere, simul & servi & tu ipse,
 Siccam & humidam arans, arationis ad tempus,
 Summo mane festinans, ut impleantur tibi arva.
 Vere verito, aestate vero iterata non te fallat.
 Novalis vero serito adhuc levem terram.
 Novalis imprecationum expultrix, liberorum placatrix est.
 Supplica vero Iovi infero, Cererique casta,
 Ut matura grandescant sacra Cereris dona..
 Incipiens arare, cum extremum stiva
 Manu capiens stimulum boum terga attigeris
 Temonem trahentibus loris. juvenis autem pone
 Servus, ligonem tenens, negotium avibus sacessat,
 Semina abscondens. Rectus enim ordo optimus
 Mortalibus hominibus est; confusio vero pessima.
 Sic quidem ubertate spica nutabunt ad terram,
 Si finem ipse postea Iupiter bonum praeberit.
 E vasis autem ejicies araneas: teque arbitror

Γηθήσειν, βιότοιο ἐρώμενον ἔνδον ἐόνι.

Εὐοχθέων δ' ἴξεαι πολὺν ἔαρ. ὃ δὲ πρὸς ἄλλας
 Αὐγάσαι· σέο δ' ἄλλ' ἀνὴρ κεχηρημένος ἔσται.

Εἰ δέ κεν ἡελίοιο τροπαῖς δρόους χθόνα δῖαν,
 Ἡμεῖς αἰμήσεις, ὀλίγον φεῖ χειρὸς ἔεργων,
 Ἀντία δεσμεύων κεκονιμένος, ὃ μάλιστα χαίρων.

480

Οἷσις δ' ἐν φορμῷ παῦροι δέ σε θήσουνται.

Ἄλλοτε δ' αἰλοῖτο Ζηνὸς νότο Αἰγιόχοιο·

Ἀργαλέοι δ' ἀνδρεσι καὶ θνητοῖσι νοῆσαι.

Εἰ δέ κεν ὅψ' ὀρόσεις, τόδε κέν τοι φάρμακον εἴη.

485

Ἡμεῖς κόκκυξ κόκκυζ' ὄρνυς ἐν πετάλοισι

Τὸ πρῶτον, τέρπ' τε βροτῆς ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν,

Τῆμος Ζῶς νοὶ τρίτῳ ἡμαί, μήδ' ἀπολήγοι,

Μήτ' ἄρ' ὑπερβάλλων βοὸς ὀπλίω, μήτ' ἀπλείπων·

Οὕτω κ' ὀφάροτης πρωτηρότη ἰσοφαρίζ'.

490

Ἐν θυμῷ δ' ὅπ' ἅντα φυλάσσει· μηδέ σε λήθοι

Μήτ' ἔαρ γινόμενον πολὺν, μήθ' ὦρ' ὄμβρο.

Πὰρ δ' ἴθι χάλκειον θῶκον, καὶ ἐπαλέα λέγχω,

Ωρὴ χειμερὶν, ὅποτε κρύοι ἀνέρας εἶργον

Ἰχάνει· ἐνθα κ' ἄοκνον ἀνὴρ μέγα οἶκον ὀφέλλει.

495

Μή σε κακῶ χειμῶν' αἰμηχανίη κατὰ μάρψῃ

Συὺ πενήν, λεπὴν ἢ παχύν πόδα χειρὶ πύξοις.

Πολλὰ δ' αἰεργὸς ἀνὴρ κενεῖω ὅττι ἐλπίδα μίμνων,

Χρητίζων βιότοιο κακὰ πρὸς ἐλέξατο θυμῷ.

Ἐλπίς δ' ὅτ' ἀγαθὴ κεχηρημένον ἄνδρα κομίζει,

500

Ἡμενον ἐν λέγχῃ, τῷ μὴ βί' ἄρκει εἴη.

Δείκνυε ἢ δμῶεσσι, θέρους ἐπὶ μέσσοι ἐόνι.

Οὐκ αἰεὶ θέρ' ἐσείτῃ, ποιεῖδε καλίας.

Μῆνα ἢ ληναίων, κακ' ἡμαί, βέδορα πάντα,

Τῶτον ἀλδύαοι καὶ πηγάδας, αὐτ' ὅττι γαῖαν

505
Πνέ-

Gavisurum, victu potitum intus reposito.

Bene instructus cibus autem pervenies ad canum ver, neque ad
Respicias: tui vero alius vir indigus erit. (alios

Si vero bruma araveris terram almam,

Sedens metes, pauxillum manu comprehendens,

Ex adversa parte manipulos ligans pulverulentus, nec valde

Feres autem in sporta: pauci vero te suspicient. (gaudens.

Alias vero alia Iovis mens Ægiocchi:

Sed mortalibus hominibus eam deprehendere difficile.

Sin autem sero araveris, hoc quidem tibi remedium fuerit.

Quando cuculus canit quercus in frondibus

Primum, delectatque mortales in immensa terra,

Tunc Iupiter pluat triduo, neque desinat,

Non utique supra bovis ungulam, neque infra:

Ita & serotina aratio tempestiva aqualis fuerit.

Animo autem bene omnia reconde: neque te lateat

Neque ver exoriens canum, neque tempestiva pluvia.

Præteri autem officinam arariam, & calidam tabernam,

Tempore hyberno, cum frigus homines vehemens

Detinet: tunc sane impiger vir valde domum auget.

Ne te mala hyemis difficultas opprimat

Cum paupertate, macilentia vero crassum pedē manu premas,

Multa vero ignavus vir vanam ob spem expectans,

Egens victus, mala versat in animo.

Spes vero non bona indigentem virum fovet,

Sedentem in taberna, cui victus non sufficiens sit.

Dic autem servis, æstate adhuc media existente,

Non semper æstas erit, extruite casas,

Mensem vero Ianuarium, malos dies, bobus nocentes omnes,

Hunc vitate: & glacies, quæ quidem super terram

Πινύσωνι θ' βορέας, δυσηλεγέες τελέθουσιν·
 Ὅστε Διὰ Θρήκης ἱπποτρόφος Ὀρέϊ πόνῳ
 Ἐμπνύσας ὤεινε· μέμυκε δ' ἡ γαῖα καὶ ὕλη·
 Πολλὰς δ' ὄρνυς ὑψιθέμους, ἐλάτας τε παχείας,
 Οὔρεθ' ἐν βήσῃσι πλυνᾷ, χθονὶ πελυβοειρήνῃ
 Ἐμπίπλων, καὶ πᾶσα βοᾷ τότε νήριθ' ὕλη.
 Θῆρες δ' ἐφείσασθ', ἔρχεσθ' δ' ὑπὸ μέζῃ ἔθελος,
 Τῶν καὶ λάχνη δέρμα κατὰσιον, αἰπὰ νύχθ' ἔτι
 Ψυχρὸς ἐὼν Διόησι, δαυστέρων περ ἐόντων.
 Καί τε Διὰ ῥινδ' βοὸς ἔρχεταί, ἔδ' ἐμιν ἴχθυ·
 Καί τε δ' αἶψα αἴησι τανύτερχα· πῶεα δ' ἔτι
 Οὔνεκ' ἐπὶ θανάτῳ τείχεσ' αὐτῶν, ἔ' Διόησιν
 Ἦς αἰνέμεν βορέας· τροχαλὸν δ' ἡ γέροντα τίησι.
 Καὶ Διὰ παρθενικῆς αἰπαλόχροθ' ἔ' Διόησιν,
 Ἦ τε δόμων ἐντοσθε φίλη παῖδ' ἀμῆτερ μίμενδ',
 Οὔπω ἔργ' εἰδῆς πολυχρύσας Ἀφροδίτης·
 Εὖτε λοεσαμένη τέρενα χροῖα, καὶ λίπ' ἐλαίῳ
 Χερσαμένη, νυχίη καταλέξεταί· ἐνδοθεν οἴκῳ
 Ἦματι χειμερίῳ, ὅτ' αἰνέσθῃ ὅν ποδα τένδρ',
 Ἐν τ' ἀπύρῳ οἴκῳ, καὶ ἐν ἥθεσι λουγαλέοισιν.
 Οὐ γάρ οἱ ἡέλιθ' δείπνυ νομὸν ὀρμηθλιῶσαι·
 Αἰὲν δ' ἔτι κυανέων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε.
 Στρωφάτω, βράδιον δ' ἐπανεπλύνεωσι φαείνῃ.
 Καὶ τότε δὴ κεραοὶ καὶ νήκεροι ὕληθῶνται
 Λυγρὸν μυλιόωντες αἰνὰ δρυῖα βηκτέντες
 Φόγγουσιν· καὶ πέσιν ἐνὶ φρεσὶ τῷτο μέμηλεν,
 Οἷ σιέπα μαιόμενοι πυκινὰς κούρμανας ἔχουσι,
 Καὶ γλάφυ πετρῆεν· τότε δὴ τρίποδι βροτῶ ἴσσι,
 Οὐτ' ἔτι νῶτα ἔαγε, κάρη δ' εἰς ἔδαε ὀρθῶνται·
 Τῷ ἵκελοι φοιτῶσιν, αἰετόμοι νίφα λουκίῳ.

510

515

520

525

530

535
Καὶ

Flante Borea molesta existunt :

Qui per Thraciam equorum altricem late mari

Inspirans illud movet : constringitur autem terra & sylva :

Multas vero quercus alticomas, abietesque densas ,

Montis in vallibus dejicit, terra multos pascanti

Incumbens, & omnis reboat tunc ingens sylva.

Fera autem horrent, caudasque sub pudenda ponunt,

Ea etiam quarum villis cutis densa est, Sed & has

Frigidus existens perflat villosas licet pelles habentes.

Quinetiam per bovis pellom penetrat, neque ipsum arcet.

Etiamque per caprā flat longos pilos habentē: ovium autē gre-

Eo quod valde densi ipsarū villi sunt, non perflat (Agres non itē:

Vis venti borea : incurvum vero senem facit.

Et per tenelli corporis virginem non perflat,

Quae in adibus suam apud matrem manet,

Nondum opera sciens aurea Veneris :

Beneque lota tenerum corpus, & pingui oleo

Vincta, noctu cubat intra domum

Tempore hyberno, quando exossis polypus suum pedem ar-

Inque frigida domo, & in latibulis tristibus. (rodit,

Non enim illi Sol ostendit pabulum ut invadat :

Sed super nigrorum hominum populumque & urbem

Vertitur, tardius autem Gracis lucet.

Et tunc sane cornuta bestia & non cornuta sylvarum cultrices

Misere dentibus stridentes per quercetum clivofum

Fugiunt; & passim omnibus id cura est,

Quae tecta inquirentes, densas latebras habent,

Et antrum in petra: tunc utique tripodi homini similes,

Cujus & humeri fracti sunt, & caput terram spectat :

Huic similes incedunt vitantes nivem albam.

Καὶ τότε ἔασαοθ' ἔρυμα χροὸς, ὥς σε κελεύω,
 Χλαῖναν μὲν μαλακίῳ, καὶ περμιόεντα χλαῖνα.
 Στήμονι δ' ἐν παύρῳ πολλὴν κρόκα μνηρύσαοθ'.
 Τίῳ φείεσθαοθ', ἵνα τοι τείχες ἀτρεμέωσι,
 Μήδ' ὄρεθαι φείσασιν, αἰερόμεναι τ' σῶμα. 540
 Ἀμφὶ δ' ὅσσι πέδιλα βοὸς ἴφι κταμένοιο
 Ἀρμα δῆσαοθ', πῖλοις ἐνίοθε πυκᾶσας.
 Πρωτογόνων δ' ἐρίφων, ὁπότεν κρύθ' ὤριον ἔλθῃ,
 Δέρματ' ἀσπράττειν νόρῳ βοὸς, ὅφρ' ὅττι ὤμῳ
 Ὑετ' ἀμφιβάλῃ ἀλείψ'. κεφαλῇ φη δ' ὕπερθε 545
 Πῖλον ἔχειν ἀσκητὸν, ἵν' ἔατ' ἀμὲν κατὰ δόλῃ.
 Ψυχρὴ γάρ τ' ἦν πέλεττι βορέαο πεσόντῃ.
 Ἡὼς δ' ὅττι γαῖαν ἀπ' ἔρχν' ἀστερόεντῃ
 Αἴρ' πυρφόρῃ ἐντέταττι μακάρων ὅττι ἔργοις.
 Ὅς τε δρυσαμένοιο ποταμῶν ἀπὸ αἰεναόντων, 550
 Τ' ψ' ὑπὲρ γαίης δρθεῖς ἀνέμοιο θυέλλῃ,
 Ἄλλοτε μὲν δ' ὕψ' ποτὶ ἑσπερον, ἄλλοτ' αἴησι,
 Πυκνὰ θρηϊκίῃ βορέῃ νέφεα κλονέοντῃ.
 Τὸν φθαμένοιο, ἔργον τελέσας, οἶκόν δ' ἐνέοθ',
 Μή ποτέ σ' ἔρχνόθεν σκοπὸν νέφ' ἀμφικαλύψῃ. 555
 Χρῶτά τε μυδαλέον θείῃ, καθά δ' εἴματα δόσῃ.
 Ἀλλ' ὑπαλδίαοθ'. μείς γ' ἀλεπώτατ' ἔστι
 Χειμέριον, χαλεπὸς περβάτοισι, χαλεπὸς δ' ἀνθρώποις.
 Τῇ μ' ὁ θῶμις βῆσ', ὅττι δ' ἀνέρι καὶ πλέον εἴη
 Ἀρμαλιῆς· μακρὰ γ' ὅττι ῥόδοι δ' ὀφρόναι εἰσὶ. 560
 [Ταῦτα φυλασσόμεναι, τελεσμένον εἰς ἐνιαυτὸν
 Ἰσθῶται νύκτας τε καὶ ἡμέρας, εἰσὺκεν αὖτις
 Γῇ πάντων μήτηρ καρπὸν σύμμικτον ἐνείκῃ.]
 Εὐ τ' ἂν δ' ἐξήκοντα μὲν τροπὰς ἡελίοιο
 Χειμέρι' ἐκτελέσῃ Ζεὺς ἡμέρας, δῆρ' αὖτότ' αἴη

Et tunc indue munimentum corporis, ut te jubeo,
 Lanam mollem, & talarem tunicam.
 Stamine vero in paucis multum subteminis intexe.
 Hanc circuminduito, ut tibi pili non tremant,
 Neque erecti horreant, arrecti per corpus.
 Circum vero pedes calceos bovis in flore occisi
 Aptos ligato, pedulibus intus condensans.
 Primogenitorum vero hœdorum, cū frigus tempestivū venerit,
 Pelles consuito nervo bovis, ut super humeros
 Contra pluviam injiciat munimentum. supra caput vero
 Pileum habeto elaboratum, ne aures humefiant:
 Frigida enim aurora est Borea cadente:
 Matutinus vero super terram à cœlo stellifero
 Aër fecundus extenditur beatorum super opera:
 Qui haustus e fluminibus perennibus,
 Alte supra terram levatus venti procella,
 Interdum quidem pluit ad vesp̄eram, interdum flat,
 Densas Thracio Borea nubes excitante.
 Hunc antevergens opere perfectō domum redi,
 Ne quando te calitus tenebrosa nubes opprimat,
 Corpusque madesfaciat, vestesque humectet.
 Sed evitato. mensis enim gravissimus hic
 Hybernus, gravis ovibus, gravisque hominibus.
 Tunc medium bobus, homini vero amplius adsit
 Alimonia: longa enim noctes succurrunt illis.
 [Hæc observans, totum in annum
 Equato noctesque & dies, donec rursus
 Terra omnium mater fructum omnigenum proferat.]
 Quum autem sexaginta post conversionem Solis
 Hybernā exegerit Iupiter dies, tunc sane stella

ἈρκίῃρⓈ περιλιπὼν ἱερὸν ῥόον Ὠκεανοῖο,
 Πρῶτον παμφαίνων ὀπιτέλειται ἀκροκνέφαιⓈ.
 Τόνδε μετ' ὀρθρογῇ Πανδιονίς ὦρτο χελιδὼν.
 Ἔς φα'Ⓢ ἀνθρώποις, ἔαρⓈ νέον ἱαμῆοιο.
 Τίω' φθαμένω οἶνας πελαγμένω· ὥς γ' ἄμεινον. 570
 Ἀλλ' ὁπότ' αὖν φερέεικⓈ ἀπὸ χθονὸς αὖν φυτὰ βαΐνης,
 Πληϊάδας φύγων, τότε δὴ σκάφⓈ σκέπει οἰνέων·
 Ἀλλ' ἄρπας τε χαρσασέμεναι, καὶ δμῶας ἐγείρειν.
 Φύγειν ἣ σκιερὰς θώκας, καὶ ἐπ' ἡῶ κριτὸν,
 Ὡρῇ ἐν αἰμῇ, ὅτε τ' ἡέλιⓈ χροῶν κάρφῃ, 575
 ΤημέτⓈ σπείδειν, καὶ οἴκαδε καρπὸν ἀγείρειν,
 Ὄρθρ' ἀνιστάμεν, ἵνα τοι βίⓈ ἄρκιⓈ εἴη.
 Ἡὼς γάρ τ' ἔργοιο τρίτῳ ἀπομείρεται αἶσαν.
 Ἡὼς τοι προφέρει μὲν ὁδῶ, προφέρει ἣ καὶ ἔργα·
 Ἡὼς ἦτε φανείσα πολέας ἐπέβησε κελεύθερ 580
 Ἀνθρώπους, πολλοῖσι δὲ δῆπ' ἱνυγὰ βροτὶ τίθησιν.
 ἩμεⓈ ἣ σκόλυμός τ' ἀνθεῖ, καὶ ἡχέτα τέτλιξ
 Δενδρέω ἐφεζόμενⓈ λιγυρίῳ κατὰ χόρυτ' αἰοιδίῳ
 Πυκνὸν ὑπὸ πτερύγων, θέρεⓈ καματώδεⓈ ὦρῃ,
 ΤημέⓈ πότατι τ' αἶγας, καὶ οἶνⓈ ἄριστⓈ, 585
 Μαχλότατι ἣ γυναικες, ἀφαιρότατοι δέ τε ἄνδρες
 Εἰσὶν, ἐπεὶ κεφαλῇ καὶ γένασιν ΣείρειⓈ ἄρξῃ,
 ΛύαλέⓈ δέ τε χροῶς ὑπὸ καύμαίⓈ. ἀλλὰ τότ' ἤδη
 Εἴη πετσαίῃ τε σκιῇ, καὶ βύβλινⓈ οἶνⓈ,
 Μᾶζα τ' αἰμολγαίῃ, γάλα τ' αἰγῶν σβεννυμῆαίων, 590
 Καὶ βοὸς ὑλοφάγοιο κρέας μήπω πετοκῆς,
 Πρωτογόνων τ' ἐρίφων. δῆπ' δὲ αἰδοπα πινέμεν οἶνον,
 Ἐν σκιῇ ἐζόμενον, κεκορημένον ἦτορ ἐδωδῆς,
 Ἀντίον ἀκράειⓈ ζεφύρ' ἀνέψαντα πρόσωπον,
 Κριώης τ' ἀενάας καὶ ἀπορρύτας, ἣ τ' ἀντιλώⓈ. 595

*Arcturus relinquens sacrum aquor Oceani,
 Primus totus apparens exorietur vespertinus.
 Post hunc mane lugens Pandionis venit hirundo
 In lucem hominibus, vere nuper coepto.
 Hanc praevertens vites incidito: sic enim melius.
 At cum domi porta testudo e terra plantas ascenderit,
 Pleiades fugiens, tunc non amplius sodienda vites:
 Sed salcesque acuito, servosque excitato.
 Fugito vero umbrosas sedes, & matutinum seminum,
 Tempore messis, quando Sol corpus attenuat,
 Tunc festina, & domum fruges congere,
 Diluculo surgens, ut tibi sufficiens sit.*

*Aurora enim operis tertiam sortitur partem.
 Aurora magis promovet quidem viam, magisq; promovet la-
 Aurora qua apparens multas ingredi fecit viam (barum:
 Homines, pluribus vero iuga bobus imponit.*

*Quum vero carduusque floret, & canora cicada
 Arbori infidens dulcem fundit cantum
 Frequenter sub aliis, aestatis laborioso tempore,
 Tunc pinguesque caprae, & vinum optimum,
 Salacissima vero mulieres, & viri imbecillissimi
 Sunt, quoniam caput & genua sol affligit,
 Siccum vero corpus ob aestum. Sed tunc iam
 Sit in antro umbra, & Byblinum vinum,
 Libumque lacteum, lacq; caprarum non amplius lactantium,
 Et vacca qua frondibus pascitur caro nondum enixa,
 Tenerorumque haedorum. prater ea nigrum bibito vinum,
 In umbra sedens, animo saturatus cibo,
 Contra purum Zephyrum obverso vultu,
 Fontemque perennem ac defluentem, quique illimis sit.*

Τεῖς δὲ ὕδαϊα παρθέειν, τὸ δὲ τέτρατον ἱέρμῳ οἶνε.
 Δμωσὶ δὲ ἐποτρύνειν Δημήτερι ἱερὸν ἀκτῶν
 Δινέρμῳ, ὅτ' ἂν πρῶτα φανῇ θένον Ὠρίωνος,
 Χώρῳ ἐν δαίει, καὶ δέτροχαλῶ ἐν αἰλῳ.
 Μέτρω δὲ δὲ κομίσασθαι ἐν αἵματι. αὐτὰρ ἐπὶ λῶδῃ. 600
 Πάντα βίον καταθήγει ἐπάρμῳ ἐνδοθεν οἴκῳ,
 Θῆτα αἰοῖον ποιεῖσθαι, καὶ ἄτεκνον ἔρπον
 Δίξεσθαι κέλομαι χαλεπὴ δὲ ὑπόπορις ἔρπον.
 Καὶ κυῖα καρχαρόδοντα κομῆν μὴ φείδεο σίτη·
 Μὴ ποτέ σ' ἡμερόκοιλον ἀνὴρ ἀπὸ χρέμαθ' ἔληται. 605
 Χόρῳ δὲ ἐσκομίσαι καὶ συρφετὸν, ὅφρα τοι εἴη,
 Βασί καὶ ἡμιόνοισιν ἐπηρεζάνον. αὐτὰρ ἐπειτα
 Δμῶας ἀναψύξαι φίλα γένατα, καὶ βόε λῦσαι.
 Εὐτ' ἂν δὲ Ὠρίων καὶ Σείριος ἐς μέσον ἔλθῃ
 Οὐρανὸν, Ἀρκίον δὲ ἐσὶ δὴ ῥοδοδάκτυλον Ἥως, 610
 Ὡς Πέρση, τότε πάντας ἀπὸ δρεπε οἴκαδε βότρυς.
 Δείξαι δὲ ἡελίῳ δέκα τ' ἡμέρας καὶ δέκα νύκτας.
 Πέντε δὲ συσκιασάτω, ἑκάτω δὲ εἰς αἵματι αἰφύσαι
 Δωρεάδιων ὕσας πολυμηθέων. αὐτὰρ ἐπὶ λῶδῃ
 Πληιάδες δ' Ὑάδες τε τότε θένον Ὠρίωνος 615
 Διῶσιν, τότε ἐπειτ' ἄροτρα μεμνημένον εἶναι
 Ὠραίῃσ' ὀλειῶν καὶ χθονὸς ἄρμῳ εἴη.
 Εἰ δέ σε ναυηλὴς δυαπεμφέλας ἱμερὸν αἰρή,
 Εὐτ' ἂν Πληιάδες, θένον ὄβριμον Ὠρίωνος
 Φεύγῃσιν, πίπῃσιν ἐς ἡεροειδέα πόντον, 620
 Δὴ τότε παντοίων ἀνέμων θύσιν αἰῆται·
 Καὶ τότε μηκέτι νῆας ἔχειν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ·
 Γλῶ δὲ ἐργάζεσθαι μεμνημένον, ὥς σε κελεύω.
 Νῆα δὲ ἐπ' ἡπείρῃ ἐρύσαι, πυκάσαι τε λίθοισι
 Πάντοθεν, ὅφρ' ἴχθυσ' ἀνέμων μῆλον ὑγρὸν αἰέντων, 625

Χεῖμα-

*Tres partes aqua infunde, quartam vero partem vini admisce.
Famulis autem impera Cereris sacrum munus
Triturare, quando primum apparuerit Orion,
Loco in ventis exposito, & bene planata in area.
Mensura vero diligenter recondito in vasis. sed postquam
Omnem victum deposueris bene conditum intra domum,
Servum domo carentem conducere, & sine liberis ancillam
Inquirere jubeo: molesta est autem qua liberos habet ancilla.
Et canem dentibus asperum nutrito: nec parcas cibo:
Ne quando tibi interdium dormiens sur facultates auferat.
Fœnum autem importato, & paleas, ut tibi sit,
Bobus ac mulis annum pabulum. sed postea
Servorum refocilla cara genua, & boves solve.*

*Quum vero Orion & Sirius in medium venerit
Cælum, Arcturum autem inspexerit roseis digitis Aurora,
O Persa, tunc omnes decerpe & ser domum uvas.
Exponito vero Soli decem dies, totidemque noctes.
Quinque autem in locum opacum repone, sexto in vasa conde
Dona latitiæ datoris Bacchi. Sed postquam utique
Pleiadesque Hyadesque ac vehemens Orion
Occiderint, tunc deinde arationis memor esto
Tempeſtiva. ita annus in opere rustico bene dispositus sit.
Quod si te navigationis periculosa desiderium ceperit.
Quando utique Pleiades, vehementem Orionem
Fugientes, subierint obscurum pontum,
Tunc certe variorum ventorum strident flamina:
Et tunc ne amplius naves habe in nigro ponto:
Terram autem exercere memento ita ut te jubeo.
Navem vero in continentem trahito, munitoque lapidibus
Undiquaque, ut arceant ventorum vim humide flantium,*

Senti-

Χοίμαρον ἐξερύσας, ἵνα μὴ πύθῃ Διὸς ὄμβροτ·.

Ὅπλα δὲ ἐπαρμύμα πέντε τεῶν ἐγκάτ' θεο οἴκῳ,

Εὐχόσμως σολίσας κηὲς πλεῖσθ' ἀντιόποισιν.

Πηδάλιον δὲ ἀεργὸς ὑπὲρ καπνῶν κρεμάσκαθ·.

Αὐτὸς δὲ ἀραϊὰν μίμνεν ἀπλάν, εἰσάκεν ἔλθῃ,

630

Καὶ τότε κῆα θάμν' ἀλάδ' ἐλκέρμῳ, ἐν δέ τε φόρτον

Ἀρμύραν ἐνιυῖαθ·, ἵν' οἴκαδ' ἐκέρδῃ ἀρῆαι,

Ὡς περ ἐμὸς τε πατὴρ καὶ αὖτις, μέγα κῆπτε Πέρση,

Πλωτίζεσκεν κηυσί, βίβ' κεχρημύθ' ἐοθλῆ.

Ὅς ποτε κῆ τῆδ' ἦλθ', παλιν δ' ἀπὸ πόντον ἀνύσας,

635

Κύμῳ Αἰολίδα περιπών, ἐν νηὶ μελαίνῃ·

Οὐκ ἄφενθ' ἀφύγων, εἰδὲ πλεῖστον τε καὶ ὄλβον,

Ἀλλὰ κακίῳ πενίῳ, τῶν Ζεὺς ἀνδρεσσὶ δίδωσι.

Νάσσατο δὲ αἴχ' Ἐλικῶν ἀοῖζυρῇ ἐνὶ κώμῃ,

Ἀσκη, χεῖμα κακῇ, θέρψ' ἀρ' ἀλάτῃ, εἰδὲ ποτ' ἐοθλῇ.

640

Τιυῇ δὲ, ὦ Πέρση, ἔργων μεμνημύθ' εἶναι

Ὀραίων πάντων, πλεῖν ναυηλίας ἢ μάλισται.

Νῆ' ὀλίγῳ αἰνεῖν, μεγάλη δὲ ἐνὶ φορτίᾳ θείας.

Μείζων μὲν φόρτῃ, μείζον δὲ ὅππ' ἐκέρδει κέρδῃ

Ἔσσεται, εἴ κ' ἀνεμοὶ γε κακὰς ἀπέχουσιν αἰήτας.

645

Εὐτ' ἀν' ἐπ' ἐμπορίῳ τρέψας ἀεσίφρονα θυμόν,

Βάλλῃαι ἢ χεῖρα τε περιφυγεῖν, ἢ λιμὸν ἀτερπῆ,

Δείξω δὴ τοι μέτρα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,

Οὔτε τι ναυηλίας σεσοφισμύθ', εἴτε τι νηῶν.

Οὐ γάρ πώ ποτε νηὶ γ' ἐπέπλων ὀρέα πόντον,

650

Εἰ μὴ ἐς Εὐβοίαν ἐξ Αὐλίδῃ, ἢ ποτ' Ἀχαιοί,

Μεῖναντες χειμῶνα, πολὺν σὺν λαὸν ἄγειραν

Ἐκλάδῃ ἐξ ἱερῆς Τροίῃ ἐς καλλιγυνῆαικα.

Ἐνθαδ' ἐγὼν ἐπ' ἀέθλα δαΐφρονθ' Ἀμφιδάμανθ·

Χαλκίδα τ' εἰσεπέρησκ. τὰ δὲ περιπεφραδμύα πολλὰ

655
Ἀθλ'

Sentina exhausta, ut ne patrefaciat Iovis imber.
Armamenta vero disposita omnia domi tua reponere,
Recte contrahens navis alas pontigrada.
Clavum vero fabrefactum super fumum suspendito.
Ipse autem tempestivam expectato navigationem, dum veniat.
Tuncque navem celerem in mare deducito, intus vero onus
Aptum imposito, domum ut luctum reportes,
Quemadmodum meusque pater, & tuus, stultissime Persa,
Navigabat navibus, victus indigus boni.
Qui olim & huc venit, immensum pontem emensas,
Cuma Æolide relictâ, in navi nigra:
Non reditus fugiens, neque opulentiam ac facultates,
Sed malam pauperiem, quam Iupiter hominibus dat.
Habitavit autem prope Heliconem misero in vico,
Æscra, hyeme malo, æstate autem molesto, nunquam bono.
Tu vero, ô Persa, operum memor esto
(Ut) tempestive omnia (fiant,) navigationis vero maxime.
Navem parvam laudato, magna vero onera imposito.
Majus quidem onus, majus vero luctum ad luctum
Erit, si quidem venti malos contineant flatus.
Quando autem ad mercaturam versò imprudente animo,
Volueris & debita effugere, & famem molestantem,
Ostendam tibi rationes sonori maris,
Etsi neque navigandi peritus, neque navium.
Neque enim unquam navi transmissi latum mare,
Nisi in Eubœam ex Aulide, ubi quondam Græci,
Expectata tempestate, magnum collegerunt exercitum
Græcia e sacra ad Trojam pulchris foeminis pradam.
Illuc ego ad certamina strenui Amphidamantis
Chalcidemque trajeci. indicta (per præcones) vero multa

Cer-

Ἄθλ' ἔθεσαν παῖδες μεγαλήτορες· ἔνθα με Φημί
 Ὑμῶ νικήσαντα φέρειν τρίποδ' ὠτῶεντα.

Τὸν μὲν ἐγὼ Μῆσης· Ἐλικωνιάδεας· ἀνέθηκα,
 ἔνθα με τὸ πρῶτον λιγυρῆς ἐπέβησαν αἰοιδῆς.

Τόσόν τοι νηῶν γε πεπείραμαι πολυγύμφων.

660

Ἀλλὰ καὶ ὡς ἐρέω Ζηνὸς νόον αἰγλόχοιο.

Μῦσται γάρ μ' ἐδίδαξαν ἀθέσφατον ὕμνον αἰεῖδεν.

Ἡμεῖα πεντήκοντα μὲν τροπαὶς ἡελίοιο,
 Ἐς τέλος ἐλθὲν ἴα· θέρεα καματώδεα ὥρης,

ὦραϊα πέλεται θνητοῖς πλόα· ἔτε κε νῆα

665

Καυᾶξαις, ἔτ' ἀνδρας ἀποφθίσειε θάλασσα,

Εἰ μὴ δὴ πρὸφρων γε Ποσειδάων ἐνοσίχθων

Ἡ Ζῶς ἀθανάτων βασιλῆς ἐθέλησιν ὀλέσσαι.

Ἐν τοῖς γὰρ τέλος ἐσὶν ὁμῶς ἀγαθῶν τε κακῶν τε.

Τῆμα δ' ὀκρινέες τ' αὖραι, ἢ πόνια ἀπήμων,

670

Εὐκηλ· τότε νῆα θοῶν ἀνέμοισι πιθήσας

Ἐλκέμεν ἐς πόντον, φόρτον δ' ὀκρινέα πίθεσθαι.

Σπᾶδεν δ' ὅττι τάχιστα πάλιν οἰκόνδε νέεσθαι·

Μηδὲ μῦθον οἶνον τε νέον καὶ ὀπωρινὸν ὄμβρον,

Καὶ χειμῶν' ἐπιόντα, νότιό τε δειναὶς αἰήτας.

675

Ὅς τ' ὤρνε θάλασσαν, ὁμαρτήσας Διὸς ὄμβρῳ

Πολλῷ ὀπωρινῷ· χαλεπὸν δέ τε πόντον ἔθεικεν.

Ἀλλὰ δ' εἰαρινὸς πέλεται πλόα· ἀνθρώποιζιν·

Ἡμεῖα δὴ τὸ πρῶτον ὅσον τ' ὀπιβάσασα κορώνη

Ἰχθυὶ ἐποίησεν, τόσον πέταλ' ἀνδρὶ φανείη

680

Ἐν κροῖδῃ ἀκροτάτῃ· τότε δ' ἄμβρατός ἐστι θάλασσα.

Εἰαρινὸς δ' ἔτ' ἐπὶ πέλεται πλόα· ἔμιν ἐγὼ γε

Αἴνημι· ἔγδ' ἐμῷ θυμῷ κεχαρισμένῳ ἐσὶν,

Ἄρπακίος· χαλεπῶς κε φύγοις κακόν· ἀλλὰ νῦν ἢ ταῖ

Ἀνθρώποι ῥέζουσιν αἰδορέησι νόοιο

685

Χρή-

*Certamina instituerunt iuvenes magnanimi: ubi me glori-
or carmine victorem tulisse tripodem auritum.*

Quem ego quidem Musis Heliconiadibus dicavi,

Vbi me primum dulcis compotem fecerunt cantus.

Tantum naves expertus sum multos clavos habentes.

Sed tamen dicam Iovis consilium Ægiochi.

Musa enim me docuerunt divinum carmen canere.

Dies quinquaginta post conversionem Solis,

Ad finem progressa astate laboriosi temporis,

Tempestiva est mortalibus navigatio. nec certe navem

Fregeris, neque homines perdiderit mare,

Nisi dedita opera Neptunus terra quassator,

Aut Iupiter immortalium rex velit perdere.

Penes hos enim potestas est simul bonorumque malorumque.

Tunc vero facilesque aura, & mare innocuum,

Tranquillum: tunc navem celerem, ventis fretus,

Deducito in pontum: onus vero bene omne colloca.

Propera autem quam celerrime iterum domum redire:

Neg, vero expectato vinumq, novum, & autumnalem imbrem,

Et hyemem accedentem, Notique molestos flatu,

Qui concitat mare, comitatus Iovis imbre

Multo autumnali: asperum vero pontum facit.

Sed alia verna est navigatio hominibus,

Nempe cum primum quantum incedens cornix

Vestigium fecit, tantum folia homini appareant

Summa in ficu: tum sane pervium est mare.

Verna autem hac est navigatio. non ipsam ego tamen

Probo: neque enim meo animo grata est,

Quia occasio ipsius invadenda. agre quidem effugeris malum.

Homines faciunt stultitia mentis.

(sed tamen & hac

Opes

Χρήματ' ὃ ψυχὴ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσι.
 Δεινὸν δ' ἐστὶ θανεῖν μὲ κῦμασιν. ἀλλὰ σ' ἄνωγα
 Φράζεσθαι τὰδε πάντα μὲ φρεσὶν ὅσσ' ἀγορεύω.
 Μήδ' ἐνὶ νηυσὶν ἄπαντα βίον κτείλῃσι τίθεσθαι.
 Ἀλλὰ πλέω λείπειν, τὰ ἣ μείονα φορτίζεσθαι. 690
 Δεινὸν γ' ὃ πόνι' αὖ μὲ κῦμασι πῆμασι κύρσαι.
 Δεινὸν γ', εἴ κ' ἐφ' ἁμαξῶν ὑπερβίον ἀχθῆται αἰέρας,
 Ἀξονα καυαίξαις, τὰ ἣ φορτί' ἀμαυρωθείη.
 Μέτρεα φυλάσσεσθαι· καιρὸς δ' ὅππῃ πᾶσιν ἄριστος.
 Ὡραῖται ἣ γυναιῖκα πρὸν ποτὶ οἶκον ἄγεσθαι. 695
 Μῆτε τριηκόντων ἐπέων μάλα πολλὰ λυτολείπων,
 Μῆτ' ὅππῃθις μάλα πολλὰ γάμοι δέ τοι ὦραται.
 Ἡ ἣ γυνὴ τέτορ' ἠβώη, πέμπω ἣ γαμοῖτο.
 Παρθενικῶν ἣ γαμεῖν, ὥς κ' ἠθεα κεδναὶ διδάξῃς.
 Τίω ἣ μάλιστα γαμεῖν ἥ τις σέθεν ἐγγύθι ναίει. 700
 Πάντα μάλ' ἀμφὶς ἰδὼν, μὴ γείτοσι χάσματ' ἀγέμῃς.
 Οὐ μὲν γάρ τι γυναικὸς ἀνὴρ λήϊζεν ἄμεινον
 Τῆς ἀγαθῆς· τ' δ' αὖτε κακῆς ἐρίμιον ἄλλο
 Δειπνολόχης· ἥ τ' ἀνδρα καὶ ἰφθιμόν περ ἐόντα
 Εὐφ' ἄτερ δαλῆ, καὶ ὥμῳ γήραϊ θῆκεν. 705
 Εὖ δ' ὅππιν ἀθανάτων μακάρων πεφυλαγμένον εἶναι.
 Μηδὲ κασιγνήτῳ ἴσον ποιῆσθαι ἐταῖρον·
 Εἰ δέ κε ποιήσῃς, μή μιν πρότερον κακὸν ἔρξης.
 Μηδὲ ψεύδεσσι γλώσσης χάριν. εἰ δέ κεν ἄρχῃ,
 Ἡ π' ἐπ' αὖτ' εἰπὼν λυτοθύμιον, ἥ καὶ ἔρξας, 710
 Δὶς πόσα τίνυσθαι μεμνημένον· εἰ δέ κεν αὖτις
 Ἡ γῆτ' ἐς φιλότῃα, δίκῃ δ' ἐθέλῃσι πᾶσιν ἀδικεῖν,
 Δέξασθαι. δειλὸς τοι ἀνὴρ φίλον ἄλλοτε ἄλλον
 Ποιεῖται· σὲ ἣ μή τι νόον κατελείχεται εἶδεν.
 Μηδὲ πολύξεινον, μηδ' ἄξεινον καλέεσθαι, 715
 Μηδὲ

Opes enim sunt anima miseris mortalibus.

Miserum vero est mori in fluctibus. Verum te jubeo

Considerare hac omnia in animo quaecunque tibi consulo.

Ne vero intra naves omnem substantiam cavas ponas :

Sed plura relinquito: pauciora vero imponito.

Miserum enim ponti in fluctibus in malum incidere :

Miserum etiam , si in currum prae grande onus imponens

Axem fregeris , onera vero intereant.

Modum serva. Tempus vero in omnibus optimum.

Mature autem uxorem tuam ad domum ducito.

Neque triginta annis valde multum inferior,

Neque superans multum : nuptia vero tibi tempestiva haec.

Mulier autem quatuordecim annos pubescat , quintodecimo

Virginem vero ducito, ut mores castos doceas. (nubat.

Eam vero potissimum ducito quae te prope habitat :

Omnia diligenter circum contemplatus, ne vicinis ludibria ducas.

Neque enim muliere quicquam vir sortitur melius

Bona : rursus vero mala non gravius aliud

Comessatrice : quae virum licet robustum

Torret sine face , & cruda senecta tradit.

Bene vero reverentiam erga Deos immortales observato.

Neque fratri aequalem facito amicum :

Quod si feceris , ne ipsum prior malo afficias.

Ne vero mentiaris dicis gratia. Sin autem coeperit

Aut verbum aliquod dicere ingratum , aut facere ,

Bis tantum punire memineris : Sin vero rursus

Redeat in gratiam , poenam autem velit dare ,

Recipe. miser namque vir amicum alias alium

Facit : tuum vero ne quid animum coarguat vultus.

Ne vero multorum hospes , neve nullius hospes dicaris ,

- Μηδὲ κακῶν ἔταρον, μηδ' ἐσθλῶν νεικεσῆρα.
 Μηδέ ποτ' ἐλομυῖ' ἢ πενίῃ θυμοφθόρον ἀνδρῶν
 Τέτλαθ' ὄνειδίζειν, μακάρων δόσιν αἰὲν ἐόντων.
 Γλώσσης τοι θησαυρὸς ἐν ἀνθρώποισιν ἄριστος
 Φειδωλῆς, πλείη δ' ἢ χάρις καὶ μέτρον ἰσχύος. 720
 Εἰ δ' ἢ κακὸν εἴποις, τάχα καὶ αὐτὸς μείζον ἀκέσσεις.
 Μηδὲ πολυξείνης δαιτὸς δυσπρόμοτον εἶναι
 Ἐκ κρινῶν πλείη δ' ἢ χάρις, δαπάνη δ' ὀλιγίστη.
 Μηδέ ποτ' ἐξ ἧς Διὶ λείβειν αἴθροπα οἶνον
 Χερσὶν ἀνιπτοῖσιν, μηδ' ἄλλοις ἀθανάτοισιν. 725
 Οὐ γὰρ τοῖγε κλύουσιν, ἄπο πλῦτος δέ τ' ἀρχή.
 Μηδ' ἀντ' ἡελίοιο πείρα μὲν ὀρθὸς ὁμιχεῖν.
 Αὐτὰρ ἐπὶ λῦκε δύνῃ, μεμνημένῳ, ἐς τ' ἀνιόντῳ.
 Μήτ' ἐν ὁδῷ, μήτ' ἐκ τὸς ὁδῷ περὶ βάδιν ἐρήσης,
 Μηδ' ἀπογυμνωθεὶς μακάρων τοι νύκτες ἔασιν. 730
 Ἐζόμενός δ' ὅγε θεῖον ἀνὴρ πεπνυμένος εἰδώς,
 Ἦ' ὅγε πρὸς τοῖχον πελάσας διέρκεται αὐλῆς.
 Μηδ' αἰδοῖα γονὴ πεπαλαγμένῳ ἔνδοθεν οἴκου
 Ἐσίη ἱμπελαδὸν ὡρᾶ φαινέμεν, ἀλλ' ἀλέαδ' ἔσται.
 Μηδ' ἀπὸ δυσφήμοιο τάφου ἀπονοσήσαντα 735
 Σπερμαίνειν γηελῶν, ἀλλ' ἀθανάτων ἀπὸ δαιτὸς.
 Μηδέ ποτ' αἰετῶν ποταμῶν καλλιρροὸν ὕδωρ
 Προσὶ περᾶν, πρὶν γ' ὄξυ ἰδὼν ἐς καλὰ ῥέεθρα,
 Χεῖρας νιψάμεν πολυηράτῳ ὕδατι λοκῶ.
 Ὅς ποταμὸν Διφύῃ, κακότητι δ' ἢ χεῖρας ἀνιπτοῖ, 740
 Τῷδε θεοὶ νεμεσῶσι, καὶ ἄλγεα δῶκαν ὀπίσσω.
 Μηδ' ἀπὸ πεντόροιο, θεῶν ἐνὶ δαιτὶ θαλεῖν,
 Ἀὔρον ἀπὸ χλωρῶν τὰ μιν αἴθωνι σιδήρῳ.
 Μηδέ ποτ' οἰνοχόῳ πθέρμῳ κρητῆρ' ὑπερθεῖν
 Πινόσιων· ὅλοη γὰρ ἐπ' αὐτῷ μοῖρα πέτυκται. 745
 Μηδὲ

Neve malorum socius, neque bonorum convitiator.
 Neque unquam miseram pauperiem animū comedentem homini
 Sustineas exprobrare, divorum munus immortalium.
 Lingua certe thesaurus inter homines optimus
 Parca, plurima vero gratia, si modum servet.
 Quod si malum dixeris, forsitan & ipse majus audies.
 Ne in convivio quod multi amici instruunt sis morosus
 De symbolis: plurima enim gratia, sumptusque minimus.
 Neque unquam mane Iovi libato nigrum vinum
 Manibus illotis, neque aliis immortalibus.
 Neque enim illi exaudiunt, respuunt vero etiam preces.
 Neque contra Solem versus erectus meito,
 Sed etiam postquam occidit memor ejus rei, adversus orientē.
 Neque in via, neque inter eundum meias,
 Neque denudatus: Deorum quippe noctes sunt.
 Sedens vero divinus vir & prudens,
 Aut ad parietem accedens bene septa caula.
 Neque pudenda semine pollutus intra domum
 Focum juxta revelato, sed caveto.
 Neque feralibus epulis reversus
 Seminato progeniem, sed Deorum a convivio.
 Nec unquam perennium fluviorum limpidam aquam
 Pedibus transito, priusquā oraveris aspiciens pulchra flumina,
 Manus lotus amœna aqua limpida.
 Qui fluvium transierit, malitia vero manus illotus,
 Ei succensent Dii, & damna dant in posterum.
 Ne vero a manu, Deorum in celebri convivio,
 Siccum a viridi refeca nigro ferro.
 Neque unquā urceū ex quo vinū infunditur pone super craterē
 Bibentium: perniciosum enim in eo satum est situm.

Μηδὲ δόμον ποιῶν, ἀνεπίξουσιν κατὰλείπειν,

Μήτοι ἐφεζομένη κρώζῃ λακέρυζα κρωῖνῃ.

Μηδ' ἀπὸ χυτσοπόδων ἀνεπιρρέκων ἀνελόντα

Ἔσθαι, μηδὲ λόεσθαι· ἐπεὶ καὶ τοῖς ἐνὶ ποινῇ.

Μηδ' ἐπ' ἀκινήτοισι καθίζειν (ὃ γὰρ ἄμεινον)

750

Παῖδα δυωδεκαίαιον, ὅτ' ἀνὲρ ἀνλώορα ποιεῖ·

Μηδὲ δυωδεκαμίλων· ἴσον καὶ τῷ τετυκται.

Μηδὲ γυναικείῳ λυτρεῷ χρόα φαιδριῦέσθαι

Ἀνέρα. λυγαλέῃ γὰρ ὅππῃ χρόνον ἐς' ὅππῃ καὶ τῷ

Ποινῇ. μηδ' ἱεροῖσιν ἐπ' αἰθομένηοισι κυρήσας,

755

Μωμῶειν αἰδήλα· θεὸς νύ τι καὶ τὰ νεμέσας.

Μηδέ ποτ' ἐν περὶ χοῦ ποταμῶν ἀλαδὲ περρεόντων,

Μηδ' ὅππῃ κελυαίων ἔρεϊν· μάλα δὲ ἐξαλέεσθαι.

Μηδ' ἐναποψύχειν. τὸ γὰρ ὅτι λωϊόν ἐστιν

Ὡδ' ἔρδειν. δεινὴ γὰρ βροτῶν ὑπαλδίο φήμι.

760

Φήμη γάρ τε κακὴ πέλεται, καὶ φημὶ μὲν αἰεῖραι

Ῥεῖα μάλ', ἀργαλέῃ γὰρ φέρειν, χαλεπὴ δὲ ἀποθέσθαι.

Φήμη δὲ ὅτι πᾶν πάντων ἀπόλυται, ὡς πᾶσι πολλοὶ

ἄνθρωποι φημίζουσι. θεὸς νύ τις ἐστὶ καὶ αὐτή.

Τ Ε Λ Ο Σ.

Neque domum faciens imperfectam relinquito ,
 Ne sorte insidens crocitet stridula cornix.
 Neque ab ollis nondum dedicatis rapiens
 Comedito , neque lavator : quia & hisce noxa inest.
 Neque super immobilibus lacato (non enim bonum est)
 Puerum duodennem : quia virum inertem facit :
 Neque duodecim mensium : aequale & hoc est.
 Neque muliebri in balneo corpus abluito
 Vir : gravis enim suo tempore erit & huius rei
 Pœna. neque in sacrificia accensa incidens,
 Reprehende arcana : Deus quippe & hac indigno fert.
 Nec umquam in alveo fluviorum mare influentium,
 Neque super fontes meito : quin valde evitato.
 Neque incacato. id enim nihilo est melius
 Sic facere. gravem vero mortalium evitato famam.
 Fama enim mala est , qua celeriter quidem excitatur
 Facillime , molesta vero portatu , difficilisque deposui.
 Fama vero nulla prorsus perit, quam quidem multi
 Populi divulgant. quippe Dea quaedam est & ipsa.

F I N I S.

ΗΣΙΟΔΟΥ ΤΟΥ ΑΣΚΡΑΙΟΥ

Ἡμέραι.

ΗΜΑΙΤΑ Δ' ΕΚΔΙΟΘΕΝ ΠΕΦΥΛΑΓΜΕΝΟΙ, ΟΙ Χ' ΜΟΙΘΕΙΝ
ΠΕΦΡΑΔΕΜΕΝΟΙ ΔΜΩΕΑΣΙ. ΤΕΛΗΚΑΔΑ ΜΗΝΟΣ ΑΙΡΙΣΤΗΝ
ΕΡΓΑ Τ' ΕΠΟΠΙΔΕΙΝ, ΗΔ' ΑΓΡΟΜΑΛΙΝΩ ΔΑΤΕΑΘΩ.
ΕΥΤ' ΑΝ ΑΛΗΘΕΙΛΩ ΛΑΟΙ ΚΕΙΝΟΝΤΕΣ ΑΓΩΣΙΝ.

Αἶδε γὰρ ἡμέραι εἰσὶ Διὸς ὡρὰ μνησέεντο.
Πρῶτον ἔνη, τέρας τε, καὶ ἐβδόμη, ἱερὸν ἥμαρ. 770

Τῇ γὰρ Ἀπόλλωνα χρυσάορα γείναίτο Λητώ.
Ὀγδοάτη τ' ἐναίτη τε, δύο γε μὴν ἡμέτε μινωὶς
Ἐξοχ' ἀεξομνύοιο βροτήσια ἔργα πένεαθ.

Ἐνδεκάτη τε, δωδεκάτη τ', ἄμφω γε μὴν ἐσθ' λαί.
Ἡ μὴν οἷς πείκειν, ἡ δὲ δ' φρονα καρπὸν ἀμαῖαθ. 775

Ἡ γ' δωδεκάτη τ' ἐνδεκάτης μέγ' αἰμείνων.
Τῇ γάρ τοι νεινῆματ' ἀεροσιπότητο ἀρχαχνης
Ἡμαίτο ἐκ πλείς, ὅτε τ' ἴδεις σωρὸν ἀμαῖατμ.
Τῇ δὲ ἰσὺν σῆσαιτο γυνή, πρεβάλοιτό τε ἔργον.

Μινωὶς δὲ ἰσαμνίς τελοκαυδεκάτῳ ἀλέααθ
Σπέρμαίτο ἀρξάαθ. φυτὰ δὲ ἐνθ' ἐφέφααθ αἰρίση. 780

Ἐκλή δὲ ἡ μέσση μάλ' αἰσύμφορός ἐστι φυτοῖσιν.
Ἀνδρογόντο τ' ἀγαθή· κέρη δὲ ἔσσύμφορός ἐστιν,
Οὔτε γνέαθ πρῶτ', ἔτ' ἀρ' γάμῃ ἀνὴρ βολῆσαι.

Οὐδὲ μὴν ἡ πρώτη ἐκλή κέρησι γνέαθ
Ἀρμεντο, ἀλλ' ἐρίφας πάνμειν καὶ πώεα μῆλων. 785

Σηκόν τ' ἀμφιβαλεῖν ποιμνήϊον ἥπιον ἥμαρ.
Ἐσθ' λή δὲ ἀνδρογόντο, φιλέει δέ τε κέρτομα βάζειν,
Ψάδεά θ', αἰμυλίς τε λόγας, κρυφίς τ' ὁ αἰρισμός.

Μινωὶς δὲ Ὀγδοάτη κάπρον καὶ βὺν ἐρίμυκον 790
Ταμνέ-

HESIODI ASCRÆI DIE S.

Dies vero ex Iove observans, bene secundum decorum
Præcipe servis. tricesimam mensis optimam
Ad opera inspicienda, demensumque dividendum:
Nempe cum in rebus agendis populus versatur.

Hæ enim dies sunt Iove a prudente.

Primum, novilunium, quartaque, & septima, sacra dies:

Hac enim Apollinem ense aureo armatum genuit Latona.

Octavaque & nona amba dies mensis

Egregie crescentis ad curandum opera mortalium.

Undecima vero, duodecimaque, amba quidem bona:

Hac quidem tondendis ovibus, illa latis segetibus metendis.

Duodecima tamen undecima multo melior.

Hac enim net fila in aëre suspensus araneus

Die adulta, quum & prudens formica acervum colligit.

Hac telam ordiatur mulier, strenue tum processerit opus.

Mensis autem inchoati decimatertia caveto

Sementem facere incipias: plantis vero inferendis optima est.

Sexta vero media valde incommoda est plantis:

Viripara bona: puella vero non utilis est,

Neque gignenda primum, nec nuptiis tradenda.

Nec prima quidem sexta puella gignenda

Apta est, sed hardis castrandis & gregibus ovium.

Stabuloque circumsepiendo pastoralis benigna dies est.

Bona vero viripara, amatque convitia loqui,

Mendaciaque, & blandos sermones, & occulta colloquia.

Mensis vero octava caprum & bovem mugientem

Ταμνέμεν, ἔρῃας ᾗ δυωδεκάτη ταλαεργῆς.
 Εἰκάδι δὲ ἐν μεγάλῃ, πλέω ἡμαί, ἴσθρα φῶτα
 Γείνασθ· μάλα γάρ τε νόον πεπυκασμένοισιν.
 Ἐσθλή δὲ ἀνδρογόνος δεκάτη, κέρησι δέ τε τέλεις
 Μέσση. τῇ δέ τε μῆλα, καὶ εἰλίποδας ἑλικας βῆς, 795
 Καὶ κυῖα καρχαρόδοντα, καὶ ἔρῃας ταλαεργῆς
 Πρηύνειν, ὅππῃ χεῖρα πθείς· πεφύλαξο ᾗ θυμῷ
 Τέλει δ' αἰδέσθαι φθίνοντος θ' ἰσχυρὸς τε,
 Ἀλγέα θυμοβορεῖν. μάλα τοι τετελεσμένοον ἡμαρ,
 Ἐν ᾗ τετάρτη μῆνός ἀγεσθῇ ἐς οἶκον ἀκροῖον, 800
 Οἰωνὸς κρίνας, αἳ ἐπ' ἔργμαίη τέτῳ ἄριστοι.
 Πέμπτης δὲ ἐξαλέασθ· ἐπεὶ χαλεπαί τε καὶ αἰναί.
 Ἐν πέμπτῃ γάρ φασιν Ἐρινύας ἀμφιπολδεῖν,
 Ὅρκον πινυμένας· τ' ἔρῃς τέκε πῆμ' ὀπιόρκοις.
 Μέσση δὲ ἑβδομάτῃ Δημήτερ' ἱερὸν ἀκτῶν 805
 Εὐμάλ' ὀπιπιδόοντα εὐτρεοχάλῳ ἐν ἀλῶν
 Βάλλειν· ὑλοτόμον τε ταμεῖν θαλαμῶνα δ' ἔρῃας,
 Νῆϊά τε ξύλα πολλὰ, τὰ τ' ἀρμενα νηυσὶ πέλοντα.
 Τέλει δὲ δὲ ἄρχεσθ νῆας πηγνυσθ δ' ἔρῃας.
 Εἰνάς δὲ ἡ μέσση ὀπιδείελα λώϊον ἡμαρ 810
 Πρωτίσῃ δὲ εἰνάς παναπήμων ἀνθρώποισιν.
 Ἐσθλή μὲν γάρ θ' ἡδὲ φυλόμενον, ἡδὲ χυρόσθ,
 Ἀνέρι τ' ἡδὲ γυναικί· καὶ ἔποτε πάγκρατον ἡμαρ.
 Παῦροι δὲ αὐτ' ἴσοι, τρῖσινάδ' αὖ μῆνός ἀρίστῳ.
 Ἀρξασθί τε πίθῃ, καὶ ἐπὶ ζυγῶν ἀνχένα θείων 815
 Βροσὶ καὶ ἡμιόνοισι καὶ ἵπποις ὠκυπόδεσσι,
 Νῆα πολυκληῖδα θαμὲν εἰς οἶνοπα πάντων
 Εἰρύμενα. παῦροι δέ τ' ἀληθέα κικλήσκονται.
 Τέλει δὲ οἷγε πίθον. πλεῖν πάντων ἱερὸν ἡμαρ
 Μεσσή· παῦροι ᾗ μετ' εἰκάδα μῆνός ἀρίστῳ, 820
 Ἡ' ἔρῃας

Castrato, mulos autem duodecima laboriosos.
 Vicesima vero in magna, plena die, prudentem virum
 Generato: valde enim anima sapiens est.
 Bona autem viripara decima, puella vero & quarta
 Media. hac vero & oves, & pedes flectentes camuros boves,
 Et canem asperis dentibus, mulosque laboriosos
 Cicurato, manum imponens. Teneto vera memoria
 Quarto die ut vites finientis & inchoantis mensis
 Doloribus conficere animum. valde hac sacra est.
 Quarta autem mensis uxorem domum ducito,
 Observatis avibus, qua ad hanc rem sunt optima.
 Quintas vero evitato: quia noxia sunt & graves.
 In quinta enim aiunt Furias obambulare,
 Orcum vindicantes: quem Eris in perniciem genuit perjurorum.
 Media vero septima Cereris sacrum munus
 Diligenter inspiciens bene equata in area
 Ventilato: roborumque sector incidito cubicularia ligna,
 Navalique ligna multa, & qua navibus congrua sunt.
 Quarta vero incipito naves compingere hiantes.
 Nona autem media pomeridiana melior dies.
 Prima vero nona prorsus innoxia hominibus.
 Bona siquidem est ad plantandum, & ad generandum,
 Tam viro quam mulieri: nec unquam prorsus mala dies.
 Sed pauci rursus sciunt tertium nonum mensis optimum
 Relinendis doliis, & ad jugum collo imponendum
 Bobus & mulis & equis celeribus.
 Navem multa transstra habentem celerem in nigrum pontum
 Deducito. Sed pauci veracem dicunt.
 Quarta vero aperi dolium. pra omnibus sacra dies est
 Media: pauci vero post vicesimam mensis optimam,

58

Η ΉΣΙΟΔΙ

Ηἷς γνομῶνς ὀπιδείλα δ' ἐπὶ χερσίων.
 Αἶδε μὲν ἡμέραι εἰσὶν ὀπιχθονίοις μέγ' ὄνειαρ.
 Αἱ δ' αἶλαι μετὰ δαποι, ἀκήριοι, ἔπ φέρουσι.
 Ἀλλ' οὐδ' αἰλοῖω αἰνεῖ, παῦροι δέ τ' ἴουσι.
 Ἀλλοτε μητρὸς πέλφ' ἡμέρη, ἄλλοτε μήτηρ.
 Τάων δ' αἰμάτων τε καὶ ὄλβου, ὅς τ' αὖτε πάντα
 Εἰδὼς ἐργάζηται, ἀναίπ' ἀθανάτοισιν,
 Οὔριθας κείνων, καὶ ὑπερβασίας ἀλεείνων.

825

Τ Ε Λ Ο Σ.

Η ΉΣΙΟ-

Aurora existente. pomeridiana vero est deterior.

Et ha quidem dies sunt hominibus magno commodo.

Cetera autem intercidentes sunt, nihil significantes, nihil se-

Sed alius aliam laudat, pauci vero norunt.

(rentes.

Interdum noverca est dies, interdum mater.

De his beatusque & felix, qui hac omnia

Sciens operatus fuerit, inculpatus diis,

Auguria observans, & delicta evitans.

F I N I S.

ΗΣΙΟΔΟΥ ΤΟΥ ΑΣΚΡΑΙΟΥ

Ἀπὸς Ἡρακλέους.

ARGUMENTUM IN SCUTUM HERCULIS.

Inscribitur hoc Poëma proprio nomine Herculis scutum, quod ejus præcipua sit hic descriptio. Rei autem argumentum sic habet. Taphii facta expeditione in Electryonis boves interemerunt fratres Alcmenæ, qui armenta a vi illorum defendere conabantur. Cum autem Amphitryo cum ea coïre vellet, non prius promisit quam de fratricidis poenas summisset. Quamobrem ipse eo profectus illos interfecit. Eadem autem nocte cum ea coëunt & Jupiter & Amphitryo: hic reversus a præ-

Η οἷη περιπῆσα δόμους ἢ παλῖδα γαῖαν
 Ἥλυθεν ἐς Θήβας, μετ' Ἀρήϊον Ἀμφιτρεύονα
 Ἀλκμήῃς, θυγάτηρ λαοσόου Ἡλεκτρεύωνος.

Ἡ ῥα γυναικῶν φύλον ἐκαίνυτο θηλυτεργίων

Εἰδεῖτε μέγ' ἤ τε. νόον γε μὴ ἔτις ἔριζε

5

Τάων αἷς θνητῶν θνητοῖς τέκον δῖνηθείσῃ.

Τῆς καὶ ὀπὸ κρηθὲν, βλεφάρων τ' ὀπὸ κυανεαίων,

Τοῖον αἶψ', οἷόν τε πολυχρῦσα Ἀφροδίτης.

Ἡ ὃ καὶ ὥς καὶ θυμὸν ἐὸν πέσκειν αἰχμήτῳ,

Ὡς ἔπω τίς ἔπισε γυναικῶν θηλυτεργίων,

10

Ἡ μὲν οἱ πατέρ' ἐοθλὸν ἀπέκτανεν, ἴφι δαμαῖσας,

Χωσάμενος πρὸ βυσσίου. λιπὼν δ' ὅγε παλῖδα γαῖαν

Ἐς Θήβας ἰκέσθαι σε φερεσάκεας Καδμείας.

Ἐνθ' ὅγε δώματ' ἔναιε σὺν αἰδοίῃ πατρὶσιν,

Νόσφιν ἄτερ φιλότῃ ἐφίμερος. ἔγάρ οἱ ἦεν

15

Πρὶν λεχέων ὀπιβῶναι εὐσφύρα Ἡλεκτρυάνης,

Πρὶν γε φόνον τίσαιτο κασιγνήτων μεγαθύμων

Ἡς

HESIODI ASCRÆI SCUTUM HERCULIS.

ARGUMENTUM IN SCUTUM HERCULIS.

a prælio, ille vero hominibus auxiliatorem generare volens. Peperit illa ex Amphitryone quidem Iphiclum, ex Jove vero Herculem: qui cum auriga Iolao proficiscitur adversus Cygnum, Martis filium: qui decimas ducentes ad Pytho deprædabatur. Profectus igitur scuto per Vulcanum facto Trachinem abit ad Ceycem. Congressus cum Cygno, eum interimit, Martemque pro filio suo pugnante in crure vulnerat. Atque ita venit ad Ceycem. Erat autem Cygnus gener Ceycis ob filiam Themistonoën.

A *Vt qualis relicta domo ac patria tellure
Venit Thebas, secuta maritum Amphitryonem
Alcmena, filia bellicosi Electryonis.
Qua mulierum genus superabat feminearum
Formaq; & proceritate: prudentia utiq; nulla cū ea certabat
Illarum quas mortales mortalibus peperere concumbentes.
Cujus & a vertice, & a palpebris nigrificantibus
Tale quiddam spirabat, quale & ab aurea Venere.
Atque hac talis existens, tam animo suum colebat conjugem,
Perinde ut nulla unquam coluit mulierum feminearum,
Quamquam ejus patrem præstantem occidisset, vi domitum,
Ira commotus propter boves. relicta autem ille patria tellure
Thebas venit, supplicans scutatis Cadmeis.
Vbi idem habitabat cum veneranda conjuge,
Seorsim absque concubitu desiderabili. Non enim licebat ipsi
Ante lectum conscendere formosa Electryonidis,
Quam cadem ultus esset fratrum magnanimorum*

Ἦς αἰλόχῃ μαλερῶ ἧ κατὰφλέξαι πυρὶ κώμας
 Ἀνδρῶν ἠρώων Ταφίων ἰδὲ Τηλεβοάων.

Ὡς γάρ οἱ διέκειτο, θεοὶ δὲ Διτμάρτυροι ἦσαν. 20

Τῶν ὃ γ' ὀπίζετο μῆνιν, ἐπείγετο δὲ ὅττι τάχιστα
 Ἐκτελέσῃ μέγα ἔργον, ὃ οἱ δίοθεν θέμις ἦεν.

Τῷ δὲ ἄμα, ἱέμευοι πολέμοιό τε φυλόπιδός τε,

Βοιωτοὶ πηλὴξιπποι, ὑπὲρ σακέων πνεύοντες,

Λοκροὶ τ' αἰχμέμαχοι, καὶ Φωκῆες μεγάθυμοι, 25

Ἔσποντ'. ἤρχε ἧ τοῖσιν εὖς παῖς Ἀλκαῖοιο,

Κυδριόων λαοῖσι. πατὴρ δὲ ἀνδρῶν τε θεῶν τε

Ἄλλω μῆτιν ὕφαινε μὲν φρεσὶν, ὅφρα θεοῖσιν

Ἀνδράσι τ' αἰλφησῇσιν δρῆς ἀλκίῃρα φύδιση.

Ὡρτο δὲ ἀπ' ἐλύμποιο δόλον φρεσὶ βυασοδομόων, 30

Ἰμεῖρων φιλότῃ· εὐζώνοιο γυναικὸς

Εὐνύχῃ· τάχα δὲ ἴξε Τυφασόνιον, τόθεν αὖτις

Φίκιον ἀκρότατον προσηθήσατο μητιέτα Ζεὺς.

Εὐθα καθεζόμενῃ, φρεσὶ μῆδετο θέσκελα ἔργα.

Αὐτῇ μὲν γὰρ νυκτὶ τανυσφύρα Ἠλεκτερυώνης 35

Εὐνῇ καὶ φιλότῃ μίγῃ, πέλεσεν δὲ ἄρ' ἐέλδωρ·

Αὐτῇ δὲ Ἀμφιτεύων λαοασό·, ἀγλαὸς ἦρως,

Ἐκτελέσας μέγα ἔργον, ἀφίκετο ὄνδε δόμονδε.

Οὐδ' ὃ γ' ἔπι δμῶας καὶ ποιμνίας ἀγροιώτας

Ὡρτ' ἰέναι, πρὶν γ' ἦς αἰλόχῃ ἐπιβήμεναι δίνῃς. 40

Τοῖ· γὰρ κραδίῳ πόθῃ· αἶνυτο ποιμνία λαῶν.

Ὡς δὲ ὅτ' ἀνὴρ ἀσπασὸν ὑπεκπροφύγῃ κακότητι

Νέσῃ ὑπὸ δρῆαλέης, ἢ καὶ κρατερῇ ὑπὸ δέσμῃ·

Ὡς ῥα τότε Ἀμφιτεύων χαλεπὸν πόνον ἐκτολυπύσας,

Ἀσπασίως τε φίλως τε ἐὼν δόμον εἰσαφίκανε. 45

Παννύχῃ δὲ ἄρ' ἐλεγκτο σὺν αἰδοίῃ ᾧδρῇ·

Τερπόμενῃ δώροισι πολυχρῦσα Ἀφροδίτης.

*Sua conjugis, flagrantique combussisset igne vicos
Virorum heroum Taphiorum atque Teleboarum.
Ita enim constitutum ipsi erat, diique testes facti fuerant.
Quorum ille verebatur iram, festinabatque celerrime
Exequi magnum opus, quod ipsi divinitus incumbibat.
Hunc autem una, cupidi bellique praelique,
Bæotii equitando insignes, sub clypeis spirantes sc. robur,
Locrique cominus pugnantes, & Phocenses magnanimi
Sequebantur. ducebat autem eos egregius filius Alcai,
Gaudens populis. At pater hominumque deorumque
Aliud consilium texebat in animo, ut Diis pariter (neraret.
Et hominibus rerum indagatoribus damnorum depulsatorẽ ge-
Profectus autem ab Olympo est dolum alta mente volvens,
Desiderans concubitus elegantis mulieris
Per noctem: celeriterque venit in Typhaonium, unde rursum
Ad Phicium summum accessit prudens Iupiter.
Vbi residens mente versabat divina opera.
Nam eadem quidem nocte cum pulchra Electryonide
Concubitu & amore mixtus est, perfecitque desiderium:
Eadem autem & Amphitryo bellicosus, illustris heros,
Perfecto magno opere, rediit domum suam.
Neque ille ad famulos & pastores agrestes
Iit, antea quam sua conjugis conscendisset lectum.
Tale siquidem corde desiderium ceperat pastorem populorum.
Sicut quando quispiam magna cum voluptate effugit afflictionẽ
Morbo ex difficili, aut etiam validis ex vinculis:
Ita tunc Amphitryo difficili labore exantlato,
Magnoq; desiderio, lubentiq; animo, domum suam reversus est.
Totaque nocte concubuit cum veneranda uxore,
Obletando se muneribus aurea Veneris.*

Ἡ δ' ἔθρεν δμηθεῖσα, καὶ ἀνέρε πολλὸν αἰεῖσσι,
 Θήβη ἐν ἐπὶ πύλῃ διδυμαόνοε γείνατο παῖδε,
 Οὐκ ἔθ' ὅμῃ φρονέοντε, (κασιγνήτω γε μὴ ἥσιν.) 50
 Τὸν μὲν χειρότερον, τὸ δ' αὖ μέγ' αἰμείνονα Φῶτα,
 Δεινὸν τε κρατερόν τε, βίβω Ἡρακλεείῳ.
 Τὸν μὲν ὑποδμηθεῖσα κελαϊνεφεί Κρονίωνι,
 Αὐτὰρ Ἰφικλῆϊ γε δορυασόῳ Ἀμφιτρύωνι.
 Κεκεμμένω γυναικί· τὸ μὲν, βροτῶ ἀνδρὶ μιγεῖσσι 55
 Τὸν δ' ἄν Κρονίωνι, θεῶν σημαίντορα πάντων·
 Ὃς καὶ Κύκνον ἔπεφνεν Ἀρηιάδῃ μεγαθύμον.
 Εὖρε γὰρ ἐν περὶ μέν ἐκ αὐτῆς ὅλας Ἀπόλλωνος
 Αὐτὸν, καὶ πατέρ' ὄν, Ἄρῃ, αἶψαν πολέμοιο,
 Τόχρεσι λαμπρομένους, σέλας ὥς πυρὸς αἰθομένοιο, 60
 Ἐσκότ' ἐν δόφρῳ· χθόνα δ' ἐκλύπον ὠκείες ἵπποι,
 Νύσσοντες χηλῇσι· κένις δέ σφ' ἀμφιδεδήφ,
 Κοπτομένη πλεκτοῖσιν ὑφ' ἄρμασι καὶ ποσὶν ἵππων.
 Ἄρματα δ' ἐποίησε καὶ ἀντυγες ἀμφαράβιζον,
 Ἴππων ἱερμένων· κεχάρητο δ' Κύκνῳ ἀμύμων, 65
 Ἐλπόμενος Διὸς υἱόν, δρῆϊον, ἡνίοχόν τε,
 Χαλκῶ δηώσειν, καὶ ἀπὸ κλυτὰ τόχρεα δύσειν.
 Ἀλλὰ οἱ ὄχωλέων σὸς ἐκλυε φοῖβος Ἀπόλλων.
 Αὐτὸς γάρ οἱ ἐπῶρσε βίβω Ἡρακλεείῳ.
 Πᾶν δ' ἄλσος καὶ βωμὸς Ἀπόλλωνος Παγασαίης 70
 Λάμπεν ὑπαὶ δεινοῖο θεῶ τόχρεων τε καὶ αὐτοῦ·
 Πῦρ δ' ὥς ὀφθαλμῶν ἀπελάμπειο· τίς κεν ἐκείνῳ
 ἔτλη θνητὸς εἶν κατεναντίον ὀρμηθῆναι,
 Πλὴν Ἡρακλῆος καὶ κυδαλῖμος Ἰολαῖς;
 Κείνων γὰρ μεγάλη τε βίη καὶ χεῖρες ἄαπτοι 75
 Ἐξ ὧμων ἐπέφυγον ὅππῃ σιβαροῖσι μέλεσσιν.
 Ὃς ῥα τόθ' ἡνίοχον περσέφῃ κρατερόν Ἰόλαον·

Illa autē a Deo pariter compressa, & ab homine longe optimo,
 Thebis septem portas habentibus geminos peperit pueros,
 Haud quaquam similes, quanquam fratres essent.
 Alterum siquidem inferiorem, alterum autem longe præstan-
 Magnum ac validum, Herculem. (tiores virum,
 Hunc quidem compressa a pluvia auctore Iove,
 Iphicleum autem hastarum a concussore Amphitryone,
 Diversā generationē: alterū quidē, cū viro mortali concumbens:
 Alterum autē, cum Iove Saturni filio Deorū imperatore omniū:
 Qui & Cygnum occidit, Martis filium, magnanimum.
 Invenit enim in luco longe jaculantis Apollini
 Ipsum, & patrem ipsius, Martem, bello insatiabilem,
 Armis fulgentes, ceu fulgor ignis ardentis,
 Stantes in curru: terram autem pulsabant veloces equi,
 Ferientes ungulis; pulvisque circa ipsos dividebatur,
 Excitatus compactis sub curribus & pedibus equorum.
 Currus autem sabrefacti & rotarū ambitus circū resonabant,
 Equis festinantibus. gaudebat autem Cygnus inculpatus,
 Sperans se Iovis filium, strenuum, aurigamque
 Ferro interemturum esse, & inclytis armis exuturum.
 Sed ipsius vota non exaudivit Phæbus Apollo.
 Ipse enim contra illum concitavit Herculem.
 Totus vero lucus & ara Apollinis Pagasæi
 Collucebat præ vehementis Dei armis, & ipso;
 Et quasi quidem ignis ex oculis effulgebat. Quis autem illi
 Sustinisset mortalis existens obviam sub conspectum prodire,
 Præter Herculem & præclarum Iolaum?
 Illorum enim & vis magna, & manus invictæ
 Ex humeris nata erant una cum robustis membris.
 Is igitur tunc aurigam allocutus est fortem Iolaum:

Ἡρως, ὦ Ἰόλαε, βροτῶν πολὺ φίλτατε πάντων,
 Ἡπ' μετ' ἀθανάτας μάκαρας, τοὶ Ὀλυμπον ἔχουσιν,
 Ἡλ' ἔπεν Ἀμφιτρυῶν, ὅτ' εὐσέφανον ποτὶ Θήβην
 Ἡλθε, λιπὼν Τίρυνθον εὐκτίμῳ πολίεθρον,
 Κτεῖνας Ἠλεκτρυῶνα, βοῶν ἑνεκ' Ὀρυμείων.
 Ἰκεῖο δ' εἰς Κρεῖοντα, καὶ Ἡνιόχῳ τανύπεπλον.
 Οἳ ῥά μιν ἡσπάζοντο, καὶ ἄρματα πάντα παρείχον,
 Ἡ δίκη ἔσθ' ἱκέτησι, τίον δ' ἄρα κηρόθι μάλλον.
 Ζῶε δ' ἀγαλλόμεθ' σὺν εὐσφύρῳ Ἠλεκτρυώνῃ
 Ἡ ἀλόχῳ· τάχα δ' αἴμεν ὀπιπλομήων ἐνιαυτῶν
 Γεινόμεθ', ὅτε φυλὴν ἐναλίγκιοι, ὅτε νόημα,
 Σὸς τε πατήρ καὶ ἐγὼ· ὅ μιν φρένας ἐξέλετο Ζεὺς.
 Ὅς περ λιπὼν σφέτερόν τε δόμον, σφετέρης τε τοκῆας,
 Ὄχεῖο πμήσων ἀλιτήμῳ Εὐρυότῃα,
 Σχέτλιθ'· ἥ περ πολλὰ μετεσυναχίζετ' ὀπίσσω,
 Ἡν' ἄτλω ἀχέων· ἥ δ' ἔτι παλινάχρετος ἐστίν.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ δαίμων χαλεπὸς ἐπετέλλετ' αἰέθλας.
 ὦ φίλθ', ἀλλὰ σὺ θάσσον ἔχ' ἡνία φοινικθέντα
 Ἰππῶν ὠκυπόδων· μέγα γ' ὅφρ' ἐσὶ θάρσθ' αἰέξων,
 Ἰθὺς ἔχειν θοὸν ἄρμα, καὶ ὠκυπόδων ὀθένθ' ἵππων,
 Μηδὲν ὥπτερ δδείσας κλύπον Ἄρεθ' ἀνδροφόνοιο,
 Ὅς νῦν κεκληγὼς περιμαίνεται ἱερὸν ἄλσθ'
 Φοῖβος Ἀπόλλωνθ' ἐκατηβέλεται ἀνακλῖθ'.
 Ἡ μὲν καὶ κρατερὸς περ ἐὼν ἄατ' ἐπὶ πολέμοιο.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἀμώμηθ' Ἰόλαθ'·
 Ἡθεῖ', μάλα δὴ π' πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
 Τίρα' σὺν κεφαλῇ, καὶ ταύρεθ' ἐννοσίγαιθ',
 Ὅς Θήβης κρήδεμνον ἔχει, ῥύετ' αὖτε πόλιν·
 Οἷον δὴ καὶ τόνδε βροτὸν κρατερόν τε μέγαν τε
 Σαῖς ἐς χεῖρας ἄγουσιν, ἵνα κλέθ' ἔσθ' ἅλ' ὅλ' ἄρ' ἡμ'.

Ἀλλὰ γε,

O heros Iolæ, mortalium longe carissime omnium,
 Utique apud immortales beatos, qui Olympum tenent,
 Peccavit Amphitryo, quoniam bene munitas ad Thebas
 Abiit, relicta Tiryntho urbe bene fundata, (frontes :
 Postquam occiderat Electryonem, propter boves latas habentes
 Venitque ad Creontem, & Heniochen longis ornatam vestibus.
 Qui ipsum ultro receperunt, & necessaria omnia præbuerunt;
 Quatenus fas est supplicibus, colueruntque ex animo magis.
 Vivebat autem exultabundus cum formosa Electryonide
 Coniuge sua: moxque nos revolutæ anno
 Nati sumus, neque statura similes corporis, neque ingenio,
 Pater tuus & ego: cujus quidem mentem sustulit Iupiter.
 Qui relicta domoque sua, & suis parentibus,
 Abiit veneraturus immaturo partu editum Eurystheum,
 Infelix. certe multum ingemiscebat postea,
 Culpam suam lugens: sed illa irrevocabilis est.
 Mihi vero Deus difficiles imperavit labores.
 O amice, sed tu celcritè arripe habenas rutilantes
 Equorum alipedum: magnamque mente fiduciam concipiens,
 Recta dirige celerem currum, & alipedum robur equorum,
 Nihil veritus strepitum Martis hominum occisoris,
 Qui nunc cum clangore circumquaq; furit per sacrum nemus
 Phœbi Apollinis longe jaculantis regis.
 Enimvero, etiâ validus licet existat, tamen exsaturabitur bello.

Hunc contra allocutus est inculpatus Iolæus:
 O venerande, quam multum vero pater hominum atq; Deorū
 Honorat caput tuum, & taurinus Neptunus,
 Qui Thebarum mœnia tenet, & tuetur civitatem:
 Quemadmodum & hunc mortalem validumque magnumque
 Tuas in manus adducunt, ut gloriam magnam auferas.

Ἀλλὰ γε, δύσγεο τάχ' ἐδρήϊα, ὄφρα τάχιστα
 Δίφρος ἐμπελάσωντες, Ἀρήος δ' ἡμέτερόν τε,
 Μαρνώμεσθ'. ἐπεὶ ἔπι αἰτάρβητον Διὸς υἱόν,
 Οὐδ' Ἰφικλείδην δειδίζετ'· ἀλλὰ μιν οἶω
 Φόβξεσθ' δύο παῖδας ἀμύμονα· Ἀλκείδαιο,
 Οἳ δὴ σφι χρεδὸν εἴσι, λιλαϊόμφοι πολέμοιο
 Φυλόπιδά σῆσιν· τὰ σφιν πολὺ φίλτερα θοίνης.

110

Ὡς φάτο· μείδησεν δ' βίη Ἡρακληεΐη,
 Θυμῷ γηθήσας· μάλιστα γάρ νύ οἱ ἄρμαμα εἶπεν.
 Καί μιν ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

115

Ἦρως ὦ Ἰόλαε, διοτρεφές, σὺ κέ τι τηλὺ
 Ὑσμίνῃ τηχεῖα. σὺ δ' ὡς πάρος ἦοθα δαΐφρων,
 Ὡς καὶ νῦν μέγαν ἵππον Ἀρείονα κυανοχαίτῳ
 Πάντῃ ἀναστροφᾷ, καὶ δρηγέμεν ὥς κε διώῃαι.

120

Ὡς εἰπὼν, κνημίδας ὀρειχάλκῳ φαεινῷ,
 Ἡφαίστῳ κλυτὰ δῶρα, πρὶ κνήμησιν ἔθηκε.
 Δεύτερον αὖ θώρηκα πρὶ στήθεσιν ἔδωκε
 Καλόν, χρύσειον, πολυδαίδαλον· ὃν ῥ' οἱ ἔδωκε
 Παλλὰς Ἀθηναίη κέρη Διὸς, ὅππότε ἔμελλε
 Τὸ πρῶτον στυγέειν ἐφορμήσασθαι αἰέθλης.

125

Θήκατο δ' ἀμφ' ὤμοισιν δρηῆς ἀλκίῃρα σίδηρον
 Δεινὸς ἀνὴρ· κούρῳ δ' ὡς στήθεσσι φάρετ' ἔκλυε
 Καββάλετ' ἐξόπιθεν. πολλοὶ δ' ἐνλοοῦν οἷσσι
 Ρίγηλοι, θανάτοιο λαθιφθίγῳ δοτῆρες.

130

Πρόσθεν μὲν θάνατόν τ' εἶχον, καὶ δάκρυσι μῦρον·
 Μέσσοι δ' ἔξοισι, πρὶ κνήμας· αὐτὰρ ὅπισθεν

Μορφνοῖο φλεγύαιο καλυπτόμενοι περύγεσσιν

Ἦσαν· ὁ δ' ὄβριμον ἔλχ' ἀκαχμήϊον εἰλεῖο χαλκῷ·

135

Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέῳ εὐτυκίον ἔθηκε,

Δαιδαλέῳ, αἰδάναντι, ὅππῃ κροτάφοις ἀεθρήαν,

Ἦτ'

*Sed age, induere arma Mavortia, ut quam celerrime
Curvus inter se committentes, Martis & nostrum,
Decertemus. Quoniam neque intrepidum Iovis filium,
Neque Iphiclidem perterrebit: sed ipsum puto
Mox fugiturum duos filios inculpati Alcida,
Qui prope adsunt, cupientes bello
Prælium conferere: quæ res ipsis multo gratior quam epula.*

*Sic ait. arrisit autem sortis Hercules,
Animo oblectatus: admodum enim illi grata dixerat.
Atque ipsum, respondens, verbis volucris allocutus est:*

*O heros Iolæ, Iovis alumne, non procul etiam hinc
Pugna aspera. Tu vero quemadmodum antea fuisti bellicosus,
Ita & nunc magnum equum Arionem nigricantibus setis obsitum
Quoquoversum converte, & auxiliare pro eo ac poteris.*

*Sic locutus, ocreas ex Orichalco splendido,
Vulcani inclita dona, tibiis induxit.
Mox & thoracem pectori induit
Pulchrum, aureum, variegatum: quem ipsi dederat
Pallas Minerva filia Iovis, tunc cum erat
Primum luctuosa aggressurus certamina.
Posuit autem circa humeros malorum depulsores ferrum
Fortis vir: cavam autem circa pectora pharetram
Rejecit in tergum. in hac multa erant sagittæ
Horrendæ, mortis vocem eripientis datrices.
Hæ ab anteriori quidē parte mortē habebant præfixæ, & lacry-
Media autem polita erant, longa: sed a tergo (mis madebant:
Nigra aquila connectæ aliis
Erant. ille autem validam hastam præfixam ære corripuit:
Capiti vero ingenti galeam fabrefactam imposuit,
Variegatam, adamantinam, temporibus adaptatam,*

Ἡτ' εἶρυτο κάρη Ἡρακλῆος θείοιο.

Χερσὶ γέ μιν σάκε' εἶλε παναίολον· ἔδ' ἐπὶ αὐτὸ
οὐτ' ἔρρηξε βαλὼν, ἔτ' ἔθλασε, θαῦμα ἰδέσθαι. 140

Πᾶν μὲν γὰρ κύκλῳ πτάνῳ, λούκῳ τ' ἐλέφαντι,
Ἡλέκτρῳ θ' ὑπολαμπές ἐστιν, χρυσῷ τε φαεινῷ
λαμπόμορον· κυάνε' ἢ θάλατταν πύχες ἠλήλαντο.
Ἐν μέσῳ ἢ δρεκύνῃ ἐστι φόβος, ἔπι φαίειός,
Ἐμπαλιν ὅσοισιν περὶ λαμπομόμοισι δεδορκώς. 145

Τὰ καὶ ὁδόνων μὲν πλῆτο σῶμα λούκα θεόνων,
Δεινῶν, ἀπλήτων. ὅππῃ ἢ βλοσυροῖο μετώπῃ
Δεινὴ Ἔρις πεπότητο, κρύσσασα κλόνον ἀνδρῶν,
Σχετλίῃ, ἥ ῥα νόον τε καὶ ἐκ φρένας εἶλετο Φαίῳ
οἵ πινες ἀντιβίβω πόλεμον Διὸς ἢ φέροισιν. 150

Τῶν καὶ ψυχὰ μὲν χθονὰ διώσ' αἶδ' εἶσι
αὐτῶν· ὅσῃ δέ σφι πρὶν ῥινοῖα σαπείσης
σειρὶς ἀζαλέοιο κελαίνῃ πύθεται αἶη.
Ἐν ἢ πρῶτ' ὥξῃς τε παλῖ' ὥξῃς τε τέτυκτο·

Ἐν δ' ὁμαδὸς τε, φόβος τ', ἀνδροκτασίῃ τ' ἐδεδήφ. 155

Ἐν δ' ἔρις, ἐν ἢ κυδοιμὸς ἐθιώεον· ἐν δ' ὁλοή κῆρ,
Ἄλλον ζῶν ἔχουσα νεύταλον, ἄλλον ἄκτον,
Ἄλλον τεθνεῶτα, καὶ μύθον ἔλκε ποδοῖν.

Εἶμα δ' ἔχ' αἶμα φ' ὥμοισι δαφοίνεον αἶματι Φαίῳ,
Δεινὸν δερκομήνη, καναχῇσι τε βεβεβηῖα. 160

Ἐν δ' ὀφίων κεφαλὰ δεινῶν ἔστιν ἔπι φαίειων
δώδεκα· τὰ φόβέεσκον ὅππῃ χθονὶ φύλ' ἀνθρώπων,
οἵ πινες ἀντιβίβω πόλεμον Διὸς ἢ φέροισιν.

Τῶν καὶ ὁδόνων μὲν καναχὴ πέλεν, ὅτε μάχοισι
ἀμφιτερυωνιάδης· τὰ ἢ δαίετο θωυτὰ ἔργα. 165

Σπίγματ' αὖτ' ὥς ἐπέφαντο ἰδεῖν δεινοῖσι δρεκύνῃσι
Κυάνεα καὶ νῶτα, μελάνθησαν ἢ χύεα.

Qua muniebat caput Herculis divini.

*At manibus clypeū accepit valde variū, quem nemo quisquā
Neque perrupisset jaciendo, neque comminuiisset, mirum visu.
Nam totus quidem circumquaque gypso, candidoque ebore,
Et electro lucidus erat, auroque fulgido
Splendens: carulea vero lamina erant ducta.
In medio autem draconis erat terror, haudquaquam effabilis,
Retro oculis igne lucentibus tuens.*

*Cujus & dentibus quidem repletum erat os candicantibus,
Savis, ingentibus, super terribilem autem frontem
Sava contentio volitabat, accendens pugnas hominum,
Tetra, qua & mentem eximebat & praeordia viris
Quicumque bellum adversus Iovis filium gererent.*

*Quorum & anima quidem sub terram eunt ad Orcum intro
Ipsum: ossa autem eorum, pelle circum putrescēta,
Sole sub torrido in nigra putrescunt terra.*

*In eo autem & propulsatio & vicerersa persecutio facta erant.
In eo tumultus, terror, & homicidium ardebant.*

*In eo contentio quoq; & turba surebat: in eo pernicioſa Parca,
Vivum alium tenens recens vulneratum, alium autem illaſum,
Alium mortuum, per pugnam trahebat pedibus.*

*Vestem autem habebat circū humeros cruentā sanguine virorū,
Savum videns, clamoribusq; vehementer strepens. (fabiliūm,
In eo autem & serpentū capita ſavorū erant, haudquaquam ef-
Duodecim; qua per terrefaciebant super terram homines,
Quicumque bellum contra Iovis filium moverent.*

*Quorum & dentiū quidem crepitus edebatur, quoties pugnabat
Amphitryoniades. Hac autem distincta erant miranda opera.
Porro veluti puncta quadam apparebant ſavis draconibus
Carulea per terga, denigrataque erant illis maxilla.*

Ἐν ᾗ συῶν ἀγέλαι χλῆνων ἔσσω, ἡδὲ λεόντων
 Ἔς σφέας δερκομήνων, κητεόντων τ' ἱεμήνων τε,
 Τῶν καὶ ὁμιληδὸν εἴχες ἦϊσαν· ἔδ' ἐνὶ τῷ γε 170
 Οὐδέτεροι τρεῖς τῶν Φείαςον γε μὴν αὐχένας ἄμφω,
 Ἡδὲ γάρ σφιν ἔκειτο μέγας λῆς, ἀμφὶ δ' αἵπτεροι
 Δοιοί, ἀπ' ἐρμῆμοι ψυχὰς, καὶ δέ σφι κελαινὸν
 Διμ' ἀπελείβετ' ἔραζ'. οἳ δ' αὐχένας ἐξελεπόντες,
 Κεῖατο τεθνηῶτες ὑπὸ βλοσυροῖσι λέεσι. 175
 Τοὶ δ' ἐπὶ μάλλον ἐγειρέσθην, κητεόντε μάχεσθαι,
 Ἀμφοτέροι, χλῆναί τε σύες, χαροποί τε λέοντες.
 Ἐν δ' ἰὼ ὕσμίνῃ Λαπιθαίων αἰχμηταίων,
 Καινέα τ' ἀμφὶ ἄνακτα, Δρύαντά τε, Πειρίθοόν τε,
 Οὔπλέα τ', Ἐξάδιόν τε, Φάληρόν τε, Πρόλοχόν τε, 180
 Μόψον τ' Ἀμπυκίδην, Τιτάρησιον, ὄζον Ἀρηῶ,
 Θησέα τ' Αἰγείδην, ὀππείκελον αἰθανάτοισιν·
 Ἀργύρεοι, χρύσεια παρὰ χροὶ τούχῃ ἔχοντες.
 Κένταυροι δ' ἐτέρωθεν ἐναντίοι ἠγέρεθοντο,
 Ἀμφὶ μέγαν Πετρεῖον, ἰδ' Ἀσβολον οἰωνιστῶν, 185
 Ἀρκίον θ', Οὔριόν τε, μελαγχαιτῶν τε Μίμαντα,
 Καὶ δύο Πόρκείδας, Περμῆδεά τε, Δρύαλόν τε,
 Ἀργύρεοι, χρυσέας ἐλάτας ἐν χερσὶν ἔχοντες.
 Καὶ τε σιναίικτῶν, ὥσπερ ζωοὶ περ ἐόντες,
 ἔλχεσιν ἡδ' ἐλάτης αὐτοχέδον ὠλεγνῶντο. 190
 Ἐν δ' Ἀρεῶ βλοσυροῖο ποδώκεες ἔστασαν ἵπποισι
 Χρῦστοι· ἐν ᾗ καὶ αὐτὸς ἐναρφόρῳ ἔλιθ' Ἀρης
 Αἰχμὴν ἐν χεῖρεσιν ἔχων, πευλίεσσι κελεύων,
 Αἵματι φοινικέει, ὥσπερ ζωὴς ἐναρίζων,
 Δίφρῳ ἐμβεβαώς. παρὰ δ' αὖ Δειμός τε Φόβος τε 195
 ἔστασαν, ἱεῖμοι πόλεμον κατὰ δῶμῳ ἀνδρῶν.
 Ἐν ᾗ Διὸς θυγάτηρ Ἀγλαΐη Τελτοχρεΐα,

*In eo autem & suum greges agrestium erant, atque leonum
Mutuo sese aspicientium, irascentiumque & ruentium,
Quorum etiam turmatim ordines incedebant; neque vero hi,
Neque illi alteros timebant; horrebant attamen colla utrorumque.
Iuxta enim ipsos jacebat magnus leo, circum autem apri
Duo, spoliati vita, deorsumque ipsis niger
Cruor distillabat in terram. ipsi autem, cervicibus dejectis,
Iacebant mortui sub terribilibus leonibus.*

*At illi magis etiam excitabantur, incensi ad pugnandum,
Vtrique, agrestesque suos, trucesque leones.*

*In eo autem erat & pugna Lapitharum bellatorum,
Caneus rex, Dryasque, Pirithousque,
Hoplusque, Exadiusque, Phalerusque, Prolochusque,
Mopsusque Ampycides, Titaresius, filius Martis,
Theseusque Ægides, similis immortalibus:
Argentei, aurea circum corpus arma habentes.*

*Centauri autem ex altera parte contra hos congregabantur,
Magnus Petraus, atque Asbolus augur,
Arctusque, Huriusque nigerque pilis Mimas,
Et duo Peucida, Perimedes, Dryalusque,
Argentei, aureas abietes in manibus habentes.*

*Atque impetum pariter faciebant, perinde ac si vivi essent.
Lanceisque atque abietibus cominus certabant.*

*Inter hac autem Martis terribilis alipedes stabant equi
Aurei, & ibidem ipse quoque spoliator perniciosus Mars,
Mucronem in manibus habens, milites exhortans,
Sanguine cruentus, veluti qui vivos spoliaret,
Currui insistsens. juxta autem Pavorque Metusque
Stabant, gestientes bellum subire virorum.*

Ibidem autem & Iovis filia Agelaa Tritogenia,

Τῇ ἰκέλῃ, ὥσεί τε μάχῃ ἐθέλῃσσι κορύσσειν,
 ἔχῃ ἔχουσ' ἐν χερσὶ, χρυσείῃ τε τρυφάλειαν,
 Αἰγίδα τ' ἀμφ' ὤμοις· ἔπι δὲ ὦχέο φύλοπιν αἰνέω. 200
 Ἐν δὲ λυγρὰ θανάτων ἱερὸς χορὸς· ἐν δὲ ἄρ' αἶμα μέσσω
 Ἰμερόεν κίθαρ' αἶζεν Λητῆς καὶ Διὸς υἱὸς
 Χρυσείῃ φόρμιγγι· θεῶν δὲ ἔδῃ ἀγνυτ' Ὀλύμπῳ.
 Ἐν δὲ ἀγορῇ, πρὶ δὲ ὄλβῳ ἀπείρῳ ἐσεφάνωτο,
 Ἀθανάτων. Ἐν αἰγῶνι θεαὶ δὲ ἐξήρχον αἰοιδῆς 205
 Μῆσσι Πιερίδες, λιγὺ μελπομένης εἰκῆαι.
 Ἐν ᾗ λιμὴν ὄρεμ' αἵμα μακέτοιο θαλάσσης
 Κυκλοερῆς ἐτέτυκτο πανέφθρα κασιτέρωιο,
 Κλυζομένην ἵκελ'· πολλοὶ γέ μιν ἀμμέσων αὐτῆ'
 Δελφῖνες τῇ καὶ τῇ ἐθιύεον ἰχθυόοντες, 210
 Νηχομήοις ἵκελοι. δοιοὶ δὲ ἀναφυσιόωντες
 Ἀργυρεοὶ δελφῖνες ἐθιόνων ἔλλοπας ἰχθῦς.
 Τῶν ὑπὸ χάλκειοι τρέον ἰχθῦες· αὐτὰρ ἐπ' ἀκλῆς
 Ἦσαν ἀνὴρ αἰλίδος δεδοκημέν'· εἶχε δὲ χερσὶν
 Ἰχθύσιν ἀμφίβλητρον, ὁπορρίφονι ἐοικώς. 215
 Ἐν δὲ λυγρὸν ἦν ἡνέμεν Δανάης τέκ' ἱππῶτα Περσίδος,
 Οὐτ' ἄρ' Ἥπυιαν σάκε' ἔπει ποσὶν, ἔθ' ἐκάς αὐτῆ'
 Θαῦμα μέγα φρεσὶσάσθ'· ἐπεὶ ἔδαμῃ ἐσῆλκε.
 Τῶς γάρ μιν παλάμαις τῶξε κλυτὸς Ἀμφιγυῆς
 Χρῦσεον· ἀμφὶ δὲ ποσὶν ἔχε πτερόεντα πέδιλα. 220
 Ὀμοισιν δὲ μιν ἀμφὶ μελάνδετον ἄορ ἔκειτο
 Χάλκεον ἐκ τελαμών· ὁ δὲ ὥς τε νόημ' ἐποταῖτο.
 Πᾶν δὲ μετάφρενον εἶχε κάρη δεινοῖο πελώρου
 Γοργῶς· ἀμφὶ δὲ μιν κίβισις θέε, θαῦμα ἰδέσθαι,
 Ἀργυρῇ· θύσσωι δὲ κατηώρυντο φαεινοὶ 225
 Χρῦσειοι· δεινὴ δὲ πρὶ κροτάφοισιν ἀνακλῖθαι
 Κεῖτ' Ἀΐδ'· κινέη, νυκτὸς ζόφον αἶνον ἔχουσα.

Ei similis, quasi qua pugnam vellet incendere,
Hastam habens in manibus, aureamque galeam,
Ægidemq; circum humeros: gradiebatur autē in praliū savū.
At erat in eo clypeo & immortalium chorus, in cuius medio
Dulce quiddam personabat Latona & Iovis filius
Aurea cithara. Deorum autem sedes frangebatur Olympus.
Ibi & cætus, circum autem opulentia infinita erat cinctus,
Immortalium. In certamine Dea autem incipiebant cantum
Musa Pierides, suave quiddam canentibus similes.
In eo autem & portus appulsu facilis immensi maris,
Rotundus factus erat purissimo e stanno,
Inundanti similis: multi vero per medium ipsius
Delphines hac atque illac ferebantur piscibus inhiantes,
Natantibus similes. Duo autem sursum efflantes
Argentei delphines, depascebant mutos pisces.
Sub his arei trepidabant pisces, sed in ripis
Sedebat vir piscator observans; habebat autem manibus
Piscium rete, projecturo similis.

In eo autem & pulchricoma Danaës filius eques Perseus,
Neq; quidē contingens clypeū pedibus neq; longe separatus ab illo:
Miraculum magnum dictu: quoniam nusquam nitebatur.
Ita enim ipsum manibus fecerat inclytus Vulcanus,
Aureum, circum pedes autem habebat alata talaria.
Ex humeris autem circa eum nigro capulo ensis pendebat
Æreus de loro: ipse autem velut cogitatio volabat.
Totum autem tergum ejus tenebat caput savi monstri
Gorgonis. ipsum autem pera complectebatur, mirum visu,
Argentea, fimbriaque dependebant lucida
Aurea. sava autem circum tempora regis
Posita erat Orci galea, noctis caliginem gravem habens.

Αὐτὸς ᾧ παύδοντι καὶ ἑρρίγοντι ἰοικῶς
 Περσῶς Δαναΐδης ἐπὶ αἶνετο. τῷ ᾧ μετ' αὐτὸν
 Γοργόνες ἀπλητοὶ τε καὶ ἑ Φατὴν ἑρῶντο, 230
 Γέμεναι μαπέειν. ὅππῃ ᾧ χλωρὸν αἰδάμανι
 Βαυνοσέων ἰάχεσκε σῆκον· μεγάλῳ ὀρυμαγδῷ
 Οὔξια καὶ λιγέως· ὅππῃ ᾧ ζώνησι δροκονίε
 Δοιῶ ἀπηρωρόντ', ὅππῃ κυρταῶνι καίρινα.
 Λίχμαζον δὲ ἄρα τῷ γε. μὲν δὲ ἐχάρεσσον ὀδόντας, 235
 Ἀγρία δερκομύων· ὅππῃ ᾧ δεινοῖσι καρλίωσι
 Γοργείοις ἐδονεῖτο μέγας φόβον· οἱ δὲ ὑπὲρ αὐτέων
 Ἄνδρες ἐμαρναῖον, πολεμήϊα τόχε' ἐχονίτες.
 Τοὶ μὲν δ' ἀπὸ σφετέρης πόλιν· σφετέρων τε τοκήων
 Λοιγὸν ἀμυῶνιτες· τοὶ ᾧ παρθέειν μεμαῶτες. 240
 Πολλοὶ μὲν κέατο, πλέονες δὲ ἐπὶ δῆριν ἐχονίτες,
 Μάργανθ'. αἱ ᾧ γυναιῖκες εὐδμήτων ὅππῃ πύργων
 Χάλκεον ὄξυ βόων, καὶ δὲ ἐδρύπλοντο παρειαῖς,
 Ζωῆσιν ἱκελαί, ἔργα κλυτὰ Ἡφαίστιο.
 Ἄνδρες δὲ οἱ πρεσβῆες ἔσαν, γῆρας τε μέμαρπον, 245
 Ἀθροοὶ ἐκίοσαν πυλέων ἔσαν, ἂν ᾧ θεοῖσι
 Χεῖρας ἔχον μακάρεσι, πρὸς σφετέροισι τέκεσι
 Δειδιότες· τοὶ δὲ αὐτὲ μάχην ἔχον, αἱ ᾧ μετ' αὐτῶς
 Κῆρες κυάνεαι, λούκας ἀεθρόσση ὀδόντας,
 Δεινωποὶ, βλοσυροὶ τε, δαφουνοῖτ', ἀπλητοὶ τε 250
 Δῆριν ἔχον πρὸς πιπλόνων. πᾶσαι δὲ ἄρ' ἱέντο
 Αἷμα μέλαν πίειν· ὃν ᾧ πρῶτον μεμάποιεν
 Κεῖμενον ἢ πίπλοντα νεάτατον, ἀμφὶ μὲν αὐτῷ
 Βαλὼν ὄνυχας μεγάλας. ψυχὴ δὲ αἰδὸς δὲ καλεῖεν
 Τάρετρον ἐς κρυόενθ'. αἱ ᾧ φρένας ὄτ' ἀρέσαντο 255
 Αἷμα δὲ ἀνδρομέα, τὸ μὲν ῥίπιασκον ὀπίσσω,
 Ἀψ δὲ ὁμαδὸν καὶ μῶλον ἐδυῶεν αὐτὶς ἰσση.

*Ipse autem fugienti & formidanti similis
Perseus Danaides currebat. post ipsum vero
Gorgones terribiles & ineffabiles ruebant.
Cupientes ipsum apprehendere : in pallido autem adamante
Euntium resonabat clypeus magno strepitu
Acutum & tinnulum quippiam. In zonis autem dracones
Duo dependebant , attollentes capita.
Lambebant autem illi , iraque acuebant dentes,
Crudele tuentes. supra sava autem capita
Gorgonum agitabatur magnus terror , ac supra ipsas
Viri pugnabant , bellica arma habentes.
Hi quidem a sua civitate , suisque parentibus ,
Pestem depellentes : illi autem depopulari studentes.
Ac multi quidem jacebant , plures autem etiam pugnam cientes
Dimicabant. mulieres autem in bene constructis turribus
Vehementer acute clamabant , lacerabanturque genas ,
Vivis similes , opéra inclyti Vulcani.
Viri autem qui seniores erant , & ad senectutem pervenerant,
Conferti extra portas ibant , sursumque Diis
Manus tendebant beatis , pro suis liberis
Metuentes. illi autem contra pugnam conserebant, post ipsos autē
Parca nigra candidis crepantes dentibus,
Torva terribilesque , cruentaque , savaque
Dimicabant de iis , qui cadebant. omnes enim cupiebant
Cruorem nigrum bibere. & quem primum sorte ceperant
Iacentem vel cadentem recens saucium , ei quidem
Injiciebant ungues magnos. animaque ad Orcum abibat,
Tartarum in frigidum. illa autē praeordia postquā exarassent
Sanguine hominis , ipsum quidem abjiciebant post tergum,
Retro autem in tumultum & stragem festinabant iterum ire.*

Clothe

Κλωθὼ καὶ Λάχεσις σφιν ἐφέσπασαν· ἡ μὲν ὑφῆσων,
 Ἄτρεπθ, ὅτι πέλεν μεγάλη θεός, ἀλλὰ καὶ ἔμπης
 Τῶν γε μὲν αἰλιάων προφερής τ' ἰὼ πρεσβυτάτη τε. 260
 Πᾶσαι δ' ἀμφ' ἐνὶ φωτὶ μάχῃ δερμεῖαν ἔθοντο.
 Δεινὰ δ' ἐς ἀλλήλας δρᾶκον ὄμμασι θυμῆνασαι,
 Ἐν δ' ὄνυχας χεῖρας τε θρασείας ἰσώσαντο.
 Πάρ δ' Ἀχλὺς εἰσῆκε Ἰπσιμυκρὴ τε καὶ αἰνή,
 Χλωρὴ, αὐσαλέη, λιμῶ κατὰ πεπληῖα, 265
 Γυνοπαχῆς· μακροὶ δ' ὄνυχες χεῖραςιν ὑπῆσαν.
 Τῆς ἐκ μὲν ῥινῶν μύξαι ῥέον, ἐκ δ' παρειῶν
 Αἵμ' ἀπελείβειτ' ἔραζε. ἡ δ' ἀπλητον σεσαρῆα
 Εἰσῆκε πολλὴ δ' κόνις κατενέλωθεν ὤμους,
 Δάκρυσι μυδαλέη· ὥρα δ' ὄππυργθ πόλις ἀνδρῶν. 270
 Χρῦσαι δέ μιν εἶχον ὑπερφυεῖσις ἀεθρήαι
 Ἐπὶ ἀπύλαι. τοὶ δ' ἄνδρες ἐν ἀγλαταῖς τε χοροῖς τε
 Τέρψιν ἔχον. τοὶ μὲν γὰρ εὖσώτερος ἐπ' ἀπλῆς
 Ἦγοντ' ἀνδρὶ γυναικα. πολὺς δ' ὑμῶναιθ ὀρώρῃ.
 Τῆλε δ' ἀπ' αἰθομῶν δαΐδων σέλας εἰλύφαζε 275
 Χερσὶν ἐνὶ δμῶν. τῇ δ' ἀγλατῇ τεθαλῆαι
 Πρόσθ' ἔκιον· τοῖσιν δ' χοροὶ παίζοντες ἔποντο.
 Τοὶ μὲν ὑπαὶ λιγυρῶν συνείγων ἴεσαν αὐδῶ
 Ἐξ ἀπαλῶν σωμαίων, ὡεὶ δέ σφισιν ἄγνυτο ἡχώ.
 Αἱ δ' ὑπὸ φορμίγων ἀναγον χορὸν ἱμερόεντα. 280
 Ἐνθεν δ' αὖθ' ἐτέρωθε νέοι κώμαζον ὑπ' αὐλῶ,
 Τοίγε μὲν αὖ παίζοντες ὑπ' ὀρχηθμῶ καὶ αἰοιδῇ,
 Τοίγε μὲν αὖ γελοῶντες ὑπ' αὐλητῆρα δ' ἕκασθ
 Πρόσθ' ἔκιον· πᾶσαν δ' πόλιν θαλία τε χοροὶ τε
 Ἀγλαταῖ τ' εἶχον. τοὶ δ' αὖ προπαίροιθε πόληθ 285
 Νῶθ' ἱππῶν Ἰππιβάντες ἐθιῶεν. οἱ δ' ἀροτῆρες
 Ἠρείκον χθονά διαν, Ἰππιτολαῖδω δ' ἡγετῶνας

Ἐτάλατ'.

*Clotho & Lachesis ipsis astant, atque paulo minor
Atropos: neque enim erat magna Dea: sed tamen
Aliis quidem praestantiorque erat, & natu maxima.
Omnes autem circa unū virum pugna acerbam committebant:
Savoque modo seipsas mutuo aspiciebant, oculis succensentes.
Inter se autem ungues manusque audaces conferebant.
Iuxta autem & Tristitia stabat, misera, & gravis,
Pallida, aridaque, fame exhausta,
Crassis genibus: longique ungues a manibus prominebant.
Huius quidem ex naribus mucus manabat, ex genis autem
Cruor destillabat in terrā. ipsa autē terribiliter dentes stringens
Stabat, multo pulvere adspersa erat circa humeros,
Lacrymis madens. iuxta autem turrata civitas hominum.
Aurea autem ipsam tenebant superliminaribus adaptata
Septem porta. hominesque in voluptatibus & choreis
Oblectationem capiebant. Alii siquidem fabrefacto in curru
Ducebant viro uxorem, multusque hymenaus excitabatur.
Et procul ab ardentibus facibus fulgor resplendebat
In manibus famulorum. Mulieres autem venustate florentes
Praebant, quas chori saltantes sequebantur.
Atque hi quidem canoris tibiis emittebant cantum
Ex tenero ore, circumque ipsos frangebatur echo.
Illae autem ad citharam ducebant chorum amabilem.
Inde rursus ex alia parte juvenes comessabantur ad fistulam:
Alii quidem ludentes saltatione & cantu,
Alii autem ridentes. sub tibicine autem singuli
Procedebant, totamque civitatem letitia choreaque
Voluptatesque tenebant. Alii autem rursus extra civitatem
Tergis equorum conscensis currebant. aratores autem
Proscindebant terram bonam, ornateque tunicas*

Ἐπάλατ'· αὐτὰρ ἔλω βαθὺ λήϊον· οἷγε μὲν ἡμῶν
 Αἰχμῆς ὀξείῃσι κερωνιόωντα πέτηλα,
 Βελθόμενα σαχύων, ὥσεί Δημήτερος ἀκτῶν. 290
 Οἱ δ' ἄρ' ἐπ' ἐλλεδανοῖσι δέον· καὶ ἐπιπλον αἰολῶν·
 Οἱ δ' ἐτρυγῶν οἶνας, δρεπάνας ἐν χερσὶν ἔχοντες·
 Οἱ δ' αὖτ' ἐς ταλάρας ἐφόρουν ὑπὸ τρυμητῶν
 Λούκας καὶ μέλανας βότρυας, μεγάλων δ' ἀπὸ ὄρχων,
 Βελθόμενων φύλλοισι καὶ δρυγρέης ἐλίκεσσιν. 295
 Οἱ δ' αὖτ' ἐς ταλάρας ἐφόρουν· πρὸ δέ σφισιν ὄρχος
 Χρύσειον, (κλυτὰ ἔργα πείφρονος Ἡφαίστιο)
 Σειόμενος φύλλοισι καὶ δρυγρέοισι καίμαξι.
 Τῷ γε μὲν οὖν παίζοντι ὑπ' αὐλητῆρι ἕκαστος
 Βελθόμενος παφυλῆσι μελάνθησάν γε μὲν αἶδε. 300
 Οἷγε μὲν ἔτρεπεον, τοὶ δ' ἤρουν· οἱ δ' ἐμάχοντο
 Πύξ τε καὶ ἐλκηδόν· τοὶ δ' ὠκύποδας λαγὸς ἤρουν
 Ἄνδρες θηρόντες, καὶ καρχαρόδοντες κυνέες,
 Γέμελοι μαπέειν, οἱ δ' ἰέμελοι ὑπαλύξαι·
 Παῖρ δ' αὐτοῖς ἵππῃες ἔχον πόνον, ἀμφὶ δ' αἰέθλοισι 305
 Δῆριν ἔχον καὶ μόχθον· εὐπλεκέων δ' ὀπί διφρων
 Ἡνίοχοι βεβαῶτες ἐφίεσαν ὠκέας ἵππους,
 Ρυτὰ χαλαίνοντες· τὰ δ' ὀπικροτέοντα πέτοντα
 Ἄρματα κολλήεντ', ὀπί τ' ὀπλήμναι μέγ' αὐτεῖω.
 Οἱ μὲν ἄρ' αἰτίδιον εἶχον πόνον· εὐδὲ ποτέ σφιν 310
 Νίκη ἐπὶ λυγρῇ, αἰλ' ἄκροτον εἶχον αἰέθλον.
 Τοῖσι τ' καὶ προὔκειτο μέγας τείπτος ἐντὸς αἰγῶντος,
 Χρῦσειον, κλυτὰ ἔργα πείφρονος Ἡφαίστιο.
 Ἀμφὶ δ' ἴτιω ῥέεν Ὠκεανὸς πλῆθοντι ἑοικώς.
 Πᾶν τ' ὅ σιν εἵχε σάκος πολυδαίδαλον· οἱ τ' κατ' αὐτὸν 315
 Κύκνοι αἰεσιπότι μεγάλ' ἤπυνον· οἱ ῥά γε πολλοὶ
 Νῆχον ἐπ' ἄκρον ὕδαρ· παῖρ δ' ἰχθύες ἐκλονέοντο,
 Θαῦμα

*Succinctas habebāt: sed erat magnus cāpus segetibus confitus: ubi
Mucronibus acutis incurvos culmos, (alii quidē metebant
Gravidos spicis, tanquam Cereris domum.*

Alii autem in manipulos ligabant & implebant aream:

Rursum alii vindemiabant vites, falces in manibus habentes.

Alii autem in calathis ferebant a vindemiatoribus acceptos

Albos & nigros racemos, magnis ex vitibus

Gravidis foliis, & argenteis capreolis.

Alii rursus in calathis portabant, juxtaque ipsos ordo vitium

Aureus erat (inclytum opus prudentis Vulcani)

Agitatus foliis, & argenteis perticis.

Inde quidem igitur ludunt ad tibicinem unusquisque

Oneratus uvis, quæ ipsæ nigrae erant. (micabant

Alii quidem calcabant in lacu, alii hauriebant, alii autem di-

Pugnis, & luctando: alii vero alipedes lepores venabantur

Viri venatores, & asperis dentibus canes duo ante ipsos,

Cupientes assequi, illi autem cupientes effugere.

Iuxta ipsos autem & equites habebant laborem, proque premiis

Certamen habebant & pugna. bene contextis autem in curribus

Auriga stantes, immittebant veloces equos,

Habenas laxantes. illi autem subsultantes volabant

Currus compacti, rotarumque modioli valde resonabant.

Illi quidē igitur perpetuū habebant laborē, neq̃ enim dum ipsi

Victoria expedita erat, sed anceps habebant certamen.

Ipsis autem etiam propositus erat magnus tripus in stadio,

Aureus, inclyta opera prudentis Vulcani.

Circa extremā autē oram manabat Oceanus, inundanti similis.

Totum autem ambiebat clypeum variegatum. per ipsum autem

Cygni altivolantes magnum clangebant, qui illic multi

Natabant in summa aqua. juxta autem pisces lasciviebant,

Θαῦμα ἰδεῖν καὶ Ζῆνι βαρυκτύπῳ, ἔδ' ἀβυλάς
 Ἡφαίστου ποίησε σάκος μέγα τε στιβαρόν τε,
 Ἀρσάμεν παλάμῃσι, τὸ μὲν Διὸς ἀλκιμῷ υἱὸς
 Πάλλεν Ὀπικρατέως· ὅπῃ δ' ἰππεὺς θόρε δίφρου,
 Εἵκελ' ἀστεροπῇ πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο,
 Κῆφα βιβάς· τῷ δ' ἠνίοχῳ κρατερὸς Ἰόλαος
 Δίφρου ἐπεμβεβαὼς ἰδυέτο καμπύλον ἄρμα.
 Αἰχμόλον δ' ἐσφ' ἦλθε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Καί σφ' εἰς θαρσύνεσ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

320

325

Χαίρετε Λυγῇ γυναικὶ τηλεκλειτοῖο,
 Νυνὶ δὲ Ζεὺς κοῖτ' ὑμῖν δίδοι, μακάρεσσιν ἀνείσων,
 Κύκνον τ' ἐξεναρεῖν καὶ δ' ἀπὸ κλυτὰ τόλχεα δῦσαι.

330

Ἄλλο δέ σοι τί ἔπ' ἐρέω, μέγα φέρτε λαῶν·

Εὐτ' ἂν δὴ Κύκνον γλυκερῆς αἰὼν ἀμέρῃς,

Τὸν μὲν ἔπειτ' αὐτὰρ λιπέειν καὶ τόλχεα τοῖο·

Αὐτὸς ἢ βροτολοισὶν Ἀρῶν ὀπιόντα δοκῶσας,

Εὐθὰ κε γυμνωθέντα σάκος ὑπὸ δαιδαλέοιο

Ὀφθαλμοῖσιν ἴδῃς, ἐνθ' ἐτάμεν ὀξείῃ χαλκῷ·

335

Ἀψ δ' ἀναχάσασθαι, ἐπεὶ ἔνυ τοι αἴσιμόν ἐστιν

Οὐθ' ἰππεὺς ἐλέειν, ἔτε κλυτὰ τόλχεα τοῖο.

Ὡς εἰπὼς ἐς δίφρον ἐβήσατο δῖα θεάων,

Νίκην ἀθανάτης χερσὶν καὶ κυδ' ἐχέουσα

Ἐσσυμένως· τότε δ' ἤρα διόγνηι Ἰόλαος

340

Σμερδαλέον θ' ἰπποισιν ἐκέκλετο. τοὶ δ' ὑπ' ὀμοκλήῃς

Ρίμφ' ἔφερον θοὸν ἄρμα, κενόοντες πεδίοιο.

Ἐν γὰρ σφιν μὲν ἦκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,

Αἰγίδ' ἀνασείσασα· περὶ σπονδὰς ἤγαυα.

Τοὶ δ' ἄμυδις προγύνοντ' ἵκελοι περὶ ἠὲ θυέλλῃ,

345

Κύκνῳ θ' ἰππόδαμον καὶ Ἀρης ἀνὸρ ἦν αὐτῆς.

Τῶν θ' ἰπποὶ μὲν ἔπειθ' ὕπεναντίοι ἀλλήλοισιν

ὀξεία

Mirum visu, etiam Iovi gravitonanti, cuius consiliis
Vulcanus fecit clypeum magnumque validumque,
Artificiose expoliens manibus, quem quidem Iovis fortis filius
Iactabat facile: equestrem autem assiliit in currum,
Similis fulguri patris Iovis, ægida tenentis,
Leviter ingrediens: huic autem auriga fortis Iolaus,
Bigis insistsens regebat curvum currum.

Prope autem ipsis advenit Dea casis oculis Minerva,
Atque ipsos confirmans verbis volucris alloquebatur:

Salvete Lyngei progenies longe inclyti,
Nunc itaque Iupiter robur vobis dat, is, qui beatis imperat,
Cygnumque interficere, & inclyta arma ejus despoliare.
Sed tibi aliud verbum dicam, multo fortissime mortalium.
Postquam jam Cygnum dulci vita spoliaveris,
Illum quidem tum eodem loco relinque, & arma ipsius:
Ipse autem homines perimentem Martem accedentē observans,
Vbi nudatum clypeo variegato
Oculis videris, ibi vulnera acuto ferro:
Retroque te recipe, quoniam tibi fas non est
Neque equos capere, neque inclyta arma illius.

Sic locuta, in currum ascendit præstantissima Dearum,
Victoriam immortalibus manibus & gloriam tenens
Celeriter. Tunc igitur generosus Iolaus
Horrendum equos increpuit. illi autem a comminatione
Celeriter ferebant celerem currum, pulverem cientes per campū.
Nam ipsis animum addiderat Dea casis oculis Minerva,
Ægide concussa. ingemiscebat autem circumquaque tellus.
Illi autem pariter procedebant, similes igni sive procella,
Cygnus equum domitor, & Mars insatiabilis belli.
Horum equi deinde obviam sibi mutuo facti,

Οἷεῖα χρέμισαν, πρὶ δέ σφιν ἄγρυτο ἦχώ.

Τὸν πρῶτον προσέειπε βίη Ἡρακληεή·

Κύκνε πέπον, τί νυ νῶϊν ὀπίσχετον ὠκέας ἵππους. 350

Ἄνδράσιν, οἵ τε πόνυ καὶ οἵ ζυγὸν ἰδμεες εἰμὲν;

Ἀλλὰ παρὲξ ἔχε δίφρον εὖξοαν, ἥ δὲ κελεύει

Εἶκε παρὲξ ἵεναι. Τρηχῖνα δέ τοι παρελαύνω

Εἰς Κήϋκα ἀνακτᾶ· ὃ γὰρ διώαμ' ἐκ καὶ αἰδοῖ

Τρηχῖν' ὅπως ἐβόηκε, σὺ δ' ὅμως οἶσθα καὶ αὐτός. 355

Τὸ γὰρ ὁπῆεις παῖδα θεμισονόμῳ κυανῶπιν.

ὦ πέπον, ὃ μὲν γάρ τοι Ἀρης θανάτοι τελευτῶν

Ἀρκέσθ', εἰ δὴ νῶϊ σιωοισόμεθα πολεμίζειν.

Ἡδὲ μὲν τε ἔφημι καὶ ἄλλοτε πειρηθῆναι

Ἔχεται ἡμετέρη, ὅθ' ὑπὲρ Πύλῃς ἡμαθῶν ἐστι. 360

Ἄντί' ἐστὶ ἐμεῖο, μάχης ἄμοτον μεμαάνων.

Τρεῖς μὲν ἐμῷ ὑπὸ δαυρὶ τυπεῖς ἠρείσατο γαίῃ,

Οὐταμὲν σάκε' ὃν πέτρετον, ἤλασα μηρόν,

Παντὶ μὲν σπείδων, ἀλλὰ ἤμέγα σάκε' ἄραξαι

Πρηνὴς δὲ ἐν κρήνῃσι χαμῶι πέσεν ἔχεται ὀρμῇ. 365

Εὐθὰ κε δὴ λωβητὸς ἐν ἀθανάτοισιν ἐτύχθη,

Χερσὶν ὑφ' ἡμετέρῃσι λιπὼν ἔναρτα βροτῶν ἐντα.

ὣς ἔφατ'· ὃ δ' ἄρα Κύκν' εὐμμελὴς ἐμμελῶνα

Τῷ ὀπιπείθεται ἐχέμεν ἐρυσάρματ' ἵππους.

Δὴ τότε ἀπ' ὀπλεκέων δίφρων θύρον αἶψ' ὀπί γαῖαν 370

Παῖς τε Διὸς μεγάλῃ, καὶ Ἐνυαλίῳ ἀνακτῇ.

Ἡνίοχοι δὲ ἐμπλῖν ἔλασαν καλλιτέρας ἵππους·

Τῶν δὲ ὑποσάρομλ' ἀνὰ χεῖρας ποσ' ὀρεῖα χθών.

ὣς δὲ ὅτ' ἀφ' ὑψηλῆς κρυφῆς ὄρε' ἐμεγάλῳ

Πέτραι ἀποθρῶσκωσιν, ἐπ' ἀλλήλαις ἢ πέσωσι, 375

Πολλὰ δὲ δρυὸς ὑψίθεμοι, πολλὰ δέ τε πᾶσι,

Αἰγυροὶ τε ταυρῶν ῥήγνυνται ὑπὸ αὐτῶν

Acutum hinnivere , circaque ipsos resonabat echo.

Atque hunc prior alloquebatur Hercules :

Cygne ignave , cur nobis immittitis veloces equos ,

Viris , qui laboris & arumnae experti sumus ?

In diversum age currum bene politum , atque e via

Cede pratergrediendo. Trachinem enim tendo

Ad Ceycem regem. nam ille potestate pariter & maiestate

Trachinis imperium tenet. Tu vero satis hoc scis etiam ipse :

Ejus enim connubio tenes filia Themistionoem nigros habentem

O ignave , non enim tibi neq₃ Mars mortis exitum (oculos.

Prohibuerit , si nos inter nos congregiamur ad pugnandum.

Iam ipsum quidem aio ante quoque aliquoties periculum fecisse

Hasta nostra , quando pro Pylo arenosa

Adversus stetit mihi pugnam insatiabiliter optans.

Ter siquidem mea hasta percussus sustinuit se terra ,

Vulnerato clypeo : quarto autem transadegi femur ejus ,

Omni^{bus} viribus incumbens , magnunq₃ illius clypeum persoravi.

Pronus autem in pulveribus humi prostratus cecidit hasta impetu.

Vbi etiam ignominia affectus inter immortales fuit ,

Manibus sub nostris relictis spoliis cruentis.

Sic dixit : at Cygnus bellicosus haudquaquam volebat ,

Huic obtemperans , retinere trahentes currum equos.

At tunc a bene compacto curru desilierunt celeriter in terram ,

Et Iovis filius magni , & Enyalii regis.

Auriga autem propius egerunt pulchricomos equos.

Illis autem irruentibus sonitu pedum concitata est lata terra.

Vt autem ab alto vertice montis magni

Rupes desiliunt , alia super alias cadentes :

Multaque quercus alticoma , multa item picea

Populique radices altas habentes refringuntur ab ipsis

Ῥίμφα κυλινδομήων, εἴως πεδίον δὲ ἀφίκωνται·
ὧς οἱ ἐπ' ἀλλήλοισι πέσον μέγα κεκλήγοντες.

Πᾶσα ἣ Μυρμιδόνων τε πόλις κλειτή τ' Ἰαωλῆς, 380

Ἄρνη τ', ἡδ' Ἐλίκη, Ἀνθείά τε ποιήεσσαι,
Φωνῇ ὑπ' ἀμφοτέρων μεγάλ' ἰαχον. οἱ δὲ ἀλαλητῶ
Θεωπεσίῳ σὺνισαν. μέγα δὲ ἐκτυπε μηπέτῃ Ζεὺς,

Κάδ' δὲ ἄρ' ἀπ' ἔρξανόθεν ψιάδας βάλεν αἵματοέσας,
Σῆμα πθεῖς πολέμοιο ἑὼ μεγαθαρσέϊ παιδί. 385

Οἷόν δὲ ἐν βήσσης ὄρεόν χαλεπὸς περὶδέσθαι
Κάπετον χαυλιόδων φρονέει θυμῷ μαχέσασθαι
Ἀνδράσι θηροδίῃς, θήγν' δέ τε λυκὸν ὀδόντῃ
Δοχμωθεῖς, ἀφρὸς ἣ πρὶ σῶμα μασιχόωντι
Λεῖξεται, ὅσπερ δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἔκτιναι, 390

Ὀρθαῖς δὲ ἐν λοφιῇ φείσσει τείχας ἀμφὶ τε δειρῶ·
Τῶ ἵκελόν Διὸς υἱὸς ἀφ' ἱππεύς θ' ὄρε δῖφρος,
Ἡμῶν ἣ χλοερῶ κυανόπτερον ἡχέτα τέτιξ
Ὡζὼ ἐφεζόμενον θέρων ἀνθρώποισιν αἰεῖδεν
Ἄρχεται, ὥς τε πόσις καὶ βρωτοῖς θῆλυς ἑέρση, 395

Καί τε πανημέριός τε καὶ ἡμῶν χεῖρ' αὐδῶ
Ἰδὲ ἐν αἰνοτάτῳ, ὅπότε χροῖα Σείριον ἄρξει.
Ἡμῶν δὲ κείχραιοι πρὶ γλῶχες τελέθουσι,
Τὸς τε θέρει σπείρουσιν, ὅτ' ὀμφακας αἰόλκονται,

Οἷα Διώνυσον δῶκ' ἀνδράσι χάριμα καὶ ἄχθον· 400
Τινὲς ὥρην μάργαντο, πολὺς δὲ ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.

ὧς ἣ λέοντι δύω ἀμφὶ κταμένης ἐλάφοιο
Ἀλλήλοισι κατέοντε, ὅππῃ σφέας ὀρμήσωσι,
Δεινὴ δέ σφ' ἰαχὴ, ἄρ' ἔβός θ' αἶμα γίνεται ὀδόντιναι·

Οἱ δὲ ὥς τ' αἰγυπιοὶ γαμφώνυχες αἰκυλοχεῖλαι, 405
Πέτρῃ ἐφ' ὑψηλῇ μεγάλη κλάζοντι μαχέσθην
Αἰγὸς ὀρεασινόμης ἢ ἀγροτέρης ἐλάφοιο

*Celeriter delabentibus, donec in campum perveniant :
Ita & illi in se mutuo ruebant cum magno clangore.
Tota autem Myrmidonum civitas celebrisque Ialocus,
Arneque, & Helice, & Anthea herbosa,
Voce utriusque valde resonabant. Illi autem cum clamore
Mirando congressi sunt. valde autem intonuit prudens Iupiter,
Et a cœlo guttas dimisit sanguinolentas,
Signum id ponens bello, suo multum confidenti filio.
Qualis autem in vallibus montis savus aspectu
Aper, dentes habens exertos, fertur impetu ad pugnandum
Cum viris venatoribus, acuitque candidum dentem
Incurvatus, spuma autem circa os mandenti
Destillat, oculique ipsi igni splendenti similes sunt,
Rectis autem in dorso horret setis, circaque collum :
Talis similis Iovis filius ab equestri desiliit curru.
Quando autem viridi nigricans alis sonora cicada
Ramo insidens, æstatem hominibus canere
Incipit, cujus & potus & cibus herbas vegetans ros est,
Atque per totum diem, & mane sub auroram fundit vocem
Æstu in gravissimo, quando corpus Sirius exsiccatur.
Quando & milio arista nascuntur,
Quod æstate seminant, cum uva acerba colorem mutant,
Qualia Bacchus dedit hominibus in lætitiā & laborem;
Eo tempore pugnabant, magnus autem tumultus excitabatur.
Ut autem leones duo, pro occiso cervo
Sibi mutuo irati, in se ipsos impetum faciunt,
Savusque inter ipsos rugitus, strepitusque exoritur dentium;
Atque ut vultures incurvis unguibus repandis rostris
Rupe in excelsa, magno clangore dimicant,
Capra montivaga gratia, aut feri cervi*

Πίονθ', ὡς τ' ἐδάμασσε βαλὼν αἰζήϊθ' ἀνὴρ
 Ἰῶ ἀπαῖνδρῆς, αὐτὸς δὲ ἀπαλήσεται ἄλλη
 Χώρα αἰδέρις ἐών· οἱ δὲ ὄτρεαλέως ἐνόησαν, 410
 Ἐσσυμένως δέ οἱ ἀμφὶ μάχῃ δερμῖαν ἔθεντο·
 ὧς οἱ κεκληρόντες ἐπ' ἀλλήλοισιν ὄρεσαν.
 Ἐνθ' ἦτοι Κύκνθ' μὲν ὑπερμυμέθ' Διὸς υἱὸν
 Κτεινέμεναι μεμαῶς, σάκῃ ἐμβαλε χάλκεον ἔγχθ'·
 Οὐδ' ἐρρήξεν χαλκόν· ἔρυτο γ' ὧρεα θεοῖο. 415
 Ἀμφιτρυωνιάδης γ' βίη Ἡρακλεΐη
 Μεσσηγύς κούρῃς τε καὶ ἀσπίδθ' ἔλχει μακρῶ
 Λύχένα γυμνωθέντα θοῶς ὑπένερχε γυρεῖς
 Ἡλᾶσ' ὀπκροπέως· ἀπὸ δὲ ἄμφω κέρσε τένοντε
 Ἀνδροφόνθ' μελίη· μέγα γ' ὀθένθ' ἔμπεσε φωτός. 420
 Ἡριπε δὲ, ὡς ὅτε πῖς δρυὺς ἦριπεν, ἢ ὅτε πέτρη
 Ἡλίβατθ', πληγείσα Διὸς πολοένῃ κεραυνῶ·
 ὧς ἔριπ'· ἀμφὶ δέ οἱ βράχε τδύχεα ποικίλα χαλκῶ.
 Τὸν μὲν ἔπειτ' εἶασε Διὸς ταλακαέρδιθ' υἱός,
 Αὐτὸς γ' βροτολοιγὸν Ἀρίων ὀπιόντα δοκδύσας, 425
 Δεινὸν ὁρῶν ὅσσοισι λέων ὡς σώματι κύρσας,
 Ὅς τε μάλ' ἐνδυκέως ῥινὸν κρατεροῖς ὀνύχεαςι
 Σχίσας ὅττι τάχιστα μελίφρονα θυμὸν ἀπηύρα·
 Ἐμμελέως δὲ ἄρα δ' γε κελαινὸν πίμπλαται ἦτορ.
 Γλαυκιδίῳ δὲ ὅσσοις δεινὸν, πλῆρες τε καὶ ὤμους 430
 Οὐρῇ μαστιγῶν, ποσὶ γλάφῃ· ἐδέ πῖς αὐτὸν
 Ἐτλη ἐς ἀνταῖα ἰδὼν χεδὸν ἐλθεῖν, ἐδὲ μάχεσθ·
 Τοῖθ' ἄρ' Ἀμφιτρυωνιάδης ἀνὴρ ἦθ' αὐτῆς
 Ἀντίθ' ἔστη Ἀρηθ'· ἐνὶ φρεσὶ θάρσθ' αἰέζων
 Ἐσσυμένως· ὁ δέ οἱ χεδὸν ἤλυθεν ἀχνύμενθ' κῆρ. 435
 Ἀμφοτέρω δὲ ἰάχοντες ἐπ' ἀλλήλοισιν ὄρεσαν.
 ὧς δὲ ὅτ' ἀπαῖ μεγάλα πέτρη πηγῶνθ' ὄρεσα,

Μακροῦ

*Pinguis, quam interfecit jaculando juvenis vir,
Sagitta e nervo emissa: ipse autem aberrabit alio loco
Loci ignarus existens. at illi celeriter animadverterunt,
Acriusque pro ea pugnam acerbam instituerunt:
Sic & hi duo cum clamore contra se mutuo irruerunt.
Ibi sane Cygnus quidem potentis Iovis filium
Occidere meditans, clypeo aream hastam adegit,
Neque tamen perripuit as: defendebant enim dona Dei.
Contra autem Amphitryonides Hercules
Inter galeam & clypeum, hasta longa
Cervicem nudatum celeriter infra mentum
Percussit valde, amboque abscidit nervos in collo
Homicida lancea. magnum vero robur concidit viri.
Cecidit autem veluti cum quercus aliqua, aut cum rupes
Excelsa, icta Iovis fumanti fulmine:
Sic cecidit. circū ipsum autem resonabant arma variegata ære.
Atque hunc quidem ibi reliquit Iovis ærumnosus filius.
Ipse autem occisorem hominum Martem accedentem observans,
Sævum videns oculis ut leo corpus sorte nactus,
Qui admodum accurate pelle validis unguibus
Dissecta, quam celerrime dulcem animam abstulit:
Avide autem huius nigrum expletur cor,
Ac castis intuens oculis sævum, costasque & humeros
Cauda flagellans, pedibus fodit; neque quisquam ipsum
Sustinet ex adversa aspiciens prope ire, neque pugnare.
Talis igitur & Amphitryonades insatiabilis bello
Contra Martem stetit, in præcordiis audaciam augens
Celeriter. Ille autem prope venit mæsto corde.
Virique autem cum clamore alter alterum invaserunt.
Ut autem, quando a magno rupes cacumine præcipitans,*

Μακρὰ δὲ ὄππρωσσεσθαι κυλίνδετμ, ἡ δέ τε ἡχὴ
 ἔρχετμ ἐμμεμαῖα, πᾶν ὃ οἱ ἀντεβόλησεν
 Ὑψηλός, τῷ δὲ σωενείκετμ, ἔνθα μιν ἴχθ·
 Τόσση ὁ μὲν ἰαχῇ βροσάρεμα ἔλι· Ἀρης
 Κεκληγώς ἐπόρυσεν· ὁ δὲ ἐμμαπέως ὑπέδεκτο.

440

Αὐτὰρ Ἀθλιώτῃ κέρη Διὸς αἰγιόχοιο
 Ἀντίη ἦλθεν Ἀρη· ἐρεμνὴ αἰγὶδ' ἔχουσα,
 Δεινὰ δὲ ὑπὸ δρεῖδ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

445

Ἄρες ὄππῃ μὲν κρατερὸν ἢ χεῖρας ἀάπτῃς.

Οὐ γάρ τοι θέμις ἐστὶν ἀπὸ κλυτὰ τεύχεα δῦσαι

Ἡρακλέα κτείναντα Διὸς θρασυκαρδίον υἱόν·

Ἄλλ' ἄγε παῦε μάχης, μηδ' ἀντί· ἴσας ἐμείο.

Ὡς ἔφατ'· ἀλλ' ἔπειθ' Ἄρεως μεγαλήτορα θυμόν.

450

Ἀλλὰ μέγα ἰάχων φλογὶ εἴκελα τεύχεα πάλλων,

Καρπαλίμως ἐπόρυσε βίη Ἡρακληεῖη,

Κακτάμναι μεμαώς· ἢ ῥ' ἐμβαλε χάλκεον ἔγχ·

Σπερχνόν, ἐοὺ παιδὸς κούτεων περὶ τεθνεώτ·,

Ἐν σάκει μεγάλῳ· ἀπὸ ᾧ γλαυκῶπις Ἀθλιώ

455

ἔχ· ὀρεμνὴ ἔτραπ', ὀρεξαμένη ἀπὸ δίφρου.

Δεινὸν δὲ Ἀρῖον ἄχ· εἶλεν· ἐρυσάμεν· δὲ ἄορ ὄξυ,

Ἐστυτ' ἐφ' Ἡρακληῖ κρατερόφρονι· τὸ δὲ ὄππῃ

Ἀμφιτερυωνιάδης δεινῆς ἀκρόρῃ· αὐτῆς,

Μηρόν γυμνωθέντα σάκεος ὑπὸ δαιδαλέοιο,

460

Οὐτὰς ὄππκρῆτος· διὰ ᾧ μέγα σάκ· ἄραξε,

Δέρεθι νωμῆσας, ὄππῃ χθονὶ κάεβαλε μέσση.

Τῷ ᾧ φόβ· ἢ Δεῖμ· ἐϋτροχὸν ἄρμα ἢ ἵππους

Ἡλᾶσσαν αἰψ' ἔλγυς, καὶ ἀπὸ χθονὸς ὀρυοδείης

Ἔς δίφρον θῆκαν πολυδαίδαλον· αἰψὰ δὲ ἔπειτα

465

Ἴππους μασίετμ, ἱόντο ᾧ μακρὸν Ὀλυμπον.

Τιὸς δὲ Ἀλκμῶνῆς καὶ κυδαίμ· ἰόλα·,

Κύκνον

*Et in longum delata saltu volvitur , fragorque
Venit subito ingens , collis autem ipsi obvius fit
Altus , ad quem cursu desertur , ubi ipsam retinet :
Tanto ille fremitu currum gravans perniciosus Mars
Vociferans irruit ; ille autem prompte venientem excepit.
Porro Minerva filia Iovis agida tenentis
Obviam venit Marti , tenebrosam habens egidem ,
Sava autem torve intuens , verbis volucris allocuta est :
Mars , inhibe animos ingentes & manus invictas.
Neque enim tibi fas est inclytis armis spoliare ,
Herculem occisum , Iovis magnanimum filium.
Sed age , desiste a pugna , neque adversus steteris mihi.
Sic ait : sed non persuasit Martis magnanimi animo :
Sed magno fremitu flamma similia arma vibrans ,
Celeriter invasit Herculem ,
Occidere festinans : & coniecit aratam hastam
Magno impetu , ob suum filium irascens mortuum ,
In clypeum magnum . At procul casta Minerva
Hasta impetum avertit , manu deflectens a curru.
Acerbus autem dolor Martem cepit : extractoque gladio acuto ,
Irruit contra Herculem magnanimum . at illum accedentem
Amphitryoniades , saevo insatiabilis bello ,
Femore nudatum clypeo sub variegato
Vulneravit valide : magnumque trajecit clypeum ,
Hasta perrumpens : in terra autem prostravit madia.
At illi Pavor & Metus agilem currum & equos
Adegerunt celeriter propius , & a terra lata
In currum posuerunt variegatum : atque inde celeriter
Equos flagellis impulerunt , veneruntque in magnū Olympum.
Filius autem Alcmena & gloriosus Iolaus ,*

Κύκνον σκυλδίσωντες ἀπ' ὤμων τέρχρα καλὰ
 Νίσσοντ'· αἶψα δ' ἔπειτα πόλιν Τρηχῖν' ἴκοντο
 Ἰπποῖσι ὠκυπόδεσιν· αἰτὰρ γλαυκῶπις Ἀθηνῆ 470
 ἔξικετ' Οὐλυμπόνδε μέγαν καὶ δώματα πατρός.
 Κύκνον δ' αὖ Κήϋξ θάπτεν, καὶ λαὸς ἀπείρων,
 Οἳ ῥ' ἐγγὺς ναῖον πόλιν' κλείει βασιλῆϊ,
 Ἀντίω, Μυρμιδόνων τε πόλιν, κλειτὴν τ' Ἰαωλκὸν,
 Ἀργίῳ τ' ἠδ' Ἐλίκῳ· πολλὸς δ' ἠγείρετο λαός, 475
 Τιμῶντες Κήϋκα, Φίλον μακάρεσσιν θεοῖσι.
 Τὴν δ' ἔταφον καὶ σῆμ' αἰδὲς ποίησεν Ἀναυρῶ,
 ὅμῳ χειμερίῳ πλήθων· τῶς γάρ μιν Ἀπόλλων
 Λητοῖδης ἤνωξ', ὅτι ῥα κλειτὰς ἐκατόμβας
 ὅστις ἄγοι Πυθοῖδε, βίη σύλασκε δοκύων. 480

Τ Ε Λ Ο Σ.

*Cygro despoliato armis ab humeris pulchris detractis,
Revertebantur. moxq; exinde ad civitatē Trachiniam venerunt
Equis velocibus. At castis oculis Minerva
Pervenit in Olympum magnum, & domos patris.
Cygnum autem contra Ceyx sepelivit, & populus magnus,
Qui prope civitatem habitant inclyti regis,
Anten, Myrmidonumque civitatem, celebremque Iaolcum,
Arnenque & Helicen. multus autem congregabatur populus,
Honorantes Ceycem, carum beatis Diis.
Sed illius sepulcrū & monumentū obscurum reddidit Anaurus,
Imbre hyemali exundans. ita enim ipsum Apollo
Latona filius iussit, propterea quod inclytas hecatombas
Quicumque portaret Delphos, eum vi spoliabat insidiatus.*

F I N I S.

H E-

ΗΣΙΟΔΟΥ ΤΟΥ ΑΣΚΡΑΙΟΥ

Θεογονία.

Μουσάων Ἑλικωνιάδων ἀρχώμεθ' αἰεῖδεν,
 Αἰθ' Ἑλικῶν ᾧ ἔχουσιν ὄρῳ μέγα τε ζαθέον τε,
 Καί τε πρὶ κρήνῃσι ἰοειδέα πόσ' ἀπαλοῖσιν
 Ὀρχοῦνται, καὶ βωμόν ἐροθενέῳ Κρονίωνῳ,
 Καί τε λοεσσάμεναι τέρενα χροῖα Περμησσοῖο, 5
 Ἡ Ἰπποκρυῶν, ἥ Ὀλμειῶν ζαθέοιο,
 Ἀκροτάτῳ Ἑλικῶνι χορὰς ἐνεποιήσωτο,
 Καλὰς, ἱμερόεντας· ἐπερρώσαντο δὲ ποσσὶν
 ἔνθεν ἀπορνύμεναι, κεκαλυμμένα ἤεσι πολλῇ,
 Ἐννύχαι σείχον, περικαλλέα ὅσων εἴσῃ, 10
 Τμνύσῃ Δία τ' αἰγίοχον, καὶ πότνιαν Ἥρην
 Ἀργεῖν, χρυσέοισι πεδίλοις ἐμβεβαῖαν,
 Κέρην τ' Αἰγίοχοιο Διὸς γλαυκῶπιν Ἀθήνην,
 Φοῖβόν τ' Ἀπόλλωνα, καὶ Ἀρτεμιν ἰοχέαιραν,
 Ἡ δὲ Ποσειδάωνα γαίόχον, ἐννοσίγαιον, 15
 Καὶ Θέμιν αἰδοίην, ἐλικοβλέφαρόν τ' Ἀφροδίτην,
 Ἡὖτε χρυσοσέφανον, καλλὴν τε Διώνην,
 Ἡὖ τ', Ἡελίον τε μέγαν, λαμπρὰν τε Σελήνην,
 Λήτω τ', Ἰάπετόν τε, ἰδὲ Κρόνον αἰκυλομήτην,
 Γαῖάν τ', Ὠκεανόν τε μέγαν, καὶ νύκτα μέλαιναν· 20
 Ἄλλων τ' Ἀθανάτων ἱερὸν γένος αἰὲν ἐόντων.
 Αἰνὺ ποθ' Ἡσίοδον καλλιῶν ἐδίδαξαν αἰοιδίῳ,
 Ἄρνας ποιμαίνονθ' Ἑλικῶν ᾧ ὑπὸ ζαθέοιο.
 Τόνδε δέ με πρῶτα θεαὶ πρὸς μῦθον ἔειπαν
 Μῶσαι Ὀλυμπιάδες, κῆραι Διὸς Αἰγίοχοιο· 25
 Ποιμένες ἀγραυλοὶ, καὶ ἐλέγχεα, γαστέρες οἶον,

Ἰδμεν

HESIODI ASCRÆI DEORUM GENERATIO.

*Musis Heliconiadibus incipiamus canere,
 Quæ Heliconis habitant montem, magnumque divi-
 Et circa fontē floribus obsitū pedibus teneris (numqꝫ
 Saltant, aramque præpotentis Saturnii,
 Atque abluta tenero corpore in Permesso,
 Aut in Hippocrene, aut in Olmio sacro,
 Summo in Helicone choreas ducere solent,
 Pulchras, amabiles; fortiterque tripudiare pedibus:
 Inde concitata, velata aëre multo,
 Noctu incedunt, perpulchram vocem emittentes,
 Celebrantes Iovemque agida tenentem, & venerandam Iunonē
 Argivam, aureis calceamentis incedentem:
 Filiamque Ægiochi Iovis, caruleos oculos habentē Minervam:
 Phœbumque Apollinem, & Dianam sagittis gaudentem,
 Atque Neptunum terram continentem, terra motorem,
 Et Themis venerandam, & blandis oculis Venerem,
 Hebenque aurea corona decoram, formosamque Dionen,
 Auroramque, Solemque magnum, splendidamque Lunam,
 Latonamque, Iapetumque, ac Saturnum versipellem,
 Terramque, Oceanumque vastum, & Noctem atram:
 Aliorumque immortalium sacrum genus semper existentium.
 Quæ olim Hesiodum pulchrum docuerunt carmen,
 Agnos pascentem Helicone sub divino.
 Hoc autem me primum Dea sermone compellarunt,
 Musa Olympiades, filia Iovis Ægiochi:
 Pastores sub dio manentes, mala probra, ventres solum,*

Scimus

Ἰδμεν ψόδεα πολλὰ λέγειν ἐτύμοισιν ὁμοῖα·
Ἰδμεν δ' ὅτ' ἐθέλωμεν ἀληθέα μυθήσασθαι.

Ὡς ἔφασαν κῆραι μεγάλα Διὸς δῖ' ἑπέαι·
καὶ μοι σκῆπτρον ἔδον, δάφνης ἐρμηλέῃ ὄζον,
δρέψασθαι θνητόν. ἐνέπνυσαν δέ μοι αὐδῶν
Θεῖον, ὥστε κλύοιμι τὰ τ' ἐσόμενα, πρὸ τ' ἐόντα.
καὶ με κέλονθ' ὑμνεῖν μακάρων γῆρ' αἰὲν ἐόντων,
σφᾶς δ' αὐτὰς πρῶτόν τε καὶ ὕστερον αἰὲν αἰεῖδεν.

Ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φεῖ δρυῖ ἢ φεῖ πέτρῳ;

Τιῶν, Μισαίων δῖ' ἄρχομεθα, τῇ Διὶ πατρὶ
ὑμνοῦσθαι τέρπῃσι μέγα νόον ἐντὸς Ὀλύμπου,
εἰρδοῦσθαι, τὰ τ' ἐόντα, τὰ τ' ἐσόμενα, πρὸ τ' ἐόντα,
φωνῇ ὁμιροῦσθαι· τῷ δ' αἰκάμαίῃ ρέει αὐδῇ

Ἐκ σωμαίων ἡδεῖα. γελαῖ δέ τε δώματα πατρὸς

Ζηνὸς ἐρηγδύποιο θεῶν ὅππῃ λειοέσση
σκιδναμένη. ἤχεῖ δ' αἰὲρ νιφόμεν' Ὀλύμπου,
δώματα ἀθανάτων. αἱ δ' ἄμβροτον ὄσαν ἱεῖσθαι,

θεῶν γῆρ' αἰδοῖον πρῶτον κλείουσιν αἰοιδῇ
Ἐξ ἀρχῆς, ὅς Γαῖα ἢ Οὐρανὸς ἄρ' ἐπικλεῖν,
οἷτ' ἐκ τῷ ἐγμόντο θεοὶ, δωτῆρες ἐάων.

Δεύτερον αὖτε Ζῆνα, θεῶν πατέρ' ἡδὲ καὶ ἀνδρῶν,
ἀρχόμεναί θ' ὑμνοῦσι θεαὶ, λήγῃσά τ' αἰοιδῆς,
ὅσον φέρειτός ἐστι θεῶν, κρατεῖ τε μέγιστος.

Αὐτοὶ δ' ἀνθρώπων τε γῆρ', κρατερῶν τε γιγάντων
ὑμνοῦσθαι, τέρπῃσι Διὸς νόον ἐντὸς Ὀλύμπου,

Μῦθαι Ὀλυμπιάδες, κῆραι Διὸς αἰγόχοιο·

ταῖς ἐν Πιερίῃ Κρονίδῃ τέκε πατρὶ μιγεῖσθαι

Μνημοσύνη. γυνοῖσιν ἑλδοθήρ' μεδέεσθαι,

Λημοσύνῳ τε κακῶν, ἄμπαυμά τε μερμηράων.

Ἐννέα γάρ οἱ νύκτας ἐμίσγεται μητιέτα Ζεὺς,

Scimus mendacia multa dicere veris similia:

Scimus etiam, quando voluerimus, vera loqui.

*Sic dixerunt filia Iovis magni veridica,
Et mihi sceptrum dederunt, lauri perviridis ramum,
Decerpere mirandum. inspirarunt autem mihi vocem
Divinam, ita ut scirem tam futura quam praterita.
Et me jubebant celebrare beatorum genus sempiternorum,
Se vero primo & postremo semper decantare.*

Sed quo mihi hac circa quercum, aut circa petram?

*O tu, a Musis ordiamur, quæ Iovi patri
Canendo oblectant magnum animum in Olympo,
Memorantes, & præsentia, & futura, & praterita,
Voce concinentes. illarum vero indefessa fluit vox
Ab ore suavis. rident autem domus patriæ
Iovis valde tonantis Dearum voce suavi
Dispersa. resonat vero vertex nivosi Olympi,
Domus immortalium. hæc vero immortalem vocem emittentes,
Deorum genus venerandum in primis celebrant cantilena
Ab exordio, quos Tellus & Cælum latum genuerunt,
Quique ex his prognati sunt Dii, datores bonorum.
Secundo rursus Iovem, Deorum patrem atq; etiam hominum,
Incipientesque canunt Deus, & finientes carmen,
Quam sit præstantissimus Deorum, & imperio maximus.
Porro & hominum genus, fortiumque gigantum
Celebrantes oblectant Iovis mentem in Olympo,
Musa Olympiades, filia Iovis agida habentis:
Quas in Pieria Saturnio peperit patri mixta
Mnemosyne, fertilibus Eleutheris imperans,
Oblivionemque malorum, & solatium curarum.
Novem enim ei noctes mixtus est prudens Iupiter,*

Νόσφιν ἀπ' Ἀθανάτων, ἱερὸν λέχθ' εἰσαναβαίνων.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐνιαυτὸς ἔλῃ, πρὶ δ' ἔτρεπον ὦραι
 Μηνῶν Φθινόγον, πρὶ δ' ἤματ' ἀπὸ πολλ' ἐτελέσθῃ,
 Ἡ δ' ἔτεκ' ἐννέα κῆρας ὁμόφρονας, ἣσιν αἰοιδῇ 60
 Μέμβλεται, ἐν σήθεσιν ἀκηδέα θυμὸν ἐχέσας,
 Τυτθὸν ἀπ' ἀκροτάτης κορυφῆς νιφόεντι Ὀλύμπῳ,
 Ἐνθά σφιν λιπαροὶ τε χοροὶ καὶ δώματ' ἀγαθὰ.
 Πατρὶ δ' αὐτῆς Χάριες, καὶ Ἰμερὸς οἰκί' ἐχουσιν,
 Ἐν θαλήῃ· ἐρχτὶν δ' ἄλκι' ἄνδρα ὅσων εἴσῃ, 65
 Μέλπονται πάντων τε νόμους, καὶ ἤθεα κεδναῖ
 Ἀθανάτων κλείουσιν, ἐπήρατον ὅσων εἴσῃ.
 Αἱ τὸτ' ἴσαν πρὸς Ὀλύμπῳ ἀγαλλόμεναι ὅτι καλῇ,
 Ἀμβροσίῃ μολπῇ· πρὶ δ' ἴαχε γαῖα μέλαινα
 Τμυδύσας· ἐρχτὸς δ' ἡ ποδῶν ὑπὸ δ' ἔπ' ὀρώρει, 70
 Νεισομενῶν πατέρ' εἰς ὄν. ὃ δ' ἔρχεντο ἐμβασιλεύει,
 Αὐτὸς ἔχων βροντὴν ἠδ' αἰθαλόεντα κεραυνόν,
 Κάρτει νικήσας πατέρας Κρένον. ὃ δ' ἔκαστα
 Ἀθανάτοισι διέταξεν ὁμῶς, καὶ ἐπέφραδε πρῶτος.
 Ταῦτ' ἄρα Μῦσας αἶδον, Ὀλύμπια δώματ' ἐχουσιν, 75
 Ἐννέα θυγατέρες μεγάλας Διὸς ἐκγεγαῖαι,
 Κλειώ τ', Εὐτέρπη τε, Θάλεια τε, Μελπομένη τε,
 Τερψιχόρη τ', Ἐρχτώ τε, Πολύμνια τ', Οὐρανίη τε,
 Καλλιόπη θ'· ἡ δ' ἡ προφερεσάτη ἐστὶν ἀπασέων.
 Ἡ μὲν γὰρ βασιλεύουσιν ἀμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ. 80
 Ὅντινα πρὸς Διὸς κῆραι μέγαλοιοι,
 Γειτόμενον τ' ἐσίδωσι διοτρεφέων βασιλῆων,
 Τῶ μὲν ὅττι γλώσση γλυκερὴν χεῖρσιν ἐέρσιον,
 Τοῦ δ' ἔπε' ἐκ σώματος ῥεῖ μέλιχα· οἱ δέ νυ λαοὶ
 Πάντες ἐς αὐτὸν ὀρώσι, ἀγκυρόν τε θέμιστας 85
 Ἰθείησι δίκῃσιν· ὃ δ' αἰσφαλέως ἀγορεύων,

*Seorsim ab immortalibus, sacrum lectum conscendens.
 Sed cum jam annus exactus, circumvoluta vero essent tempora
 Mensibus exactis, diesque multi transacti essent,
 Ipsa peperit novem filias concordēs, quibus carmen
 Cura est, in pectoribus securum animum habentibus,
 Paululum a summo vertice nivosi cœli,
 Vbi ipsis splendidique chori, & ades pulchra.
 Iuxta vero eas Gratia & Cupido domos habitant,
 In conviviis: amabilem autem per os vocem emittentes,
 Canunt omniumque leges, & mores venerandos
 Immortalium celebrant, amabilem autem per os vocē emittentes.
 Ista tum ibant ad Olympum exultantes voce pulchra,
 Immortali cantilena: undique vero resonabat terra atra
 Canentibus hymnos: jucundus vero a pedibus strepitus excita-
 Euntium ad patrem suum. ille autem in cœlo regnat, (batur,
 Ipse habens tonitru, atque ardens fulmen,
 Vi superato patre Saturno. bene autem singula
 Immortalibus disposuit simul, & ordinavit honores.
 Hæc sane Musæ canebant, cœlestes domos incolentes:
 Novem filia magno e Iove progenerata:
 Clioque, Euterpeque, Thaliaque, Melpomeneque,
 Terpsichoreque, Eratoque, Polymniaque, Vraniaque,
 Calliopeque: hæc autem præstantissima est omnium.
 Hæc enim & reges venerandos comitatur.
 Quemcunque honoratura sunt Iovis filia magni,
 In lucem editumque aspexerint a Iove nutritorum regum,
 Huic quidem super linguam dulcem fundunt rorem,
 Hujus vero verba ex ore fluunt suavia: ceteram populi
 Omnes ipsum respiciunt, reddentem ius
 Rectis iudiciis. hic autem tuto in concione verba facient;*

Αἰψά τε καὶ μέγα νῆκ' Ὀππιαμύως κατέπαυσε.
 Τένεκα γ' βασιλῆες ἐχέφρονες, ἔνεκα λαοῖς
 Βλαπτομένοισι ἀγορήφι μετὰ τροπα ἔργα τελέωσι
 Ῥηϊδίως, μαλακῶσι παραιφάμενοι ἐπέεσσιν.

90

Ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ἄστυ, θεὸν ὥς, ἰλάσκοντι
 Αἰδοῖ μειλιχίῃ· μὲν γ' ἢ πρέπῃ ἀγρομένοισιν.
 Οἴα τοι Μυσάων ἱερὴ δόσις ἀνθρώποισιν.

Ἐκ γ' Μυσάων καὶ ἐκηβόλα Ἀπόλλων
 Ἄνδρες αἰοῖδοι ἔασιν ὅππ' ἑλόντα καὶ κίθαρισαί.
 Ἐκ γ' Διὸς βασιλῆες. ὁ δ' ὅλβιος ὄνῃνα Μῦσα
 Φιλοῦντι γλυκερή οἱ ἀπὸ σόμαϊ ῥέει αὐδή.

95

Εἰ γάρ τις καὶ πένθ' ἔχων νεοκηδέϊ θυμῷ
 Ἀζητι κροδίῳ ἀκαχήμεν, αὐτὰρ αἰοῖδός
 Μυσάων θεράπων κλεῖα προτέρων ἀνθρώπων
 Τῆμνήσῃ, μάκαρός τε θεὸς οἱ Ὀλύμπῳ ἔχουσιν,
 Αἰψ' ὅγε δυσφρονέων ὀπιλήθευ, ἔδέ τι κηδέων
 Μέμνηται· ταχέως γ' παρέτρεπε δῶρα θεάων.
 Χαίρετε τέκνα Διός, δότε δ' ἱμερόεσσαν αἰοιδίῳ.

100

Κλείετε δ' ἀθανάτων ἱερὸν γῆρ' αἰὲν ἐόντων,
 Οἱ γ' ἔξεργόνιο καὶ Οὐρανῷ ἀσερόεντι,
 Νυκτὸς ἢ δνοφερῆς, ἔς θ' ἀλμυρὸς ἔτρεφε Πόνι.
 Εἵπατε δ' ὥς τὰ πρῶτα θεοὶ καὶ γαῖα γήοντο,
 Καὶ ποταμοὶ, καὶ Πόνι ἀπείριτοι οἰδμαὶ θυῶν,
 Ἀστρα τε λαμπετόωντα, ἢ ἔρανος ὄρυς ὑπερθεν,
 Οἳ τ' ἐκ τ' ἐργόνιο θεοὶ, δωτῆρες ἑάων.

105

Ὡς τ' ἄφεντο δάσσαντο, ἢ ὥς πρῶτος διέλοντο,
 Ἡ δὲ καὶ ὥς τὰ πρῶτα πολὺπυχον ἔχον Ὀλύμπον.
 Ταῦτά μοι ἔσπετε Μῦσα, Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσα,
 Ἐξ ἀρχῆς, ἢ εἶπαθ' ὅ, τι πρῶτον γῆρ' αὐτῶν.

110

115

Ἦτοι μὲν πρῶτα Χά' ἔγγ' αὐτὰρ ἐπειτα

Γαῖ'

Statim etiam magnam contentionem scite dirimere solet.

Propterea enim reges prudentes sunt, ut populis

Damno affectis in foro res iterum integras restituant

Facile, mollibus alloquentes verbis.

Incedentem vero per urbem, tanquam Deum, venerantur

Reverentia blanda: eminet vero inter ipsos congregatos.

Tale Musarum ingens munus hominibus.

A Musis etenim, & eminus feriente Apolline,

Viri cantores sunt super terram & citharædi:

Ex Iove vero reges. Ille vero beatus, quemcunque Musa

Amant: suavis ei ab ore fluit vox.

Quod si enim quis luctum habens recenti dolore saucio animo

Tristetur, animo dolens, Poëta vero

Musarum famulus res claras priscorum hominum

Laudibus celebraverit, beatosque Deos qui Olympum incolunt;

Statim hic sollicitudinum obliviscitur, nec quicquam dolorum

Meminit: cito enim deduxerunt eum alio dona Dearum.

Salvete nata Iovis, date vero amabilem cantilenam.

Celebrate quoque immortalium divinum genus, semper existen-

Qui Tellure prognati sunt, & Cælo stellato, (tium,

Noctæque caliginosa, quosque salsus nutrit Pontus.

Dicite insuper, ut primum Dii & terra fuerint,

Et flumina, & Pontus immensus, æstu furens,

Astraque fulgentia & cælum latum superne:

Et qui ex his nati sunt Dii, datores bonorum.

Vique opes diviserint, & quomodo honores distinxerint,

Atque quomodo primum multa iuga habentē tenerint Olympū.

Hac mihi dicite Musa, cælestes domos inhabitantes

Ab initio: & dicite quodnam primum fuerit illorum.

Primo omnium quidem Chaos fuit, ac deinde

Γαῖ' Ὀρύσερ' ἔδ' αἰσφαλὲς αἰεὶ
 Ἀθανάτων, οἳ ἔχουσι κάρη νιφόεντα Ὀλύμπῳ,
 Τάρταρ' ἔ' ἡρόεντα μυχῶ χθονὸς Ὀρυοδείης.
 Ἡδ' Ἔρ' ὅς κ' αἰκλῖς ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι. 120
 Λυσιμελὲς, πάντων τε θεῶν, πάντων τ' ἀνθρώπων
 Δάμναται ἐν σύθεσσι νόον ἢ ᾗψίφρονα βυλῶ.
 Ἐκ Χάε' δ' Ἐρεβός τε, μέλαινα τε Νύξ ἐγγύοντο.
 Νυκτὸς δ' αὖτ' Αἰθήρ τε καὶ Ἡμέρη ἐξεγγύοντο.
 Οὐς τέκε κυσσεμένη, Ἐρέβ' Φιλότῃ μιγεῖσα. 125
 Γαῖα δέ τοι πρῶτον μὲν ἐγένετο ἴσον ἑαυτῇ
 Οὐρανὸν ἀστερόεντα, ἵνα μιν περὶ πάντα καλύπτῃ,
 ὅφρ' εἴη μακάρεσσι θεοῖς ἔδ' αἰσφαλὲς αἰεὶ.
 Γεῖνατο δ' ἔρρα μακρὰ, θεῶν χαρίεντας ἐναύλας
 Νυμφέων, αἳ ναίεσιν ἀν' ἔρρα βησσέεντα. 130
 Ἡ δ' ἢ καὶ ἀτρυγέτον Πέλαγ' ἔτεκεν οἰδμαλὴ θῦον,
 Πόντον, ἅπερ Φιλότῃ ἐφιμέρη· αὐτὰρ ἔπειτα
 Οὐρανῶ ἀνηθείσα, τέκ' Ὠκεανὸν βαθυδύνῳ,
 Κοῖόν τε, Κρεῖόν τε, Ὑπερίονά τ', Ἰαπετόν τε,
 Θεῖάν τε, Ρείαν τε, Θέμιν τε, Μνημοσύνην τε, 135
 Φοῖβῳ τε χρυστέφανον, Τηθύϊ τ' ἐρατεινῶ.
 Τὸς δ' ἢ μετ' ἐπλότατο γένετο Κρόν' αἰκυλομήτης,
 Δεινότατο παίδων θαλερόν δ' ἤχθηρε τοκῆα.
 Γεῖνατο δ' αὖ Κύκλωπας ὑπέρβιον ἥτορ ἔχοντα,
 Βρόντην τε, Στερόπην τε, καὶ Ἀργίῳ ὀβριμόθυμον. 140
 Οἳ Ζηνὶ βροντῇ τ' ἔδοσαν, τῶξάν τε κεραυνόν.
 Οἳ δὲ καὶ τὰ μὲν ἄλλα θεοῖς ἐναλίγκιοι ἦσαν,
 Μῆν' δ' ὀφθαλμὸς μέσῳ ἐπέκειτο μετώπῳ.
 Κύκλωπες δ' ὄνομα ἦσαν ἐπώνυμον, ἔνεκ' ἄρα σφύων
 Κυκλοτερὲς ὀφθαλμὸς εἷς ἐνέκειτο μετώπῳ. 145
 Ἰχθὺς τ' ἠδὲ βῆη καὶ μηχαναὶ ἦσαν ἐπ' ἔργοις.

*Tellus lata, omnium sedes tuta semper
Immortalium, qui tenent iuga nivosi Olympi,
Tartaraque tenebricosa in recessu terra spacioſa:
Atque Amor, qui pulcherrimus inter immortales Deos,
Solvens curas, & omnium Deorum, omniumque hominum
Domat in pectoribus animum, & prudens conſilium.
Ex Chao vero Erebusque, nigraque Nox editi ſunt.
Ex nocte porro Ætherque & Dies proſignati ſunt:
Quos peperit ubi concepisset, Erebo amore mixta.
Tellus vero primum quidem genuit ſimilem ſibi
Cælum ſtellis ornatum, ut ipſam totam obtegat,
Utque eſſet beatis Diis ſedes tuta ſemper.
Genuit præterea montes altos, Dearum grata domicilia
Nympharum, quæ habitant per montes ſaltuoſos.
Atque etiam inſrugiferum pelagus peperit aſtu ſurens,
Pontum, abſque amore ſuavi. cæterum deinde
Cælo concumbens, peperit Oceanum profundos vortices habentē,
Cœumque, Creumque, Hyperionemque, Iapetumque,
Theamque, Rheamque, Theminq̃ue, Mnemoſynenque,
Phœbenque aurea corona inſignem, Tethymque amabilem.
Hos vero poſt natu minimus natus eſt Saturnus vaſer,
ſaviffimus inter liberos: floridū autem odio proſequabatur pa-
Porro genuit & Cyclopes ſuperbum cor habentes, (rentem.
Brontenque, Steropenque, & Argen ſorti animo præditum:
Qui Iovi & tonitru dederunt, & fabricarunt fulmen.
Qui ſane per alia Diis ſimiles erant,
Vnus vero oculus media poſitus erat fronte.
Cyclopes vero illis nomen e re erat, eo quod ipſorum
Rotundus oculus unicus inerat fronti:
Roburque & vires, & doli erant in operibus.*

Ἄλλοι δ' αὖ Γαίης τε καὶ Οὐρανόθεν ἐξερχόμενοι,
 Τρεῖς παῖδες μεγάλοι καὶ ὄβριμοι, σὺν ὀνομασίῃ,
 Κοττός τε, Βελάρεως τε, Γύγης δ', ὑπερήφανα τέκνα.
 Τῶν ἑκατὸν μὲν χεῖρες ἀπ' ὤμων αἴσονται. 150

Ἀπλάσιοι κεφαλῇ δ' ἑκάστω πεντήκοντα
 Ἐξ ὤμων ἐπέφυκον ὅππῃ σιβαροῖσι μέλασιν.
 Ἰσχυρὸς δ' ἀπλῆϊός, κρατερὴν, μεγάλην ὅππῃ εἶδεν.
 Ὅσσοι γὰρ Γαίης τε καὶ Οὐρανόθεν ἐξερχόμενοι,
 Δεινότατοι παίδων, σφετέρῃσι δ' ἤχθοντο τοκήσιν 155
 Ἐξ ἀρχῆς. καὶ τ' μὲν ὅπως τις πρῶτα γήνοιτο,
 Πάντας ἀποκρύπτεισκε, καὶ ἐς φάος σὺν ἀνέεισκε,
 Γαίης ἐν κορυφαίῃ· κακῶ δ' ἐπετέρπετο ἔργῳ
 Οὐρανός, ἢ δ' ἐν τῷ σπονδαίῳ Γαῖα πελώρη,
 Στεινομήνῃ· δολίλῃ δ' κακῶν ἐπεφρόσασα τέχνῃ. 160

Αἶψα δ' ποιήσασα γήνηται πολὺν ἀδάμαντα,
 Τόξ' ἔμεγα δρέπανον, καὶ ἐπέφραδε παῖσι φίλοισιν.
 Εἶπε δ' Ἰαφειδὸς, φίλον τελευτήνῃ ἦτορ·
 Παῖδες ἐμοὶ καὶ πατρὸς ἀτασθαλίῃ, αἳ κ' ἐθέλητε
 Πείθεσθαι, πατέρες γὰρ κακῶν πεισόμεθα λώβῃ 165
 Ἰμετέρῃ. πρῶτες γὰρ αἰκεία μῆσατο ἔργα.

Ὡς φάτο· σὺ δ' ἄρα πάντας ἔλεν δέσσειν, ὅς δ' ἐπὶ αὐτῶν
 Φθίγξασα. Ἰαφειδὸς δ' ἔμεγαλ' Κρόνον ἀγκυλομήτης
 Ἀψ' αὐτῆς μύθοισι προσεΐδα μητέρῃ κεδνίῳ·

Μῆτερ, ἐγὼ κεν τῷ γ' ὑπερχόμενός τελέσαιμι 170
 ἔργον. ἐπεὶ πατρὸς γὰρ δυσωνύμου σὺν ἀλεξίῳ
 Ἰμετέρῃ· πρῶτες γὰρ αἰκεία μῆσατο ἔργα.

Ὡς φάτο· γήθησεν δ' ἔμεγα φρεσὶ Γαῖα πελώρη.
 Εἶσε δέ μιν κρύψασα λόχῳ· ἐνέθηκε δ' ἡ χεὶρ
 Ἀρπύρην καρχαρόδοντα· δόλον δ' ὑπεθήκατο πάντας. 175
 Ἦλθε δ' ἡ Νύκτ' ἰπτάγων μέγας Οὐρανός· ἀμφὶ δ' ἡ Γαῖα

Ἰμεί-

Alii rursus e Tellure & Cælo prognati sunt,
 Tres filii magni, & pravalidi, non nominandi,
 Cottusque, Briareusque, Gygesque, superba proles.
 Quorum centum quidem manus ab humeris prorumpabant
 Magna: capita vero unicuique quinquaginta
 Ex humeris prognata erant super robustos artus.
 Robur autem immensum, validum, ingenti in statura.
 Quotquot enim Tellure & Cælo procreati sunt,
 Potentissimi (sunt) filiorum a suo vero infestabantur parente
 Ab initio. & horum quidem ut quisque primum nascebatur,
 Omnes occultabat, & in lucem non emittebat,
 Terra in latebris: malo autem oblectabatur opere
 Cælus. ipsa vero intus ingemiscebat Terra vasta,
 Contristata: dolosam vero malamque excogitavit artem.
 Statim vero cum procreasset genus cani ferri,
 Fabricavit magnam falcem, edixit vero caris liberis.
 Dixit autem animum addens, suo mœrens corde:
 Filii mei & patris nefarii, si volueritis
 Parere, patris malam ulciscemur contumeliam
 Vestri. prior enim indigna machinatus est opera.

Sic dixit: illos vero omnes invasit metus, neq; quispiam illorum
 Locutus est. confirmato animo tandem magnus Saturnus ver-
 Rursus verbis compellavit matrem venerandam:

(sutus

Mater, ego certe hoc in me recipiens peragam
 Facinus. patrem enim detestabilem nihil curo
 Nostrum. prior enim scæda machinatus est opera.

Sic dixit: gavisæ est autem valde animo Tellus ingens.
 Collocavit autem ipsum celans in insidiis: indidit vero manus
 Falcem asperis dentibus: dolo autem instruxit omni.
 Venit autem Noctem inducens magnus Cælas: undiq; vero Telluri

Ἰμεύρων φιλότῃθ' ἰπέα χεῖο, καὶ ῥ' ἐτανύσθῃ
 Πάντῃ. ὃ δ' ἐκ λοχεοῖο παῖς ὠρέξατο χεῖρ
 Σκαιῇ, δεξιτερῇ ᾗ πελώριον ἔλλαβεν ἄρπυι,
 Μακρὴν, καρχαρόδοντα, φίλῃ δ' ἀπὸ μῆδεα παῖρος 180
 Ἐοσυμνύως ἤμησε, πάλιν δ' ἔρριψε φέρεσθ
 Ἐξοπίσω. τὰ μὲν ἔτι ἐτώσια ἔκφυγε χεῖρός·
 Ὅσας γὰρ ῥα θάμνιγες ἀπέστυθεν αἱματοέσσαι,
 Πάσας δέξατο Γαῖα. πῶλε λομνύων δ' ἐνιαυτῶν,
 Γαῖνατ' Ἐρίννυς τε κρατερὰς, μεγάλας τε Γίγαντας, 185
 Τάχιστα λαμπομνύας, δόλιχ' ἔλχεα χερσὶν ἔχοντας,
 Νύμφας θ' αἷς Μελίαις καλέεσθ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν.
 Μῆδεά θ', ὡς τὸ πρῶτον ἀπὸ μῆξας αἰδάμαντι,
 Κάββαλ' ἐπ' Ἡπείροιο πολυκλύσῳ ἐνὶ Πόντῳ,
 ὧς φέρετ' ἀμπέλαγος πύλιν χρόνον· ἀμφὶ δ' ἰλδικός 190
 Ἀφρός ἀπ' αἰθανάτῃ χροὸς ὤρνυτο· τῷ δ' ἐνὶ κέρῃ
 Ἐθρέφθη· πρῶτον δ' Κυθήροισι ζαφείοισιν
 Ἐπλετο· ἔνθεν ἔπειτα φεῖρρυντον ἵκετο Κύπρον.
 Ἐκ δ' ἔβη αἰδοίη καλὴ θεός· ἀμφὶ δ' οἵη
 Ποσσὶν ὑπὸ ῥαδινοῖσιν αἰέξετο· τῷ δ' Ἀφροδίτῃ, 195
 Ἀφρογῶειάν τε θεῖαν, καὶ εὐσέφανον Κυθήρειαν
 Κικλήσκουσι θεοὶ τε καὶ ἀνέρες, ὅνec ἐν αἰφρώ
 Θρέφθη· αἰτὰρ Κυθήρειαν, ὅτι προσέκυρσε Κυθήροισι·
 Κυπερογῶειαν δ', ὅτι γῶετο πολυκλύσῳ ἐνὶ Κύπρῳ,
 Ἡδὲ φιλομμηδέα, ὅτι μμηδέων ἐξεφαάνθη. 200
 Τῇ δ' ἔρθ' ὠμάρτησε, καὶ Ἰμερθ' ἔσπετο καλός,
 Γεινομνὴ τὰ πρῶτα, θεῶν τ' ἐς φύλον ἰσση.
 Ταύτῃ δ' ἐξ ἀρχῆς πρὶν ἔχθ' ἡδὲ λέλοιχε
 Μοῖραν ἐν ἀνθρώποισι καὶ αἰθανάτοισι θεοῖσι,
 Παρθένους τ' ὁάρας, μειδήματά τ' ἐξαπάτας τε, 205
 Τέρψιν τε γλυκερίῳ, φιλότῃτά τε, μιλίχίῳ τε.

Flagrans desiderio concubitus incumbibat, & sane extentus est
Passim. ex insidiis autem filius petiit manu
Sinistra, dextra vero immanem cepit falcem,
Longam, asperos dentes habentem, sui que genitalia patris
Festinanter demessuit, rursumque abiecit ut ferrentur
Pone. illa quidem non incassum elapsa sunt manu:
Quotquot enim gutta proruperunt cruenta,
Omnes suscepit Terra. vertentibus autem annis,
Produxit Erinnyasque validas magnosque Gigantes,
Armis nitentes, longas hastas manibus tenentes:
Nymphasque, quas Melias vocant super immensam terram.
Testiculosque, postquam ut prius (sc. dictum) resecurit ferro
Projecit circa Epirum undis agitatum in pontum.
Sic ferebantur per pelagus longo tempore: circumcirca vero alba
Spuma ab immortalis corpore oriebatur: in ea puella
Iunutra est: primum vero ad Cytheras divinas
Vehebatur, inde tum circumfluam pervenit ad Cyprum.
Prodiit vero veneranda formosa Dea: circum vero herba
Pedibus sub mollibus crescebat: Aphroditem autem ipsam,
Spuma progeneratam Deam, & decoram pulchris fertis Cytheream,
Nominant tam Dii quam homines: eo quod in spuma
Nutrita fuit: Cytheream autem quod appulit Cytheris:
Cyprigenam vero, quod nata sit undosa in Cypro:
Atque amantem genitalia, quia ex genitalibus emerfit.
Hanc vero Amor comitatus est, & Cupido sequebatur pulcher,
Natam primum, & Deorum ad coetum euntem.
Hunc vero ab initio honorem habet, atque sortita est
Sortem inter homines & immortales Deos,
Virgineas confabulationes, & risus, & deceptiones,
Oblectationemque suavem, & amorem, blanditiasque.

Τὸς ἣ πατὴρ Τιτῶας ὀπίκλησιν καλέεσκεν,
 Παιῖδας νεικείων μέγας Οὐρανός, ὅς τέκεν αὐτός.
 Φάσκε ἣ, πλάινοντ' αἰταοθαλίῃ μέγα ῥέξαι
 Ἔργον, τοῖο δ' ἔπειτα πῖσιν μετόπιθεν ἔσεσθαι. 210
 Νύξ δ' ἔτεκε συγερὸν τε Μόρον, καὶ Κῆρα μέλαιναν,
 Καὶ Θάνατον· τέκε δ' Ὑπνον· ἐπικλεῖ ἣ Φῦλον Οὐνείρων·
 Οὐπνι κρημνθεῖσα θεὰ τέκε Νύξ ἐρεβεννή.
 Δάπερον αὖ Μῶμον, καὶ Οἰζυνὴν ἀλγινόεσσαν·
 Ἐσπερίδας θ', αἷς μῆλα πέριλιν κλυῖσ' Ὀκεανοῖο 215
 Χρύσεα καλὰ μέλυσσι, φέροντά τε δένδρεα καρπὸν·
 Καὶ Μοίρας καὶ Κῆρας ἐγείνατο νηλεοποίνους,
 Κλωθώ τε, Λάχεσιν τε, καὶ Ἀΐεσπον, αἵ τε βροτοῖσι
 Γεινομήνοισι διδῶσιν ἔχειν ἀγαθὸν τε κακὸν τε,
 Αἴτ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε παραιβασίας ἐφέπασσι, 220
 Οὐδέποτε λήγῃσι θεαὶ δεινοῖο χόλοιο,
 Πρίν γ' ἀπὸ τῷ δώωσι κακῶν ὅπιν ὅστις ἀμάρτη.
 Τίτλει ἣ καὶ Νέμεσιν, πῆμα θνητοῖσι βροτοῖσι,
 Νύξ ὅλοή· μὲν τιμὴν Ἀπάτῃν τέκε καὶ Φιλότῃν,
 Γῆρας τ' ἐλόμηνον, καὶ Ἔριν τέκε καρτερόθυμον. 225
 Αὐτὰρ Ἔρις συγερὴ τέκε μὲν Πόνον ἀλγινόεντα,
 Λήθην τε, Λιμόν τε, καὶ Ἀλγέα δακρυόεντα,
 Ὑσμῖνας τε, Φόνους τε, Μάχας τ', Ἀνδροκτασίας τε,
 Νείκεά τε, ψευδέας τε Λόγους, Ἀμφιλογίας τε,
 Δυσνομίην, Ἀτίην τε, σωήθειας ἀπλήλοισιν. 230
 Ὄρεθ' ὅς, ὃς δὴ πλείστον ὀπιχθονίης ἀνθρώπων
 Πημαίνει, ὅτε κέν τις ἐκὼν ὀπιχθονὸν ὁμόσῃ·
 Νηρέα τ' αἰψόδεα καὶ ἀληθέα γείνατο Πόνιόν τε,
 Πρεσβύτατον παίδων· αὐτὰρ καλέεσι γέροντα,
 Οὐνεκα νημερτὴς τε καὶ ἥπιος· ἐδὲ θεμιστέων 235
 Λήθεται, αἰδέα δίκαια καὶ ἥπια δήνεα οἶδεν.

Illos vero pater Titanas cognomento vocabat,
Filios objurgans magnus Caelus, quos genuit ipse.
Dicitabat porro, pœnas sumentes ex protervia magnū patrasse
Facinus, cujus deinceps ultio in posterum futura sit.
Nox præterea peperit odiosum Fatum, & Parcam atram,
Et Mortem: peperit etiā Somnū. peperit vero agmen Somniorū:
Qua nulli mixta Dea peperit Nox obscura.
Rursum postea Momum, & Ærumnam dolore plenam,
Hesperidesque, quibus mala trans inclytum Oceanum
Aurea pulchra cura sunt, frugiferaque arbores,
Et fatales Deas, & Parcas genuit immites,
Clothoque, Lachésinque, & Atropon: qua mortalibus
Nascentibus dant habendum bonumque malumque,
Quaque hominumque Deorumque delicta persequentes,
Nunquam deponunt Dea vehementem iram,
Priusquam ab illo sumserint gravem pœnam, quisquis peccarit.
Peperit præterea & Nemésin, cladem mortalibus hominibus,
Nox perniciofa: post hanc Fraudem enixa est, & Amicitiam,
Seniumque noxium, & Contentionem peperit pertinacem.
Caterum Contentio odiosa peperit quidem Laborem molestū,
Oblivionemque, Famemque, & Dolores lacrymabiles,
Pugnæque, Cadæque, Præliaque, Stragesque virorum,
Iurgiaque, mendacesque Sermones, Disceptationesque,
Legum contemptum, Noxamque, familiares inter sese:
Iusjurandum quod plurimum terrestres homines
Ledit, quando quispiam volens pejeraverit:
Nereumque alienum a mendacio, & veracem genuit Pontus,
Maximum natu filiorum: sed vocant senem,
Eo quod verus atque placidus: nec juris & equi
Obliviscitur, sed iusta & moderata consilia novit.

Deinde

Αὖτις δ' αὖ Θαύμαντα μέγαν, καὶ ἀγνώστου Φόρκιν,
 Γαίῃ μισγόμεθα, καὶ Κητῶ καλλιπάρηον,
 Εὐρυβίλῳ τ' ἀδάμαντι ἐνὶ Φρεσὶ θυμὸν ἔχουσιν.
 Νηρῆα δ' ἐχθρόν τοι μεγάλῃ τέκνα θεαῶν 240
 Πόντῳ ἐν ἀτρύγετῳ, καὶ Δωρίδ' ἠυκόμοιο,
 Κέρης Ωκεανοῖο τελέεντι ποταμοῖο,
 Πρωτῶ τ', Εὐκράτη τε, Σαώ τ', Ἀμφιλείτη τε,
 Εὐδώρη τε, Θέπιδι τε, Γαλιῶνι τε, Γλαύκῃ τε,
 Κυμοδόῃ, Σπειῶ τε, Θοῇ, Θαλίῃ τ' ἐρέεσσα, 245
 Καὶ Μελίτη χαρίεσσα, καὶ Εὐλιμήνῃ, καὶ Ἀγανῇ,
 Πασιφῇ τ', Ἐρατώ τε, καὶ Εὐνείκῃ ῥοδόπηχυν,
 Δωτῶ τε, Πρωτῶ τε, Φέρσά τε, Διωμαμένη τε,
 Νησαίῃ τε, καὶ Ἀκλαίῃ, καὶ Πρωτομέδεια,
 Δωρίς, καὶ Πανόπη, καὶ Διδειδῆς Γαλαΐταια, 250
 Ἴπποδῇ τ' ἐρέεσσα, καὶ Ἴππονόῃ ῥοδόπηχυν,
 Κυμοδόκῃ θ', ἢ κύματ' ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ,
 Πνοιάς τε ζαθέων ἀνέμων, σὺν Κυματολήγῃ,
 Ρέϊα περὶ νῆφ, καὶ εὐσφύρῳ Ἀμφιλείτῃ·
 Κυμῶ τ', Ἡϊόνη τε, εὐσεφάνος θ' Ἀλιμήδῃ, 255
 Γλαυκονόμῃ τε Φιλομμειδῆς, καὶ Ποντοπόρεια,
 Λειαγόρῃ τε, καὶ Εὐαγόρῃ, καὶ Λαομέδεια·
 Πελωνόμῃ τε, καὶ Αὐτονόῃ, καὶ Λυσιάναςα,
 Εὐάρενι τε Φυλῶ τ' ἐρατῇ, ἣ εἶδ' ἄμωμ'·
 Καὶ Ψαμάθῃ χαρίεσσα δέμας, δῖη τε Μενίπῳη 260
 Νησῶ τ', Εὐπόμπῃ τε, Θεμισῶ τε, Προνόῃ τε·
 Νημερτῆς θ', ἢ πατρὸς ἔχῃ νόον ἀθανάτιο.
 Αὐτὰρ μὲν Νηρῆα ἀμύμονα ἐξεχθρόν τοι
 Κῆραι πεντήκοντα, ἀμύμονα ἔργ' εἰδῆαι.
 Θαύμας δ' Ωκεανοῖο βαθυρρεΐταο θυγαῖρα 265
 Ἠθάγῃ τ' Ἠλέκτρῃ. ἣ δ' ὠκυπῆαν τέκεν Ἴριον,

Ἠὺκ'.

Deinde rurſum Thaumantem magnum & fortem Phorcyn,
Terra commiſſus, & Ceto formoſam,
Eurybiamque, ferreum in pectore animum habentem.
Ex Nereo porro prognata ſunt perquam amabiles filia Dearum
Ponto in infructuoſo, & ex Doride pulchra,
Filia Oceani rotundi fluvii,
Protoque, Eucrateque, Saoque, Amphitriteque,
Eudoraque, Thetisque, Galeneque, Glaucēque,
Cymothoē, Spioque, Thoē, Thaliaque jucunda,
Et Melita gratioſa, & Eulimene & Agave,
Paſiſtheaque, Eratoque, & Eunice roſeis lacertis pradiſta,
Dotoque, Protoque, Pheruſaque, Dynameneque,
Neſaake, & Actæa, & Protomedia,
Doris, & Panope, & ſpecioſa Galatæa,
Hippoſthoēque lepida, & Hipponoe roſeis lacertis pradiſta,
Cymodoceque, qua fluctus in obſcuro ponto,
Et ſtatus vehementium ventorum, una cum Cymatolege,
Facile mitigat, & cum pulchros talos habente Amphitrite:
Cymoque, Eioneque, pulchreque coronata Halimede,
Glaucōnomeque hilaris, & Pontoporia,
Liagoreque, & Euagore, & Laomedia:
Polynomeque, & Autonoe, & Lyſianaffa,
Euarneque tam indolis grata, quam inculpata forma.
Et Pſamathe decora corpore, divinaque Menippe:
Neſoque, Eupompeque, Themistoque, Pronoeque,
Nemerteſque, qua patriſ habet animum immortalis.
Hæ quidem ex Nereo inculpato procreata ſunt
Filia quinquaginta, inculpata opera callentes.
Thaumas vero Oceani profundiflui filiam
Duxit Electram. hæc autem celerem peperit Irim,

Ἡὐκόμης θ' Ἀρπύας, Ἀελλώ τ', Ωκυπέτῳ τε,
 Αἰὲρ' ἀνέμων πνοῇσι καὶ οἰωνοῖς αἰμ' ἔπονται,
 Ωκείης περύχουσι μετὰ χρόνιαι γ' ἴαλλον.
 Φόρκυι δ' αὖ Κητώ Γραίας τέκε καλλιπάρηθ', 270
 Ἐκ γῆρετῆς πελίας, τὰς δὴ Γραίας καλέουσιν
 Αἰθινατοί τε θεοὶ, χαμῶ ἐρχόμενοί τ' ἀνθρώποι.
 Πεφρηδῶ τ' εὐπεπλον, Ἐνυώ τε κροκόπεπλον,
 Γοργύς θ' αἰναῖσι πέριω κλυτὰ Ωκεανοῖο,
 Ἐχάλῃ πρὸς νυκτός· ἴν' Ἐσπερίδες λιγύφωνοι, 275
 Σθαινῶ τε, Εὐρυάλῃ τε. Μέδουσί τε, λυγρὰ παρθῶσα.
 Ἡ μὲν ἔλω θνητὴ, αἱ δ' αἰθινατοὶ καὶ ἀγῆρω
 Αἰδύο· τῇ ᾗ μὴ παρελέξατο Κυανοχαίτης,
 Ἐν μαλακῷ λειμῶνι, καὶ ἀνθεσιν εἰαρινοῖσι.
 Τῆς δ' ὅτε δὴ Περσίδος κεφαλῇ ἀπεδειροτόμησεν, 280
 Ἐξέθρε Χρυσάωρ τε μέγας, καὶ Πήγασος ἵππος.
 Τῷ μὲν ἐπώνυμον ἔω, ὅτ' ἄρ' Ωκεανὸς περὶ πηγὰς
 Γαίνεθ', ὅδ' ἄορ χρύσειον ἔχεν μὲν χερσὶ Φίλησι.
 Χ' ὦ μὲν ἀποπιάμεθ', περλιπὼν χθόνα μητέρα μέλων,
 Ἴκετ' ἐς αἰθανάτης· Ζηνὸς δ' ἐν δώμασι ναίει 285
 Βροντῶν τε σεροπλῶν τε φέρων Διὶ μνηόεντι.
 Χρυσάωρ δ' ἔτεκε τελακάρῳ Γηρυονῆα,
 Μιχθεὶς Καλλιρόῃ κῆρυ κλυτὰ Ωκεανοῖο.
 Τὸν μὲν ἄρ' ἐξενάειξε βίῃ Ἡρακληεῖη,
 Βυσὶ παρ' εἰλιπόδεσσι, περὶ ῥύτῳ εἰν Ἐρυθείῃ· 290
 Ἡμαί τῳ, ὅτε περ βῆς ἤλασεν δῖον μετώπῳ
 Τίρῳ θ' εἰς ἱερὴν Δαβὰς πόρον Ωκεανοῖο,
 Οἶον τε κλείνας, ἢ βυχθῶλον Εὐρυτίωνα,
 Σταθμῷ ἐν ἡερόεντι, πέριω κλυτὰ Ωκεανοῖο.
 Ἡ δ' ἔτεκε ἄλλο πέλωρον, ἀμήχανον, εἰδέν ἰοικθῶς 295
 Θνητοῖς ἀνθρώποις, εἰδ' αἰθανάτοισι θεοῖσι,

*Pulchricomasque Harpyias, Aëloque, Ocypetenque,
Qua ventorum flamina, & aves assequuntur
Pernicibus aliis. sublimes enim volitant.
Phorco post hæc Ceto Graas peperit formosa,
A partu canas, quas ob id Graas vocant.
Immortalesque Dii, humique incedentes homines.
Pephredoque pulchro peplo, Enyoque croceo peplo,
Gorgonesque, quæ habitant trans celebrem Oceanum,
In extrema parte ad noctem: ubi Hesperides argutæ,
Sthenoque, Euryaleque, Medusaque, gravia perpeffa.
Ipsa erat mortalis, ast alia immortales, & senio non obnoxia
Dua: cum una concubuit cerulea casarie Neptunus
In molli prato & floribus vernis.
Ejus autem Perseus caput cum amputasset,
Exiit Chrysaor magnus, & Pegasus equus.
Huic quidem cognomen erat, quod Oceani apud fontes
Natus esset: ille vero ensẽ aureum tenebat manibus suis:
Et ille quidem cum avolasset, relicta terra matre pecorum,
Pervenit ad immortales: Iovis vero in domo habitat,
Tonitruque & fulgur ferens Iovi prudenti.
Chrysaor porro genuit tricipitem Geryonem,
Mixtus Calliroæ filia nobilis Oceani.
Illum quidem armis exuit Hercules,
Boves apud flexipedes, circumflua in Erythia:
Die illo cum boves egit latas frontes habentes
Tirynthum in sacram, emensus iter Oceani,
Orthoque intersecto, & bubulco Eurytione,
Stabulo in obscuro, trans inclytum Oceanum.
Ipsa insuper peperit aliud monstrum, ingens, nihil simile
Mortalibus hominibus, neque immortalibus Diis,*

Σπῆϊ ἐνὶ γλαφυρῷ, θείῳ κροτέρεφρον' Ἐχιδνα.
 Ἡμῖσι μὲν νύμφῳ ἐλικώπιδα, καλλιπέρηον,
 Ἡμῖσι δ' αὖτε πέλωρον ὄφιν, δεινόν τε μέγαν τε,
 Ποικίλον, ὠμῆσι, ζαθέης ὑπὸ κούρῃσι γαίης. 300
 Ἔνθα δέ οἱ σπέε' ἐσὶ καί τω, κοίλῃ ὑπὸ πέτρῃ,
 Τηλεῖσ' ἀπ' ἀθανάτων τε θεῶν θνητῶν τ' ἀνθρώπων.
 Ἔνθ' ἄρα οἱ δαίσατο θεοὶ κλυτὰ δώματα ναίειν.
 Ἡ δ' ἔρυτ' εἰν Ἀεῖμοισιν ὑπὸ χθόνα λυγρῇ Ἐχιδνα,
 Ἀθάναϊ' ὅ νύμφῃ καὶ ἀγέρεϊ, ἥματα πάντα. 305
 Τῇ δ' Τυφάονά φασι μιγήμεναι ἐν Φιλότῃ,
 Δεινόν θ' ὕβρισι τ' ἄνεμον, ἐλικώπιδι κέρη.
 Ἡ δ' ὑπεκυσσάμεν' ἤ, τέκετο κροτέρεφρονα τέκνα.
 Ὄρθον μὲν πρῶτον κυῖα γείνατο Γηρυονῆι.
 Δεύτερον αὖτις ἐπικλεν ἀμήχανον, ἔπ' Φαίειον, 310
 Κέρβερον ὠμῆσι, αἶδεω κυῖα χαλκεόφωνον,
 Πεντηκοντοκάρῳ, ἀναιδέα τε κροτέρον τε.
 Τὸ τρίτον, Τῶρι αὖτις ἐγείνατο λύγ' εἰδυῖαν
 Λερναίῳ, ἧς θρέψε θεὰ Λοκώλεν' Ἥρη,
 Ἀπλήιον κοτέσσα βίῃ Ἡρακλειῇ. 315
 Καὶ τὴν μὲν Διὸς υἱὸς ἐνὶ ῥαῖο νηλεῖ χαλκῷ
 Ἀμφιτρωνιάδης, σὺν δ' Ἰφίλῳ Ἰολαίῳ,
 Ἡρακλῆος, βαλῆσιν Ἀθλῳαίης Ἀγελείης.
 Ἡ δ' Ἰχίμαρ' ἐπικλε, πνέσσω ἀμαιμάκεον πῦρ,
 Δεινὴν τε, μεγάλῃν τε, ποδώκεά τε, κροτέρῃν τε. 320
 Τῆς δ' ἧς τρεῖς κεφαλαί. μία μὲν, χαροπόιο λέοντι,
 Ἡ δ' Ἰχμαίρης· ἡ δ' ὄφι' κροτέροιο δράκοντι.
 Πρῶτα δὲ λέων, ὅππῃ δ' δράκων, μέσση δ' Ἰχίμαρ,
 Δεινὸν ὅσοι πνέουσα πυρὸς μὲν αἶθοι μέγιστο.
 Τὴν μὲν Πήγασος εἶλε, ἣ ἐσθλὸς Βελεροφόντης. 325
 Ἡ δ' ἄρα Φῆκ' ὀλοὴν τέκε, Καδμείοισιν ὄλεθρον,

*Specu in concavo, divinam animo infracto Echidnam :
Dimidiam nympham, nigris oculis, pulchram,
Dimidiam item ingentem serpentē, horrendumq₃ magnumq₃.
Varium, crudivorum, divina sub cavernis terra.
Illic vero ei specus est in imo, cava sub petra,
Procul ab immortalibusque Diis mortalibusque hominibus :
Ibi sane ei destinarunt Dii inclytas domos incolere.
Atque coërcebatur apud Syros sub terra tetra Echidna,
Immortalis nymp^ha & senii expers, diebus omnibus.
Huic Typhaonem aiunt mixtum esse amore,
Vehementem & violentum ventum, nigris oculis decora puella.
Illa vero gravida facta, peperit sortes filios.
Orthum quidem primo canem peperit Geryoni.
Iterum secundo edidit partu immensum, dirum,
Cerberum crudivorum, Plutonis canem magna voce,
Quinquaginta capitum, impudentemque sortemque.
Tertio, Hydram rursus genuit perniciosam
Lernaam, quam enutrivit Dea albis ulnis Iuno,
Implacabiliter irascens Herculi.
Ac illam quidem Iovis filius occidit savo ferro
Amphitryoniades, cum bellicoso Iolao,
Hercules, ex consiliis Minerva Agelæa.
Tum ipsa Chimaram peperit, spirantem terribilem ignem,
Trucemque, magnamque, pernicemque, validamque.
Illius erant tria capita : unum quidem terribilis leonis,
Alterum capella : tertium vero serpentis robusti draconis.
Ante leo, pone vero draco, in medio autem capra,
Horrende efflans ignis vim ardentis.
Hanc quidem Pegasus cepit, & strenuus Bellerophontes,
Illa sane Sphingem exitialem peperit, Cadmei perniciem,*

Οἷον ἔπειδ' ἔμελλε Νεμειαῖόν τε Λέοντα,
 Τόν ῥ' Ἡρῆ θρέψασα, Διὸς κυδρὴ παρθενίης,
 Γυνοῖσιν κατένασσε Νεμείης, πῆμ' ἀνθρώποις.
 Ἐνθ' ἄρ' ὄγ' οἰκείων, ἐλεφαίρετο Φῦλ' ἀνθρώπων, 330
 Κοιρανέων τρηλοῖο Νεμείης, ἣδ' Ἀπέσωντο.
 Ἀλλὰ ἐῖς ἐδάμασσε βίης Ἡρακλεείης.
 Κητῶ δ' ὀπλότατον, Φόρκυϊ Φιλότῃ μιγεῖσα,
 Γείνατο, δεινὸν ὄφιν, ὃς ἐρεμνῆς κούρεσι γαίης,
 Πείρασιν ἐν μεγάλοις παλχεύσεα μῆλα φυλάσσῃ. 335
 Τῷτο μὲν ἐκ Κηλῆς καὶ Φόρκυος γένετο.
 Τηθὺς δ' Ὠκεανῷ ποταμὸς τέκε δινῆεντα,
 Νεῖλον τ', Ἀλφειὸν τε, καὶ Ἡριδανὸν βαθυδίνην,
 Στυμόνα, Μαίανδρόν τε, καὶ Ἰστρον καλλιρέεθρον,
 Φᾶσιν τε, Ρῆσυν τ', Ἀχελώϊον ἀργυροδίνην, 340
 Νέασον τε, Ρόδον θ', Ἀλῖάκμονά θ', Ἐπιάπορόν τε,
 Γρήνικόν τε, καὶ Αἴσηπον, θεῖον τε Σιμῶντα,
 Πύρρειόν τε, καὶ Ἑρμόν, εὐρρεΐτῳ τε Καίῳ,
 Σαλζάριόν τε μέγαν, Λαδωναί τε, Παρθενίον τε,
 Εὐλώον τε, καὶ Ἀρδησκον, θεῖόν τε Σκάμανδρον. 345
 Τίτλε δ' Ἰουγατέρων ἱερὸν γένος, αἳ καὶ γαῖαν
 Ἄνδρας κρείζουσιν, Ἀπόλλωνι ξυνᾶνακτι,
 Καὶ ποταμοῖς· ταύτῃ δ' Διὸς πάρος μοῖραν ἔχουσι.
 Πειθῶ τ', Ἀδμήτη τε, Ἰάνῃ τ', Ἡλέκτῃ τε,
 Δωρεῖς τε, Πρυμνώ τε, καὶ Οὐρανίη θεοειδής, 350
 Ἰπώω τε, Κλυμένη τε, Ροδία τε, Καλλιρόη τε.
 Ζόξω τε, Κλυτίη τε, Ἰδυῖά τε, Πασιφῇ τε,
 Πληξαύρῃ τε, Γαλαξαύρῃ τε, ἔρατῃ τε Διώνῃ,
 Μηλόβοσις τε, Θόη τε, καὶ Δειδῆς Πολυδώρη,
 Κερκηῖς τε Φυλῶ ἔρατῃ, Πλατῶ τε βοῶπις, 355
 Περσηῖς τ', Ἰάνειρά τε, Ἀκάστη τε, Ξάνῃ τε,

*Ab Ortho subacta : Nemeaumque leonem,
 Quem Iuno cum enutrivisset , Iovis veneranda uxor ,
 In locis fertilibus collocavit Nemea , cladem hominibus.
 Ibi sane hic commorans, damno afficiebat homines,
 Imperans cavernosa Nemea, atque Apefanti.
 Sed ipsum robustus domuit Hercules.
 Ceto vero minimum natu , cum Phorcyme amore mixta,
 Peperit gravem serpentem , qui obscura in latibus terra
 Finibus in amplis aurea mala custodit.
 Hac quidem Cetus & Phorcynis soboles est.
 Tethys autem Oceano flumina peperit vorticosa,
 Nilumque, Alpheumq., & Eridanũ profundos vortices habentẽ,
 Strymonem, Maandrumque, & Istrum pulchrisflum,
 Phasinque, Rhesumque, Acheloum limpidum,
 Nessumque, Rhodiumque, Haliacmonemque Heptaporumque,
 Granicumque, & Æsapum, divinumque Simoënta ,
 Peneumque, & Hermum, amœneque fluentem Caicum,
 Sangariumque magnum, Ladonemque, Partheniumque,
 Euenumque, & Ardescum, divinumque Scamandrum.
 Peperit quoque filias sacras , quæ per terram
 Viros a teneris educant , una cum Apolline rege,
 Et fluminibus : hanc vero a Iove sortem habent,
 Pithoque , Admeteque , Iancheque , Electraque ,
 Dorisque, Prymnoque, & Vrania forma Deam referens,
 Hippoque, Clymeneque, Rhodiaque, Calliroëque,
 Zeuxoque, Clythieque, Idyiaque, Pasithoëque,
 Plexaureque, & Galaxaure , amabilisque Dione,
 Melobosisque, Thoëque, & venusta Polydora.
 Cerceisque indole amabilis , Plutoque magnis oculis ,
 Perseisque , Ianiraque, Acasteque, Xantheque ,*

Πετρεαίη τ' ἐρόεσσα, Μενεοδά τ', Εὐρώπη τε,
 Μητις τ', Εὐρυνόμη τε, Τελεοδά τε κροκόπεπλος.
 Κελσίνη τ', Ἀσίη τε, καὶ ἱμερόεσσα Καλυψώ.
 Εὐδώρη τε, Τύχη τε ἢ Ἀμφιρῶ, Ωκυρόη τε. 360
 Καὶ Στυξ, ἣ δὴ σφέων προφερεστάτη ἐστὶν ἀπασέων.
 Αὐτὴ δὲ Ὠκεανὸς καὶ Τηθύς ἐξεγώνιστο
 Πρεσβύταται κῆραι. πολλαὶ γε μῦεῖσι καὶ αἶλαι.
 Τρεῖς γὰρ χίλιαί εἰσι τανύσφυροι Ὠκεανίνας,
 Αἳ ῥα πολυαπερέες γαῖαν καὶ βένθεα λίμνης 365
 Πάντῃ ὁμῶς ἐφέπῃσι, θεάων ἀγλαὰ τέκνα.
 Τόσσοι δὲ αὐτῶν ἕτεροι ποταμοὶ καναχιδάρεοντες,
 Υἱέες Ὠκεανὸς, οὓν γείνατο πύτνια Τηθύς.
 Τῶν ὄνομ' ὄρκαλέον πάντων βροτὸν ἄνδρα ἐνίσπειν.
 Οἱ γὰρ ἕκαστοι ἴσασι οἳ ἂν περναίεταίωσι. 370
 Θεία δὲ Ἡελίον τε μέγαν, λαμπρὰν τε Σελήνῃν,
 Ἡώδ', ἣ πάντεσσιν ὀππιδιονίοισι φαίνει,
 Ἀθανάτοισι τε θεοῖς τοὶ ἔργον ὄρωσιν ἔχουσι,
 Γείναθ', ὥσπερ Ὀνήθεϊσ' Ὑπερίονα ἐν Φιλότῃ.
 Κεῖω δὲ Εὐρυβίη τέκλει, Φιλότῃ μιγείσα, 375
 Ἀσραῖόν τε μέγαν, Πάλλαντά τε, διὰ θεάων,
 Πέρσιω θ', ὅς καὶ πᾶσι μετέπεπεν ἰδμοσιώησιν.
 Ἀσραίω δὲ Ἡὼς ἀνέμους τέκε καρτεροθύμους,
 Ἀργείω Ζέφυρον, Βορέω τ' αἰψηροκέλευθον,
 Καὶ Νότον, ἐν Φιλότῃ θεῶν θεὰ Ὀνήθεϊσα. 380
 Τὴς γὰρ μετ' αἶτέρας τέκλει Ἑωσφόρον ἡελυγεία,
 Ἀστρα τε λαμπετόωντα τὰ τ' ἔργον ἐσεφάνωται.
 Στυξ γὰρ τέκ' Ὠκεανὸς θυγάτηρ, Πάλλαντι μιγείσα,
 Ζήλον καὶ Νίκην καλλιόφυρον ἐν μεγάροισι,
 Καὶ Κροτάον, ἠδὲ Βίλιν, αἰεδείκετα γείνατο τέκνα, 385
 Τῶν σὺκ' ἐς' ἀπᾶν ὄψεαι Διὸς δόμῳ, ἔδῃ πρὸ ἔδρῃ,
 Οὐδ'

Petraeque lepida, Menesthoque, Europaque,
 Metisque, Eurynomeque, Telesthoque croceo pcplo:
 Crisiëque, Asiaque & amabilis Calypso:
 Eudoreque, Tycheque, & Amphiro, Ocyroëque:
 Et Styx, quæ ipsarum excellentissima est omnium.
 Atque hæ Oceano & Tethyde prognata sunt,
 Grandiores natu filia. multa quidem sunt & alia.
 Ter mille enim sunt celeres filia Oceani,
 Quæ sane dispersæ terram, & profunditates lacus,
 Passim pariter incolunt, Dearum splendida proles.
 Tot rursus alii fluvii cum strepitu fluentes,
 Filii Oceani, quos peperit veneranda Tethys:
 Quorum nomina difficile omnium mortalem virum proloqui.
 Sed singulatim noverunt, quicunque circumhabitant.
 Thia præterea Solemque magnum, lucentemque Lunam,
 Auroramque, quæ omnibus terrestribus lumen præbet,
 Immortalibusque Diis qui cælum latum tenent,
 Genuit, congressa cum Hyperione in amore.
 Crio autem Eurybia peperit, per amorem mixta,
 Astraumque magnum, Pallantemque, præstantissima Dearum,
 Persenque, qui etiam omnes præcellebat peritia.
 Astra vero Aurora ventos peperit violentos,
 Celerem Zephyrum, Boreamque rapidum,
 Et Notum, in amore cum Deo Dea congressa.
 Post hos vero Aurora stellam genuit Luciferum mane genita,
 Astraque fulgentia quibus cælum cinctum est.
 Styx vero peperit Oceani filia, Pallanti mixta,
 Zelum & Nicen, formosam in adibus,
 Et Robur, atque Vim, præclaros genuit filios,
 Quibus non est seorsim a Iove domus, nec ulla sedes,

Οὐδ' ὁδὸς, ὅππῃ μὴ κείνοις θεὸς ἡγεμονείῃ·
 Ἀλλ' αἰεὶ παρ' Ἰνὸν βαρυκτύπῳ ἐδολόωνται.
 Ὡς γὰρ ἐβέβηκε Στυξ ἄφθιτο, ὠκεανίνῃ,
 Ἡμαίῃ τῷ, ὅτε πάντας Ὀλύμπι' ἀστεροπητῆς 390
 Ἀθανάτης ἐκάλεσε θεὸς ἐς μακρὸν Ὀλυμπον.
 Εἶπε δ', ὅς ἂν μὲ εἶο θεῶν Τιτῆσι μάχοιτο,
 Μὴ πν' ἀπορραίσειν γεράων, πρὶν ὅτ' ἕκαστον
 Εἰξέμεν ἰὺ τοπαρῶν γε μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
 Τὸν δ' ἐφάθ' ὅστις ἄτιμ' ὑπὸ Κρόνῳ ἦδ' ἀγέρας, 395
 Τιμῆς καὶ γεράων ὀπιθεσέμεν ἢ θέμις ἐστὶ.
 Ἡλθε δ' ἄρα πρώτη Στυξ ἄφθιτο Ὀλυμπόνδε
 Σὺν σφίσι παίδεσσιν, φίλῃ δ' ἀμύμονα πατρός.
 Τῷ δ' ἔδωκε τίμησεν, πῶλ' αἰεὶ δ' ὤρεα ἔδωκεν.
 Αὐτὸν μὲν γὰρ ἔθηκε θεῶν μέγαν ἔμμεναι ὄρεον,
 Παῖδας δ' ἡμαῖα πάντα ἐς μετ' ἀναιέτας εἶναι. 400
 Ὡς δ' αὐτὸς πάντεσσι δαίμονες, ὥσπερ ὑπέστη,
 Εἰξετέλεσ' αὐτὸς ὅτ' ἔμεγα κρατερῇ, ἠδὲ ἀνάσσει.
 Φοίβη δ' αὖ Κοῖα πολυήρατον ἦλθεν ἐς δῶνιν.
 Κυσαμένη δ' ἤπειτα θεὰ θεῶν ἐν φιλότῃ,
 Λητὴν κυανόπεπλον ἐγείνατο μείλιχον αἰεὶ, 405
 Ἡπὶν ἀνθρώποισι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι,
 Μείλιχον ἐξ ὄρχης, αἰζανώτατον ἐντὸς Ὀλύμπου.
 Γείνατο δ' Ἀστερίῳ δῖον υἱόν, ἰὺ ποιε Πέρσης
 Ἡγάγετ' ἐς μέγα δῶμα, φίλῃ κεκληῖσθαι ἀκροῖν. 410
 Ἡ δ' ὑποκυσαμένη ἑκάτῳ τέκε, τῷ πῶλ' ἀνδρῶν
 Ζεὺς Κρονίδης τίμησεν· πόρρον δέ οἱ ἀγλαὰ δῶκεν,
 Μοῖραν ἔχειν γαίης τε καὶ ἀπυγέτοιο θαλάσσης.
 Ἡ δ' καὶ ἀστερόεντι ὑπὸ ἔρασι ἔμμορε τιμῆς,
 Ἀθανάτοισι τε θεοῖσι τελέμεν ἐστὶ μάλισται. 415
 Καὶ γὰρ νῦν ὅτε περ πῆς ὀπιχθονίων ἀνθρώπων

Neque via, qua non illis Deus praeit :

Sed semper apud Iovem graviter tonantem sedem habent.

Sic enim consuluit Styx incorruptibilis, Oceani filia,

Die illo, quando omnes Olympius fulgurator

Immortales vocavit Deos ad altum caelum.

Dixit autē, quod quisquis una secū Deorum contra Titanes pu-

Nulli se ademturum pramia, sed honorem quemque (gnet,

Habiturum, quem antea inter immortales Deos.

Illum etiam dixit qui honoris expers fuerit sub Saturno & im-

Ad honores ac pramia provecturum, ut fas est. (munis,

Venit autem prima Styx incorruptibilis ad Olympum

Cum suis filiis sui per consilia patris.

Ipsam vero Iupiter honoravit, eximia quoque dona dedit.

Ipsam enim constituit Deorum magnum ut sit iusjurandum,

Filii autem diebus omnibus sui inquilini ut sint.

Similiter etiam omnibus prorsus, sicuti pollicitus erat,

Perfecit : ipse autem prapotens est, atque regem agit.

Phœbe porro Cœi perjucundum venit ad torum.

Gravida vero facta deinde Dea Dei in amore,

Latonam ceruleo peplo peperit blandam semper,

Mitem hominibus atque immortalibus Diis,

Suavem ab initio, in primis hilarem intra Olympum.

Genuit insuper Asteriam claram, quam olim Perseus

Duxit in amplam domum, sua ut sit uxor.

Illa autem gravidata Hecaten peperit, quam super omnes

Iupiter Saturnius honoravit : dedit vero ei splendida dona,

Potestatem ut habeat terraque & infrugiferi maris.

Imo etiam stelligero in cœlo sortita est honorem,

Immortalibusque Diis honorata est maxime.

Etenim nunc quando alicubi aliquis terrestrium hominum

Ἐρδων ἱερὰ καλὰ καὶ νόμον ἱλάσκηται,
 Κικλήσκῃ Ἐκάτῃ· πολλή τε οἱ ἔσπετο τιμή
 Ῥεῖα μάλ', ὣς πρὸ φρον γέ θεὰ ὑποδέξεταί· δὴ χάς·
 Καὶ οἱ ὄλβον ὀπάζοι· ἐπεὶ δυνάμεις γε παρέσιν. 420
 Ὅσσοι γὰρ Γαίης τε καὶ Οὐρανὸν ἐξεγμύοντο,
 Καὶ τιμὴν ἔλαχον, τέττων ἔχον αἴσαν ἀπάντων.
 Οὐδέ τι μιν Κρονίδης ἐβίησάο, ἔδ' ἐτ' ἀπιύρε·
 Ὅσ' ἔλαχεν Τιτῆσι μὲν πρῶτοις θεοῖσιν.
 Ἀλλ' ἔχον ὡς τὸ πρῶτον ἀπ' ἀρχῆς ἐπλετο δασμός. 425
 Οὐδ' ὅτι μνησθῆναι, ἥσων θεὰ ἔμμορε τιμῆς,
 Καὶ γέρας ἐν γαίῃ τε καὶ ἔρανῳ, ἡ δὲ θαλάσῃ·
 Ἀλλ' ἐπὶ καὶ πολὺ μάλλον, ἐπεὶ Ζεὺς τίετα αὐτῷ.
 Ὡς δ' ἐθέλῃ μεγάλως πῶθ' ἀγίνεταί, ἡ δ' ὀνίνησιν,
 Ἐν τ' ἀγορῇ λαοῖσι μετ' ἀπρέπῃ, ὃν κ' ἐθέλῃσιν. 430
 Ἡ δ' ὅπ' ἐς πόλεμον φθισίῳ ἔσθ' ὠρήσονταί·
 Ἀνέρες, ἐνθά θεὰ πῶθ' ἀγίνεταί· οἷς κ' ἐθέλῃσι,
 Νίκῃν προφρονέως ὀπάσσει, καὶ κῦδ' ἔορέξαι.
 Ἐν τε δίκη βασιλεύσει παρ' αἰδοίοισι καθήζῃ.
 Ἐσθλὴ δ' αὖθ' ὅπ' ἄνδρες αἰγῶνι ἀεθλεύωσιν. 435
 Ἐνθά θεὰ καὶ τοῖς πῶθ' ἀγίνεταί, ἡ δ' ὀνίνησι.
 Νικήσας ἢ βίῃ καὶ κάρτει, καλὸν ἄεθλον
 Ῥεῖα φέρῃ, χαίρων τε τοκῶσιν κῦδ' ἔοπάξῃ.
 Ἐσθλὴ δ' ἰπώησιν παρεσάμεν οἷς κ' ἐθέλῃσι,
 Καὶ τοῖς οἱ γλαυκῶν δυσπρόμελον ἐργάζονταί, 440
 Εὐχόνταί· δ' Ἐκάτῃ, καὶ ἐρκελύπῳ ἔννοσι γαίῳ.
 Ῥηϊδίως δ' ἄρ' ἔλιν κούρῃ θεὸς ὥπασε πολλῶν,
 Ῥεῖα δ' ἀφείλετο φαινομένοισιν, ἐθέλῃσά γε θυμῷ.
 Ἐσθλὴ δ' ἐν σάθμοισι σὺν Ἑρμῇ ληϊδ' αἰῶνι,
 Βυθολίας τ', ἀγέλας τε, καὶ αἰπόλια πλάτ' αἰγῶν, 445
 Ποίμνας τ' εἰρεπόκων γ' οἴων, θυμῷ γε θέλῃσιν,

*Faciens sacra honesta secundum patrios mores expiat,
Invocat Hecaten : ingens vero eum sequitur honor
Facillime, cuius benevola Dea suscipit preces :
Et illi divitias largitur ; nam facultas ipsi adest.
Quotquot enim Terra Cæloque prognati sunt ,
Et honorem sorte acceperunt , istorum habet sortem omnium.
Neque quicquam ipsi Saturnius per vim ademit, neque privavit
Eorum quacunque sortita est Titanas inter priores Deos.
Sed habet sicut prius ab initio facta est distributio.
Nec quia unigenita , minorem Dea sortita est honorem,
Et potestatem tam in terra ac cælo , quam in mari :
Sed insuper multo magis, quoniam Iupiter honorat ipsam.
Cui vero vult, magnifice præsto est , atque juvat.
Inque concione inter homines eminet, quem voluerit.
Atque quando ad bellum perdens-viros armantur
Viri, tum Dea adest quibus voluerit,
Victoriam prompte ut prabeat , & laudem porrigat.
Inque iudicio reges apud venerandos sedet.
Bona insuper quando viri in certamine colluctantur ;
Ibi Dea & illis præsto est , atque juvat.
Qui vero vicerit virtute & robore , pulchrum premium
Facile fert , latusque parentibus gloriam dat.
Bona item equitibus adesse , quibus voluerit :
Et his qui mare tempestuosum secant.
Votaque faciunt Hecata , & valde sonanti Neptuno.
Facile etiam pradam inclyta Dea dedit copiosam,
Facile vero abstulit apparentem , volens saltem animo.
Bona præterea in stabulis cum Mercurio pecus augere,
Armenta que boum, gregesque , & greges magnos caprarum,
Gregesque lanigerarum ovium, animo saltem volens,*

Ἐξ ὀλίγων βελιάδ, καὶ κ' πολλῶν μείονα θῆκεν.
 Οὕτω τοι καὶ μνηστῆρ' ἐκ μητρὸς ἔῃσα,
 Πᾶσι μετ' ἀθανάτοισι τέτιμηται γεραίεσσι.
 Θῆκε δέ μιν Κρονίδης κροτοτόφον, οἱ μετ' ἐκείνῳ 450
 Ὀφθαλμοῖσιν ἴδοντο φάος πολυδερκέος Ἥες.
 Οὕτως ἐξ ἀρχῆς κροτοτόφον· αἰδέ τε πημαί·
 Ρεῖη δ' αὖ δμηθεῖσα Κρόνῳ τέκε Φαίδιμα τέκνα,
 Ἰσίῳ, Δήμητρα, καὶ Ἡρίῳ χρυσοπέδιλον,
 Ἰφθιμόν τ' Αἴδῳ, ὅς ἐπὶ χθονὶ δώματα ναίει, 455
 Νηλεὲς ἦτορ ἔχων· καὶ εἰκλύπον Ἐννοσίγαιον,
 Ζηῶά τε μηλιόεντα, θεῶν πατέρ' ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν,
 Τοῦ καὶ ἐπὶ βροντῆς πολεμίζεται Ὀρεῖα χθών.
 Καὶ σὺ μὲν κατέπινε Κρόνον μέγας, ὅστις ἕκαστον
 Νηδύν ἐξ ἱερῆς μητρὸς πρὸς γάναθ' ἵκητο· 460
 Τὰ φρονέων, ἵνα μή τις ἀγαυῶν ἐραυνίωνων
 Ἄλλ' ἐν ἀθανάτοισιν ἔχη βασιληίδα τιμῷ.
 Πόθεν το γὰρ Γαίης τε καὶ Οὐρανὸν ἀστερόεντα,
 Οὐνεκά οἱ πέπεωτο ἔω ἐπὶ παιδὶ δαμνῶναι,
 Καὶ κροτοτέρῳ περ ἐόντι, Διὸς μεγάλῃσι βραχέσιν. 465
 Τῷ ὅγε σὺν ἀλαοσκοπίῳ ἔχεν, ἀλλὰ δοκῶν
 Παῖδας ἔς κατέπινε· Ρεῖῳ δ' ἔχε πένθος ἄλαστον.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ Δί' ἐμελλε θεῶν πατέρ' ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν
 Τέξεσθαι, τότε ἔπειτα φίλῃς λιτάνοις τοκῆας
 Τὸς αὐτῆς, Γαῖάν τε καὶ Οὐρανὸν ἀστερόεντα, 470
 Μῆτιν συμφροσάσθαι ὅπως λελαίθοιτο τεκῆσαι
 Παῖδα φίλον, τίσαιτο δ' ἐρμινυς πατρὸς ἐοῖο
 Παίδων, ὅς κατέπινε μέγας Κρόνον ἀγκυλομήτης.
 Οἱ γ' ἰθὺν καὶ φίλῃ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ὀππύοντο,
 Καὶ οἱ πεφροσθέντες ὅσα περ πέπεωτο γυνέσθαι 475
 Ἀμφὶ Κρόνῳ βασιλῇ καὶ ὑεῖ κροτοροθύμῳ.

*Ex paucis copiosa, & ex multis pauciora reddit.
Adeo sane etiam unigenita ex matre existens,
Omnibus inter Deos honorata est muneribus.
Fecit autem ipsam Saturnius alumnā juvenum, qui post ipsam
Oculis aspexerunt lumen multa contuentis Aurora.
Sic ab initio nutriens filios: atque hi sunt honores.
Rhea autem compressa à Saturno, peperit illustres liberos,
Vestam, Cererem, & Iunonem aurea calceamenta habentem,
Fortemque Plutonium, qui sub terra domos incolit,
Immite cor habens, & valde sonantem Neptunum,
Iovemque sapientem, Deorum patrem atque hominum,
Cujus & a tonitru concutitur lata terra.
Atque istos quidem deglutiebat Saturnus magnus, quicumque
Ex utero sacro matris ad genua venerat:
Hæc agitans, ne ullus clarorum filiorum Cæli
Alius inter Immortales haberet regium decus.
Audierat enim ex Terra, & Cælo stellis micante,
Quod sibi fatale esset proprio a filio domari,
Quantumvis robusto existenti, Iovis magni per consilia.
Ideoq; hic non vanam speculationem habuit, sed insidias struens
Filios suos devorabat: Rheam autem tenebat luctus gravis,
Sed quando jam Iovem erat Deorum patrem atque virorum
Paritura, jam tum charis supplicabat parentibus
Suis, Terraque, & Cælo stellato,
Consilium ut conferrent, quo pacto occultaret pariens
Filium charum, possetque ulcisci furias patris sui
Contra filios, quos devorabat ingens Saturnus versutus.
Illi vero filia dilecta auscultaunt & morem gesserunt,
Et ei commemorarunt, quæcunque satis constitutum esset fieri
Circa Saturnum regem, & filium magnanimum.*

Πέμψαν δ' ἐς Λύκλον, Κρήτης ἐς πῖονα δῆμον,
 Ὅππότε ἄρ' ὀπλότατον παίδων ἤμελλε τεκέειν,
 Ζεῦα μέγαν· ἥ μὲν οἱ ἐδέξατο Γαῖα πελώρη,
 Κρήτη [ἐν] δ' αἰεὶ τρεφέμεν ἀπὸ ἀλλέμεναι τε.
 Ἐνθα μὲν ἴκτο φέρουσα θοῶν Διὶ νύκτα μέλαιναν,
 Πρώτῳ ἐς Λύκλον· κρύψεν δέ ἐ χειρὶ λαβῶσα
 Ἀντρω ἐν ἡλιβάτῳ, ζαθέης ὑπὸ κόρυθι γαίης,
 Αἰγαίῳ ἐν ὄρῳ πεπυκασμένῳ ὑλήεντι.

480

Τῷ ἣ σπαραγανίσασα μέγαν λίθον ἐγναλίξεν
 Οὐρανίδη μέγ' ἀνακί, θεῶν πρετέρῳ βασιλῆϊ.
 Τὸν τότ' ἐλὼν χεῖρας ἐλὼν ἐγκάτθετο νηδυνί,
 Σχέτλι· ἔδ' ἐνόησε μὲν φρεσὶν ὥς οἱ ὀπίσσω
 Ἀντὶ λίθου εὐρὺς ἀνίκητος καὶ ἀκηδής

485

Λεῖπεθ', ὅ μιν τάχ' ἔμελλε βίη ἢ χειρὶ δαμάσας
 Τιμῆς ἐξελαίαν, ὃ δ' ἐν ἀθανάτοισιν ἀνάξειν.

490

Καρπαλίμως δ' ἄρ' ἐπειτα μὲν καὶ φαίδιμα γῆα
 Ἡὔξετο τοῖο ἀνακί· ὅππλομ' οὐδ' ἐν αὐτοῖς,

Γαίης ἐννεσίησι πολυφραδέεσσιν δολωθεῖς,
 ὃν γόνον ἀψ' ἀνέηκε μέγας Κρόνος ἀγκυλομήτης

495

Νικηθεῖς τέχνησι βίηφί τε παιδὸς ἐοῖο.
 Πρώτῳ δ' ἐξήμησε λίθον, πύμαλον κατὰ πίνων.

Τὸν μὲν Ζεὺς στήριξε καὶ χθονὸς ὄρυοδείης
 Πυθοῖ ἐν ἡραθέῃ, γαίῳις ὑπὸ Παρνηασοῖο,

Σῆμ' ἔμεν ἐξοπίσσω, θαῦμα θνητοῖσι βροτοῖσι.
 Λῦσε ἣ πατρυκασιγνήτης ὀλοῶν ὑπὸ δεσμῶν

500

Οὐρανίδας, ὅς δ' ἔπειτα πατὴρ ἀεσιφροσυνήσιν.
 Οἱ οἱ ἀπεμνήσαντο χάριν ἀεργεσιάνων,

Δῶκαν ἣ βροντῇ, ἥ δ' αἰθαλόεντα κεραυνόν,
 Καὶ σεροπνί· τὸ πρὶν ἣ πελώρη Γαῖα κεκδύθη·

505

Τοῖς πίσσω, θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει.

Κέρως

Miserunt autem in Lyctum, Creta ad pinguem populum,
Cum minimum natus filiorum esset paritura,
Iovem magnum. hunc quidem ipsi suscepit Terra vasta
In Creta lata educandum & enutriendum ab infantia.
Tum quidem pervenit ferens celerem per noctem nigram,
Primum ad ipsam Lyctum: abscondit autem ipsum manibus pre-
Antro in excelso, divina sub latebris terra, (hensum
Ægao in monte denso sylvofo.

Huic autem fasciis involutum magnum lapidē in manus dedit
Cæli filio, præpotenti Deorum priori regi.

Quem tum arreptum manibus, suam condidit in alvum
Miser; nec cogitavit animo quod sibi in posterum
Pro lapide suus filius invictus & securus
Superesset, qui ipsum mox esset vi & manibus domitum
Ex honore expulsurus, ipseque immortalibus esset imperaturus.
Celeriter autem deinde robur & fortia membra
Crescebant illius regis: revoluto autem anno,
Terra consilio astuto circumventus,
Suam sobolem iterum emisit magnus Saturnus versutus,
Victus artibus ac vi filii sui.

Primum vero evomuit lapidem, ultimo devoratum.
Illum quidem Iupiter firmiter defixit in terram spatiosam
Pytho in divina, in anfractu Parnassi,
Monumentum ut sit in posterum, miraculum mortalibus ho-
Solvit vero patruos noxiis a vinculis (minibus.

Cæligenas, quos vinxerat pater ex amentia.

Qui ipsi retulerunt gratiam beneficiorum,
Dederuntque tonitru, atque candens fulmen,

Et fulgur; quæ antea immanis terra occultaverat:

Quibus confusus, mortalibus atque immortalibus imperat.

Puel-

Κέρειω δ' Ἰαπετὸς καλλιόφυρον Ωκεανίνω
 Ἡγάγετο Κλυμύνω, ἧ ὁμὸν λέχῃ εἰσανέβαινε.
 Ἡ δέ οἱ Ἀτλαντὶ κακτερόφρονα γείνατο παῖδα·
 Τίκτε δ' ὑπερκύδαντα Μενόιπον, ἡδὲ Προμηθεά 510
 Ποικίλον, αἰολόμηλιν· ἀμαρτίνοόν τ' Ἐπιμηθεά,
 ὅς κεν ἔξ ἀρχῆς γῆν' ἀνδράσι καὶ ἀλφειῇσι·
 Πρῶτ' ἄρ' ἴα Διὸς πλάσσω' ὑπέδεκτο γυναικά
 Παρθένον· ὕβρισι δ' ἦ Μενόιπον δ' ὀρύοπα Ζεὺς
 Εἰς ἔρεβ' ἀπέπεμψε, βαλὼν φολόεντι κεραυνῷ, 515
 Εἵνεκ' αἰταοθαλῆς τε καὶ ἡνορέης ὑπερόπλη.
 Ἀτλας δ' ἔργον ὄν' ὄρω' ἔχ' κακτερῆς ὑπ' ἀνάγκης,
 Πείρασιν ἐν γαίῃ, πρὸς παρ' Ἐσπερίδων λιγυφώνων
 Ἐσθλῶς, κεφαλῇ τε καὶ ἀκαμάτοισι χέρεσσι.
 Ταῦτίω γάρ οἱ μοῖραν ἐδάσσατο μητιέτα Ζεὺς. 520
 Δῆσε δ' ἀλκυλοπέδησι Προμηθεά ποικιλόβελον,
 Δεσμοῖς δ' ἄλγεοισι μέσσην Διὶ κίον' ἐλάσσας.
 Καὶ οἱ ἐπ' αἰετὸν ὤρσε τανυπτερον· αὐτὰρ ὃ γ' ἦ παρ
 Ἡΐδιεν ἀθανάτων· τὸ δ' αἰέζετο ἴσον ἀπάντη
 Νυκλὸς, ὅσον πρὸς παν ἡμᾶρ ἔδοι τανυσίπτερ' ὄρνις. 525
 Τὸν μὲν ἄρ' Ἀλκμυλῆς καλλιόφυρος ἀλκιμ' ἦτορ
 Ἡρακλῆς ἐκλείνε, κακῶ δ' ἄπο νέσσην ἀλαλκεν
 Ἰαπετιονίδῃ, καὶ ἐλύσατο δυσφροσυνάων·
 Οὐκ αἰέκητι Ζηνὸς ὀλυμπίῃς ὑψιμέδοντι,
 Ὅφρ' Ἡρακλῆ' ἔθιβα γῆν' ἐκλείνῃ 530
 Πλείον ἔτ' ἢ τοπαίροιθ' ὅππῃ χθόνα πελυβοτέρην.
 Ταῦτ' ἄρ' αἰζόμεν' ἴμα ἀειδείκελον ἦτορ·
 Καὶ περ χυόμεν' ἴμα χόλη, ὃν πρὶν ἔχεσκεν
 Οὐνεκ' ἐρίζετο βελὰς ὑπερμυέει Κρονίωνι.
 Καὶ γὰρ ὅτ' ἐκρίνοντο θεοὶ θνητοὶ τ' ἀνθρώποι 535
 Μηκύνῃ, τότε ἐπειτὰ μέγαν βῆν πρὸς φρονι θυμῷ

*Puellam porro Iapetus pulchram Oceanidem
Duxit Clymenen, & eundem lectum conscendit.
Ipsa vero ei Atlantem magnanimum peperit filium:
Peperit præterea gloria præsigne Menœtium, atq; Prometheus
Varium, versipellem: stultumque Epimetheum,
Qui noxa statim ab initio fuit hominibus inventoribus rerum.
Primus enim Iovis fictam suscepit mulierem
Virginem. flagitiosum vero Menœtium late videns Iupiter
In Erebum detrussit, seriens ardenti fulmine,
Propter improbitatem & sortitudinem insolentem.
Atlas vero cælum latum sustinet dura ex necessitate,
Finibus in terra, e regione Hesperidum argutarum
Stans, capiteque & indefessis manibus.
Hanc enim ipsi sortem destinavit prudens Iupiter.
Ligavit vero firmissimis compedibus Promethea versutum,
Vinculis duris mediam in columnam affigens.
Et ei aquilam immisit expansis alis: cæterum hac hepar
Comedebat æternum: quin ipsum crescebat tantum ubique
Noctu, quantum toto die edisset extentas alas habens avis.
Hunc quidem Alcmena formosa sortis filius
Hercules occidit, malam vero pestem profligavit
Ab Iapetionida, & liberavit ab ægritudine:
Non invito Iove Olympio in alto imperante,
Quo Hercules Thebis geniti gloria esset
Major etiam quam antea, super terram multos pascentem.
Ob id itaque veneratus honorabat præclarum filium.
Et, licet succensens, remisit iram, quam prius habuerat,
Eo quod contendisset consilio cum præpotenti Iove.
Etenim quando disceptabant inter se Dii mortalesque homines
Meconæ, ibi tum magnum bovem volente animo*

Δαυσάμεν' περ ἔθηκε, Διὸς νόον ἐξαπαφίσκων.

Τῷ μὲν γὰρ σῆρκας τε καὶ ἔκκατ' ἀπὸ πίονι δημῷ

Εὐρίνω κατέθηκε, καλύψας γαστρί βροίη·

Τῷ δ' αὖτ' ὅσ' αἰ λούκα βροὺς δολίῃ ἔπι τέχνῃ

540

Εὐφρίσας κατέθηκε, καλύψας ἄργεπι δημῷ.

Δὴ τότε μιν προσέειπε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·

Γαπελιονίδη, πάντων ἀεδείκετ' ἀνὰ κίων,

ὦ πέπον, ὡς ἑτεροζήλως διεδάσασαο μοίρας.

Ὡς φάτο κερτομέων Ζεὺς ἄφθιτ' ἀμύδεια εἰδώς·

545

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Προμηθεὺς αἰκυλομήτης,

Ἡ' ἔπι μαιδῆσας· (δολίης δ' ἔλθ' ἀπὸ τέχνης)

Ζεὺς κύδισε, μέγιστε θεῶν αἰετλομετάων,

Τῶν δ' ἔλθ' ὅπως οὐτέρῳ σε ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἀνώγῃ.

Φῆ ῥα δολοφρονέων. Ζεὺς δ' ἄφθιτ' ἀμύδεια εἰδώς·

550

Γνώ' ῥ' ἔδ' ἡγνοίησε δόλον· κακὰ δ' ὅσ' αἰετο θυμῷ

Θνητοῖς ἀνθρώποισι, τὰ καὶ τελέεσθαι ἔμελλεν.

Χερσὶ δ' ὅγ' ἀμφοτέρῃσιν ἀνείλετο λούκην ἀλειφαρ.

Χώσατο ἢ φρένας· ἀμφὶ χόλῳ δέ μιν ἵκετο θυμὸν,

Ὡς ἴδεν ὅσ' αἰ λούκα βροὺς, δολίῃ ἔπι τέχνῃ.

555

Ἐκ δ' αἰ ἀθανάτοισιν ἔπι χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων

Καίεσ' ὅσ' αἰ λούκα θυέντων ἔπι βωμῶν.

Τὸν ἢ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·

Γαπελιονίδη, πάντων πᾶσι μύδεια εἰδώς,

ὦ πέπον, ὅτε ἄρα πῶ δολίης ἔπι λήθεο τέχνης.

560

Ὡς φάτο χωόμεν' Ζεὺς ἄφθιτ' ἀμύδεια εἰδώς·

Ἐκ τῆς δ' ἤπειτα, δόλῳ μεμνημένῳ αἰεὶ,

Οὐκ ἐδίδ' ἀνθρώποισι πυρὸς μὲν ἀκαμάτοιο

Θνητοῖς ἀνθρώποις, οἳ ἔπι χθονὶ ναιετάουσιν.

Ἀλλὰ μιν ἐξαπάτησεν εὖς παῖς Γαπετοῖο,

565

Κλέψας ἀκαμάτοιο πυρὸς τηλέσκοπον αὐγλῷ

Εἰ

Divisum proposuit, Iovis mentem fallens.

*Nam hac quidem parte carnesq; & intestina cum pingui adipe
In pelle deposuit, tegens ventre bovino:*

In altera rursus ossa alba bovis, dolosa arte,

Rite disponens recondidit tegens candida arvina.

*Iamque tum ipsum allocutus est pater hominumq; Deorumque:
Iapetionida omnium illustrissime regum,*

O amice, quam inique paritus es portiones!

*Sic dixit latenter eū carpens Iupiter perpetua consilia sciens.
Hunc vicissim alloquutus est Prometheus vaser,*

Tacite arridens: (dolosa autem non immemor erat artis)

Iupiter gloriosissime, maxime Deorum sempiternorum,

Harum elige utram tibi in pectoribus animus suadet.

*Dixit sane dolosa cogitans. Iupiter autē aterna consilia sciens
Cognovit certe nec ignoravit dolū: mala autē concipiebat animo
Adversus homines mortales, quae & perficienda erant.*

Manibus vero hic utrisque sustulit album adipem.

Irascebatur autem mente: ira vero ejus occupabat animum,

Vt vidit ossa alba bovis, dolosa arte.

Ex illo tempore Diis super terram genus hominum

Adolent ossa alba odoratis in aris.

Hunc autem valde indignatus allocutus est nubicogus Iupiter:

Iapetionida, super omnes sapiens,

O amice, nondum sane dolosa oblitus es artis.

Sic dixit ira percitus Iupiter aterna consilia sciens.

Ex illo tempore deinceps doli memor semper,

Non dabat miseris ignem insatiabilem

Mortalibus hominibus, qui super terram habitant.

Sed ipsum decepit bonus filius Iapeti,

Furatus indomiti ignis eminus apparentem splendorem

Ἐν κρίλῳ νάρθηκι. δάκεν δ' ἄρα νειόθι θυμὸν
Ζῆῷ ὑψιβρεμέτιῳ, ἐχόλωσε δέ μιν φίλον ἦτορ,
Ὡς ἴδεν ἀνθρώποισι πυρὸς τηλέσκοπον αὐγλήν.

Αὐτίκα δ' αὖτις πυρὸς τόξεν καπνὸν ἀνθρώποισι.

570

Γαίης γ' οὐδ' οὐρανὸς ἔκλυτο, Ἄμφι γυνήεις
Παρθένῳ αἰδοίῃ ἱκελόν, Κρονίδεω δ' ἄβυσλόν.

Ζῶσε γ' καὶ κόσμῳ θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη

Ἀργυφείῃ ἐοδῆπ' ἔκρηθεν γ' καλύπτειν

Δαιδαλέῳ χεῖρεσσι κατέχευε, θαῦμα ἰδέσθ'.

575

Ἀμφὶ δέ οἱ σεφάνης νεοθηλέῃσιν ὄνθεσι ποίης

Ἰμερτὸς παρέθηκε καρήσῃ Παλλὰς Ἀθήνη

Ἀμφὶ δέ οἱ σεφάνῳ χρυσέῳ κεφαλῇφιν ἔθηκε,

Τῷ αὐτὸς ποίησε ἑκλυτὸς Ἄμφι γυνήεις,

Ἀσκήσας παλάμησι, χαριζόμεν' Διὶ πατρί.

580

Τῇ δ' ἐνὶ δαίδαλα πολλὰ τέλ' ἔχοντο, θαῦμα ἰδέσθ',

Κνώδαλ' ὅσ' ἤπειρ' ὀπλὰς τρέφει ἠδὲ θάλασσα.

Τῶν ὅγε πολλὰ ἐνέθηκε· χάρεις δ' ἀπελάμπετο πολλῇ,

Θαυμασίῃ, ζωοῖσιν ἐοικότες φωνήεσιν.

Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τόξεν καλὸν καπνὸν, αὖτ' αἶγαθόσθ'.

585

Ἐξάγαγ' ἐνθα περ ἄλλοι ἔσαν θεοὶ ἠδ' ἀνθρώποι,

Κόσμῳ ἀγαλλομένην γλαυκῶπιδ' ὀβριμοπάτρησιν.

Θαῦμα δ' ἔχ' ἀθανάτους τε θεὸς θνητοὺς τ' ἀνθρώπους,

Ὡς εἶδον δόλον αἰπὺν, ἀμήχανον ἀνθρώποισιν.

Ἐκ τ' οὐδ' οὐρανὸς ἐκ γυναικῶν θηλυτερόων.

590

Τῆς γ' ὁλώϊόν ἐστι γυνή, καὶ φύλα γυναικῶν

Πῆμα μέγα θνητοῖσι μετ' ἀνδράσι ναιετάεσιν,

Οὐλομένης πενίης ἢ σὺμφατος, ἀλλὰ πόροιο.

Ὡς δ' ὁπότε ἐν σμήνεσσι κατρεφέεσσι μέλαισιν

Κηφῆνας βόσκει, κακῶν ζωνήνας ἔργων,

595

Αἰ μὲν τε σπέρπαν ἡμᾶς ἐς ἥλιον κατὰ δύναι

Ἡμᾶ-

In concava ferula. momordit vero in animo
Iovem in alto tonantē, ad irā vero ipsius animus commotus est,
Ut vidit inter homines ignis procul apparentem splendorem.
Protinus autem pro igne struxit malum hominibus.
E terra enim conformavit perquam celebria Vulcanus
Virginis pudica simulacrum, Saturni consilio.
Cinxit vero & adornavit Dea caesis oculis Minerva
Candida veste: capiti vero calyptram
Ingeniose factam manibus imposuit, mirum visu:
Circum vero eiserta recens florentia & floribus herba
Amœna imposuit capiti Pallas Minerva:
Circumque ei coronam auream caput posuit,
Quam ipse fecerat inclytus Vulcanus,
Elaborans manibus, gratificans Iovi patri.
In hac artificiosa multa calata erant, mira visu,
Belluæ quas Continens plurimas alit, atque Mare,
Ex illis multas in ea posuit. gratia vero resplendebat magna,
Mirabilis, animantibus enim similes erant vivis.
Caterum postquam effecit pulcrum malum, pro bono
Eduxit ubi alii erant Dii atque homines,
Ornatu gestientem casia Palladis forti patre prognata.
Admiratio autem cepit immortalesq; Deos mortalesq; homines,
Vbi viderunt dolum exitiosum, inexplicabilem hominibus.
Ex illa enim genus est mulierum tenerarum.
Illius enim perniciosum est genus & sexus mulierum,
Nocumentum ingens mortales inter homines habitant,
Perniciosa paupertatis non comites, sed luxus.
Ac veluti cum in alveariis tectis apes
Fucos pascunt, malorum participes operum,
Illæ quidem per totum diem ad solem occidentem

Ἡμᾶται παύδουσι, πῦρσί τε κηρία λάβουσι,
 Οἱ δ' ἐνθάδε μένοντες ἐπιρρεφείας καὶ σίμβλους,
 Ἀλλότρελον καίμαλλον σφετέρῳ ἐς γαστέρ' αἰμάτων τι.
 Ὡς δ' αὐτως ἀνδρεῖσι κακὸν θνητοῖσι γυναικάς 600
 Ζῶς ὑψιβρεμέτης θῆκε, ξυνήοντας ἔργων
 Ἀρκαλέων. ἕτερον ἢ πόρεν κακὸν ἀντ' αἰαθοῖο
 Ὅς κε γάμον φεύγων καὶ μέρμερτα ἔργα γυναικῶν,
 Μὴ γῆμαι ἐθέλη, ὅλοον δ' ὅππῃ γῆρας ἴκηται,
 Χήτη γηροκόμοιο, ὃδ' ἔβιοτε θηπιδόης 605
 Ζῶν, ἀποφθιμῶν ἢ Ζῆν κλῆσιν διατίονται
 Χηρωσαί. ὧ δ' αὖτε γάμος μὲ μοῖρα γλήηται,
 Κεδνὴ δ' ἔχεν αἰγιόην, δῖαρυῖαν περαπίδεασι,
 Τῷ ἢ ἀπ' αἰῶντος κακὸν ἐοθλῶ ἀνὴφείζῃ
 Ἐμμεῖναι. ὅς δέ κε τέτμη ἀταρτήροιο γυνέβλης, 610
 Ζῶν ἐνὶ στήθεσιν ἔχων αἰλίαςον ἀνίλιν
 Θυμῷ καὶ καρδίῃ, καὶ ἀνήκεσον κακὸν ἐστίν.
 Ὡς σὺν ἐστὶ Διὸς κλέψαι νόον ἔδ' ἐπαρελθεῖν.
 Οὐδὲ γὰρ Ἰαπεθονίδης ἀκαίκηται Προμηθεὺς
 Τοῖο γ' ὑπεξήλυξε βαρυνὲν χάλον, ἀλλ' ὑπ' ἀναΐκης 615
 Καὶ πολυΐδην ἐόντα μέγας καὶ δεσμὸς ἐρύκει.
 Βελαίρεω δ' ὡς πεῶτα πατὴρ ὠδύσατο θυμῷ,
 Κότῃ τ' ἠδὲ Γύγῃ, δῆσε καρτερῷ ἐνὶ δεσμῷ,
 Ἡνορέλιν ὑπέρροπλον αἰγώμηνον ἠδὲ καὶ εἶδον,
 Καὶ μέγεθον κατένασσε δ' ὑπὸ χθονὸς Ὀρυοδείης, 620
 Ἐνθ' οἷον ἄλγε' ἔχοντες ὑπὸ χθονὶ ναυεταῖοντες,
 Εἶατ' ἐπ' ἐχθαλῇ, μεγάλης ἐν πείρασσι Γαίης.
 Δηθὰ μάλ' αἰχνύμενοι, καρδίῃ μέγα πένθος ἔχοντες.
 Ἀλλὰ σφέας Κρονίδης τε καὶ αἰθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
 Οὐς τέκεν ἠὺκθονος Ρεῖη Κρόνον ἐν Φιλότῃ,
 Γαίης φρεσὶ μοσιώῃσιν ἀνήγαγον ἐς φάος αὐτῆς. 625

Diurna laborant, & faciunt favos albos,
At illi intus permanentes coopertis in alveariis,
Alienum laborem suum in ventrem metunt :
Similiter viris rem malam mortalibus mulieres
Iupiter altitonans dedit, participes operum
Molestorum. aliud vero prabuit malum pro bono
Qui nuptias refugiens, & laboriosa opera mulierum,
Non uxorem ducere velit, gravem vero attigerit senectam,
Caret qua senectutem foveat : si non sine opibus
Vivat, mortui possessionem inter se dividunt
Remoti cognati. cui vero nuptiarum conditio contigerit,
Pudicam vero habuit conjugem, sapientem,
Huic perpetuo malum cum bono certat.
Qui vero adeptus fuerit nocentis generis scēminam :
Vivit in pectore gestans perpetuum mœrorem
Animo & corde, & immedicabile malum est.
Adeo non licet Iovis fallere consilium, neque effugere.
Neque enim Iapetionides nulli injurius Prometheus
Illius evitavit gravem iram, sed necessario
Quamvis multiscium existentem, magnum vinculum coërcet.
Briareo vero ubi primum pater iratus est animo,
Cottoque atque Gyga, ligavit forti vinculo,
Fortitudinem immanem admiratus, atque etiam formam,
Et magnitudinem : collocavit autem sub terram latam,
Vbi illi dolores habentes sub terra agentes,
Sedent in extrema plaga, magna in finibus Terra,
Vsque valde mœrentes, corde magnum luctum habentes.
Sed ipsos Saturnius atque immortales Dii alii
Quos peperit pulchricoma Rhea Saturni in amore,
Terra consiliis reduxerunt in lucem iterum.

Αὐτὴ γάρ σφιν ἅπαντα διωκέως κατέλεξε,
 Σὺν κείνοις νίκην τε καὶ ἀγλαὸν ὄχθον ἄρεσσι.

Δηρὸν γὰρ μάραντο, πόνον θυμαλγὴν ἔχοντες,
 Τιτῆνες τε θεοί, καὶ ὅσοι Κρόνον ἐξεγμόνιο,

630

Ἀντίον ἀλλήλοισι δὴ κρείερας ὑσμίνας·
 Οἱ μὲν ἀφ' ὑψηλῆς Ὀδρύθου Τιτῶνες ἀγανοί,
 Οἱ δὲ ἄρ' ἀπ' ἐλύμποιο θεοὶ δωτῆρες εἰών,
 Οὓς τέκεν ἠΐθε μὲν Ρεῖη Κρόνον ἀνηθείσα.

Οἷρά τ' αἰνέτοισι μάχην θυμαλγὴν ἔχοντες,
 Συνεχέως ἐμάχοντο δέκα πλείους ἐνιαυτοί.

635

Οὐδέ τις ἴσ' ἐρεδ' ἡ χαλεπῆς λύσις, ἔδ' ἐτελεύτη
 Οὐδετέροις, ἴσον γὰρ τέλει τέτατο πολέμοιο.

Ἀλλ' ὅτε δὴ κείνοισι παρέσχετο ἄρμυρα πάντα,
 Νέκταρ τ' ἀμβροσίην τε, τὰ περ θεοὶ αὐτοὶ ἔδυσιν,

640

Πάντων ἐν στήθεσιν αἰέξετο θυμὸς ἀγνώωρ.
 Ὡς νέκταρ δὲ ἐπάσωντο καὶ ἀμβροσίην ἐρρίπνυν,
 Δὴ τότε τοῖς μετέειπε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·

Κέκλυτέ μοι, Γαίης τε καὶ Οὐρανὸς ἀγλαὰ τέκνα,
 Ὅφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.

645

Ἦδη γὰρ μάλα δηρὸν ἐσαντίοι ἀλλήλοισι,
 Νίκης καὶ κρείεθ' ὡς μαρνάμεθ' ἡμᾶτα πάντα,
 Τιτῶνες τε θεοί, καὶ ὅσοι Κρόνον ἐκγυμόμεθα.

Ἰμεῖς γὰρ μεγάλῃν τε βίην καὶ χεῖρας αἰάπης
 Φαίνετε Τιτῶεσιν ἐναντίοι ἐν δαΐλυρῃ,

650

Μνησάμενοι φιλότῃ ἐνέεσθαι, ὅσα παθόντες
 Ἔς φάσθαι ἀφ' ἀφίκεσθαι δυσηλεγέσθαι ἀπὸ δεσμοῦ,
 Ἡμετέρους δὴ βυλαῖς, ἀπὸ ζόφου ἡρόενθαι.

Ὡς φάτο. τὸ δὲ ἐξαῦτις ἀμείβετο Κότιον ἀμύμων·
 Δαιμόνι, σὺ δ' ἀδάηται πφάσκεαι· αἰεὶ καὶ αὐτοὶ
 Ἰδμεν ὅπ' ὡς μὲν περσίδες, ὡς δὲ ἐστὶ νόημα,

655

Ἀλκτῆς

*Ipsa enim eis cuncta prolixè recensuit ,
Cum illis victoriamque & splendidam gloriam accepturos.
Diu enim pugnarunt, laborem animum cruciantem habentes.
Titanesque Dii, & quotquot e Saturno nati sunt,
Contra sese mutuo per validas pugnas :
Hi quidem ab alta Othry , Titanes gloriosi,
Illi vero ab Olympo , Dii datores bonorum ,
Quos peperit pulchricoma Rhea Saturno concumbens.
Illi sane tum inter se pugnam animum excruciantem habentes,
Continue pugnant , decem totos annos.*

*Neque ullus erat contentionis gravis exitus , neque finis
Neutris : aqualiter autem finis extendebatur belli.
Sed quando jam illis praeiuit congruentia omnia ,
Nectarque ambrosiamque , quibus Dii ipsi vescuntur,
Omnium in pectoribus accendebatur animus generosus.
Vbi vero nectar comederunt & ambrosiam amabilem,
Iam tum ipsos sic affatus est pater hominumque Deorumque :*

*Audite me, Terraque & Caeli inclyti liberi,
Vt dicam qua me animus in pectoribus jubet ,
Iam enim admodum diu adversi nobis mutuo,
Pro victoria & imperio pugnavimus dies omnes,
Titanesque Dii, & quotquot e Saturno sati sumus.
Vos vero magnamque vim & manus invictas
Ostendite Titanibus contrarii in pugna gravi,
Memores amicitia placida , quibus perpeffis
Ad lucem redieritis molesto a vinculo ,
Nostra per consilia , a caligine obscura.*

*Sic dixit. illū vero rursus excepit Cottus irreprehensibilis :
Venerande , non ignota loqueris : sed & nos
Scimus, quod excellas prudentia & intellectu,*

Ἀλκτὴρ δ' αἰθανάτοισιν δ' ἄρ' ἔσθ' ἡμέο κρυεροῖο.
 Σῆς δ' ὑποφραδμοσυνήσιν δ' ὅτ' ἔσθ' ἡερόενι
 Ἀψορρόν δ' ἐξαυτίς ἀμειλίκων δ' ὅτ' ἔσθ' δεσμῶν
 Ἡλύθαμν, Κρόνῃς ἡ ἀνάξ, ἀνάελπτα παθόντες. 660

Τῷ καὶ νυῖ ἀπενεῖ τε νόῳ καὶ ὀπίφρονι βυλῇ
 Ῥυσόμεθα κρατὶ ὑμῶν ἐν αἰνῇ δηϊότητι,
 Μαργαμίνοι Τιτῆσιν ἀνὰ κρατερὰς ὑσμίνας.

Ὡς φάτ'. ἐπήνησαν ἣ θεοὶ δωτῆρες ἐάων,
 Μῦθον ἀκέσωντες. πόλεμος δ' ἐλιλαίετο θυμὸς 665

Μᾶλλον ἔτ' ἢ τοπαίροιθε· μάχην δ' ἀμέγαρον ἔγειραν

Πάντες, θήλειά τε καὶ ἄρσενες, ἡμαῖ κείνῳ,

Τιτῶές τε θεοὶ, καὶ ὅσοι Κρόνῃς ἐξεχύνοντο,

Οὓς τε Ζεὺς ἐρέβυσφιν ὑπὸ χθονὸς ἤκε Φόως δέ,

Δεινοὶ τε κραίεροί τε, βίῳ ὑπέρροπλον ἔχοντες. 670

Τῶν ἐκατὸν μὲν χεῖρες ἀπ' ὤμων αἰτῶσοντο

Πᾶσιν ὁμῶς. κεφαλὰ ἣ ἐκάσῳ πεντήκοντα

Ἐξ ὤμων ἐπέφυγον ὅτ' ἐπὶ σιβαροῖσι μέλεσσιν.

Οἱ τότε Τιτῶεσσιν κατέστανεν ἐν δαί λυγρῇ,

Πέτρας ἡλιβάτης σιβαρῆς ἐν χερσὶν ἔχοντες. 675

Τιτῶες δ' ἐτέρωθεν ἐκαρπύωντο Φάλαγγας

Προφρονέως, χειρῶν τε βίης θ' αἶμα ἔργον ἔφαινον

Ἀμφοτέροι. δεινὸν ἣ πείαχε πόνιον ἀπείρων.

Γῇ ἣ μέγ' ἐσμαράγησεν· ἐπέσενε δ' ἔρκατος αἶψος

Σειόμενον, πεδόθεν δ' ἐπινάσσετο μακρὸς Ὀλύμπῳ 680

Ῥίπῃ ὑπ' αἰθανάτων. ἐνοσίς δ' ἴκανε βαρεῖα

Ταῖς τ' αἰπὺς ἡερόεντα, ποδῶν αἰπεία τ' ἰωή

Ἀσπίδα ἰωχμοῖο, βολᾶων τε κρατερῶν.

Ὡς αἶψ' ἐπ' αἰθήλοισι ἴεσαν βέλεα σονόεντα.

Φωνὴ δ' ἀμφοτέρων ἴκετ' ἔρκατον ἀσερόεντα

Κεκλομένων. οἱ ἣ ξυνίσταν μεγάλα ἀλαλητῶ. 685

Οὐδ'

Depulfore immortalibus damni fuisti horrendi.

Tua vero prudentia ab caligine opaca

Retro iterum acerbis a vinculis

Venimus, Saturni fili rex, qua nollemus, passi.

Ideoque nunc intento animo, & prudenti consilio,

Vindicabimus vestrum imperium in gravi conflictu,

Pugnantes cum Titanibus per acria pralia.

Sic dixit. collaudarunt vero Dii datores bonorum,

Sermone audito. bellum vero cupiebat animus

Magis etiam quam antea: pugnam vero arduam ciebant

Omnes, scæminaque & mares, die illo,

Titanesque Dii, & quotquot Saturno prognati sunt,

Quosque Iupiter ex Erebo sub terra misit ad lucem,

Acres robustique, vires immensas habentes.

Horum centum quidem manus ab humeris promanabant

Omnibus simul. capita vero unicuique quinquaginta

Ex humeris enata erant in robustis artubus.

Qui tum Titanibus oppositi sunt in pugna luctuosa,

Rupes magnas validis in manibus gestantes.

Titanes vero ab altera parte confirmabant phalanges

Alacriter, manuumque viriumque simul opus ostentabant

Virique. horrende vero insonuit pontus immensus.

Terra vero valde stridebat: ingemiscebat vero latum cælum

Quassatum, penitus vero concutiebatur amplius Olympus

Impetu a Deorum. concussio vero venit gravis

Ad Tartarum tenebricosum, & pedum altus fragor,

Immodici tumultus, ictuumque fortium.

Ita sane in sese mutuo jaciebant tela gemebunda.

Vox autem utrorumque pervenit ad cælum stellatum

Adhortantium. at illi congregiebantur magno cum clamore.

Neque

Οὐδ' ἄρ' ἐπὶ Ζῶς ἔχεν ἑὸν μῦθον, ἀλλὰ νῦν τ' ἔγε
 Εἶθαρ μὲν μῦθον πᾶσι φρένες, ἔκ δέ τε πᾶσαν
 Φαῖνε βίβω. ἄμυδις δ' ἄρ' ἀπ' ἔρανος ἠδ' ἀπ' οὐλύμπας
 Ἀσράπιδων ἔσειχε στυγχαδόν· οἱ ἦ κεραυνοὶ 690
 Ἰκτάρ ἅμα βροντῇ τε καὶ αἰετοπῇ ποτέοντο
 Χειρὸς δ' ἀπὸ σιβαρῆς, ἱερὴν φλόγα δ' εἰλυφόωντες
 Ταρφέες. ἀμφὶ ἦ γαῖα φερέσβιον ἰσμεράγιστον
 Καιομένη· λάκε δ' ἀμφὶ πυρὶ μεγάλ' ἄσπελον ὕλη.
 Ἔζεε ἦ χθονὶ πᾶσα, καὶ ὠκεανοῖο ῥέεθρα, 695
 Πόνιον τ' αἰτρώγειον. οὐδ' ἄρ' ἀμφεπεθερμός αὐτμῇ
 Τιτῶνας χθονίους· φλόξ δ' ἠέρα δῖαν ἵκανε
 Ἀσπελον. ὅσας δ' ἄμερδε καὶ ἰφθίμων περ ἑόντων
 Αὐγὴ μαρμαίρυσσα κεραυνὸν τε στεροπῆς τε.
 Καῦμα ἦ θεαστέον κάτεχεν χάον· εἶσάτο δ' ἄνθρωποι 700
 Οὐφθαλμοῖσιν ἰδεῖν, ἠδ' ἔασιν ὅσας ἀκῆται,
 Αὐτως ὥς ὅτε γαῖα καὶ ἔρανος αἶρ' ὕπερθεν
 Πίλνατο. τοῖον γάρ κε μέγιστον δῶπλον ὁρώρην,
 Τῆς μὲν ἑριπομένης, ἧ δ' ὑπόθεν ἐξερεπὸν ἴον.
 Τόσας δῶπλον ἔχοντο θεῶν ἑρδὴ ξυιόνων. 705
 Σὺν δ' ἄνεμοι ἑνοσὶν τε κόνιν τ' ἐσφαράγιστον,
 Βροντῶν τε, Στεροπῶν τε, καὶ αἰθαλόεντα κεραυνόν,
 Κῆλα Διὸς μεγάλοιο. φέρον δ' ἰαχίω τ' ἐνοπλίω τε
 Ἔς μέσον ἀμφοτέρων· ὅπλον δ' ἀπληθὲς ὁρώρην
 Σμερδαλέης ἑρδῆς· κάρη δ' ἀνεφαίνετο ἔργων. 710
 Ἐκλίνθη ἦ μάχη. πρὶν δ' ἀλλήλοισι ἐπέχοντες,
 Ἐμμελέως ἐμάχοντο Διὸς κρατερὰς ὕσμινας.
 Οἳ δ' ἄρ' ἐνὶ πρῶτοις μάχῃ δαμνέαν ἐγειραν,
 Κότιον τε, Βελαρέωσ τε, Γύγης τ' ἀσπίον πολέμοιο.
 Οἳ ῥα τεληκσίης πέτρης σιβαρῶν ἀπὸ χειρῶν 715
 Πέμπον ἐπασυτέρας. καὶ δ' ἐσπίασαν βελέεσσιν

Neque sane amplius Iupiter cohibebat suum robur, sed ipsius
Statim robore implebatur animus, & omnem
Exeruit vim. simul etiam a cælo atque ab Olympo
Fulgurans incedebat assidue: fulmina autem
Celerrime una cum tonitru & fulgure volabant
Manu a robusta, sacram flammam circumvolventia
Crebra. circum vero terra alma reboabat
Ardens: crepitabat vero undique igne valde magna sylva.
Fervebat vero terra tota, & Oceani fluentia,
Pontusque immensus. circumdedit autem calidus vapor
Titanes terrestres: flamma vero ad aërem divinum pervenit
Magna. oculos vero visu privabat quantumvis fortium
Splendor radians fulminisque fulgurisque.
Incendium autē magnū corripuit Erebus: simile autē videbatur
Oculis aspiceret, ac auribus vocem audiret, (ac si quis corā
Eodem modo cum olim & terra & cælum latum superne
Appropinquabat. talis enim maximus strepitus excitabatur,
Hac quidem diruta, illo autem ex alto diruente.
Tantus fragor erat Diis pugna confligentibus.
Simul quoque venti motumque pulveremque cum strepitu ex-
Tonitruque, fulgurque, & ardens fulmen, (citabant.
Tela Iovis magni. ferebant autem fremitum clamoremque
In medium utrorumque: strepitus autem ingens excitabatur
Stupenda pugna: robur autem exerebatur operum.
Inclinata vero est pugna. prius vero sibi mutuo imminentes,
Fortiter pugnabant in forti pralio,
Illi vero inter primos pugnam acrem ciebant,
Cottusque, Briareusque, Gygesque insatiabilis belli.
Hi sane trecentas petras robustis e manibus
Mittebant frequentes: obumbrarunt autem jaculis

Τιτῶας καὶ οὐ μὲν ὑπὸ χθονὸς Ὀρυοδείης
 Πέμφαν, καὶ δεσμοῖσιν ἐν δ' ἄλγεοισιν ἔδησαν,
 Νικήσαντες χερσίν, ὑπερθύμης περ ἐόντας,
 Τόσσον ἔνερθ' ὑπὸ γῆς, ὅσον ἔρχανός ἐς ἀπὸ γαίης. 720
 Ἴσον γάρ τ' ἀπὸ γῆς ἐς Τάρταρον ἠερόεντα.
 Ἐννέα γ' οὐκῆτας τε καὶ ἡμάτα χαλκεῷ ἄκμων
 Οὐρανόνθεν καλῶν, δεκάτη ἐς γαῖαν ἵκηται.
 Ἐννέα δ' αὖ οὐκῆτας τε καὶ ἡμάτα χαλκεῷ ἄκμων
 Ἐκ γαίης καλῶν, δεκάτη ἐς Τάρταρον ἵκηται. 725
 Τὸν οὖν χαλκεον ἔρκετο ἑλήλαται· ἀμφὶ δέ μιν νύξ
 Τελσιχὴ κέχυται οὐκ ἐριλῶ. αὐτὰρ ὕπερθεν
 Γῆς ῥίζαι πεφύκασιν καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης.
 Ἐνθα θεοὶ Τιτῶες ὑπὸ ζόφῳ ἠερόεντι
 Κεκρύφαται, βυλῆσι Διὸς νεφεληγερέταο, 730
 Χώρῳ ἐν Ὀρώεντι, πελώρης ἑχατὰ γαίης.
 Τοῖς οὐκ ἐξίτον ἐστὶ πύλας δ' ἐπέθηκε Ποσειδῶν
 Χαλκείας· τείχε' οὐκ ἐρείκειται δ' ἀμφοτέρωθεν.
 Ἐνθα Γύγης, Κότι' οὐκ ἐπε, καὶ ὁ Βελαίρεως μεγάθυμος
 Ναῖσιν, φύλακες πρὸς Διὸς αἰγιόχοιο. 735
 Ἐνθα δὲ γῆς ὀνοφερῆς, καὶ Ταρταρὸς ἠερόεντος,
 Πόντος τ' ἀτρυγέτοιο, καὶ ἔρχαν' ἀερόεντος,
 Ἐξείης πάντων πηγῶν καὶ οὐκ ἐρείκειται ἑασιν,
 Ἀργαλὴ Ὀρώεντα, τὰ τε συνέχουσιν θεοὶ περ
 Χάσμα μέγ'. ὅδε κε πάντα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν 740
 Οὐδας ἵκηται, εἰ περὶ πύλεων ἐντοσθε γήϊοι.
 Ἀλλὰ κεν ἔνθα καὶ ἔνθα φέροι πρὸς θύελλα θύελλη
 Ἀργαλή· δεινὸν τε καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι
 Τῆτο πέρας· καὶ νυκτὸς ἐρεμνῆς οἰκία δεινὰ
 ἔστηκεν, νεφέλης κεκαλυμμένη κυανέῃσι. 745
 Τῶν οὐκ ἐξίτον ἰαπετοῖο παῖς ἔχει· ἔρχανόν δ' ἰρῶν

ἔσθως,

Titanas : atque hos quidem sub terram longe patentem
Miserunt, & vinculis molestis alligarunt,
Vincentes manibus, superbos licet existentes,
Tantum infra sub terram, quantum cœlum distat a terra.
Par enim spatium a terra in Tartarum caliginosum.
Novem enim noctes ac dies ferrea incus,
Cœlitus delapsa, decimo die ad terram perveniret :
Novem rursus noctes & dies ferrea incus,
Ex terra descendens, decimo die ad Tartarum perveniret.
Quem circa ferreum septum ductū est. circum vero ipsum nox
Triplici ordine fusa est circa collum. sed superne
Terra radices sunt & infructuosi maris.
Illic Dii Titanes sub caligine obscura
Absconditi sunt, consiliis Iovis nubicogi,
Loco in squalido, vasta ultima terra.
His non exitus patet : portas vero imposuit Neptunus
Ferreas : murus etiam circumdatus utrimque.
Illic Gyges, Cottusque, & Briareus magnanimus
Habitant, custodes fidi Iovis Ægiocchi.
Ibidem terra tenebricosa, & Tartari caliginosi,
Pontique infructuosi, & cœli stelligeri,
Ex ordine omnium fontes & fines sunt,
Molesti, squalidi, quos oderunt etiam ipsi Dii :
Hiatus ingens. nec vero toto integro anno
Solum attingeret, ubi primum portas intra venerit.
Sed sane buc & illuc ferret impetuosus procella
Molesta : horrendumque etiam immortalibus Diis
Hoc monstrum : & noctis obscura domus horrenda
Stans, nubibus obrecta nigris.
Has ante Iapeti filius sustinebat cœlum latum,

Stans,

Ἔσθως, κεφαλῇ τε καὶ αἰκαμάτησι χέρεσσιν
 Ἀσεμφέως, ὅθι Νύξ τε καὶ Ἡμέρα ἀμφὶς ἴδωται
 Ἀλλήλας προσέειπον, ἀμειβόμεναι μέγαν ἔδον
 Χάλκεον. ἢ μὲν ἔσω καταβήσεται, ἢ ᾗ θύραζεν 750
 ἔρχεταί, ἔδ' ἐπὶ ἀμφοτέρω δόμοι ἐντὸς ἔεργα.
 Ἀλλ' αἰεὶ ἐτέρη γε δόμων ἐκποδεν ἔῃσα,
 Γαῖαν ὀπισρέφεταί· ἢ δὲ αὖ δόμος ἐντὸς ἔῃσα,
 Μίμνῃ τῆς αὐτῆς ὥρῃ οὐδ' ἔς' ἀν' ἵκηται.
 Ἡ μὲν ὀπιχθονίοισι φάτο· πολυδερκὲς ἔχουσα· 755
 Ἡ δὲ ὕπνον μὲν χερσὶ κασίγνητον Θανάτοιο,
 Νύξ ὅλοή, νεφέλη κεκαλυμμένη ἠεροειδέϊ.
 ἔνθα ᾗ Νυκτὸς παῖδες ἐρεμνῆς οἰκί' ἔχουσιν,
 ὕπνοιο καὶ Θανάτοιο, δεινοὶ θεοί· ἔδ' ἐπὶ αὐτὰς
 Ἡέλιος φαέθων ὀπιδέρκεται ἀκτίνεσσιν, 760
 Οὐρανὸν εἰσπνιὼν, ἔδ' ἔρξανόθεν καταβαίνων.
 Τῶν ἑτέρω μὲν γλυτὴ τε καὶ εὐρέα νῶτα θαλάσσης
 Ἡσυχίη ἀνσρέφεταί καὶ μέλιχος ἀνθρώποισι.
 Τῷ δὲ σιδηρῇ μὲν κραδίη, χάλκεον δέ οἱ ἦτορ
 Νηλεὲς ἐν στήθεσσιν· ἔχῃ δὲ ὃν πρῶτα λάβησιν 765
 Ἀνθρώπων· ἐχθρὸς δὲ καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 ἔνθα θεὸς χθονίᾳ προΐεν δόμοι ἠχήμεντες
 Ἰφθίμω τ' Ἀΐδεω καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης
 ἔσσι· δεινὸς δὲ κύων προπαίροιτε φυλάσσῃ,
 Νηληϊῆς· τέχνῃ δὲ κακίῃ ἔχῃ. ἐς μὲν ἰόντας 770
 Σαίνει ὁμῶς ἔρῃ τε καὶ ἔασιν ἀμφοτέροισιν·
 ἔξελθειν δὲ σὺν αὐτῇ εἴα πάλιν, αἰεὶ δοκδύων
 Ἐοιδὴ ὅνκε λάβησι πυλέων ἐκποδεν ἰόντας
 Ἰφθίμω τ' Ἀΐδεω καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης.
 ἔνθα δὲ ναιετάει συγερὴ θεὸς ἀθανάτοισι, 775
 Δεινὴ Στύξ, θυγάτηρ αἰφ' ὀρέου Ὠκεανοῖο

Stans, capiteque & indefessis manibus
Firmiter, ubi Noxque & Dies prope euntes
Sese mutuo compellabant, alternis subeuntes magnum limen
Ferreum. hac quidem intrat, illa vero foras
Egreditur, neque unquam utrasque domus intus cohibet :
Sed semper altera saltem extra domum existens,
Terram super movetur : altera rursus in domo existens,
Expectat sui tempus itineris, donec veniat.
Hac quidem terrestribus multa cernens lumen habens,
Illa vero Somnum in manibus, fratrem Mortis,
Nox noxia, nube tecta atra.
Ibi autem Noctis obscura filii domus habent,
Somnus & Mors, graves Dii : neque unquam eos
Sol lucidus intuetur radiis,
Cælum scandens, nec cœlitus descendens.
Horum alter quidem terramque & lata dorsa maris
Quietus percurrit & placidus hominibus.
Alterius vero ferreum quidem cor, æreum vero ei pectus
Crudele in præcordiis : tenet autem quem primum arripuerit
Hominum : hostis vero etiam immortalibus Diis.
Illic Dei inferi in anteriore parte ades resonantes,
Fortisque Plutonis & terribilis Proserpina
Stant. Horrendus autem canis pro foribus custodit,
Sævus. artem autem malam habet. introeuntes quidem
Adulatur pariter caudaque & auribus ambabus :
Exire vero non iterum permittit denuo, sed observans
Devorat, quemcunque prenderit extra portas euntem
Fortisque Plutonis & terribilis Proserpina.
Ibidem habitat abominanda Dea immortalibus,
Horrenda Styx, filia reciprocantis Oceani,

Πρεσβυτάτη. νόσφιν ἣ θεῶν κλυτὰ δώματα ναΐδ
Μακρῇσι πέτρῃσι κατηρεφέ. ἀμφὶ ἣ πάντι
Κίοσιν ἀργυρέοισι πρὸς ἔργον ἐσήρακται.

Παῦρα ἣ Θαύμαντι θυγάτηρ πόδας ὠκέα Ἴρις 780

Ἀγγελίης πωλεῖται ἐπ' οὐρέα νῶτα θαλάσσης,
Ὅππότε ἔρις καὶ νεῖκε ἐν ἀθανάτοισιν ὄρηται.

Καί ῥ' ὅστις ψεύδεται Ὀλύμπια δώματ' ἐχόντων,
Ζῆς δέ τε Ἴριν ἐπεμψε θεῶν μέγαν ὄρεον ἐνεῖκα

Τηλόθεν ἐν χερσὲν περὶ πόω πολυώνυμον ὕδωρ 785

Ψυχρόν, ὃ, τ' ἐκ πέτρης καταλείβεται ἡλιβάτιο

Τ' ἤληϊς· πολλὸν ἣ ὑπὸ χθονὸς οὐρυδαίης

Ἐξ ἱερῶ παρμοῖο ῥέει δαΐνυκτα μέλαιναν

Ὠκεανοῖο κέρας. δεκάτη δ' ὅππ' μοῖρα δέδασται.

Ἐννέα μὲν παρὶ γλῶττι καὶ οὐρέα νῶτα θαλάσσης 790

Δίνης ἀργυρῆς εἰλιγμύτι· εἰς ἅλα πίπτει,

Ἡ ἣ μί' ἐκ πέτρης περὶ πόω, μέγα πῆμα θεοῖσιν.

Ὅσκειν τ' ὅππ' ὄρεον ἀπολείψας ἐπομόσῃ

Ἀθανάτων, οἳ ἔχουσι κάρη νιφόεντι· Ὀλύμπῃ,

Κεῖται νήϊτι· τελεεσμήνιον εἰς ἐνιαυτόν· 795

Οὐδέ ποτ' ἀμβροσίης καὶ νέκταρ· ἔρχεται αἶσον

Βρώσι, ἀλλὰ τε κεῖται ἀνάπνους καὶ ἀναυδ·

Στρωτοῖς ἐν λεχέεσσιν, κακὸν δ' ὅππ' κῶμα καλύπτει.

Αὐτὰρ ἐπὶ νῆσον τέλεσεν μέγαν εἰς ἐνιαυτόν,

Ἀλλὰ δ' ἐξ ἁλῆς δέχεται χαλεπώτα· αἶθλα· 800

Ἐννέα εἴς ἃ θεῶν ἀπομείρεται αἰὲν ἐόντων,

Οὐδέ ποτ' ἐς βελὺν ὅππ' ἰμίσγεται, εἰδ' ὅππ' δαΐτας,

Ἐννέα πάντ' ἔτα· δεκάτῃ δ' ὅππ' ἰμίσγεται αὖτις

Εἰρέας ἀθανάτων, οἳ Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσι.

Τοῖον ἄρ' ὄρεον ἔθεντο θεοὶ Στυγὸς ἀφθιόν ὕδωρ, 805

Ὠγύγιον, τὸ δ' ἴησι κατασφύλλει δαΐνυκτα.

Εἰς

*Maxima natu. seorsum vero a Diis inclytas ades incolit
Ingentibus saxis superne tectas : circum vero quaque
Columnis argenteis ad cœlum firmatae sunt.
Raro vero Thaumantis filia pedibus velox Iris,
Nuncii causa versatur super lata dorsa maris,
Quando lis & contentio inter Deos exorta fuerit.
Et sane quisquis mentiatur cœlestes domos tenentium,
Iupiter tū Irim mittere solet Deorū magnū iusjurandū ut serat
E longinquo in aureo vase aquario celeberrimam aquam
Frigidam, quæ e petra destillat alta
Excelsa. multum vero subtus terram spatiosam
E sacro flumine fluit per noctem nigram,
Oceani cornu. decima vero pars attributa est.
Novem quidem circa terramque & lata dorsa maris
Vorticibus argenteis intortus in mare cadit,
Vna vero ex petra profluit, magnum damnum Diis.
Quisquis perjurium libans peieraverit
Immortalium, qui tenent verticem nivosi Olympi,
Iacet spiritus expers integrum per annum :
Neque ambrosia & nectaris fruitur
Cibo, sed jacet non respirans, & mutus,
Stratis in lectis, malus autem veterius obtegit.
Sed postquam morbo defunctus est magnum per annum,
Alia ex alia excipit molestissima erumna.
Novennio autem a Diis separatur æternis,
Neq₃ unquā ad consiliū ineundū cū iis versatur, neq₃ ad epulas,
Novem totis annis : decimo tandem versatur iterum
In cœtib₃ immortalium, qui cœlestes domos incolunt.
Tale itaq₃ iusjurandū constituerunt Dii Stygis perennē aquam,
Antiquam istam, quæ tranat valde asperum locum.*

Ἐνθα ᾗ γῆς δνοφερῆς, καὶ Ταρτάρῳ ἡερόενι Θ,

Πόνι' τ' αἰετυγέτοιο καὶ ἔρην' αἰερόενι Θ,

Ἐξείης πάντων πηγῶν καὶ πείρατ' ἔασιν,

Ἀργαλέ', αἰεταίν' α, τά τε συγέσσι θεοί περ.

810

Ἐνθα δὲ μαρμαίρεαί τε πύλαι, καὶ χαλκεῖ' ἔδος

Ἀεμφῆς, ῥίζησι διλωκέεσσιν ἀρηρῶς,

Αὐτοφυῆς. πρὸθεν ᾗ, θεῶν ἐκλοοθεν ἀπάντων,

Τιτῶνες ναῖοσι, πέρην χαεῖ' Ἰοφεροῖο.

Αὐτὰρ ἐρσμαρῆχοιο Διὸς κλειτοὶ Ἰπίκχροι

815

Δώματ' αἰετῶσιν ἐπ' Ὠκεανοῖο θεμέθλοισ,

Κότῃ Θ τ' ἡδὲ Γύγης. Βελαρέων γε μὴν ἦν ἑόντ',

Γαμβρόν ἑόν ποιήσε βαρύκλυπ Θ Ἐννοσίγαι Θ.

Δῶκε ᾗ Κυμοπόλειαν ὀπύειν, θυγατέρα ἰώ.

Αὐτὰρ ἐπεὶ Τιτῶας ἀπ' ἔρην' ἐξέλασε Ζῶς,

820

Ὀπλότατον τέκε παῖδα Τυφωέα Γαῖα πελώρη,

Ταρτάρῳ ἐν φιλότῃ, Διὶ χρυσίῳ Ἀφροδίτῃ.

Οὐ χεῖρες μὴν ἔασιν ἐπ' ἰαχῇ ἔργματ' ἔχουσι,

Καὶ πόδες ἀκάματοι κρατερῶς θεῶν. ἐκ δὲ οἱ ὤμων

Ἦν ἑκατὸν κεφαλὰ ὄφι Θ, δεινοῖο δ' ἔρην' ἑόντ',

825

Γλώσσησι δνοφερῇσι λελειχμότες. ἐκ δὲ οἱ ὄσων

Θεσπεσίης κεφαλῇσιν ὑπ' ὀφρύσι πῦρ αἰμάρυσσε.

Πασέων δ' ἐκ κεφαλέων πῦρ καίετο δερσὶ μύοιο,

Φωναὶ δ' ἐν πάσῃσιν ἔσαν δεινῆς κεφαλῇσι,

Παντοίῳ ὅπ' ἰεῖται ἀθέσφατον. ἄλλοτε μὴν γῶ

830

Φθείγονθ', ὥς θεοῖσι στανιέμῃ. ἄλλοτε δ' αὐτε

Ταύρῳ ἐρβρύχεω μὴ Θ αἰχέτ' ὄσαν αἰγυρῶ.

Ἄλλοτε δ' αὐτε λέοντι Θ ἀναιδέα θυμὸν ἔχοντι Θ.

Ἄλλοτε δ' αὐ σκυλάκεσσιν ἐοικότα, θαύματ' αἰκῶσι.

Ἄλλοτε δ' αὐ ῥοίζαχ', ὑπὸ δ' ἤχεεν ἔρρα μακρά.

835

Καὶ νύ κεν ἔπλετο ἔργον ἀμήχανον ἡμῶν κείνῳ,

Καί

*Ibi autem terra caliginosa, & Tartari obscuri,
Pontique infructuosi, & cœli stellati,
Ex ordine omnium fontes & fines sunt,
Molesti, squalidi, quos oderunt etiam Dii ipsi.
Illic splendidaque porta, & arcum limen
Immotum, radicibus longis compactum,
Sua sponte natum. ante illud vero extra omnes Deos
Titanes habitant, ultra Chaos caligine obductum.
Caterum valde tonantis Iovis inclyti auxiliarii
Domus incolunt in Oceani fundamentis
Cottus atque Gyges. Briareum quippe sortem existentem
Generum suum fecit graviter fremens Neptunus.
Dedit autem Cymopoliâ, ut ducat in uxorem, filiam suam.
Ast ubi Titanes e Cœlo expulit Iupiter,
Minimum natus peperit filium Typhœum Terra magna,
Tartari in amore, per auream Venerem.
Cujus manus quidem sunt ob robur occupata,
Et pedes indefessi robusti Dei: ex humeris vero ei
Erant centum capita serpentis, horrendi draconis,
Linguis nigris lambentia: præterea ex oculis ei
Admirandis in capitibus sub superciliis ignis micabat:
Omnibus autem ex capitibus ignis flagrabat cernentis.
Voces quoque in omnibus erant horrendis capitibus,
Omnigenum sonitum emittentes ineffabilem. interdum enim
Sonabant, ut Diis intelligere liceret: interdum rursus
Tauri valde mugientis robore indomiti vocem ferocis:
Interdum rursus leonis savum animum habentis:
Interdum rursus catulis similia, mira auditu:
Interdum vero stridebat, resonabantque montes alti.
Et sane evenisset res inevitabilis die illo,*

Καί κεν ὄγε θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάξεν,
 Εἰ μὴ ἄρ' ὁξὺ νόητε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
 Σκληρὸν δ' ἐβρόντησε καὶ ὄβριμον. ἀμφὶ ᾗ γαῖα
 Σμερδαλέον κῆνάβησε, καὶ ἔρξανός δ' ῥυς ὑπερθεν, 840
 Πόνι' ὅτ' ὠκεανὸς τε ῥοαὶ καὶ τάρταρος γαίης.
 Ποσσὶ δ' ὑπ' ἀθανάτοισι μέγας πελεμίζετ' Ὀλυμπόν.
 Ὀρνυμύοιο ἀνακλόν· ἐπεσενάχζε ᾗ γαῖα.
 Καῦμα δ' ὑπ' ἀμφοτέρων κάτεχεν ἰοειδέα πίντον,
 Βροντῆς τε, σεροπῆς τε, πυρὸς ἀπὸ τοῦ πελώρου. 845
 Πρηστήρων ἀνέμων τε, κεραυνὸς τε φλεγέθονι.
 Ἔζεε ᾗ χθονὶ πᾶσα, καὶ ἔρξανός, ἡ δὲ θάλασσα
 Θῦε δ' ἄρ' ἀμφ' ἀκταῖς, πῦλ' ἀμφὶ τε κύματα μακρὰ
 Ῥίπῃ ὑπ' ἀθανάτων· ἔνοσις δ' ἄσβεστος ὁρώρη.
 Τρέας' Αἰδῆς δ' ἐνέροισι κατὰ φθιμύοισιν ἀνάσων, 850
 Τιτῶές θ' ὑποταρτάριοι, Κρόνον ἀμφὶς ἐόντες,
 Ἀσβέστος κελεύδοιο καὶ αἰνῆς δηϊότητος.
 Ζῶς δ' ἐπεὶ οὐκ ἔρρωθεν ἐὼν μύθος, εἴλετο δ' ὄπλα,
 Βροντῶν τε σεροπῶν τε, καὶ αἰθαλόεντα κεραυνόν,
 Πλήξεν ἀπ' ἐλύμποιο ἐπάλμῳ. ἀμφὶ ᾗ πᾶσας 855
 Ἔπρεσε θεσπεσίας κεφαλὰς δεινοῦ πελώρου.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ μιν δάμασε πλεγῆσιν ἰμάσας,
 Ἦειπε γηωθεῖς, σενάχζε ᾗ γαῖα πελώρη.
 Φλόξ ᾗ κεραυνωθένι· ἀπέσσυτο τοῦτο ἀνακλόν.
 Οὔρεσ' ἐν βήσῃσιν αἰδνῆς παιπαλοέσσης 860
 Πληγῆντ'. πολλὴ ᾗ πελώρη καίετο γαῖα
 Ἀτμῇ θεσπεσίῃ, καὶ ἐτήκετο κασσίτερ' ὥς,
 Τέχνη ὑπ' αἰζῶν ὑπὸ τ' ὀτρύνει χροάνοιο
 Θαλφθεῖς, ἢ σίδηρος, ὅπερ κρείερώτατός ἐστιν,
 Οὔρεσ' ἐν βήσῃσι δαμαζόμεν' πυρὶ κηλέω, 865
 Τήκεται ἐν χθονὶ δῖῃ, ὑφ' Ἠφαίστου παλάμῃσιν.

Atque ipse mortalibus & immortalibus imperasset,
Nisi statim intellexisset pater hominumque Deorumque.
Graviter autem intonuit atque fortiter. circum vero terra
Horrende edidit fragorem, & cœlum latum superne,
Pontusque & Oceani fluxus, & infima loca terra.
Pedibus vero sub immortalibus magnus contremuit Olympus
Insurgente rege: ingemiscebat autem tellus.
Ardor autem ab utrisque occupabat nigrum pontum
Tonitruque, & fulguris igne ab isto immani,
Igneorumque turbinum, & fulminis ardentis.
Fervebat autem terra omnis, & cœlum, atque mare.
Furebant autem circum litora undique fluctus magni
Impetua Deorum: concussio autem sedatu difficilis oriebatur.
Expavit autem Pluto inferis mortuis imperans,
Titanesque sub tartarum detrusi, circa Saturnum existentes,
Ob inextinguibilem frēmitum, & gravem conflictum.
Iupiter vero postquam incitavit suum robur, sumpsitque arma,
Tonitruque fulgurque, & coruscans fulmen,
Percussit ab Olympo insiliens. circum vero omnia
Combussit ingentia capita sævi portenti.
Caterum ubi ipsum vicit ictibus percutiens,
Cecidit mutilatus, ingemiscebat autem terra vasta.
Flamma autem fulmine icto prosliebat a rege,
Montis in saltibus opacis asperis
Percusso. multa autem ac vasta ardebat terra
Vapore ingenti, & liquecebat stanni instar,
Quod arte juvenum & in magnum foramen habento catino
Calesactum, vel ut ferrum, quod solidissimum est,
Montis in cavitatibus victum igne urente,
Liquefcit in terra divina sub Vulcani manibus.

Ὡς ἄρα τήκετο γαῖα σέλα πυρὸς αἰθομένοιο.

Ῥίψε δέ μιν θυμῷ ἀκάχων ἐς Τάρταρον ὄρυϊ.

Ἐκ ἧς Τυφωέου ἔς' ἀνέμων μύου ὕγρον αἰνίαν,

Νόσφι Νότα, Βορέω τε, καὶ δρυέσσω Ζεφύροιο.

870

Οἷ γε μὴν ἐκ θεόφιν γλυκῆς, θνητοῖς μέγ' ὄνειαρ.

Αἱ δὲ ἄλλαι μαψαῶραι ὀπιπνεῖσι θάλασσαν,

Αἱ δὲ τοι πίπτεσσι ἐς ἡεροειδέα πόντον,

Πῆμα μέγα θνητοῖσι, κακῇ θύσιν ἀέλη·

Ἄλλοι δὲ ἄλλαι αἶεσι, Δρασκιδναῖοί τε νῆας,

875

Ναύτας τε φθείρουσι. κακῶ δὲ ἔγινετο αἰλή,

Ἀνδράσιν οἱ κείνοισι στυγαντῶσιν ἤνι πόντον.

Αἱ δὲ αὖ καὶ ἤνι γαῖαν ἀπείριον ἀνθεμόεσσαν

Ἐργ' ἐρατὰ φθείρουσι χαμαιγλυκῶν ἀνθρώπων,

Πιμπλῶσσι κόνιός τε καὶ δρυγαλέα κελοσυρίθ.

880

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥα πόνον μάκαρες θεοὶ ἐξετέλεσαν,

Τιτλώεσι ἧς πρῶτων κείναντο βίηφι,

Δὴ ῥα τότε ὥτρενον βασιλδέμεν ἠδὲ ἀνάσσειν,

Γαίης φραδμοσιῶσιν, ὀλύμπιον δὲρύοπα Ζεῷ,

Ἀθανάτων. ὃ ἧς τοῖσιν ἐὺ διεδάσσατο τιμᾶς.

885

Ζεὺς ἧς θεῶν βασιλδὺς πρῶτῳ ἄλοχον θέτο Μῆτιν,

Πλεῖστα θεῶν εἰδῆσαν ἰδὲ θνητῶν ἀνθρώπων.

Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἤμελλε θεὰν γλαυκῶπιν Ἀθήνην

Τέξεσθαι, τότε ἔπειτα δόλῳ φρένας ἐξαπατήσας

Λίμυλίοισι λόγοισιν ἑλὼν ἐγκάτθετο νηδύν

890

Γαίης φραδμοσιῶσιν, καὶ Οὐρανῶ ἀσερόεντι.

Τῶς γάρ οἱ ἐφρασαίην, ἵνα μὴ βασιληίδα τιμῇ

Ἀλλ' ἔχῃ, Διὸς ἀντὶ, θεῶν αἰειγλυκῶν.

Ἐκ γάρ τ' εἴμαρτο φειφρονα τέκνα γλυκῆς.

Πρῶτῳ γὰρ κέρει γλαυκώπιδα Τειτογλυκίαν,

895

Ἴσον ἔχουσαν παλὲν μύου καὶ ὀπίφρονα Βελιώ.

Αὐτὰρ

Sic sane liquecebat terra fulgore ignis ardentis.

Abiecit autem ipsum animo mæstus in Tartarum vastum.

*Ex Typhoëo autem est ventorum vis humide flantium,
Excepto Noto, Boreaue, & celeri Zephyro.*

Qui sane ex Diis sunt nati, hominibus magna utilitas.

Ast alii sine usu venti inspirant mare,

Qui utique incidentes in obscurum pontum,

Clades magna hominibus gravi saviunt turbine,

Alibi autem alii flant, dissipantque naves,

Nautasque perdunt. mali autem non est remedium

Viris qui illis occurrerint in ponto.

Iidem rursus per terram immensam floribus ornatam

Opera jucunda corrumpunt humo prognatorum hominum,

Replentes pulvereque & molesto palearum strepitu.

Sed postquam sane laborem Dii beati perfecerunt.

Cum Titanibus autem pro honore pugnarunt vi,

Iam tum jubebant regnare atque imperare,

Ex Terra consilio Olympium late cernentem Iovem

Immortalibus. Hic vero inter illos rite distribuit munia.

Iupiter autem Deorum rex primam uxorem duxit Metin,

Plurimum ex Diis edoctam, & mortalibus hominibus.

Sed cum jam esset Deam cæsis oculis Minervam

Paritura, tum demum dolis animo decepto

Blandis sermonibus in suam condidit alvum,

Telluris consiliis, & Cæli stellati.

Sic enim ei consuluerunt, ne regium honorem

Alius haberet Iovis loco Deorum sempiternorum.

Ex hac enim in satis erat prudentes liberos nasci.

Primam quidem virginem cæsis oculis apud Tritonē genitam,

Par habentem patri robur, & prudens consilium:

Αὐτὰρ ἔπειτ' ἄρ' εἰ παῖδα θεῶν βασιλῆα καὶ ἀνδρῶν
Ἡμελλεν τέξεσθαι, ὑπέρβιον ἤτερ ἔχοντα·

Ἀλλ' ἄρ' εἰ μιν Ζεὺς προΐεν ἐλὼ ἐκείτθετο νηδυῖ,
ὣς δὴ οἱ φροῖσαστο θεὰ ἀγαθὸν τε κακὸν τε. 900

Δωτέρον ἠγάγετο λιπαρὴν Θέμιν, ἣ τέκεν Ωρεας,
Εὐνομίην τε, Δίκην τε, καὶ Εἰρήνην τε θαλῆαν·

Αἵ τ' ἔργ' ὠραῖσσι κατὰ θνητοῖσι βροτοῖσι·

Μοίρας θ', ἧς πλείη περὶ πόρε μητιέτα Ζεὺς,
Κλωθὴν τε, Λάχεσιν τε, καὶ Ἀΐεσπον· αἵ τε διδῶσι 905

Θνητοῖς ἀνθρώποισιν ἔχειν ἀγαθὸν τε κακὸν τε.

Τρεῖς δέ οἱ Εὐρυνόμῃ Χάριτας τέκε καλλιπαρήγας,
ὧκεαν κέρη, πολυήρατον εἶδ' ἔχουσα,

Ἀγλαίην καὶ Εὐφροσύνην, Θαλίην τ' ἐρατεινὴν
Τῶν καὶ ὑπὸ βλεφάρων ἔρ' εἶδετο δερκομηναίων 910

Λυσιμελής· καλὸν ᾧ ὑπὸ ὀφρύσι δερκιδόωντι.

Αὐτὰρ ὁ Δήμητρε' πολυφόρβης ἐς λέχ' ἦλθεν,

ἣ τέκε Περσεφόνειν λυκώλενον, ἣν Ἀΐδωνός·

Ἡρπασεν ἧς πατρὸς μητρός, ἔδωκε δ' μητιέτα Ζεὺς.

Μνημοσύνης δ' ἐξ αὐτῆς ἐργάσαστο καλλιχόμοιο, 915

Ἐξ ἧς αἱ Μῆσαι χρυσάμπυκες ἐξεχέοντο

Ἐννέα, τῇσιν αἶδον θαλία, καὶ τέρψις αἰοιδῆς.

Λητώ δ' Ἀπόλλωνα, καὶ Ἀρτεμιν ἰοχέαιραν,

Ἰμερόεντα γόνον πατρὸς πάντων ἑρμινύων,

Γεῖνατ' ἄρ', αἰγίοχοιο Διὸς Φιλότῃ μιγείσα. 920

Λοιδοτάτῃ δ' Ἡρῇ θαλερὴν ποιήσατ' αἰγιόην.

Ἡ δ' Ἡβῇ, καὶ Ἀρῇ, καὶ Εἰλείθειαν ἔπικτε,

Μιχθεῖσ' ὧν Φιλότῃ θεῶν βασιλῆϊ καὶ ἀνδρῶν.

Αὐτὸς δ' ὅκ κεφαλῆς γλαυκώπιδ' Ἀλκυονίδα,

Δεινὴν, ἐρεκύδοιμον, ἀγέεργον, ἀτρυτώνην, 925

Πότνιαν ἣ κέλαδοί τε αἶδον, πόλεμοί τε, μάχη τε.

Caterum deinde sane filium Deorum regem & virorum
Erat paritura, magnum animum habentem :
Sed illam sane Iupiter ante in suum condidit ventrem,
Ut nempe ei indicaret Dea bonumque malumque.
Postea duxit splendidam Themis, quæ peperit Horas,
Eunomiamque, Dicenque, & Irenen florentem :
Quæ opera matura faciunt mortalibus hominibus :
Parcasque, quibus maximum honorem dedit prudens Iupiter,
Clothoque, Lachesinque, & Atropon : quæ dant
Mortalibus hominibus habere bonumque malumque.
Tres vero ei Eurynome Gratias peperit pulchras genas habentes,
Oceani filia, peroptabilem formam habens,
Aglaïam & Euphrosynen, Thaliæque amabilem :
Quarum e palpebris amor destillat contuentium
Solvens membra : jucundum vero sub superciliis aspiciunt.
Porro hic Cereris multa nutrientis ad lectum venit,
Quæ peperit Proserpinam formosam, quam Pluto
Rapuit sua a matre, dedit autem sapiens Iupiter.
Mnemosynen vero deinceps amavit pulchricornam,
Ex qua Musæ aureis reticulis revinctæ nata sunt
Novem, quibus placent convivia, & oblectatio cantus.
Latona autem Apollinem, & Dianam sagittis gaudentem,
Suavissimos liberos præ omnibus cœlicolis,
Peperit sane, Ægiochi Iovis amor mixta.
Postremam vero Iunonem floridam duxit uxorem.
Hæc autem Heben, Martem, & Lucinam peperit,
Mixta amore Deorum regi & hominum.
Ipse vero ex capite, cæcis oculis pradiatam Tritogeniam,
Acrem, tumultum excitantem, ducem exercitus, indomitam,
Venerandam: cui clamoresque placuerunt, bellaque pugnaque.

Ἡρῇ δὲ Ἡφαιστον κλυτὸν ἐν φιλότῃ μιγῆσαι
 Γίνασθαι, (καὶ ζαμύησε, καὶ ἤρπεν ὡς παρθενίῃ)
 Ἐκ πάντων τέχνησι κεκασμῶν ἔρκαϊώνων.
 Ἐκ δὲ Ἀμφιλείτης καὶ ἐρκελὺπα Ἐννοσιγαίης 930
 Τείτων Ἀρυδείης γένετο μέγας· ὅς τε θαλάσσης
 Πυθμῶ· ἔχων, παρὰ μηρὶ Φίλη καὶ παρὰ ἄνακτι
 Ναΐφ χρυσέα δῶ, δεινὸς θεός. αὐτὰρ Ἀρῇ
 Ρινοτόρῳ Κυθήρεια φόβον καὶ Δεῖμον ἐπέκλεν
 Δεινὸς, οἷ τ' ἀνδρῶν πυκινὰς κλονέεσσι Φαλαίγας 935
 Ἐν πολέμῳ κρυόεντι σὺν Ἀρῇ πολιπόρθω,
 Ἀρμονίῳ δ', ἰὼ Κάδμῳ· ὑπέρθυμῳ δ' ἄκροισιν.
 Ζηνὶ δὲ ἄρ' Ἀτλαντὶς Μαίη τέκε κύδιμον Ἑρμῖν,
 Κήρυκ' ἀθανάτων, ἱερὸν λέχῳ εἰσαναβᾶσα.
 Καδμείῃ δ' ἄρα οἱ Σεμέλῃ τέκε Φαίδιμον υἱόν 940
 Μιχθεῖσ' ἐν φιλότῃ Διώνυσον πολυμηθέα,
 Ἀθάνατον θνητῇ· νυῦ δὲ ἀμφότεροι θεοὶ εἰσιν.
 Ἀλκμήῃ δ' ἄρ' ἐπέκλε βίβῳ Ἡρακλεΐῳ,
 Μιχθεῖσ' ἐν φιλότῃ Διὸς νεφεληγερέταο.
 Ἀγλαΐῃ δ' Ἡφαιστῷ ἀγακλυτὸς ἀμφιγυήεις, 945
 Ὀπλοτάτῃ Χαρίτων, θαλερῶ ποιήσατ' ἀκροῖν.
 Χρυσσοθήμης δ' Διώνυσῳ ξανθῷ Ἀελαΐδῃ,
 Κέρκῃ Μίνῳ, θαλερῶ ποιήσατ' ἀκροῖν.
 Τῷ δέ οἱ ἀθάνατον καὶ ἄγῃρω θῆκε Κρονίων.
 Ἡΐῃ δ' Ἀλκμήνης καλλισφύρης ἄλκιμῳ υἱός, 950
 Ἦς Ἡρακλῆῳ, τελέσας στυγέοντας αἰέθλης,
 Παῖδα Διὸς μεγάλῳ καὶ Ἡρῆς χρυσοπέδιλος,
 Λιδοίῃ δ' ἄκροισιν ἐν Οὐλύμπῳ νιφόεντι·
 Ὀλβίῳ, ὅς μ' ἐργὸν ἐν ἀθανάτοισιν αἰνύσας,
 Ναΐφ ἀπήμαντ' καὶ ἀγῆρα ἤματ' πάντα. 955
 Ἡελίῳ δ' ἀκάμαντι τέκε κλυτὴ δίκεαν ἴνη

*Iuno autem Vulcanum inclytum, amoris indulgens,
Peperit, (& vires intendit, & contendit cum suo marito)
Prae omnibus artibus ornatum caelicolis.
Ex Amphitrite autem & valde resonante Neptuno
Triton late potens natus est magnus: qui maris
Fundum tenens apud matrem charam & patrem regem
Incolit aureas ades, magnus Deus. sed Marti
Clypeos dissecanti Venus Terrorem & Metum peperit
Graves, quique virorum densas turbant phalanges
In bello horrido, una cum Marte urbes devastante,
Et Harmoniam, quam Cadmus magnanimus duxit uxorem.
Iovi vero Atlantis filia Maia peperit gloriosum Mercurium,
Praeconem Deorum, sacrum lectum conscendens.
Cadmi filia vero ei Semele peperit clarum filium,
Rem cum eo habens, Bacchum hilarem,
Immortalem mortalis: nunc vero ambo Dii sunt.
Alcmene vero peperit fortem Herculem,
Mixta in amore Iovis nubes cogentis.
Aglaiam vero Vulcanus percelebris utroque pede claudicans
Minimam natu e Gratiis floridam duxit uxorem.
Sed aureo crine conspicuus Bacchus flavam Ariadnen,
Filiam Minois, floridam fecit conjugem.
Hanc vero ei immortalem expertemque senii fecit Saturnius.
Heben autem Alcmena pulchras tales habentis fortis filius
Hercules, peractis luctuosis certaminibus,
Filiam Iovis magni & Iunonis aureis calceamentis utentis,
Pudicam duxit uxorem in Olympo nivoso:
Felix, qui magno facinore inter Deos confecto
Habitat illaesus & expers senii omnibus diebus.
Soli autem indefesso peperit inclyta Oceanis*

Περσηὶς Κίρκῳ τε, καὶ Αἰήτῳ βασιλῆα.

Αἰήτης δ' ὕος Φαεσιμβρότερ' Ἡλίοιο,

Κέρκῳ Ωκεανοῖο τελέεντο ποταμοῖο

Γῆμε θεῶν βεβλήσιν Ἰδύαν καλλιπάρηον.

960

Ἡ δέ οἱ Μήδειαν εὖσφυρον ἐν Φιλότῃ

Γείναθ' ὑπερδμηθεῖσα Διὰ χρυσῷ Ἀφροδίτῳ.

Τμεῖς μὲν νῦν χαίρετ'· ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,

Νῆσοί τ', ἡπειροί τε, καὶ ἀλμυρὸς ἐνδοθι πόντος.

Νῦν ὅ γε θεῶν φύλον αἰεῖσατε ἡδυνέπειαι

965

Μῆσσι Ολύμπιάδες, κῆραι Διὸς Αἰγιόχοιο,

Ὅσασι δὴ θνητοῖσι παρ' ἀνδράσιν δυνήθεσσιν

Ἀθάναται, γείναντο θεοῖς θηπείκελα τέκνα.

Δημήτηρ μὲν Πλῆστον ἐγείνατο, δῖα θεῶν,

Γασίῳ ἥρωϊ μιγεῖσ' ἐρατῇ Φιλότῃ

970

Νειῶ ἐν τεύχεσσι, Κρήτης ἐν πίονι δήμῳ,

Ἐὐλόν· ὅς εἰς ὀπὶ γλῶττι καὶ δόρεα νῶτα θαλάσσης,

Πᾶσαν τῇ ὅ τυχόνῃ, καὶ ἔκ' ἐς χεῖρας ἵκηται,

Τὸν δ' ἀφνειὸν ἔθηκε, πολὺν τέ οἱ ὥπασεν ὄλβον.

Κάδμω δ' Ἀρμονίῃ, θυγάτηρ χρυσοῦς Ἀφροδίτης,

975

Ἰνῷ καὶ Σεμέλλῳ, καὶ Ἀγαυῷ καλλιπάρηον,

Αὐτονόῳ δ', ἠὲ γῆμιν Ἀριστῷ βαθυχαίτης,

Γείνατο καὶ Πολύδωρον εὖσεφάνω ἐνὶ Θήβῃ.

Κέρη δ' Ωκεανῷ Χρυσάορα καρτεροθύμῳ

Μιχθεῖσ' ἐν Φιλότῃ πολυχρῦσα Ἀφροδίτης,

980

Καλλιρόῃ τέκε παῖδα βροτῶν κάρῃσιν ἀπάντων,

Γηρυονέα, τὸν κτεῖνε βίῃ Ἡρακλεΐῃ,

Βοῶν ἕνεκ' εἰλιπόδων ἀμφιρρύτῳ εἰν Ἐρυθείῃ.

Τιθωνῷ δ' Ἡὼς τέκε Μέμνονα χαλκιοθρυγῶν,

Αἰθίοπων βασιλῆα, καὶ Ἡμαθίωνα ἀνακτα.

985

Αὐταῖς τοι Κεφάλῳ φυτήσατο Φαίδιμον υἱόν,

Ἰφθι-

Perseis Circenque, & Ætē regem.

Ætēs autem filius lucem hominibus dantis Solis

Filiam Oceani perfecti fluvii

Duxit, Deorum ex consiliis, Idyiam pulchris genis pradam.

Hac autem ei Medeam pulchros talos habentem in amore

Peperit subacta per auream Venerem.

Vos quidem nunc valete cœlestes domos tenentes,

Insulaque, & continentes terra, & salsus intus Pontus.

Nunc autem Dearum genus cantate blandiloqua

Musa Olympiades, filia Iovis Ægiochi,

Quacunque mortales apud viros cubantes

Immortales pepererunt Diis similem prolem.

Ceres quidem Plutum genuit, præstantissima Dearum,

Iasio heroi mixta jucundo amore

Novali in ter proscisso, Creta in pingui populo,

Bonum: qui vadit super terram, & lata dorsa maris,

Omnem: qui vero obviam fuerit, & cuius ad manus venerit,

Illum locupletem fecit, multamque ei præbuit felicitatem.

Cadmo præterea Harmonia, filia aurea Veneris,

Ino & Semelen, & Agaven pulchras genas habentem,

Autonoënque, quam duxit Aristæus densa casarie praditus,

Peperit & Polydorum in mania pulchra habentibus Thebis.

Filia vero Oceani Chrysaori magnanimo

Mixta amore aurea Veneris

Calliroë peperit filium mortalium robustissimum omnium

Geryonem, quem interfecit Hercules,

Boves propter flexipedes circumflua in Erythea.

Tithono vero Aurora peperit Memnona area galea munitum,

Æthiopum regem, & Emathionem regem.

Verum Cephalo peperit inclytum filium,

Fortem

Ἰφθίμῳ Φαέθοντα, θεοῖς ὀπιείκελον ἄνδρα.
 Τόν ῥα νέον, τέρεν ἀνθρώπου ἔχοντ' ἐρικυδέα ἥβης,
 Παῖδ' ἀπαλὰ φρονέοντα φιλομμειδῆς Ἀφροδίτῃ
 ὤρετ' ἀνερειψαμένη, καί μιν ζαθέοις ἐνὶ νηοῖς
 Νηοπόλον νύχθον ποιήσατο, δαίμονα δῖον.
 Κέρλῳ δὲ Αἰήταο διοτρεφέα βασιλῆα
 Αἰσυνίδης, βυλῆσι θεῶν αἰεττομεταίων,
 ἦγε παρ' Αἰήτα, τελέσας σπυρόεντας αἰέθλας,
 Τὰς πολλὰς ἐπέτελλε μέγας βασιλεύς ὑπερήνωρ,
 Τῆς πελιδνῆς Πελίδης, καὶ ἀτάσθαλῃ, ὀβριμοεργός.
 Τὰς τελέσας ἐς Ἰωλκὸν ἀφίκετο, πολλὰ μογήσας,
 ὧς κείνης ὀπί νηὸς ἄγων ἐλικώπιδα κέρλῳ,
 Αἰσυνίδης, καί μιν θαλερῶν πιήσατ' αἰγιόην.
 Καί ῥ' ἦγε δμῳθεῖσ' ὑπὸ Ἰήσῳ ποιμῆνι λαῶν,
 Μήδειον τέκε παῖδα, τὸ ἔρρεσιν ἔτρεφε Χείρων
 Φιλυρίδης· μεγάλην δὲ Διὸς νόστος ἐξετελείτο.
 Αὐτὰρ Νηρηῶν κῆραι αἰλίοιο γέροντες,
 ἦτοί μιν Φωκὸν Ψαμᾶθι τέκε δῖα θεάων,
 Αἰακὸς ἐν φιλότῃ, Ληὸς χερσὶν Ἀφροδίτῃ.
 Πηλεὶ δὲ δμῳθεῖσα θεὰ Θέτις δρυρόπεζα
 Γείνατ' Ἀχιλλῆα ῥηξιδώροα, θυμολέοντα.
 Αἰνείαν δὲ ἄρ' ἐπικλεν εὐσεφάνῃ Κυθήρεια,
 Ἀλκίση ἡρώϊμι γείσ' ἐρατῇ φιλότῃ,
 Ἰδὴς ἐν κορυφῇσι πολυπύχῃς ὕληέσσης.
 Κίρκη δὲ Ἠελίς θυγάτηρ Τηλεονίδας
 Γείνατ' Ὀδυσῆα τελασιφρονῇ ἐν φιλότῃ
 Ἀγχιον, ἠδὲ Λατῖνον ἀμύμονά τε, κρατερὸν τε,
 Οἳ δὴ τοι μάλα τῆλε μυχῶν νησῶν ἱερχων,
 Πᾶσιν Τυρσηνοῖσιν ἀγακλυτοῖσιν ἀναασον.
 Ναυσίθοον δὲ Ὀδυσῆϊ Καλυψὼ δῖα θεάων

990

995

1000

1005

1010

1015

Γείνα-

Fortem Phaëthontem, Diis similem virum,
 Quem sane juvenem tenerum florem habentem gloriosa puber-
 Puerum juvenilia sapientem amans risus Venus (tatis,
 Incitavit, abripiens & ipsum in templis
 Aedituum nocturnum fecit, demonem divinum.
 Filiam vero Aëta a Iove nutriti regis
 AEsonides, voluntate Deorum aternorum
 Abduxit ab Aëta, peractis suspiriosis certaminibus,
 Quae multa imperabat magnus rex superbus,
 Injurius Pelias, & impius sortium facinorum patrator,
 Quibus peractis ad Iolcum rediit multa perpeffus,
 Veloci in nave vehens blandis oculis pradam puellam
 AEsonides, & ipsam floridam fecit uxorem.
 Et sane hac subacta ab Iafone pastore populorum
 Medeam peperit filium, quem in montibus educabat Chiron
 Phillyrides: magni vero Iovis voluntas perficiebatur.
 Ceterum Nerei filia marini senis,
 Phocum quidem Psamathe peperit, praestantissima Dearum,
 AEaci in amore, per auream Venerem.
 A Peleo autem subacta Dea Thetis argenteos pedes habens,
 Peperit Achillem prostermentem viros, leonis animo pradtum.
 AEneam porro peperit pulchre coronata Cytherea
 Anchisa heroi mixta jucundo amore
 Ida in verticibus habentis multa iuga sylvosa.
 Circe vero, Solis filia, filii Hyperionis,
 Peperit Vlyssis arumnosi in amore
 Agrium, atque Latinum inculpatumque, fortemque.
 Qui sane valde procul in recessu insularum sacrarum
 Omnibus Tyrrhenis valde inclytis imperabant.
 Naesithoum vero Vlyssi Calypso excellentissima Dearum

Γείνατο, Ναυσίνοόν τε, μιγείσ' ἐρατῇ Φιλότῃ.

Αὐτῇ μὲν θνητοῖσι παρ' ἀνδράσιν δ' ἄνηθεῖσσι
 Ἀθάνατῃ γείναντο θεοῖς Ἰπείκελα τέκνα.

Νῦν δ' ἡ γυναικῶν φύλον αἰείσατε, ἡδυνέπειαι
 Μῆσσι Ὀλυμπιάδες, κῆραι Διὸς αἰγιόχοιο.

1020

Τέλος τ' Ἡσιόδου Θεογονίας.

Peperit, Nausinoumque, mixta grato amore.

*Hæ quidem, mortales apud viros cubantes
Immortales pepererunt Diis pares filios.*

*Nunc vero foeminarum genus cantate suaviloqua
Musa Olympiades, filia Iovis AEgiochi.*

Finis Theogoniæ Hesiodi.

Η Σ Ι Ο Δ Ο Τ Α Π Ο Σ Π Α Σ Μ Α Τ Ι Α .

Η Ε Σ Ι Ο Δ Ι F R A G M E N T A .

Ex Eustathio.

 Ὑραγίη δ' ἄρ' ἐπικλε Λίνον πολυήρατον υἱόν,
Ὅν δὴ ὅσοι βροτοὶ εἰσιν αἰοῖδ' ἢ κηιδρασαὶ
Πάντες μὲ θρῆν' ἔσιν ἐν εἰλαπίνας τε χοροῖς τε
Ἀρχαῖοι δ' ἄρ' ἐπικλε Λίνον κη λήγοντες καλέεσσι.

Ex eodem.

Ἀκρον ἐπ' ἀνθερίκων καρπὸν θέν, ἐδὲ κατέκλα.
Ἀλλ' ἐπὶ πυραμίνων ἀθέρον θρομάεσκε πόδεσσι.

Ex eodem.

— ἔνι Νύμφῳ.
Εὐραῖοι δ' ἄρ' ἐπικλε Νύμφῳ ἐν φιλότῳ.

Ex eodem.

Εἰ δὴ Ὑραγίη Βοιωτὴ ἔτρεφε κέρῳ.

Ex eodem.

Καὶ γὰρ σφιν κεφαλήφι κη κρύος αἶνόν ἔχων
Ἀλφος γδ ἄρ' ἐπικλε πάντῃ κατέχευεν ἐν δὲ το καῖται
Εἰρήνην ἐκ κεφαλῆων. ψίλωτο δ' ἐν καλῇ κέρῳ.

Ex eodem.

Ὅτε Λιλαίηθεν πρὸς κη καλὴ ἴρρουν ὕδωρ.

Ex eodem.

Τηλεμάχῳ δ' ἄρ' ἐπικλε εὐζωνος Πολυκρίτης

HESIODI FRAGMENTA.

Νέστωρ ὁπλοτάτη κέρη Νηληϊάδαο
Περσέπολιν μιχθείσα Διὶ χρυσῷ Ἀφροδίτῳ.

Ex Strabone.

Καὶ κέρῳ Ἀρεΐδῃ, τῷ Ἑρμῶν ἀγκάκηθῃ
Γείαθῃ, καὶ Θρονίῃ κέρη Βήλοιο ἀνακτῆς.

Ex eodem.

Υἱεὶς ἐξεγλύοντο Λυκίωνθῃ ἀντιθέοιο,
Οἱ ποτε πικτε Πιλασγῆς.

Ex eodem.

Ἡ' τοι γὰρ Λοκρὸς Δελέγων ἡγήσατο λαῶν,
Τὸς ῥα ποτὲ Κρονίδης Ζεὺς ἄφθιτῃ μῆδεα εἰδὼς
Δελίῃς ἐκ γαίης Ἀλίας πόρε Δωκαλίῳ.

Ex eodem.

Ὡκεὶ δὲ Ὀλυνίῳ πέτρῳ ποταμῷ παρ' ὄχθαις
Εὐρεῖθῃ Πείροιο.

Ex eodem.

Ἐξ ὧν ἔρεια νύμφαι θεαὶ ἐξεγλύοντο,
Καὶ γλῶθῃ ἐπιδανῶν Σατύρων ἀμνησανεργῶν,
Κέρητές τε θεοὶ, φιλοπαίγμονες ὀρχηστῆρες.

Ex eodem.

Θαῦμα μ' ἔχῃ καὶ θυμὸν, ὅσας ἐρμινεὶς ἐλευΐδες
Οὐτῷ ἔχῃ, μικρὸς ὥς ἐσσι, εἴποις ἂν ἀεθμὸν.

Responsio ex eodem.

Μυεῖοι εἰσὶν ἀεθμὸν, ἅπερ μέτρα γε μέδοντο.
Εἷς δὲ ὥρειασδύς, τ' ἐπιλθέμεν ὅσῃ ἐδυῖαο.
Ὡς φάτο, καὶ σφιν ἀεθμὸς ἐτήτυμῷ εἶδεν μέτρα,
Καὶ τό τε δὴ Κάλχανθ' ὕπνῳ θανάτοιο κέλευσε.

Ex eodem.

Ὡς ὦρ' Ἄπανοπίδα Γληκῶνατ' ἐρυμνῷ,
Καὶ τι δὲ Ὀρχομενῷ εἰλιγμῶν εἷσι, δροῦκον ὥς.

Ex eodem.

Γλαυκῶφάων εἰς αἶαν ἀπύκας οἰκί' ἐχόντων.

Ex eodem.

Αἰθίοπας Λίγυάς τ', ἡδὲ Σκύθας ἱππημελγύς.

Ex eodem.

Δωδώνῳ φηγόντε Πελασγῶν ἔδρανον ἦεν,

Apud eundem, ἐκ τῶν Ἡοίων.

Ἡ' οἷη διδύμους ἱερὸς ναῖεσσι κελωνὺς

Δωτίῳ ἐν πεδίῳ πολυδότρευ' ἀντ' Ἀμύραιο

Νίψχῳ φοιβιδάδ' ἁλὸς λήμνης πόδα παρθέν' ἀδμής.

Ex Pausania.

Υἱὸν δὲ Μόλυρον Ἀλκίνοον φίλον υἱόν

Κλείνας ἐν μεγάροις Διὸς ἔνεχ' ἥς ἀλόχοιο,

Οἶκον δ' ἀπὸ περὶ ὁπλῶν φύγ' Ἀργεῖον ἱπποδότιον.

Ἰξεν δὲ Ὀρχομενὸν Μινυήιον καὶ μιν ὄγ' Ἡρώς

Δέξατο, καὶ κλειάνων μετῶκεν πόρεν, ὡς ἐπικεύς.

Ex eodem.

Φύλας δὲ ἄπην κέρλῳ κλειῖν' ἰολάε

Λαιποφίλλῳ· ὧ δὲ εἶδ' ὀλυμπιάδων ὁμοίη.

Ἡ' δέ οἱ υἱὸν ἐν μεγάροις ἐπέκλει,

Θηράτ' ὄκει δὲ ἐκείλῳ φαίεσσι σελωῆς.

Θηρῶ δὲ Ἀπύκῳ ἐν ἀγκυρῇσι πισύσας

Γείνατο Χείρων' ἑκατέρων μῦθ' ἱπποδύμοιο.

Ex Scholiaste Apollonii.

Δώδεκα γὰρ Νηλεῖ' ἀμύμονος υἱὸς ἦσαν,

Νέτωρ τε Χρόμιος τε, Περικλύμενός τ' ἀγέρωχος

Ὀλβίος, ὃς πόρε δῶρα Ποσειδάων ἐνοσίχθων

Πανύϊ· ἄλλοτε μὲν γὰρ ἐν ὀρνίθεσσιν φαίνεσκεν

Αἰετός· ἄλλοτε δὲ αὐτὸς πελέσκετο θαῦμα ἰδέσθαι

Μύρμηξ· ἄλλοτε δὲ αὐτὸς μελισσῶν ἀγλαὰ φύλα,

Ἄλλοτε δεινὸς ὄφιν καὶ ἀμείλιχον· εἶχε δὲ δῶρα

Πανύϊ· οὐκ ἐνομαστὴν, ταῖ μιν καὶ ἐπειὶ δόλωσε

Βελήν Ἀθλῶαίης.

Ex

Ex eodem.

Θισάμειρος θυνέω Κλειθαίμεν κυδαλίμειο.

Ex eodem.

Εὐθ' οἶγ' ὠχέσθην * Αἰνῆϊα ὑψιμέδοντι.

Ex eodem.

Αὐτὸς δ' ἐν πλήσμεσι διπιτίος ποταμῷο.

Ex Scholiaste Pindari & Lycophronis.

ἐν τῇ ἡρώϊκῃ γμεαλογίᾳ.

Εἴλωες δ' ἐγρόοντο θεμιστοπόλοι βασιλῆες,
Χῳρός τε Ξῥός τε καὶ Αἴολος ἵπποχάρμης.
Αἰολίδαυ ὃ γρόοντο θεμιστοπόλοι βασιλῆες
Κρηθῶς ἠδ' Α' θάμρας καὶ Σίσυφος αἰολομήτης,
Σαλμωνῶς ἀδίκης, καὶ ὑπέρθυμος αἰεὶ κηρί.

Ex eodem Scholiaste Pindari.

Τῇ μ' αἶρ' ἄγγελος ἦλθε κῆραξ ἱερῆς ὑπὸ δαιτὸς
Πυτῶ ἐς ἡγαθέην, καὶ ἔφρασεν ἔργ' αἰδῆλα
Φοῖβον ἀκροσητόμη, ὅτε Ἰχὺς γῆμι Κόρωνιν
Εἰλαπίδης Φλεγύας Διογνήτιο θύγατρα.

Ex eodem.

Τῷ δ' Α' μαρυγκείδης ἵππες ἔρατος ὄζος Α' ρηος
Φυκτίος ἀγλαὰς ὑὸς ἔπειων ὄρχαμος ἀνδρῶν.

Ex eodem.

Ἡδὲ δὲ οἱ καὶ θυμὸν ἀείρη φαίνεται βελή,
Αὐτὸν μ' χιῶς. κρύψαι δ' ἀδόκητοι * μάχαιραντα,
Καλῶν, ὧ οἱ ἔταξε φεικλυτὸς ἀμφιγυῖεις.
Ὡς πλὴν μαρτύρων οἶτο καὶ Πήλιον αἰπὺ
Αἰψ' ὑπὲρ Κενταύροις ὀρεσκώοις δαμείη.

Ex eodem.

Αἴσων, ὃς πέκεθ' ὑπὸν ἰάσανα ποιμδρᾶ λαῶν,
Ὁ, Χείρων θρέψεν ἐνὶ Πηλῖα ὑλῆεντι.

H E S I O D' I

Ex eodem. ἐν ὧτε θήκαις.

Εὐνύ τοι τὰδ' ἔχουσα μετάλλα * αἰετλήτησι.

Ex eodem.

Εὐ Δῆλῳ τότε πρῶτον ἐγὼ καὶ Ὀμηρῶ αἰδοῖ
Μέλπομεν ἐν νεαροῖς ὕμνοις ῥάψαντες αἰδῶ
Φοῖβον Ἀ' πόλωνα χρυσάορον, ὃν τίκε Λητώ.

Ex eodem. ἐκ τῶν Ἡοίων.

Ἡ' οἷη Φθίῃ Χαρίτων ἅπο καλῶ ἔχουσα
Πῶειδ' παρ' ὕδωρ καλὴ ναῖσκει Κυρκῶν.

Ex eodem. ex iisdem.

Ἡ' οἷη Ὑέρῃ πυκινόφρων Μυκισίκη,
Ἡ' τίκεν Εὐφρημῶν Γαιήοχα ἐννοσιγαίῳ,
Μιχθεῖσ' ἐν φιλότῃ πολυχρῦσα Ἀ' φρεσίδι.

Ex eodem.

Ἡ' δ' ὑποκυσαμένη τίκεν Αἰακὸν ἱπποχάρμῳ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἦεν πολυηράτῃ ἔκτε μέτρον,
Μῆν' ἐὼν ἤχαλσε πατρὸς ἀνδρῶν τε θεῶν τε
Ὅσοι ἴσαν μύρμηκες ἐπηράτῃ ἐνδοθι νήσῃ,
Τὰς ἀνδρας ποίησε, βαθυζώνες τε γυναικας,
Οἱ δὲ τοι, πρῶτον ζῶξαν νέας ἀμφιελίσσας,
Πρῶτοι δ' ἰστὰ θέντο νεὸς κυανοπέρωροι.

Ex Scholiaste Sophoclis.

Εἴ τις Εἰλοπὴ πολυλήϊα ἢ δ' ὀλκίμων,
Ἀφνειή μήλοισι καὶ εἰλιπόδεσι βόεσσιν·
Εἴ δ' ἄνδρες ναῖσι πολύρρυνες, πολυβῆται
Πολλοί, ἀπειρέσιοι, φύλα θνητῶν ἀνθρώπων,
Εἴ θά γε Δωδώνη τις ἐπ' ἐχάμῃ πεπόλισται.
Τὴν δ' Ζεὺς ἐφίλησε, καὶ ὃν χρυσήρεον εἶναι
Τίμιον ἀνθρώποις, ναῖον δ' ἐνὶ πυθμῷ φηγῆ.
Εἴ θεν ἐπιχθόνιοι μενιδύμαζα πάντα φέρονται.
Ὅς δὲ καὶ μελάνθρον ἀμείροτον ἐξερεῖναι
Δῶρα φέρων ἔλθῃσι σιὸν οἰωνοῖς ἀγαθοῖσιν.

Ex

Ex eodem.

Ἡ' τίκεθ' Ἐρμιόνη δαρυκλυτῷ Μενελάῳ,
Ὀπλότατον δ' ἔτεκεν Νικητέρῳ ὄζον Ἀ'ρη.

Ex eodem.

Ἰ'κετο δ' εἰς Κρείοντα καὶ Ἡ'νιόχῳ.

Ex *Æschyli Scholiaste.*

Ἡ' δ' ὑποκυοσαμένη καλλιζων Στρατονίκη
Εὐρυτον ἐν μεγάροισιν ἐγείνατο φίλῳ ἱόν·
Τῷ δ' ἡμῖς τ' ἐχθύντο Δηίων τε Κλύπός τε,
Τοξόος τ' ἀντίθεος, ἡδ' Ἰ'φίλ' ὄζον Ἀ'ρη.
Τὰς δ' αὖ μείθ' ὀπλοτάτῳ τέκετο ξανθὴν Ἰ'όλειαν
Ἀ'νιόχη κρείσσει παλαιὸν γένος Ἀὐσολίδας.

Ex Athenæo. ἐν τῷ δ' οὐτέρῳ Μελαμποδίας.

— τῷδε Μάρης θοὸς ἄγγελος ἦλθε δι' οἴκου·
Πλήσας δ' ἀργύρεον σκύφον φέρε, δῶκε δ' ἄνακτι.

Ex eodem.

Καὶ τότε μάντις μὲν δισμὸν βίβ' αἶνυτο χερσίν,
Ἰ'φικλ' δ' ἐπὶ νῶτ' ἐπιμαίετο· τῷ δ' ἐπόπιθεν
Σκύφον ἔχων ἐτέρη, ἐτέρη δ' οὐκ ἔπειρα
Ἔσθηκεν Φύλακ', καὶ ἐνὶ δμῶεσσιν ἔειπε.

Apud eundem. ἐκ τῶν Ἡ'σιων.

Οἷα Διώνυσος δῶκε' ἀνδράσι χάριμα καὶ ἔχθον,
Ὅσις ἄδλω πίνῃ, οἷον δὲ οἱ ἐπλετο μέγας.
Συνὸν δ' πόδας χεῖρας τε δῖα γλῶσσαν τε νόον τε
Θεσμοῖς ἀφράσσει· φιλεῖ δὲ ἐμμελτακὸς ὕπν.

Ex eodem.

Τὰς δ' βροτοὶ καλίσσι Πελειάδας.

Ex eodem.

Εὐρυγύης δ' ἐπὶ κῆρ' Ἀ'θλῶν ἱεράων.

Ex eodem.

— κῆ εἰ σιτίσκετο καρπὸν.

Ex eodem.

Ἡ δὲ γῆ εἴς ἐν δαιτὶ κῆ εἰλαπίνῃ τεταλμένη
Τέρπειά μύθοισιν, ἐπὶ δαιτὸς κηρίσωνται.

Ex Stephano. ἐν κατὰ λόγῳ.

Κτείνει Νηληϊῶν παλασίφρονος ἕως ἰσθλῆς
Εἶδε καὶ δωδέκατ' ἃ Γερῶνι ἐκ πότα Νέστωρ
ἔειπεν ἰὼν ἐτύχουσι παρ' ἐκ ποδάμοιο Γερῶν.

Ex eodem.

Νέστωρ οἱ ἄλυσεν ἐν ἀνθεμῶνι Γερῶν.

Apud eundem. ἐν Αἰγίνης δευτέρῳ.

— ἦσαν ἐν Ἀθανίῳ δῖα,
Τὴν περὶ Ἀθανίδα κίκλησκον θεοὶ αἶν' ἔόντες,
Τὴν τὸτ' ἐπ' ἄνυμνον Εὐβοίαν βοὸς ἄνόμενος Ζεὺς.

Ex Suida.

Ἀλλήλῳ μὲν γὰρ ἔδωκεν Ὀλύμπιος Αἰακίδῃσι,
Νῦν δ' Ἀμφικονίδαις, πλεῖστον δὲ περ' Ἀτρεΐδῃσιν.

Ex Suida & Polybio.

Αἰακίδας πολέμου κηχαρηότας ἦντι δαιτί.

Ex Plutarcho.

— αἷτ' ἄλυστα καλὰ νέμονται,
Καὶ πηγὰς ποταμῶν, κῆ πείσας ποιήεντα.

Ex eodem.

Εἰνεία τοι Ζῶν Ἰουεὺς λακέρυζα κηρώνη
Ἀνδρῶν ἡβώντων, ἔλαφον δὲ τε τετρακέρων.
Τρεῖς δ' ἐλάφους ὁ κῆραξ κηράσκειται· αὐτὰρ ὁ φοῖνιξ
Εἰνεία τὰς κῆρακας· δέκα δ' ἡμεῖς τὰς φοῖνικας
Νύμφας εὐπλόκαμους κῆρας Διὸς Αἰγυόχοιο.

Ex

FRAGMENTS.

Ex eodem.

Δεινὸς γάρ μιν ἔτειρεν ἔρως Πανοπηίδῳ Αἴγλης.

Ex Clemente Alexandrino.

Μάνης δ' ὕδεις ἐσιν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
Ὅς ἂν εἰδείη Ζῆνός τοῦν Αἰγλόχαιο.

Ex eodem.

Αὐτὸς γὰρ πάντων βασιλεὺς καὶ χοίρωνός ἐστιν
Ἀθανάτων· σοὶ δ' ὕψις ἐρήρυσται κράτ' ἄλλῃ.

Ex eodem.

Μυσσίων, αἷτ' ἄνδρα πολυφραδέοντα πθεῖσι,
Θέσκειλον, αὐδήεντα.

Ex eodem.

Ἡδὺν δὲ καὶ τὸ πυθιάζ' ὅσα θνητοῖσιν ἔδειμαν
Ἀθῆναίῳ δειλῶντι καὶ ἐσθλῶν τέκμαρ ἐναεργές.

Ex Scholiaste Lycophronis.

Ζῶ πάτερ εἴθε μοι * ἥσσω μὲ αἰῶνα βίοιο
Ὡφειλες δύναι, καὶ αἴσια μῆδεα ἰδυῖν
Θνητοῖς ἀνθρώποις. νυνὶ δ' ὅσῳ ἐμὲ τυτθὸν ἔπσας,
Ὅς με μακρόν γε ἔφηκας ἔχειν αἰῶνα βίοιο
Ἐπὶ μὲ ἔτη ζῶειν * χυεὰς μερόπων ἀνθρώπων.

Ex eodem. Ex epithalamio Pelei & Theridis.

Τεῖς μύηαι Αἰακίδῃ, καὶ περσάκῃς ὀλβίῃ Πηλεῖ.
Ὅς τοῖς δ' ἐν μεγάροις ἱερὸν λείχῃ εἰσαναβαίνεις.

Ex eodem.

Οἷω μὲ μοῖραν δῖα μοιρῶν τέρεται αἰνέει,
Τὰς δῖα δ' ἐμπίπλησι γυνὴ τέρεσσα νόημα.

Ex Eustathio.

Ἄπκνον, ἦ μάλα δή σε πονηροτάτῳ καὶ ἄριστον
Ζεὺς ἐτίκισσε πατὴρ.

HESIODI FRAGMENTA.

Ex eodem.

Ἄργε' ἄνδρον ἐὼν Δαναὸς ποίησεν ἔνυδρον.

Ex Athenagora.

— πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε

Χάσσετ', ἀπ' ἐλύμπε' ἢ βαλὼν ψολοῖεν τε κεραυνῷ

Ἐκλῆνε Λητοῖδ' ὦ, φίλον σὺν θυμὸν ὀρέων.

Ex Scholiaste Arati & Hesiodi.

Φαισύλη ἢ δὲ Κορωνίς, εὐσεφάνος τε Κλείεια,

Φαιαίθ' ἱμερόεσσα, καὶ Εὐδῶρη παυνύπιπλ',

Ἄς ὕδατος χαλίσσιν ἐπὶ χθονὶ φύλ' ἀνθρώπων.

Ex Etymologico.

Ὅτ' ἐκεῖ χερσὶ λάβουσιν, αἰδέεσθαι πάντ' ἐπίθ' εἰσκει.

Ex eodem.

Βύβλιν τ' ἀγχιᾶλον καὶ Σιδῶν' ἀντιμέσσαν.

Ex Porphyrio in antro Nympharum.

Ὡς καὶ πόλιν ῥέζῃσι νόμῳ δὲ δ' ἄρχαῖ' αἴετ'.

Ex Scholiaste Theocriti.

— ὀλίγον δὲ εἴσεται κισυνεία.

Ex Scholiaste Nicandri.

— χερσὶ παῖδι κτύλον ἔμμεναι.

Ex Theone.

Καὶ τε διερχόμεν' ἢ πειγόμεν' ἐπὶ δ' ἄρκων ὥς.

Ex Scholiaste Sophoclis.

Ἰκεῖ δὲ ἐς Κρείοντα καὶ Ἡϊόχην.

F I N I S.